326

REVISTA DE FOLCLOR

ANUL V Nr. 3—4

BUCUREŞTI

1960

2911

https://biblioteca-digitala.ro

REVISTA DE FOLCLOR

ANUL V

Nr. 3 — 4

Institutul BIBLIOTECA

BUCUREŞTI

1960

P. 2911

https://biblioteca-digitala.ro

Publicată de INSTITUTUL DE FOLCLOR
București, str. Nikos Beloiannis, nr. 25

Consiliul de Redacție : SABIN V. DRĂGOI, G. BREAZUL, I. MUȘLEA, MIHAI POP, TIBERIU ALEXANDRU, GH. CIOBANU, VERA PROCA-CIORTEA, I. JAGAMÁS,
Redactor Șef : MIHAI POP

https://biblioteca-digitala.ro

SUMAR

* Sarcini și perspective 7

STUDII

V. ADĂSCĂLIȚEI — Caracterele specifice ale creației folclorice literare..... 11

O. PAPADIMA — Aspecte ale realității oglindite în lirica populară — Cîntecul de leagăn..... 33

G. CIOMPEC — Meșterul Manole în literatura cultă..... 42

FOLCLOR ȘI VIAȚĂ CULTURALĂ

A. GIURCHESCU — Cîteva probleme legate de aspectul contemporan al jocului popular romînesc..... 65

I. TALOȘ — Pe urmele poetei populare Veronica Găbudean..... 73

DIN ISTORIA FOLCLORULUI ȘI FOLCLORISTICII

A. FOCHI — Contribuții la cercetarea cîntecului muncitoresc..... 77

BIBLIOGRAFIA FOLCLORULUI ROMÎNESC PE ANUL 1958..... 98

https://biblioteca-digitala.ro

CONTENTS

* Tasks and Prospects 7

STUDIES

V. ADĂSCĂLIȚEI — The Characteristic Features of Literary Folklore Creation.... 11

O. PAPADIMA — Aspects of Reality Mirrored in Folk Lyrics — The Cradlesong.. 33

G. CIOMPEC — The « Meșter Manole » Theme in Roumanian Literature 42

FOLKLORE AND CULTURAL LIFE

A. GIURCHESCU — Some Problems Associated with the Present Aspect of the Roumanian Folk-dances..... 65

I. TALOȘ — Following the Track of the Folk-poetess Veronica Găbudean..... 73

DATA CONCERNING THE HISTORY OF ROUMANIAN FOLKLORE

A. FOCHI — Contribution to the Study of the Workers' Songs. 77

BIBLIOGRAPHY OF ROUMANIAN FOLKLORE IN 1958..... 98

https://biblioteca-digitala.ro

СОДЕРЖАНИЕ

Задачи и перспективы 7

СТАТЬИ

В. АДАСКАЛИЦЕЙ — Специфические черты фольклорного словесного творчества 11

О. ПАПАДИМА — Отражение моментов реальной действительности в народной лирике — Колыбельная песня 33

Г. ЧОМПЕК — Мастер Маноле в профессиональной литературе 42

ФОЛЬКЛОР И КУЛЬТУРНАЯ ЖИЗНЬ

А. ДЖУРКЕСКУ — Несколько вопросов, связанных с современным аспектом румынской народной пляски 65

И. ТАЛОШ — По следам народной поэтессы Вероники Гэбудян 73

ИЗ ИСТОРИИ ФОЛЬКЛОРА И ФОЛЬКЛОРИСТИКИ

А. ФОКИ — К исследованию рабочей песни 77

БИБЛИОГРАФИЯ РУМЫНСКОГО ФОЛЬКЛОРА ЗА 1958 ГОД 98

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

SARCINI ȘI PERSPECTIVE

Raportul C.C. al P.M.R. la cel de al III-lea Congres al Partidului, concretizează într-un măreț și însuflețitor program pentru anii ce urmează, perspectivele dezvoltării necontenite a țării noastre pe calea desăvîrșirii construirii socialismului în Republica Populară Romînă.

Izvorînd din înțelepciunea învățăturii marxist-leniniste, raportul cuprinde sarcini importante și directive prețioase care stau astăzi înaintea frontului revoluției culturale din patria noastră.

Arătînd că «formarea conștiinței socialiste și lichidarea influențelor educației și moralei burgheze este o sarcină de lungă durată», raportul subliniază în chip deosebit că «în prezent, activitatea ideologică, munca de lichidare a înrîuririlor educației burgheze din conștiința oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei între vechi și nou».

Această directivă fundamentală privind activitatea în domeniul ideologiei și culturii, se răsfrînge sub cele mai variate aspecte în aplicarea sa la diferitele ramuri ale științei, artei și culturii. Este o datorie a fiecărui cercetător științific din Institutul de folclor, precum și a tuturor amatorilor care activează în domeniul folcloristicii, de a găsi de fiecare dată modalitatea cea mai potrivită pentru a traduce în fapt această importantă prevedere principială, care plasează însuși «tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei între vechi și nou» în domeniul activității ideologice.

În acest sens «munca de lichidare a înrîuririlor educației burgheze în conștiința oamenilor», privește de aproape pe cercetătorul folclorist, pe care-l cheamă la vigilență și străduință sporită spre a birui în propria sa conștiință aceste rămășițe. Numai ridicîndu-și continuu nivelul ideologic, politic și profesional cercetătorul nu va uita că toate acțiunile și lucrările folcloristice au menirea să contribuie deopotrivă la «lichidarea înrîuririlor educației burgheze în conștiința» cititorilor și a tuturor celor care urmărind rezultatele muncii folcloristice se interesează de lămurirea problemelor creației populare.

În felul acesta își capătă și pentru cercetătorul folclorist întreaga lor semnificație următoarele indicații principiale cuprinse în raport: «Înfăptuind cu perseverență principiul conducerii de către partid a activității ideologice și culturale, trebuie să veghem și pe viitor ca această activitate să fie pătrunsă de partinitate, de intransigență față de ideologia burgheză, să combatem neobosit manifestările de liberalism, obiectivismul burghez, naționalismul și șovinismul». Indicații esențiale, care traduse în fapt pot face și din cercetătorul folclorist un factor activ și

https://biblioteca-digitala.ro

un ostaş conştient al frontului revoluţiei culturale, pe calea desăvîrşirii construirii socialismului în R.P.R.

Cînd raportul mobilizează cu hotărîre la « lupta de idei *între socialism şi capitalism* », *şi cheamă la* « *dezvăluirea falsităţii şi caracterului antiştiinţific al ideologiei burgheze sub toate formele ei* », *munca folcloristică trebuie să se încadreze activ în această luptă. Cercetătorul folclorist, animat de năzuinţele înnoitoare ale unei ştiinţe combative, trebuie să fie pătruns de* « *necesitatea consecvenţei şi fermităţii în combaterea concepţiei ideologice străine, unele — moştenire a trecutului, altele — reflectare a influenţelor lumii capitaliste* ». *În lumina celor de mai sus, preocuparea neabătută pentru ridicarea continuă a nivelului ideologic, prin studierea aprofundată, temeinică, a învăţăturii marxist-leniniste, este singură în măsură să asigure puritatea conţinutului şi să ascută combativitatea lucrărilor cercetătorului folclorist. Numai astfel cercetătorul creaţiei populare va putea să pătrundă mai adînc în miezul faptelor, să înţeleagă mai bine complexitatea legăturilor dialectice şi sensul proceselor folclorice, pentru ca descoperind adevărul obiectiv să combată cu temeinicie ştiinţifică tezele greşite, antiştiinţifice ale folcloristicii idealiste de ieri şi de azi.*

Pe de altă parte, este şi pentru domeniul folcloristic vrednică de reţinut menţiunea critică cuprinsă în raport cu privire la « *caracterul abstract, rezultat din insuficienta cunoaştere a realităţilor, pe care-l au unele lucrări de ştiinţe sociale* ». *Pentru evitarea acestui neajuns, raportul ne cheamă răspicat la* « *cunoaşterea aprofundată a realităţilor, studierea lor îndelungată* ». *Aceasta constituie negreşit o sarcină de căpătîi a muncii folcloristice, care nu-şi poate întemeia cu seriozitate considerentele sale teoretice decît bizuindu-se pe seva sănătoasă a cercetării* aprofundate *şi* îndelungate *la teren. Este nevoie ca cercetătorii Institutului de folclor să păstreze un contact mai strîns cu noile realităţi ale satului spre a surprinde nemijlocit şi a cunoaşte mai adînc puternica prefacere a folclorului, determinată de revoluţia economică, socială, politică şi culturală a satului pornit pe calea transformării socialiste. Numai astfel, cunoscînd şi înţelegînd temeinic procesul de transformare al folclorului contemporan, consideraţiile noastre teoretice vor evita* « *caracterul abstract, rezultat din insuficienta cunoaştere a realităţilor* », *numai astfel vom face ca folcloristica noastră să fie o ştiinţă vie, strîns legată de realitate şi pusă în slujba acesteia.*

De altfel, raportul arată că « *în acelaşi timp se va acorda în toate ramurile ştiinţei atenţia cuvenită cercetărilor cu caracter teoretic, care lărgesc bazele dezvoltării de perspectivă a cercetării ştiinţifice* ». *De aici rezultă că şi în domeniul folcloristic trebuie să evităm tendinţa spre un practicism îngust, să depăşim atitudinea îngust-meşteşugărească a* « *culegătorului* » *de folclor, care neputîndu-se ridica peste nivelul acumulării de fapte nu poate face pasul hotărîtor către sinteza şi generalizarea teoretică, etapă esenţială pentru propăşirea ştiinţei folcloristice. Raportul ne cheamă să abordăm cu mai mult curaj dezbaterea problemelor noastre teoretice. Va fi nevoie să aducem, spre pildă, contribuţia noastră la lămurirea caracterelor specifice ale creaţiei folclorice în condiţiile actuale ale revoluţiei economice şi sociale continuînd discutarea unor teme importante pentru progresul studiilor muzicale, ca aceea despre notarea relativă a melodiilor.*

În sfîrşit, menţionînd că « *Partidul şi Statul nostru desfăşoară o muncă vastă pentru a transforma cultura într-un bun al tuturor* », *raportul arată că* « *trebuie îmbunătăţită şi lărgită, cu activa participare a oamenilor de ştiinţă şi*

https://biblioteca-digitala.ro

cultură, munca de răspîndire a cunoştinţelor ştiinţifice, de popularizare, pe înţelesul maselor largi, a concepţiei materialiste despre lume, de combatere a vederilor înapoiate, superstiţiilor, prejudecăţilor şi misticismului». Ca om de ştiinţă, cercetătorul folclorului are şi el datoria de a-şi aduce contribuţia la măreaţa operă de «răspîndire a culturii, corespunzător cerinţelor şi necesităţilor statului nou, socialist». În acest scop este necesar să continuăm cu şi mai mult elan acţiunea zilnică de propagare pe cele mai felurite căi a cunoştinţelor noastre despre frumuseţile creaţiei populare, despre evoluţia istorică şi despre situaţia actuală a folclorului în ansamblul vieţii culturale a maselor. Conferinţe şi prezentări de folclor, pe cele mai variate teme, articole şi studii de o cît mai largă accesibilitate, colecţii antologice cu materiale tipărite sau imprimări sonore, selecţionînd aceste materiale şi înfăţişîndu-le în lumina celor arătate în raport, aceasta trebuie să constituie o preocupare de prim ordin pentru toţi cei care culeg şi studiază folclorul.

Institutul şi Revista de folclor nu-şi vor precupeţi eforturile pentru traducerea în fapt a preţioaselor sarcini şi indicaţii cuprinse în raport, pentru a face din folcloristica romînească o ştiinţă activă, în slujba marilor ţeluri ale revoluţiei noastre culturale pe calea desăvîrşirii construirii socialismului în scumpa noastră patrie.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

CARACTERELE SPECIFICE ALE CREAŢIEI FOLCLORICE LITERARE

VASILE ADĂSCĂLIŢEI

În stabilirea caracterelor specifice ale creației populare, este absolut necesar să plecăm de la teza că ele nu pot fi totdeauna aceleași după cum creația populară nu este totdeauna aceeași.

Nu avem dreptul să pierdem din vedere nici faptul că folclorul este cultură spirituală de clasă, că a fost și este cultura maselor populare. Atîta vreme cît folclorul s-a opus net culturii claselor exploatatoare, de-a lungul a mai multe orînduiri sociale, poate fi vorba de existența unor trăsături întrucîtva comune ale creației populare; trăsături care pe măsura evoluției folclorului își pot modifica și își modifică — uneori chiar substanțial — conținutul lor. În special în condițiile cînd folclorul nu mai este un element de cultură spirituală antagonică culturii claselor exploatatoare — în societatea socialistă și cea comunistă — caracterul istoric al trăsăturilor sale apare cu și mai multă claritate.

Există o literatură bogată a temei de care ne ocupăm. Noi însă nu ne propunem să întocmim o listă a opiniilor enunțate cu privire la caracterele specifice folclorului. Mai mult decît atît, ne vom opri în special asupra trăsăturilor folclorului literar.

Se poate observa că principiul care a stat totdeauna la baza determinării caracteristicilor folclorului literar, este cel al comparației cu literatura desemnată impropriu prin cuvintele: cultă, scrisă. În linii generale, fiecărei așa-zise trăsături specifice a folclorului literar i se opune o alta, determinantă pentru creația literară cultă.

Folcloristica orientată de pe baze filozofice idealiste a numărat — adesea — printre caracterele specifice ale creației folclorice literare, unele trăsături care nu-și găsesc justificarea în lista respectivă. Așa de pildă, unii cercetători au crezut de cuviință să numere printre atributele cîntecului popular și pe acela de « țărănesc ». (Chiar un cercetător romîn, în 1957 [1], făcea acest lucru dar inconsistența poziției sale este mai mult decît evidentă.) Alții enumerau printre carac-

[1] Gheorghe Vrabie: Deutsche demokratischen... în *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, 1957, nr. 3—4: 709.

https://biblioteca-digitala.ro

terele creației populare: conformismul, spontaneitatea, repetiția, simultaneitatea etc [2].

Atenția noastră se va opri însă în primul rînd asupra acelor trăsături în legătură cu existența cărora nu sînt obiecțiuni. Bineînțeles că vom insista în vederea reformulării lor, în vederea înlăturării, pe cît ne va sta în putință, a echivocului și a necorespunzătorului față de realitatea folclorică.

Pe bună dreptate, primul caracter al creației populare subliniat de folcloriști, este cel *colectiv*.

Cum aminteam adineaori, în opoziție cu literatura cultă, despre creația folclorică literară s-a spus — și se mai spune cu destulă regularitate — că este *orală* (opunîndu-se prin excelență celei scrise); că este *anonimă* (în cazul identificării autorului pierzîndu-și caracterul folcloric); că este *tradițională* (și prin aceasta, potrivit concepției unora, opusă actualității, inovației). Aproape în toate aceste cazuri, s-a susținut cu încăpățînare că nu există folclor acolo unde un produs artistic popular este detașat de unul din atributele respective.

Noi am dori să arătăm că — chiar potrivit unor observații pe care în mod întîmplător unii folcloriști le-au făcut pînă în prezent — caracterele specifice creației folclorice literare au avut conținut deosebit de la o etapă la alta a existenței lor.

Stabilind o ierarhizare a caracterelor specifice pe care le are folclorul, cercetătorul sovietic V. E. Gusev, într-o comunicare intitulată « Probleme de teorie a folclorului », susținută la Consfătuirea unională a folcloriștilor, în 1958, arăta că: « Majoritatea folcloriștilor sovietici consideră caracterul colectiv al creației artistice a poporului drept trăsătură specifică a folclorului. Alte trăsături importante ale folclorului — oralitatea, caracterul de masă al răspîndirii, caracterul tradițional, anonimatul etc., sînt secundare ».

În prezentarea pe care o vom face, vom aborda problemele în ordinea propusă de V. E. Gusev, considerînd că, într-adevăr, ea este cea mai indicată.

*
* *

Problema *caracterului colectiv* al folclorului, deși nu este una și aceeași cu problema caracterului colectiv al actului creației folclorice, privind de fapt modalitatea de existență a creației populare, trebuie abordată în strînsă legătură cu aceasta.

Într-un studiu pe care l-am consacrat actului creației folclorice [3], am arătat cum caracterul colectiv al acestuia poate fi explicat atît pe linia determinismului social care « se exercită atît în direcția conținutului ideologic cît și în cea a formei artistice a operei folclorice » — determinism « de regulă exercitat într-o fază anterioară momentului individual de creație » — cît și prin aceea că el se manifestă « ca o trăsătură posterioară momentului de creație individuală ». « În acest caz este vorba de o conlucrare artistică a unui colectiv larg, adesea neconstituit într-o unitate de timp determinată ci de-a lungul existenței folclorice a produsului artistic, simultaneitatea contribuției inșilor ce-l alcătuiesc, nefiind o condiție esențială ». Așadar, în acest caz este vorba de o participare directă a colectivului la elaborarea produsului artistic.

---

[2] André Varagnac: Définition de folklore. Paris, 1938.
[3] Despre actul creației folclorice. *Revista de folclor*, 1959, nr. 1—2: 25—44.

https://biblioteca-digitala.ro

Se poate deci spune că, produsele folclorice literare au un pronunțat caracter colectiv, chiar dacă actul creației lor inițiale, în cele mai multe cazuri, este individual.

Se vorbește de nenumărate ori despre sincretismul creației folclorice — și pe bună dreptate. Numai că trebuie observat un fapt: în afara caracterului colectiv al folclorului, sincretismul este mai greu de conceput. El apare perfect explicabil atunci cînd vedem că la realizarea unui produs folcloric participă simultan, mai mulți inși. De exemplu, un obicei reprezentat cu prilejul sărbătorilor de iarnă, să zicem: capra, ca fenomen folcloric n-ar putea apare în sincretismul său, fără acea colaborare colectivă de care aminteam adineaori. Un ins poartă masca animală, altul strigă versurile special create, altul acompaniază cu un anumit instrument etc.

Cercetătorul sovietic, B. Putilov, făcea următoarea precizare: «Caracterul colectiv este o categorie istorică și cuprinde... crearea, păstrarea și execuția»[4] bunurilor folclorice.

Este știut că un bun artistic popular oarecare, chiar dacă este creat de un ins dintr-un grup social strîns legat de folclor, nu este încă folcloric, atîta vreme cît n-a fost preluat de colectivitate și n-a fost inclus în repertoriul acesteia. Fără colectivitate, o producție artistică individuală nu este încă folclor. Folclorizarea este așadar rezultatul unei acțiuni colective. Acesta este motivul pentru care aprecierile unanime ale folcloriștilor converg spre teza naturii colective a folclorului.

Caracterul colectiv al creației folclorice este imprimat deci nu atît prin actul creației fiecărui produs în parte, cît prin circulația aceluia. Bineînțeles că circulația folclorizează însă folclorizarea nu s-ar produce dacă piesa supusă acestui proces n-ar îndeplini o serie întreagă de condiții, printre care enumerăm: de a corespunde ideologiei social-politice a maselor populare, de a avea o formă artistică concordantă mijloacelor de expresie în general folosite în creația folclorică, de a satisface o nevoie culturală (de a răspunde deci unei anumite funcțiuni) etc.

După părerea noastră, aici este cazul să luăm în discuție — spre a delimita — problema caracterului popular întrunit de o operă literară. În nici un caz, caracterul popular al unei opere literare nu trebuie și nu poate fi pus pe același plan cu natura sa colectivă. Într-adevăr, bunurile folclorice, prin definiție, au caracter popular fiind larg răspîndite, fiind însușite și folosite de colectivități importante numericește, dar pe lîngă această trăsătură, ele se caracterizează în plus prin aceea că sînt prelucrate de însăși masele populare, chiar dacă originea lor este cultă; au fost deci însușite printr-un proces activ. Există deci numeroase opere literare care au caracter popular dar nu sînt folclorice. De unde și necesitatea de a nu identifica cele două caractere.

Din toate aceste motive, folclorul și existența acestuia este de neconceput în legătură cu indivizi izolați din societate care chiar dacă pot crea individual — fără a primi încuviințarea colectivului prin acceptarea creației lor — nu crează folclor, ci numai un bun care poate deveni folcloric.

Nu greșim dacă afirmăm că natura colectivă a folclorului este o trăsătură totdeauna și peste tot prezentă în viața acestuia. Această caracteristică deși

[4] B. Putilov: Despre creația artistică contemporană. *Zvezda*, 1954, nr. 2: 146.

https://biblioteca-digitala.ro

nu părăsește niciodată folclorul, are totuși un caracter istoric care reiese limpede din conținutul său modificat de la o etapă la alta. Bogatîrev [5], tocmai în legătură cu caracterul istoric al naturii colective pe care o are creația folclorică, observa: «caracterul colectiv al creației populare s-a manifestat în diferite feluri în diversele epoci istorice. Astfel, în regimul de obște gentilică, operele poetice se compuneau și se executau de întregul colectiv. Altfel s-a manifestat caracterul colectiv al poeziei populare în epoca feudalismului și în aceea a capitalismului. Aici, alături de execuția numeroaselor opere în colectiv, au existat unele genuri de folclor create și executate de oameni talentați... (care) își creau și executau operele în contact strîns și organic, cu întregul colectiv».

Este așadar necesar să distingem faptul că natura colectivă a folclorului nu trebuie și nu poate fi înțeleasă în legătură cu noțiunea sociologică de «popor» (în sensul tuturor claselor și categoriilor sociale ce-l alcătuiesc într-o etapă istorică dată). Numai masele populare — din cadrul societăților împărțite în clase antagonice — sînt cele care imprimă folclorului caracterul colectiv. Doar în anumite condiții istorice pot ține de popor și unele grupuri sociale care nu sînt producătoare de bunuri materiale [6]. Cum însă structura socială de clasă a maselor populare este diferită de la o etapă istorică la alta, conținutul naturii colective a creației lor folclorice se schimbă în timp. Încît, prin această prismă privind caracterul colectiv al folclorului, se poate vorbi despre aspectul lui istoric.

Folcloristul sovietic V. E. Gusev preciza: «Caracterul colectiv al folclorului într-o societate cu clase, se opune ideologiei clasei dominante, oglindește unitatea întîi spontană iar apoi conștientă și organizată a maselor, în lupta pentru interesele lor... de clasă. Într-o societate socialistă, caracterul colectiv al poeziei populare oglindește unitatea moral-politică a poporului care sub conducerea partidului comunist, construiește în mod conștient o societate fără clase» [7].

* * *

Arătam mai înainte că și *oralitatea* constituie una din trăsăturile caracteristice folclorului. Au fost mulți folcloriști care au apreciat pînă nu de mult că în afara oralității nu poate exista element folcloric. Transmiterea unui produs artistic, de la un ins la altul și de la o generație la alta, pe alte căi decît cea orală, era considerată ca un prim indiciu cu privire la lipsa caracterului folcloric al acelui. Și totuși, contradicțiile din miezul acestor teze cu care noi astăzi nu mai putem fi de acord, și-au făcut apariția chiar atunci cînd aproape nimeni încă nu ridica problema caracterului istoric al oralității. Așa de exemplu, aproape fără excepție, folcloriștii din primele etape de existență a disciplinii au consemnat în culegerile lor, foarte multe colinde religioase, cîntece de stea, texte de teatru popular religios, întîlnite de ei nu în încîlcita și bogata rețea a

[5] Bogatîrev: Creația poetică populară rusă. Manual pentru școlile superioare ruse. Bibl. Inst. de folclor, Buc. Traducere.

[6] V. I. Lenin: Opere, vol. IX, ediția rusă, 469.

[7] V. E. Gusev: Probleme de teorie a folclorului în Consfătuirea unională a folcloriștilor. Bibl. Inst. de folclor, Buc. 1958.

https://biblioteca-digitala.ro

circulației folclorice orale, ci pur și simplu, între paginile unor ceasloave sau pe cine știe ce foi îngălbenite de vreme și roase de prea multă utilizare. Deci, pornind de la exemplul oferit de folclorul religios care a circulat — evident, mult — în condițiile orînduirilor sociale bazate pe exploatare, putem înțelege cu ușurință faptul că oralitatea este o trăsătură a creației folclorice, dar o trăsătură care nu însoțește obligatoriu orice produs artistic popular, de-a lungul formării și existenței sale.

În aceste pagini ne propunem să discutăm cîteva din aspectele mai pregnante oferite de oralitate și să insistăm totodată, în mod deosebit, asupra acelor elemente care ne arată că această trăsătură a folclorului considerată uneori lege folclorică, în anumite condițiuni a lipsit și poate lipsi, fără ca autenticitatea creației populare respective, să poată fi pusă la îndoială. Înțelegerea caracterului istoric al oralității este utilă deoarece contribuie substanțial la crearea unei concepții cît mai științifice asupra folclorului în general, asupra evoluției acestuia.

Se poate spune — pe bună dreptate — că oralitatea reprezintă cadrul prielnic în care se desfășoară necontenit, transformarea substanțială a formei și fondului unui produs folcloric, în raport cu funcția socială pe care o îndeplinește de la o etapă la alta.

Referindu-se direct la specia folclorică *basm*, Artur Gorovei, cu mulți ani în urmă, constata că în baza oralității, « povestitorul face diferite reflexii personale pe care i le sugerează elementele basmului; introduce în el mici amănunte, acomodîndu-l cu mediul, cu timpul și locul »[8]. În aceeași ordine de idei, observînd felul cum evoluează basmul transmis pe aceeași cale orală, folclotistul francez Paul Sébillot arăta că: « acei care culeg, sînt la început puțin surprinși de a întîlni, în locul armelor antice, tunuri, puști, revolvere »[9].

Este de presupus că transformarea — fie ea și direct voluntară — a unui text folcloric literar care circulă pe cale scrisă, este totuși greoaie. În general, creatorii de folclor — ca și consumatorii — pe baza tradiției care stă la baza actului creației folclorice, sînt înclinați să lucreze mai mult în condițiile oralității care le permite un joc asociativ mai larg și concretizarea mai rapidă a acestuia. Epoci întregi din evoluția folclorului stau mărturie pentru faptul că dialectica fondului și formei acestuia a devenit cu ușurință un fapt împlinit, datorită oralității. Oralitatea este cea care păstrînd elementele tradiționale a permis în același timp părăsirea unora dintre ele și înlocuirea lor cu ceea ce altfel nu poate fi numit decît, element de inovație. Fără îndoială că inovația apare și în produsul folcloric care circulă pe cale scrisă însă într-o măsură mai redusă. De obicei produsele folclorice scrise sînt mai puternic legate de tradiție, mai închistate și tocmai de aceea, dispar o dată cu necesitatea utilizării lor. (Produsele orale se pot modifica substanțial perpetuîndu-și existența în forme noi. Din balada de vitejie s-a ajuns la cîntecul de haiducie; din diverse piese ale liricii protestatare și doinei de haiducie, la bogatul text al teatrului haiducesc ș.a.m.d.).

Trebuie bine lămurită însă și problema dacă oralitatea este o trăsătură — istorică sau nu — absolut specifică folclorului; fiindcă în cazul cînd consi-

[8] Artur Gorovei: Noțiuni de folclor. București, 1932, 64.
[9] Paul Sébillot: Le Folk-Lore. Paris, 1913, 21.

https://biblioteca-digitala.ro

derăm folclor toate produsele literare care circulă pe cale orală, lucrurile se pot complica nejustificat. Cine ne dă dreptul să decretăm, cum fac și astăzi unii folcloriști din apus [10], drept bunuri folclorice anecdotele cu caracter reacționar care circulă de la om la om, fără a fi scrise și care promovează teze și atitudini împotriva intereselor claselor și categoriilor sociale creatoare și consumatoare de folclor?

Folclorul fiind o cultură artistică de clasă, nu poate îngloba tot ceea ce la un moment dat circulă pe cale orală. Așadar, nu totdeauna acolo unde întîlnim oralitatea, găsim și folclorul.

Într-un fel oarecare, diverși folcloriști au formulat de mai multă vreme această idee. Împrumutînd-o de la P. Coirault, Arnold Van Gennep, în 1943, o prezenta în maniera următoare: «tot ceea ce este folcloric este popular; dar nu tot ceea ce este popular este în mod necesar, folcloric» [11].

S-au încercat unele explicații cu privire la justificarea oralității și cei mai mulți folcloriști au susținut că ea se bizuie în primul rînd, pe analfabetism. Dar acest lucru nu poate fi adevărat fiindcă au creat și consumă folclor, milioane de știutori de carte, atît în timpurile noastre cît și mult mai înainte. Mai mult chiar, dacă ne referim la oralitate ca mijloc de vehiculație pentru unele produse literare nefolclorice — așa cum arătam și adineaori — ea poate fi întîlnită și în uzanța unor clase și categorii sociale care fie că nu au nimic comun cu folclorul, fie că sînt mult depărtate de acesta.

Mai curînd s-ar putea vorbi despre oralitatea folclorului ca izvorînd din caracterul colectiv al actului creației folclorice. În unele cazuri, creația folclorică este desăvîrșită în procesul muncii constituind o îndeletnicire simultană cu acte ale muncii fizice. Așadar împrejurările de creare și consumare a produselor folclorice explică, în primul rînd, oralitatea. Utilizarea unui produs folcloric, consumarea lui, se petrece de obicei în condiții identice. Ea corespunde în același timp cu un moment din largul proces de circulație, încît oralitatea circulației folclorice rezultă în primul rînd din funcția socială îndeplinită de acesta. Vom insista ceva mai încolo asupra faptului că produsele folclorice — așa-zise ocazionale — adică legate de o anumită zi a anului, folosite deci numai periodic, au depășit de mult stadiul circulației orale, fiind păstrate adesea în scris. Nu circulă oral decît acele elemente folclorice larg utilizate în viața de toate zilele. Cel puțin așa se petrec lucrurile de cînd scrisul și cititul au căpătat o mai largă răspîndire în cadrul mediilor folclorice.

Nu poate fi trecut cu vederea adevărul că de oralitate ca factor vehiculatoriu în folclor, este legată bogăția variantelor unor teme și produse folclorice. Cu cît oralitatea folclorului se îngustează mai mult, cu atît numărul variantelor produselor folclorice se micșorează.

În legătură cu acest fapt, unul din modeștii dar harnicii și pasionații noștri culegători de folclor, N. I. Dumitrașcu, într-un volumaș pe care l-a publicat în 1920 [12], observa despre unele colinde întîlnite la Gîldăieni-Borcea că: «nici

---

[10] André Varagnac: Folklore et civilisation traditionelle dans le monde moderne. *Laos*, Etudes comparées de folklore, Stockholm, 1951, 165.

[11] Arnold Van Gennep: Manuel du folklore français contemporain. Tom I, p. I Paris, 1943, 43.

[12] N. I. Dumitrașcu: De sărbători. Colinde. Sibiu, 1920, 3—4.

https://biblioteca-digitala.ro

azi, după 43 ani (n.n. autorul se referea la faptul că prima dată fuseseră culese de Simeon Mănescu din Călărași, în 1875), acele cîteva colinde (n.n. religioase și nescrise aici)... nu și-au schimbat conținutul, au rămas intacte din pricina că, sînt de părere eu, nu sînt repetate des, nu sînt cîntate mereu cum sînt cîntecele de lume pe care le poate schimba fiecare ins ». Cu atît mai mult, circulația unor produse folclorice pe alte căi decît cea orală, îngustează nemijlocit variația acestora. Și cînd spunem alte căi decît cea orală, ne referim la faptul că societatea modernă contribuie în acest sens prin scris, tipar, radio etc.

Oralitatea este însă un atribut care se potrivește nu numai creației folclorice literare, ea poate fi discutată și studiată tot atît de bine și în legătură cu folclorul muzical, ba chiar cu cel coregrafic. În cazul acestora, caracterul istoric al oralității apare cu destulă claritate, chiar dacă timpul în care ea este legată de produsele folclorice respective, este mai îndelungat. Lăsăm însă în seama muzicologilor și coregrafilor adîncirea acestor aspecte ale problemei largi de care ne ocupăm, sugerînd doar calea observării atente a lărgirii considerabile a consecințelor mișcării artistice de amatori, a efectuării unor studii comparative etc.

Concepția despre oralitate ca singură modalitate de existență a folclorului, nu rezistă cercetării atente. Nu rezistă din mai multe cauze. Fiindcă există elemente de folclor și în afara versului și poeziei nescrise cît și fiindcă există piese întregi de folclor care se transmit din an în an, de la un grup de vîrstă la un alt grup de vîrstă, pe baza scrisului și nu pe baza capricioasei sau inventivei ținteri de minte. În cazul producțiilor folclorice dramatice de mare amploare, a pieselor de teatru popular, nu o dată, ineficacitatea oralității s-a făcut resimțită. Atunci cînd replicile unor piese de teatru nu sînt notate — scrise — atunci cînd sînt reconstituite prin efortul comun al celor care le-au cunoscut dar între timp le-au uitat, ies la iveală variante așa de sensibil diferențiate de prototip încît trecerea lor într-o fază de independență deplină este cel mai ușor și mai firesc lucru. Păstrarea pe cale orală a unor producții folclorice de mare amploare poate fi apanajul unui număr restrîns de consumatori ai folclorului, dotați cu o memorie deosebită. Însă fiindcă folclorul nu este consumat numai de cîțiva indivizi din mediile folclorice, cei care cunosc scrisul și cititul se folosesc de acest fapt, suplinind în acest fel unele lipsuri pe care în comparație cu alții, le au. Problema fidelității memoriei în cazul cînd ea se sprijină pe fapte și versuri reținute oral, oferă aspecte interesante. Oralitatea înfruntă direct noțiunile de timp și spațiu, pe care de multe ori le nesocotește total. Ea poate șterge uneori ușor și definitiv, distanța dintre sute de ani și sute de kilometri. Numai în limitele ei s-a putut desfășura de pildă, încrederea oarbă a haiducului moldovean Pantelimon, din ținutul Neamțului, judecat de un tribunal județean pe la 1913, că trecînd munții în Ardeal, l-ar putea întîlni pe viteazul Pintea, cu care eventual să conlucreze; cu toate că Pintea trăisc cu mai bine de un veac înainte[13].

Dar dacă acestea sînt cîteva din aspectele pregnante ale oralității, să vedem ce se poate spune și observa, în legătură cu îngustarea continuă a sferei în care ea acționează.

Este un fapt istoricește demonstrat că în apariția scrisului stă o primă cauză a șubrezirii atotputerniciei oralității. De fapt, apariția scrisului fără

[13] Arhivele Statului Iași. Fond: Tribunalul județului Neamț, dosar 193/1913, 125.

https://biblioteca-digitala.ro

generalizarea măcar relativă a lui, încă nu putea însemna — în direcția în care ne interesează — un fapt deosebit. Desigur, notarea unor produse literare folclorice în prima fază de folosire a scrisului, a făcut ca pe lîngă oralitate, unele elemente să mai circule și pe această nouă cale.

Încă din 1906, C. Rădulescu-Codin constata despre literatura folclorică scrisă că « se modifică dar mai puțin ca literatura nescrisă și mai mult cînd trece dintr-o limbă într-alta » [14].

Romanul popular, legendele religioase bogomilice din folclorul nostru, ca și diferitele elemente ale folclorului de natură ortodoxă, n-ar fi circulat, n-ar fi existat ca părți ale folclorului unor anumite orînduiri, fără meșteșugul scrisului. Așadar, folosirea scrisului în transmiterea folclorului este metoda care face posibilă intervenția activă în tematica și bogăția repertoriului. Ar fi greșit să spunem că în afara scrisului nu există posibilitatea manifestării intervenției active, după cum tot greșit ar fi să nu înțelegem că fără scris, puterea ei de acțiune ar fi mult îngrădită. Nu-i de loc rău să subliniem că descoperirea tiparului și folosirea lui din ce în ce pe o scară mai largă, a influențat în sensul limitării oralității în unele domenii folclorice de manifestare. Alexandria, în vremea manuscriselor, povestită mai mult oral, devine o operă pe care știutorul de carte și-o procură cu ușurință, citind-o.

Scrisul și în special tiparul dau un avînt considerabil afirmării personalității în procesul creației folclorice. Anonimatul însuși, altădată trăsătură de căpetenie a unui produs folcloric, în unele cazuri, dispare. Șubrezirea atotputerniciei anonimatului în creația folclorică nu poate fi concepută în afara îngustării continue a oralității.

Lichidarea analfabetismului, ori măcar lupta susținută împotriva acestuia, pregătește vertiginos drumul micșorării sferei în care se manifestă oralitatea. Culturalizarea continuă a maselor, eliberarea lor de exploatare, sînt factorii care sporesc trăinicia platformei care trece oralitatea pe un plan secundar. Mathias Murko, încă din 1929, constata acest mare adevăr scriind: « Cîntecele poeziei zise orale sau tradiționale nu sînt totdeauna transmise din gură în gură; ele sînt foarte adesea și din ce în ce mai mult, cuprinse în cărți și broșuri, și asta chiar în Hertzegovina, țara clasică a cîntecului epic »[15]. Observația lui Murko atestă existența unei căi similare de transformare a ponderii oralității, peste tot.

În realitatea folclorică românească, oralitatea este înlocuită de vehiculația pe calea scrisului, mai ales în lirica ostășească, în lirica de război. Există în folclorul nostru o specie aparte care merită toată atenția cercetătorilor. Ea este «răvașul versificat». *Răvașul versificat*, utilizat pe scară largă în condițiile determinate de obligativitatea serviciului militar și lunga perioadă a concentrărilor și mobilizărilor din capitalism, își găsește — într-o formă nouă și cu un conținut nou — utilizare și în prezent, deși în mai mică măsură. Asupra naturii sale folclorice nu poate exista îndoială. Pentru o deplină edificare, vom da următoarele exemple extrase dintr-o colecție în manuscris care aparține conferențiarului universitar ieșean, Ștefan Cuciureanu. Ele arată că au circulat pe

[14] C. Rădulescu-Codin: Comorile poporului. Cîmpulung, 1906, 9.

[15] M. Murko: La poésie populaire épique en Jugoslavie au début du XX-ème siècle. Paris, 1929, 12.

https://biblioteca-digitala.ro

cale scrisă și s-au supus acelorași legi ca și în circulația orală, avînd nenumărate variante.

« Stînd la masă pus pe gînduri,
Ți-am compus aceste rînduri.
Amărît și plin de dor,
Am pus mîna pe creion. . . »

ori:

« Stînd la masă pus pe gînduri,
Ți-am compus aceste rînduri.
Poftim, dragă, și citește
Și la mine te gîndește. . . »

ori:

« Stînd pe scaun pus pe gînduri,
Vă compun aceste rînduri.
Și vi le compun frumos,
După cum urmează jos. . . »

ori:

« Stînd la masă pus pe gînduri,
Îți compun aceste rînduri
Ce sînt scrise cu penița
Și dictate cu gurița ».

(De remarcat ultima strofă care subliniază că procesul de creație propriu-zis, se desfășoară în obișnuitul cadru al oralității, scrisul fiind doar un accesoriu).

Aceeași circulație în scris este mărturisită de o poezie de cătănie culeasă de la Vîrtic Dumitru din Năsăud, și publicată de Cicerone Theodorescu în recenta sa colecție [16]. Ea spune:

« Cine-a citit scrisul meu
Gîndească la traiul greu. . . »

În cuprinsul acestor răvașe în versuri, adesea pot fi întîlnite cunoscute variante ale unor cîntece de lume, de dor, de pahar, după starea sufletească a autorilor lor. Adesea și cei de acasă răspund tot în versuri, fapt ce ne îndreptățește și mai mult să vorbim de circulația în scris a unor elemente folclorice literare.

Să ne amintim însă și de cîntecul orășenesc atît de răspîndit în Țara Românească, pe la jumătatea veacului trecut. El a ajuns în scurtă vreme un bun folcloric al micii burghezii — și de la aceasta a trecut și la alte categorii sociale — numai datorită largii popularități pe care a primit-o prin broșurile editate cu atîta sîrg, de binecunoscutul Anton Pann. În cazul cîntecului orășenesc apărut și dezvoltat în condițiile capitalismului, oralitatea devine un caracter periodic al acestora. Deoarece integrarea lor în patrimoniul folcloric, punerea lor în circulație, se face pe calea scrisului, pe calea tiparului. Numai atunci cînd pe calea scrisului ele s-au răspîndit, capătă o largă întrebuințare vehiculînd oral. Important este să sesizăm faptul următor: cîntecul orășenesc este desprins de oralitate nu numai cînd devine document folcloric, ci și într-o bună parte a timpului cît el este bun folcloric viabil. În stadiul respectiv din evoluția societății, mica burghezie — dintre păturile sociale creatoare și consumatoare de folclor — era singura pătură care prin poziția sa economică și socială, își însușise scrisul și cititul; era deci singura pătură care în folclor, datorită acestui fapt, se putea dispensa de oralitate. Vîrsta recentă a acestei pături sociale micșora puterea tradiției potrivit căreia să fie cultivată oralitatea.

[16] Cicerone Theodorescu: Izvoare fermecate. București, 1958, 178.

https://biblioteca-digitala.ro

Cu totul altfel se prezintă realitatea în cadrul societății în care dispar clasele antagonice. Revoluția culturală care cuprinde întreg teritoriul unui stat ce construiește sau a construit socialismul, pătrunde pînă în cele mai îndepărtate unghere și își pune amprenta asupra tuturor membrilor societății, inclusiv asupra acelora despre care se putea spune pînă atunci că erau cei mai reprezentativi inși ai patriarhalismului și izolării. Cultura socialistă este creată și răspîndită cu rapiditate fiindcă esența ei este populară. Ea pleacă, în cazul artei — în general — în cea mai mare parte a sa, de la folclor. Așa stînd lucrurile, între folclor și cultura scrisă se produce un larg fenomen de osmoză. Mijloacele moderne de răspîndire a culturii: tiparul, presa, radioul, instituțiile speciale de cultură orientate în direcția permanentei valorificări a elementelor folclorice, contribuie direct și într-o mare măsură la perimarea oralității ca atribut sine qua non al bunului artistic folcloric. Vehiculația orală lasă locul celorlalte mijloace adineaori amintite, mijloace care sînt mult mai eficace. Ea continuă însă să existe acționînd pe un cuprins mai restrîns și rămînînd mai legată doar de unele specii folclorice.

Precedentele existente dovedesc că circulația în scris ori pe alte căi decît cea orală nu implică numaidecît pierderea caracterului folcloric al bunurilor artistice supuse acestui proces. Numai atunci cînd renunțarea la oralitate coincide cu renunțarea la sensul ideologic al piesei respective — în cazul societăților cu clase antagonice și grupuri sociale antagonice — avem un indiciu sigur cu privire la excluderea elementului respectiv din masa bunurilor folclorice.

Este foarte adevărat faptul că prin răspîndirea culturii în cele mai largi mase, unele laturi ale folclorului trebuie neapărat să fie extirpate. Superstiția nu mai poate încape alături de știință. Religia și tot ceea ce este legat de ea, pierde orice credit. Chiar unele produse altădată progresiste, rămîn de domeniul trecutului și documentarului (cîntecele de haiducie de pildă, încîntă și astăzi pe auditorii lor însă funcția socială din prezent nu mai corespunde nici pe departe cu cea pe care au avut-o altădată). Tot ceea ce este depășit de actualitate, în folclor, pierde treptat firul de legătură cu oralitatea. Cu cît un produs folcloric este mai mult consumat, cu atît se poate vorbi mai mult de larga lui oralitate. Cu cît însă un produs folcloric are o mai redusă întrebuințare, cu atît mai mult el se păstrează pe calea scrisului sau pe alte căi care nu au nimic comun cu oralitatea.

Verificarea efectivei prezențe a oralității se poate face mai ales în legătură cu factorul *timp*. Factorul timp raportat la viața unei piese folclorice, în condițiile noi create de transformările revoluționare din țara noastră, prilejuiește observații foarte interesante. Un produs folcloric contemporan sau în contemporaneitate, nu poate trăi o viață tot așa de lungă ca în cazul produselor folclorice din trecutele orînduiri. Și aceasta fiindcă evoluția conștiinței sociale ca și evoluția factorilor economici, se petrece într-un ritm incomparabil, astăzi față de mai înainte. A fost normal ca poezia și cîntecul de haiducie să fi constituit un bun folcloric cu funcție socială precis determinată o îndelungată perioadă de timp, adică veacuri întregi, cîtă vreme haiducia și-a avut justificarea sa socială. Tot așa de normal este ca acele versuri create în legătură cu acțiunea de transformare socialistă a agriculturii, să trăiască justificat și funcțional, cîtă vreme epoca reflectată există. Dar și cîntecele de haiducie din feudalism,

https://biblioteca-digitala.ro

ca și cîntecele de astăzi ale țărănimii noastre muncitoare care trece la un nou fel de viață, vor deveni cu timpul documente folclorice scoase din larga circulație de alte bunuri cerute de evoluția socială. Într-un anumit fel se va putea vorbi despre oralitatea unora și într-alt fel despre oralitatea altora. Viața îndelungată a cîntecelor de haiducie — împreună cu alte multe condiții amintite și neamintite de noi — justifică larga lor oralitate, în timp ce viața mai restrînsă în timp a cîntecelor care reflectă transformarea socialistă a agriculturii, aproape că nu se poate sprijini prea mult pe oralitate.

Felul cum înțelegeau unii folcloriști metafizicieni oralitatea, este necorespunzător. Ei aveau ca suport pentru tezele lor, teorii eronate. Ioseph Pommer era de părere că: « poporul este exclusiv acea parte a totalității izolată de cultura rafinată, stînd încă neclintită într-o stare de primitivitate proprie — incultă dar încă nedeformată — deci fără să fi suferit cumva influența redusă a cărții sau — mai puțin — invazia violentă a civilizației moderne » [17]. Potrivit acestuia, folclorul este o cenușăreasă care se arată sau nu după cum îi place meleagul cutreierat sau după cum îi displace. Folcloristica ar trebui să-și fixeze ca domeniu de cercetare numai ceea ce aparține depărtatului trecut, raliindu-se științelor arheologice și repudiind pînă și cuvintele civilizație ori contemporaneitate.

Concepînd oralitatea ca pe un accesoriu imperativ al folclorului și explicînd-o prin neștiința de carte, unii folcloriști și etnografi romîni au făcut afirmații care dovedesc că părerile lor nu pot fi decît stranii. Că este poet popular numai acel care « nu pune condeiul pe hîrtie », că artistul popular « e necesar să rămînă un analfabet ». Dar este de neînțeles cum poate cineva să spună cam așa: balada lui Corbea aparține folclorului dacă recitatorul ei nu știe să scrie și să citească și, nu are nimic comun cu folclorul dacă recitatorul ei știe carte.

De la Bogdan Petriceicu Hasdeu încoace, tot mai dese au fost discuțiile privind faptul că o bună parte a folclorului literar este de accepțiune populară. Create de scriitori cu renume, numeroase poezii care exprimau năzuințele și sentimentele maselor, au devenit bun literar al acestora. Bineînțeles, la început scrise — tipărite — operele respective prin circulație intensă, au devenit și orale; au căpătat oralitate, încît atunci cînd unii culegători ai folclorului literar le întîlneau în circulație, nu le mai recunoșteau sursa inițială și le înglobau în volumele pe care le publicau. Adesea ei le-au adunat din manuscrise populare care le cuprindeau fără indicații privind numele autorilor sau autorului.

Unii folcloriști, de multă vreme încă, au observat acest adevăr. După C. Rădulescu-Codin, « se numește *literatură poporană* totalitatea producerilor literare cunoscute în popor, fie că sînt ale lui proprii, alcătuite în timpi fără dată, de autori necunoscuți, fie că au fost mai întîi scrise și au devenit poporane ». Folcloristul citat trăgea chiar următoarea concluzie: « Literatura poporană este de două feluri: cea nescrisă și cea scrisă » [18].

Și în realitatea acum amintită, găsim suficiente elemente care să sublinieze faptul că în condițiile conviețuirii culturii literare scrise, cu cea orală, tot mai

---

[17] Apud I. Diaconu: Reflexiuni despre cîntecul și versul popular. Focșani, 1946, 25—26.

[18] C. Rădulescu-Codin: op. cit., 9.

https://biblioteca-digitala.ro

multe sînt bunurile folclorice care părăsesc calea vehiculației orale, folosind avantajele oferite de scris, de tipar.

Pe baza observațiilor făcute pînă acum, putem conchide și noi împreună cu folcloristul sovietic B. Putilov că «este nejust să se considere oralitatea drept singurul sau principalul indiciu al artei populare»[19]. Sîntem de părere că oralitatea, din considerentele invocate mai sus, nu poate fi concepută ca o trăsătură obligatorie a tuturor elementelor folclorului. Așa cum reiese din faptele discutate, se poate vorbi despre o anumită îngustare a răspîndirii și utilității sale. Pe bună dreptate, Mihai Pop punea într-un articol recent, problema studierii oralității din punct de vedere al caracterului său istoric[20]. Observația făcută nu trebuie însă să ne ducă spre concluzia că în viitor, pe măsura evoluției creației folclorice, oralitatea va dispare. L. Svedova[21] atrăgea atenția asupra acestui lucru și considera că oralitatea celor mai multe produse artistice populare, se va păstra.

Credem că adîncind observațiile făcute aici și întregindu-le cu altele noi, pe măsură ce folclorul va evolua, această chestiune va putea fi și mai bine studiată și rezolvată. Problema se cere studiată și rezolvată, cu atît mai mult cu cît, așa cum observă folcloristul sovietic, G. Samarin, «cei care prin tradiție s-au obișnuit să includă în folclor numai operele orale prin originea și circulația lor, văd că asemenea cîntece în zilele noastre devin tot mai puține. Ei sînt înclinați să ignore noile fenomene de viață. Pe aceasta se bazează părerea injustă despre stingerea sau moartea folclorului, în zilele noastre»[22]. Deocamdată dorim să reținem și faptul că folosirea expresiei de «creație orală» cu sensul general de folclor literar este necorespunzătoare și lasă în afara creației artistice a maselor populare, bunuri care de fapt le aparțin[23].

* * *

Asupra *anonimatului* creatorului de folclor s-a insistat în toate lucrările care și-au propus să dezbată problema creației populare.

Într-adevăr, imensa majoritate a creațiilor folclorice nu oferă cîtuși de puțin posibilitatea identificării autorului care rămîne necunoscut. Și aceasta deoarece natura colectivă a folclorului face ca individul să rămînă în umbra mulțimii; deoarece o operă populară care este folclorică, aproape totdeauna nu mai are un singur autor ci mai mulți. Cînd un bun literar oarecare a intrat de mai multă vreme în repertoriul folcloric al unei regiuni, venind dintr-o generație anterioară celei care îl consumă, nimeni nu mai poate indica un cît de sumar amănunt despre individul care l-a creat. Opera lui o cunosc mulți însă el rămîne necunoscut tuturor.

---

[19] B. Putilov: Despre creația popular-poetică contemporană. *Zvezda*, 1954, nr. 2: 13.

[20] M. Pop: Cîteva observații privind cercetarea folclorului contemporan. *Revista de folclor*, 1959, nr. 1—2: 57 sq.

[21] L. Svedova: Despre unele probleme ale folcloristicii. *Sovetscaia etnografia*, 1953, nr. 4. Bibl. Inst. de folclor, București. Trad. 640.

[22] G. Samarin: Despre unitatea folclorului cu literatura. *Voprosi Literaturî*, 1959, nr. 12: 166. Bibl. Inst. de folclor, Buc. Trad. 719.

[23] Înșiși I. M. Socolov, Bogatîrev și alții, greșesc atunci cînd își intitulează unele lucrări, cursuri sau manuale de folclor, «de creație orală».

https://biblioteca-digitala.ro

Despre anonimat se poate spune însă că merge mînă în mînă cu oralitatea chiar dacă prezența lui nu este exclusă total, acolo unde vehiculația folclorică se face pe alte căi.

Există și unele condiții care fac posibilă îndepărtarea anonimatului, chiar în cadrul oralității. Această îndepărtare poate deveni un fapt împlinit atunci cînd creația este nouă. În cadrul colectivităților creatoare și consumatoare de folclor, există inși recunoscuți pentru ușurința și priceperea pe care o au în alcătuirea versurilor și cîntecelor. Adesea, colectivitatea recunoaște în linii generale doar, posibilitățile lor creatoare, fără ca să poată arăta precis care anume sînt lucrările ce le aparțin. În unele împrejurări se obțin date sigure despre autori; atunci cînd ei conviețuiesc cu cei chestionați, cînd de fapt, într-o oarecare măsură au colaborat cu colectivul. Identificarea ~~unui autor popular, chiar~~ atunci cînd se face, rămîne totuși relativă pentru că autorul respectiv, aproape totdeauna, nu este creatorul operei în forma în care ea circulă. De altfel niciodată, colectivitățile folclorice nu simt și nu manifestă nevoia identificării acestuia.

Pe durata circulației, orice produs folcloric izvorît din masele populare, nu poate să rămînă în forma pe care a avut-o inițial. Cei care-l preiau, îl transformă — uneori puțin, alteori mai mult — îl îmbogățesc sau îl simplifică, îi dau chiar sensuri noi. Dar orice modificare, ~~fie ea cît de mică,~~ știrbește de fapt aspectul de unicitate al creației. Creația, din individuală, devine treptat colectivă. Și dacă recunoașterea unui singur autor este atît de grea, recunoașterea tuturor celor care și-au adus contribuția la elaborarea operei cercetate, este imposibilă. (Din punctul de vedere al mediilor folclorice, ea este și inutilă.)

Așadar, în creația folclorică orală pot fi identificați autori în general și numai rareori autorii direcți ai unor piese asupra cărora ne îndreptăm interesul cercetării. Or, existînd chiar și această minimă posibilitate, înseamnă că anonimatul — fie și în cazul oralității depline — nu are caracter absolut.

Diferențiate mult sînt observațiile care privesc existența anonimatului în cazul creației folclorice scrise sau care circulă pe calea scrisului.

Deși mai rare, sînt totuși momente de creație individuală în mediile folclorice, concretizate în scris. Al. Amzulescu, într-un studiu recent, arăta cum cîntărețul Jane Manolescu din Stîlpeni-Muscel, la o nuntă (19 octombrie 1958), a compus la cerere versurile unui cîntec [24].

Cine a avut prilejul să observe acele «carnete de amintiri» pe care le au mulți tineri și tinere din mediile folclorice, a putut trage concluzia că ele cuprind poezioare scurte trimise de obicei de ostași, celor rămași în sat și mai ales fetelor. Poezioarele respective nu circulă pe cale orală, ci numai pe cale scrisă. Ele au fost compuse de asemenea în scris și n-au cunoscut niciodată vreo altă cale de vehiculație. Aparțin totdeauna grupurilor de vîrstă tinere. Nu au o existență prea veche și au apărut atunci cînd generalizarea științei de carte a început să se resimtă. Din punct de vedere estetic, produsele folclorice respective sînt mai puțin realizate, de pildă, decît lirica ostășească. Insuficiențele lor estetice își au explicația, în primul rînd, în stîngăcia dată de utilizarea versului scris, în locul celui oral. Totodată provin și dintr-o dorință nerealizată de a depăși tradiția în compunere, în stil; de a inova în genul literaturii culte. Autorii

[24] Al. Amzulescu: Observații critice în problema studierii baladei, *Revista de folclor*, 1959, nr. 1—2: 184.

https://biblioteca-digitala.ro

multor piese folclorice de acest gen, ies în afara anonimatului subscriindu-și semnătura. Aproape în majoritatea cazurilor, ei nici nu au acest drept fiindcă ceea ce le aparține, ceea ce au creat ei înșiși, este reprezentat doar prin cîteva versuri și nu prin întreaga poezie. De obicei, ei scriu reluînd teme mai vechi întîlnite în alte caiete sau în alte scrisori. Așadar procedează ca și în cazul creației orale, preluînd unele elemente cu aerul cel mai natural.

Autorii de poezie populară care în momentul creației se ajută de scris, obișnuiesc să-și declare paternitatea asupra unor opere literare, chiar și atunci cînd le plăsmuiesc oral. (Desigur că procedează similar și unii care nu folosesc scrisul.) Oricum ar fi, despre cei care au compus poezii terminate cu versuri care le cuprind numele, nu se poate spune că sînt anonimi în mod absolut.

În răvașul scris, uneori, anonimatul este înlăturat prin amănunte cuprinse direct în producția literară propriu-zisă. Iată un exemplu:

«Frunzuliță lemn domnesc,
Ion Diaconu mă numesc.
Frunză verde și-o lalea,
Sînt din județul Vîlcea.
Frunză verde baraboi,
Din comuna Pleșoi» [25].

Observațiile de pînă acum subliniază adevărul că în condițiile generalizării cunoștințelor de carte în mediile folclorice, anonimatul nu poate să fie considerat ca una din trăsăturile sine qua non ale creației folclorice, subliniază caracterul istoric pe care îl are anonimatul.

În legătură cu această problemă trebuie să mai fie discutat și aspectul pe care-l oferă acea parte a folclorului literar care provine din însușirea de către masele populare a unor opere culte. Într-un studiu despre teatrul popular de haiduci [26], identificam în folclorul nostru multe piese create de Vasile Alecsandri, Matei Millo. Mai sînt cunoscute în folclor și alte piese care au fost create de George Sion etc. În totalitatea lor, operele respective s-au integrat în folclor fără ca cei care le consumă să le mai cunoască proveniența. Autorii lor sînt însă identificați; anonimatul acestora este deci înlăturat.

În condițiile strînselor legături care se stabilesc în cadrul culturii socialiste, între folclorul literar și creația publicată, cu autor cunoscut, în condițiile culturalizării maselor, există posibilitatea ca atunci cînd astfel de integrări se vor mai petrece, autorul lor să fie reținut de conștiința unor pături din mediile folclorice.

Astfel, anonimatul își reduce — deși puțin sensibil — sfera de existență, confirmîndu-și prin aceasta caracterul istoric.

* * *

În sfîrșit, asupra caracterului tradițional al creației folclorice, discuțiile pe care le vom duce sînt îndreptate de la început, pe calea sublinierii tezei că a socoti că numai tradiția însoțește permanent folclorul, este o mare greșală. După părerea noastră, nici nu se poate vorbi despre caracterul tradițional al produselor populare, fără ca simultan să se atace și problema inovației.

[25] Ștefan Cuciurcanu: Răvașul în versuri. (Colecție în manuscris).

[26] Aspecte ale dramaturgiei populare. Teatrul popular de haiduci. *Limbă și literatură*, vol. II, 1956, 1—34.

https://biblioteca-digitala.ro

În ultima vreme problema raporturilor dintre tradiție și inovație în folclor, s-a bucurat de multă trecere. Și aceasta deoarece, o dată cu transformările mari care au loc în evoluția societății umane, o dată cu trecerea de la capitalism la socialism — mai ales — aparența de echilibru între cei doi termeni ai dezvoltării folclorului, a început să se modifice în așa fel încît inovația are o pondere deosebită. De fapt, totdeauna, rolul inovației a fost destul de sensibil deoarece, altfel, folclorul pe care îl întîlnim astăzi n-ar avea tangențe cu contemporaneitatea și ar reprezenta o masă de bunuri spirituale deosebit de vechi.

Revoluția socialistă activizează în mod deosebit rolul conștiinței sociale în procesul trecerii de la vechea orînduire capitalistă, la noua orînduire socialistă. Această realitate s-a răsfrînt direct și asupra situației folclorului.

Dialectic în esența sa, folclorul ca element de suprastructură a reflectat fidel epocile prin care a trecut, ideologia maselor populare din fiecare etapă istorică dată. Se știe că evoluția conștiinței sociale a maselor populare este peste tot prezentă în creația folclorică. Atunci cînd evoluția respectivă este mai lentă, raportul dintre tradiție și inovație în folclor este întrucîtva echilibrat. Cînd însă evoluția conștiinței sociale se desfășoară într-un ritm accelerat, raportul dintre tradiție și inovație nu poate prezenta alt aspect decît cel în care inovația primează.

Această mutație a ponderii specifice a provocat o intensă curiozitate științifică, încît o recentă reuniune internațională de folclor (care s-a ținut la Sinaia, R.P.R. 1959) a înscris ca unul din punctele ordinei sale de zi, problema raporturilor dintre tradiție și inovație. Bineînțeles că rezolvarea acesteia nu poate avea altă formă decît cea corespunzătoare concepțiilor filozofice care stau la baza cercetării efectuate. Cu prilejul reuniunii amintite, mulți dintre folcloriștii occidentali, de un tradiționalism excesiv, au negat împotriva evidenței, orice element nou, inovator, în creația populară.

Supraevaluarea rolului îndeplinit de tradiție în creația populară, este o veche preferință a unor școli folcloristice burgheze și a constituit principalul determinativ al unui puternic și răspîndit în timp, curent de interpretare a folclorului. Sfîrșitul veacului XIX se caracterizează în folcloristica apuseană printr-o puternică tendință de a substitui termenului de *folclor* pe cel de *tradiție populară*[27]. Reviste de prestigiu s-au intitulat decenii la rînd, în mod sugestiv: *Revue des Traditions populaires*, *Archives suisses des Traditions populaires*, *Archivio delle tradizioni popolari* [28].

Folcloriștii marxist-leniniști au analizat însă în profunzime problema ridicată, pornind în susținerea tezelor lor cu privire la primatul inovației în folclorul nostru contemporan, de la elementele oferite de creația populară actuală.

Ceea ce dorim să arătăm este mai ales faptul că raportul dintre tradiție și inovație în folclor nu este același de-a lungul existenței creației populare. În mod deosebit, ne vom opri asupra aspectului său actual.

Nu s-ar putea spune că tradiția dispare total și nemotivat. În întregul său, creația populară conține foarte multe elemente de domeniul trecutului. Operele de artă folclorice, ca unități dialectice între formă și conținut, conțin tradiție

[27] Artur Gorovei: op. cit., 12.
[28] Arnold Van Gennep: Le Folklore. Paris, 1924, 8.

https://biblioteca-digitala.ro

atît în ce privește unele aspecte ale sensului lor ideologic cît și mai ales în ce privește mijloacele lor de expresie. Fără îndoială că greutatea specifică a tradiției diferă de la elementele formei la cele ale conținutului.

Bazele sedimentării sale în cazul aspectelor legate de forma creației populare, sînt mult mai largi, în timp ce perpetuarea ei în cazul aspectelor legate de conținut devine dificilă în raport cu cerințele spirituale noi cărora un bun folcloric trebuie să răspundă.

Funcționalitatea folclorului aduce contemporaneizarea permanentă a conținutului său. Această contemporaneizare este determinată și de caracterul schimbător al structurii sociale pe care o au masele populare creatoare și consumatoare de folclor, de artă populară. Înnoirea semnificației produselor folclorice, actualizarea conținutului lor se petrece într-o continuă luptă la care iau parte vechiul și noul, tradiția și inovația.

Actualizarea creațiilor populare, sensibila înfățișare inovatoare pe care o iau, se face de cele mai multe ori fără o înfrîngere totală a tradiției. Iată cîteva exemple semnificative: sînt cunoscute personajele simbolice de basm, de felul lui Zorilă, Murgilă, Gerilă, Mama Crivățului etc. Deși apărute în perioada de copilărie a omenirii, avînd semnificația întruchipării unor forțe supranaturale care, chipurile, ar putea stinge noaptea sau prăvăli întunericul peste lumină, ar putea dezlănțui vînturile reci etc. — ivite deci cînd omul nu cunoștea natura dar căuta să și-o explice — aceste figuri mitologice colorează și astăzi existența basmelor. Bineînțeles că semnificația lor de acum este alta. Omul, învățînd să cunoască și să supună natura, nu mai crede în naivele plăsmuiri ale înaintașilor săi. El desprinde însă în continuare, latura poetică a personajelor amintite. Lui îi place să vadă, de pildă, cum Zorilă alungă noaptea și dăruiește omenirii lumina și căldura soarelui. Dintr-un anumit punct de vedere — cel care se referă la existența personajelor de genul celor citate — tradiția s-a menținut. Cum însă semnificația actuală a elementelor tradiționale respective nu mai corespunde vechii semnificații, înseamnă că în chiar fondul tradiției, inovația a găsit teren de acțiune și a acționat. Așadar, tradiția s-a restructurat, s-a supus inovației, cum spun unii: « s-a înnoit ».

Este de remarcat faptul că, continua adaptare, continua inovare (mai ales parțială) a unui produs artistic popular, se poate petrece cu mai multă ușurință în condițiile oralității. Oralitatea este cea care, păstrînd unele elemente de natură tradițională, permite simultan introducerea altora, corespunzătoare realității curente. Așadar, inexistența unei materializări rigide a creației populare, garantează posibilitatea evoluției conținutului și formei sale. Atunci cînd folclorul circulă și pe alte căi decît cea orală (scris, tipar, radio etc.), posibilitățile de inovare sînt mai restrînse. Ele se manifestă totuși și în aceste cazuri dar asupra mecanismului respectiv nu vom insista aici.

Inovația care acționează continuu asupra tradiției, nu trebuie înțeleasă ca fiind prezentă doar atunci cînd afectează conținutul și forma unui bun folcloric preexistent. Inovația este și tot ceea ce se concretizează în creațiile populare noi. Sînt cunoscute cîntecele despre răscoalele țărănești din 1907. În marea lor majoritate, de la început și pînă la sfîrșit, sînt piese apărute sub influența directă a evenimentelor care s-au petrecut atunci. Fără a folosi scheletul altor creații, constituindu-se din elemente noi, ele au apărut ca cea mai firească reflectare a unor fapte din domeniul prezentului istoric. Apariția lor, legată de

https://biblioteca-digitala.ro

trecut numai prin experiența de versificație, prin procedeele de creație artistică întrucîtva tradiționale, reprezintă o afirmare a noului, în calea vechiului. Tot ceea ce este nou în creația folclorică este măcar parțial realist și de aceea cucerește teren în procesul de circulație, dizlocuind în mod natural, elemente vechi, depășite.

Poate într-o măsură mai redusă, fenomenul de restructurare a tradiției se petrece și în cazul formei operelor folclorice. Cum însă, culegerile de folclor sînt relativ recente — chiar dacă uneori numără și anii cuprinși în două veacuri — urmărirea procesului respectiv este ceva mai anevoioasă. Mijloacele de creație folclorică se mențin perioade mai îndelungate, fără a fi supuse unor prefaceri esențiale.

Însuși V. I. Lenin, în anii războiului civil din Rusia, vorbind despre importanța cîntecului în munca de agitație pe front, scria: « Cîntecului vechi să-i opunem un cîntec nou, în forma populară obișnuită, să dăm un conținut nou » [29]. Propunînd acest procedeu, Lenin pleca de fapt de la recunoașterea rigidității evidente a regulilor de creație folclorică. Aceeași realitate avea în vedere și folcloristul sovietic B. Putilov, cînd remarca faptul că « Nu întîmplător răsună vechiul cîntec rus, pe toate meleagurile patriei » (noi, socialiste. n.n.) [30].

Se poate totuși vorbi de o slăbire a caracterului tradițional al formei. Dacă în timpurile mai vechi, genul epic era unul din cele mai des utilizate în creația folclorică, în ultima vreme ponderea acestuia s-a destrămat făcînd loc genului liric. Astfel, în poezia populară românească, primele opere folclorice despre haiducie și despre haiduci, au fost baladele. Ele corespundeau din punct de vedere al formei ca și din cel al conținutului. Eroii lor (în primele veacuri de haiducie) militau pentru independența țării și acțiunile lor grandioase n-ar fi putut încăpea într-un cîntec liric. Mai tîrziu, cînd prin întărirea puterii cotropitorilor, realizată și pe baza faptului că boierimea autohtonă a pactizat cu ei, proporțiile haiduciei și haiducilor se reduc, împărțitorilor de dreptate, alinătorilor de suferinți ale celor obijduiți, le sînt închinate, de data aceasta, călduroase cîntece lirice.

Pentru mai deplină convingere, să comparăm amploarea baladei despre Corbea, așa cum ne apare ea în volumul *Din folclorul nostru* din Biblioteca pentru toți, București, p. 192, unde însumnează peste 800 versuri și cîntecul despre haiducul Stanciu, din aceeași colecție (p. 217), care făcîndu-și apariția în timp, mult mai tîrziu, nu numără decît 40 de versuri. Diferențe destul de sensibile ne arată și compararea altor piese, din alte volume. (De exemplu, în Grigore Tocilescu, *Balade și doine.* Colecția Miorița, București, 1958, o variantă din cîntecul lui Mihu haiducul numără 237 versuri în timp ce, deși poate cel mai întins cîntec al lui Jianu — din cîte înregistrează colecțiile — are doar 178 de versuri.)

Preponderența elementului liric față de cel epic, în producțiile mai noi, nu poate fi interpretată altfel decît ca o inovație, ca o înfrîngere a tradiției.

Se poate astfel ajunge la concluzia că, în unele cazuri, tradiția — departe de a fi restructurată — este părăsită în cea mai mare parte a sa. Părăsirea unor bogate elemente care țin de tradiție, verifică în mod efectiv forța inovației. În

[29] Apud Bogatîrev: op. cit., 44.
[30] B. Putilov: op. cit., 146.

https://biblioteca-digitala.ro

privința elementelor care aparțin conținutului, se poate spune că uneori ele duc la realizarea unor inovații radicale, determinate de creșteri calitative ale conștiinței sociale. Atunci cînd tradiția se restructurează, intervine doar o creștere parțială a conștiinței sociale.

Atît într-o situație cît și în cealaltă, iese în evidență faptul că inovația este mai puternică decît tradiția. Este într-adevăr mai puternică deoarece altfel n-ar supune-o. Ponderea deosebită pe care o are inovația în marea majoritate a împrejurărilor din existența creației populare, nu este altceva decît consecința funcționalității folclorului. Nu poate exista nici un bun artistic în afara utilității.

În legătură cu tradiția se poate face afirmația că forța sa este, în mare parte, direct proporțională cu resturile care se mai păstrează din vechea conștiință socială corespunzătoare unor orînduiri de mult depășite. Am greși însă dacă am considera tradiția, în întregul ei, fără a observa că ea este alcătuită din elemente contradictorii ca sens. Există părți ale tradiției dăunătoare în epocile mai noi — prin afuncționalitatea lor, dacă sînt raportate la cerințele contemporaneității — după cum există părți ale tradiției, valoroase, demne de cultivat, de preluat. Un descîntec sau o superstiție, astăzi, reprezintă un factor tradițional lipsit de sens și cu voia sau fără voia noastră, nu-și mai găsește justificare; soarta lui este pieirea. Un cîntec ca acel despre oastea lui Igor, deși izvorît în condițiile de formare a feudalismului rus, prin conținutul său continuă să intereseze. Elanul său mobilizator la luptă împotriva dușmanilor, pentru întărirea unui stat centralizat, evidențiază fapte demne de cunoscut, din istoria maselor populare. Valoarea etico-estetică pe care o întrunește îi subliniază sensul tradițional progresist.

Este adevărat că atît tradițiile valoroase cît și cele lipsite de o semnificație pozitivă, din punct de vedere folcloric, prin depășire de timp, ies din circulație. Ca bunuri culturale istorice, ele au însă soartă diferită. În cultura socialistă, tradițiile progresiste sînt înscrise la loc de cinste, sînt preluate și dezvoltate creator, pe planul literaturii scrise, fiind imortalizate astfel, în timp ce tradițiile negative rămîn ca simple documente despre înapoierea caracteristică trecutului.

Am mai insista aici asupra faptului că inovația (atît în conținut cît și în formă), se bazează pe elemente ale tradițiilor pozitive; cultura nouă nu poate izvorî decît din dezvoltarea celor mai bune modele, tradiții și rezultate ale culturii existente. Ceea ce înseamnă că inovația nu exclude oricînd și oricum tradiția, între acești doi termeni existînd relații de interdependență.

Adevăratul raport dintre tradiție și inovație, astăzi poate fi însă și mai bine înțeles atunci cînd inovația este concepută sub toate aspectele ce o caracterizează. Pentru că inovația poate apare atît ca o trăsătură firească a procesului de existență a folclorului cît și ca o trăsătură accentuată de noile condiții sociale. Activizarea inovației este un rezultat al cunoașterii și folosirii ei de către om. Acolo unde se aplică așa numita intervenție activă, înseamnă că se ține seama de acest aspect al inovației. Nivelul mediu al conștiinței sociale a unui grup social anumit, poate fi depășit printr-o pregătire intensă, printr-o muncă metodică desfășurată cu ajutorul unor mijloace vechiculatorii de folclor, moderne (este vorba de utilizarea, pe lîngă oralitate, a scrisului, radioului etc., în vederea promovării unei atitudini ideologice anumite). Ceea ce urmăresc astăzi casele

https://biblioteca-digitala.ro

noastre de creație, este în interesul propășirii, în interesul dezvoltării, pe cînd ceea ce urmărea altădată biserica prin colinde, cîntece de stea, mistere, era în interesul unor clase sociale reacționare, al întunericului, al neștiinței.

Așadar, în prezent, cunoașterea tuturor aspectelor raportului dintre tradiție și inovație în folclor, are un scop practic, oferă căi sigure, metode de lucru în orientarea formațiilor artistice de amatori, în dezvoltarea culturii noastre de masă contemporane.

* * *

Din felul cum a evoluat și pînă acum, putem spune despre folclorul literar că nu va rămîne niciodată încremenit. A-i preciza însă cu exactitate viitorul, nu este un lucru ușor de îndeplinit. Putem doar aprecia că din el vor dispare pe rînd toate acele elemente care nu-și vor mai găsi justificare ideologică, funcțională.

Pe măsură ce, în societatea socialistă, cultura devine un bun de largă răspîndire, în totalitatea sa folclorul literar va avea trăsături noi, dezvoltîndu-se cît mai aproape de literatura — așa numită — cultă. Inexistența unor clase sociale antagonice, exploatate și exploatatoare, face ca în sînul poporului să nu mai existe culturi antagonice. Cultura socialistă este o cultură care valorifică elementele folclorice. Ea se făurește printr-un adevărat proces de simbioză între patrimoniul folcloric și cel cult.

Interesîndu-se de felul în care va arăta creația populară literară în viitor, unii folcloriști sovietici au emis judecăți valoroase. N. P. Andreev spunea: « În societatea fără clase, în societatea socialistă, folclorul este una din formele creației poetice a poporului eliberat, care merge paralel cu literatura sau aproape de ea » [31]. Studiind căile de realizare a acestui paralelism, a acestei apropieri, I. M. Sokolov găsea că de mare folos poate fi aplicarea judicioasă a principiului intervenției active. Este în afara oricărei îndoieli, faptul că folclorul evoluează o dată cu societatea. Transformarea activă și conștientă a societății, determinată de acțiunea social-politică a clasei muncitoare bazată pe teoria revoluționară a socialismului științific, accelerează ritmul evoluției folclorului. Autorul amintit, în 1931, spunea: « Întrucît creația poetică orală reprezintă unul din domeniile artei literare, sarcinile actuale ale folclorului muncitoresc și colhoznic din zilele noastre sînt aceleași ca și sarcinile actuale ale literaturii proletare. Realizînd o îndrumare metodică de clasă a literaturii, ar însemna o inconsecvență din partea noastră, să lăsăm la voia întîmplării creația orală ; trebuie ca și în creația orală, conștiința proletară să-și subordoneze procesul spontan » [32].

Intervenția activă nu trebuie realizată oricum, nu poate fi făcută la întîmplare. B. Putilov, referindu-se la creația poetică contemporană din U.R.S.S., arăta că « este nejust să se ridice un fel de zid de netrecut între creația populară veche, prerevoluționară și cea nouă, sovietică » [33].

Pentru toate aceste motive, astăzi, în țara noastră există o instituție specială care are ca principal scop dirijarea activității creatoare artistice a formațiilor

---

[31] Apud A. A. Caicv: Folclorul rus. Moscova, 1949, 2.

[32] I. M. Sokolov: Natura folclorului și problemele folcloristicii. Trad. Inst. de Studii Rom.-Sov. Iași, 28.

[33] B. Putilov: op. cit., 151.

https://biblioteca-digitala.ro

noastre de artiști amatori, a tuturor celor care sînt doritori să se antreneze în acest proces. Ea se numește Casa centrală a creației populare. Acolo trebuie să fie atrași specialiștii care cunosc folclorul și care au totodată o pregătire artistică superioară. Activitatea sa trebuie să se desfășoare în strînsă legătură cu cea a Institutului de folclor cu care colaborarea să se manifeste mai ales în problemele de orientare, în problemele teoretice. Cunoașterea cît mai amănunțită a muncii care se duce de către Casa de creație, ar permite desigur efectuarea celor mai judicioase observații privind folclorul actual, evoluția și caracteristicile sale.

* * *

Observațiile pe care le-am făcut în legătură cu aspectele cele mai pregnante ale caracterelor specifice creației folclorice literare, nu epuizează — de sigur — problema atacată cu atît mai mult cu cît adîncirea lor este mult mai indicată și va putea fi încununată de reale succese, în condițiile studierii permanentei transformări a creației populare. Ele vin însă să suplinească un gol existent în literatura de specialitate și pot deschide discuții fructuoase pe care autorul acestora le așteaptă cu interes.

СПЕЦИФИЧЕСКИЕ ЧЕРТЫ ФОЛЬКЛОРНОГО СЛОВЕСНОГО ТВОРЧЕСТВА

В настоящей статье разбираются главные черты словесного фольклора — коллективность, устность, анонимность, а также соотношение между традицией и новаторством в фольклоре. Особенно подчеркиваются те элементы, которые доказывают диалектическую сущность специфических черт фольклора, их исторический характер.

Коллективность рассматривается как результат коллективности творческого акта и коллективного характера жизни произведения народного творчества. Будучи достоянием народных масс, а значит, достоянием коллективным, фольклор меняется с точки зрения содержания в зависимости от социальной структуры этих масс. Итак, коллективный характер фольклора дан не раз и навсегда, а претерпевает от одного этапа к другому существенные преобразования как в этическом, так и в эстетическом отношении. Отсюда его исторический характер. (Творящие фольклор социальные классы и категории меняются при каждом ином строе).

Устность считается основной, но отнюдь не обязательной чертой фольклора. Имеются фольклорные виды, которые бытуют — и даже создаются — письменно. Красноречивые примеры тому можно найти в средневековых народных романах, а также, главным образом, в современности — в солдатском письме, в вариантах светского и религиозного народного театра и т.д. Одновременно с широким распространением завоеваний науки и техники расширяется и сфера бытования фольклора, причем устную передачу можно встретить наряду с письменной (рукописной или печатной), с грампластинкой, радиопередачей и т. д. Отсюда необходимость устранения названия «устное творчество», зачастую неправильно применяющегося для обозначения фольклора вообще.

Анонимность — это черта, которая более цепко сохраняется в фольклорном творчестве в силу его коллективного характера. И все-таки и ее наличие не обязательно. В фольклорной среде опознают и прекрасно знают талантливых создателей фольклора. С помощью истории литературы можно установить авторов тех профессиональных произведений, которые были восприняты фольклором; так устраняется анонимность. Интенсивная культурализация масс в корне меняет, таким образом, соотношение между народным творчеством и анонимностью, которая в некоторых случаях может отсутствовать.

https://biblioteca-digitala.ro

Высказанные замечания показывают несостоятельность положений, абсолютизирующих устность и анонимность фольклора.

Что касается традиционности народного творчества, то к этому его аспекту нельзя подходить в отрыве от новаторства. Оба аспекта обязательно нужно рассматривать в их соотношении. Диалектическое единство старого и нового подтверждается тем, что в фольклоре идет непрерывный процесс обновления традиций, их смысла и значения. Например, сказочные герои, символизировавшие в прошлом неизвестные еще человеку силы природы, имеют ныне только этическое и эстетическое значение. Устанавливается, что в соотношении между традицией и новаторством темпы подчинения (изменения) традиции различны в области формы фольклора и в области его содержания. Форма более консервативна, а содержание более восприимчиво к новому.

Считается, что общественно-экономические перемены, происходящие в социалистических и народно-демократических государствах, являют собой убедительные аспекты для понимания специфических черт фольклора, особенно же коренных преобразований, наблюдающихся в его содержании.

В статье даются также подробности о том, как проявляет себя каждая из вышеперечисленных специфических черт.

THE CHARACTERISTIC FEATURES OF LITERARY FOLKLORE CREATION

The present study contains an analytic survey of the essential traits of folklore: its collective character, orality, anonymity and finally the balance between tradition and innovation. The author has especially underlined those elements that bring out the dialectic essence and historical character of the various features of folklore.

The collective character is considered as resulting from its mode of existence and likewise as an outcome of the collective aspect of its act of creation.

As folklore is an attribute of the popular masses — hence a collective attribute — it is naturally subject to changes that occur in the structure of society. The collective character of folklore is thus not determined once and for all; on the contrary, it undergoes, in stages, essential transformations of its ethical and aesthetical values — whence the historical aspect of folklore. The folklore-producing social classes and categories vary from one political regime to another.

Orality is regarded as a fundamental — though by no means indispensable — trait of folklore. There are indeed species of folklore, the circulation and even creation of which is performed in writing. Eloquent examples thereof are encountered in the libellous mediaeval literature, and — more particularly in modern times — in the soldier's letters, or variants of lay and religious folk plays, etc. The wide expansion of the modern scientific and technical achievements has contributed to the multiplication of the means of dissemination of folklore: orality is thus encountered today alongside written (handwritten or printed) compositions, gramophone records, broadcasting programmes, etc. It is for this reason that the term of "oral creation", which is widely and inadequately employed to characterize folklore, has to be irrevocably ruled out.

Anonymity is a more persistent feature of folklore production owing to the collective nature of its creation; it is however not an indispensable characteristic either. Indeed, creators of outstanding talent have been discovered and have made a name for themselves in folklore mediums. Furthermore, a number of literate works adopted by folklore can be traced back to their authors in literary history, losing thereby their initial character of anonymity. The intense cultural activity of the masses is leading to a substantial loosening of the bond between anonymity and folk creation, a bond that can occasionally be removed or even completely excluded.

These observations definitely prove the inadequacy of the thesis that orality and anonymity are absolutely essential features of folklore.

https://biblioteca-digitala.ro

The traditional aspect of folk creation cannot be broached separately. Tradition must necessarily be envisaged in correlation with the principle of innovation. The dialectic unity of old and new is confirmed in folklore by the continuous process of renewal of traditions and their significance. For example, the characters in fairy-tales, which formerly symbolized the forces of nature then unknown to man, today have retained only their ethico-aesthetical significance. It should be noted however that the relationship between tradition and innovation is modified in varying degrees according as the traditions are subjected to modifications in form or in contents: the form is more conservative, the contents more liable to renewal.

The substantial changes that are recorded in the contents of present-day folklore — changes that reflect the great economic and social transformations in progress in the Socialist and People's Democratic countries — are an edifying illustration of the true, unrigid character of folklore.

The monograph is completed with a detailed study of the manifestations of every one of these traits.

https://biblioteca-digitala.ro

ASPECTE ALE REALITĂȚII OGLINDITE ÎN LIRICA POPULARĂ; CÎNTECUL DE LEAGĂN

OVIDIU PAPADIMA

1. Geneza. Structura poetică și muzicală.

Cîntecul de leagăn constituie o specie universală a cîntecului liric popular. El se naște în mod firesc pretutindeni, din situația omenească fundamentală *mamă-copil* și din necesitatea practică de a accelera procesul de adormire a copilului mic. Înainte de a începe să umble, să alerge în joc, consumîndu-și astfel prisosul de energie, pruncul duce în mod inevitabil o viață mai mult de somnolență, întreruptă categoric doar de actul hrănirii. Intelectul său, de-abia la începutul dezvoltării lui, nu-i permite încă să distingă precis între stările de trezie și cele de somn. Pe de altă parte, obișnuirea cu anumite ore de somn e încă în curs de formare. Mama sau bunica trebuie deci să intervie în reglarea mecanismului capricios al alternării stărilor de veghe și de somn la copilul mic. Conștiința lui, abia în mugure, începe totuși să facă distincții în lumea senzațiilor. Experiența populară a marcat din timpuri imemoriale, că monotonia ritmurilor — fie ele kinestezice, legănatul, fie ele melodice, cîntecul — are un efect liniștitor asupra copilului mic, aducîndu-i somn. De aici a generat în mod firesc ideea leagănului și cîntecul de leagăn însuși. De aici a izvorît însăși vitalitatea cîntecului de leagăn, care trăiește pînă astăzi, apropiindu-se adesea, în simplitatea lui, de valoarea operei de artă. Cu toată vechimea, vitalitatea și universalitatea ei, specia cîntecului de leagăn s-a bucurat în general de foarte puțină atenție, la noi ca și în alte țări. Piesele care s-au cules pînă acum la noi sînt în general puține la număr. Poate că la aceasta să fi contribuit și natura atît de intimă a acestei specii a cîntecului, legată atît de strîns de gingașul sentiment de ocrotire și de alintare a copilului abia la începutul vieții lui. Cîntecul de leagăn e prin excelență un cîntec individual, de mare intimitate, și aceasta îl face puțin comunicabil. Pe de altă parte, simplitatea lui nu a oferit probleme teoretice care să împinteneze atenția și pasiunea cercetătoare a folcloriștilor.

La noi s-au ocupat mai intens de cîntecul de leagăn, sub aspectul cercetării științifice, mai mult folcloriștii orientați spre latura muzicală a cîntecului popular. Ei au semnalat existența speciei în diferite regiuni ale țării noastre. Pe baza acestor semnalări însă, mai mult întîmplătoare, nu s-ar putea alcătui o

https://biblioteca-digitala.ro

hartă a răspîndirii cîntecului de leagăn pe suprafața patriei noastre, deși convingerea firească a tuturor e că o acoperă în întregime.

Mai mult s-a insistat asupra întrebării dacă e purtat de un tip propriu de melodie, sau dacă apelează la tezaurul melodic al altor specii ale cîntecului nostru popular. Date fiind natura și funcțiunea lui specifică, este foarte firesc să aibă și o structură melodică proprie, adecvată lor. Totuși, în cunoașterea acestui tip melodic aparte, rămînem în stadiul afirmațiilor de poetică imprecizie. În Banat, se constată existența cîntecelor de leagăn, observîndu-se doar că ritmul lor «este foarte simplu și același, potrivit însuși rostului pentru care sînt create asemenea melodii, acela de a fi cît mai simple, monotone și adormitoare»[1]. În Oltenia, un cercetător observă că «acest gen este mai puțin răspîndit ca aiurea» și că «se deapănă lent»[2]. În Hunedoara, se constată că specia cîntecului de leagăn «nu are o melodie proprie, specifică genului, ca în alte părți ale țării»; se cîntă pe melodii de cîntec propriu-zis sau pe melodii de bocet[3]. În nordul Transilvaniei, întîlnim frecvent cîntecul de leagăn intonat pe melodii de «cîntec în stil vechi» — pe care autorii culegerii le identifică drept «doină tipică» — precum chiar și pe melodii «de strigat»[4]. Întrepătrunderea între cîntecul de leagăn și doină se constată adesea și în textul poetic. În nordul țării, întîlnim un cîntec de leagăn în care se amestecă refrenele tipice acestui cîntec *(A, a, a... Liu, liu, liu...)*, cu refrene specifice pentru doina din acele părți *(Dui, dui, dui...)*. Cîntecul sună astfel: *A, a, a, puiuț de șoim/Eu te leagăn, tu n-ai somn/ ... Dui, dui, dui, puiu cucului,/ Adă-i somnu pruncului/ ...Liu, liu, liu, puiu mamii,/ Eu te leagăn, tu-i durmi...*[5]. În nordul Moldovei, întîlnim un text întreg de cîntec de dragoste, adaptat formei și funcțiunii cîntecului de leagăn: *Răsai lună, răsai dragă, / Să se vadă prin livadă / Ei! Lui, lui, lui, lui, lu, lea, / Ei! Lui, lui, lu, lea, cu mama, / Să cosesc pelin și iarbă, / Să dau murgului să meargă,/ Ca să vie mai degrabă,/ Puișorul să mi-l vadă*[6].

Comentînd afirmația lui Bartók, că n-a găsit cîntece de leagăn, T. Alexandru, exegetul său minuțios de astăzi, face presupunerea cu caracter general, că «asemenea cîntece există, fie că textele de legănat se cîntă pe melodii anume, fie pe melodii de doină, cîntec, sau chiar de bocet»[7].

Mai profund — atît în lămurirea procesului de geneză a cîntecului de leagăn cît și a structurii sale muzicale specifice — a mers G. Breazul, identificîndu-i nucleul generator în «formula introductivă» specifică. Ea constă dintr-o îmbinare de una-două silabe, cu valoare pur onomatopeică, năzuind să se apropie cît mai mult de monotonia sonoră, amorțitoare, a incantației. Acest nucleu silabic sonor se întîlnește în cîntecul de leagăn în cele mai diverse limbi euro-

---

[1] Nic. Ursu: Contribuții muzicale la monografia comunei Ohaba — Bistra (Banat). Timișoara, 1940, 7.

[2] N. Ionescu: Cîntecul oltenesc. Craiova, [1936] 6.

[3] E. Comișel și Mariana Rodan-Kahane: Pe urmele lui B. Bartók în Hunedoara. *Muzica*, 5 (1955) nr. 9, 12.

[4] C. Zamfir, Victoria Dosios, Elisabeta Moldoveanu-Nestor: 132 cîntece și jocuri din Năsăud. București, 1956 (n-rele 108, 111, 118).

[5] Doine, cîntece, strigături. București, 1955, 36.

[6] G. Breazul: Patrium Carmen. Craiova, 1941, 179.

[7] Tiberiu Alexandru: Béla Bartók despre folclorul romînesc. București, 1956, 41.

https://biblioteca-digitala.ro

pene: *nana-nina, do-do, susa-suse, eia-popeia, haidl-popaidl,* iar la noi: *nani-nani, lui-lui, lu-lea, luică-luică, liu-lea, abua-abua* [8]. Nouă ni se pare că, în afară de rostul lor de incantație muzicală, aceste legănări de silabe fără un sens noțional precis constituie și un proces de oglindire artistică elementară a unei realități evidente pentru mamă, în fiece moment: primele tentative de articulare a sunetelor. Gînguritul pruncului în leagăn, întîiele lui încercări de vorbire. În dragostea ei, mama — atentă la aceste manifestări — caută să găsească un limbaj comun cu copilul, caută să-i vorbească prin cîntec în limba lui.

În această formulă introductivă, G. Breazul identifică nucleul generator al cîntecului de leagăn. Întrucît ea determină « succesiunea metrică » — de obicei ternară, iambică sau trohaică — prin repetare frecventă, « devine element constructiv, *nixus formativus*, încheie o strofă sau derivă în refren ». Ea e decisivă nu numai pentru vers, ci și pentru melodie: « Pe acest *nani, lui* sau *liu-lea*, se brodează nu numai elementele ritmice, ci și cele melodice, care să reflecte cît mai desăvîrșit vraja de lîngă odorul mamei ». *(op. cit.*, p. 176).

Cît privește elementele poetice, ele sînt selectate și grupate potrivit structurii sufletești a copilului la această vîrstă. Dorinței sale de joc îi răspunde repetarea simplă a cuvintelor și imaginilor, adăugîndu-se la modulațiile incantatorii ale melodiei. E știut că la această vîrstă — și mai tîrziu încă — copiii simt plăcerea de a repeta anumite mișcări, anumite sunete, anumite cuvinte. Cîntecul de leagăn nu se limitează însă numai la această poezie aproape inseparabilă de muzică. Mama fascinează copilul, sugerîndu-i prin vers cîteva imagini care se perindă repede și repetat, la orizontul intelectual abia întredeschis, al celui din leagăn sau din brațele ei. Vietăți încă nevăzute de copil sau din lumea lui familiară sînt evocate fugar, în tonuri închise, misterioase, aproape de penumbrele descîntecelor: pești, ca știuca și somnul, apoi broasca, rața... Mama îi comunică apoi copilului dorințele ei: de-al vedea voinic, mare, spre a-i fi de ajutor. Îi vorbește despre tatăl lui, care e dus la muncă, uneori chiar departe. Pe această cale, cîntecul de leagăn se dezvoltă ca poezie, apropiindu-se de cîntecul liric popular, de cîntecul propriu-zis. În legătură cu dorințele mamei și cu amintirea tatălui de departe, apar firesc în cîntec imagini din realitatea umană a vieții de toate zilele. În felul acesta, cîntecul de leagăn oglindește și el realitatea socială, uneori în serii de imagini complexe și pregnante. Cîntecul de leagăn înfățișează astfel — în ceea ce privește poezia sa — o întreagă gamă de forme și de preocupări, de la cele mai simple pînă la unele de o complexitate surprinzătoare.

2. Forme simple și forme complexe. Oglindirea realității.

Cele mai simple forme poetice ale cîntecului de leagăn se limitează la variațiuni elementare pe tema refrenului și au o structură aproape muzicală: *Aida nani, puiul mamii,/Aide, nani, nani, na./Nani, nani, nani, nani,/ Nani, nani, nani, na.* [9]) Versul nu cuprinde altceva decît refrenul adormitor și cîte un cuvînt de desmierdare pentru copil, repetat și el cu o monotonie ce aduce

[8] G. Breazul: op. cit., 175.

[9] 200 cîntece și doine. București, 1955, 23. Cîntece culese în București, de la Alexandru Dimitriac, 1948.

https://biblioteca-digitala.ro

somnolența: *Haida, nani, puiul mamii,/ Fetili, fetițili,/Nani, nani, nani, na/ Nani, nani, fetili* [10].

Alteori imaginile poetice se brodează simplu pe însăși ideea legănării și adormirii: *Aidi, nani, nani, nani,/ Aidi nani cu mama,/Că mama te-o leagănă/ Și din gură ți-o cînta* [11]. De ideea somnului binefăcător se leagă aceea a creșterii: *Că mama ti-a legăna,/Și tu puiuț ti-i culca./Culcă-te tu, puișor,/C-apoi-i crește mărișor* [12]. În alt cîntec, din aceeași parte a țării, după începutul pe tema somnului și a creșterii, apar nume de vietăți, cu rosturi ciudate: *Haida liulea, pui de curcă,/ Pînă mîne la zîucă. / ... Haida liulea, pui de rață, / Pînă mîni de dimineață* [13]. Uneori rostul lor pare a fi determinat numai de valențele lor sonore pentru rimă: *Cucă, cucă, pui de curcă, / Pînă mîne la zîucă* [14] ... *Heia, liuliu și te scoală, / Puișor mîndru de cioară./ Și te scoală dimineață,/ Puișor mîndru de rață...* [15]. Imaginile îi sînt familiare chiar copilului mic, făcînd parte din universul domestic, al ogrăzii. Alteori însă, sonoritățile rimei duc la asociații de imagini mai depărtate: *Liu, liu, liu, puiuț de pește,/Eu te leagăn și tu-i-crește;/Liu, liu, liu, puiuț de gruă, / Eu te leagăn, tu te-abuă...* [16]. În același cîntec apar și alte vietăți, tot din spațiul domestic, dar cu rosturi ce par diferite. Ai impresia că aici cîntecul de leagăn se apropie de descîntec: *Doi, doi, doi și iară doi, / Adă somnu pruncului, — / Din cornu berbecului. / De la miei, de la ghițăi, / De la pruncuț' mititei* [17]. Într-o variantă, mama se adresează direct pasării care poartă atîtea rosturi și semnificații în credințele poporului și în lirica populară: *Tu, puiuțu cucului, / Adă somnu pruncului,/ De pe craca nucului, / De la miei, de la ghițăi, / De la scroafa cu pureci...* [18] Cîteodată, cîntecul de leagăn cu invocări de vietăți din lumea animală începe chiar cu formula inițială a unor descîntece de deochi: *Ptiu, cu mama, ptiu !/ Vină luică, / De mi-l culcă; / Și tu, rață, / De-l ia-n brață; / Și tu gîscă, / De-l ia-n cîrcă; / Și tu pește, / De mi-l crește; / Și tu, somn, / De mi-l adormi. / Lui, lui, lui, / Cu mama lui* [19].

Chiar în aceste forme mai simple ale cîntecului de leagăn — în afară de legătura cu viața domestică — apar și elemente de viață socială. Întîlnim astfel uneori aluzii plăcute la hrana ce-l așteaptă pe copil, cînd va fi mai mare: *Că mama te-o ține bine / Cu pîine și cu măsline...* [20] Sau imagini din viața și

---

[10] Idem, 22—23. Com. Gîștești, reg. București, de la Catinca G. Ciobanu, 1955.

[11] Idem, 24—25. Com. Hălăucești, reg. Iași, 1949.

[12] 132 cîntece și jocuri din Năsăud. București, 1956, 149. Com. Sanț, 1935. Vezi și p. 108, cîntece din aceeași comună.

[13] Idem, 133—134. Com. Lești, 1955.

[14] Idem, 111. Com. Sanț, 1935.

[15] G. Breazul: Patrium Carmen. Craiova, 1941, 180, cules din Năsăud.

[16] Doine, cîntece, strigături, p. 35; *Anuarul Arhivei de Folclor*, 6 (1942) 116.

[17] Variantă în culegerile notate la 16, p. 35 și 116.

[18] Idem, p. 34 și 116. Cînd copilul plînge prea tare și nu poate dormi, se descîntă *de plins* în felul următor: « La sfințitul soarelui, mergi la cotineața găinilor, și zvîrlindu-le grăunțe, zici de trei ori: — Nu vă dau grăunțe; vă dau plînsul lui [cutare] și voi să-mi dați somnul vostru ». — Tudor Pamfile: Boli și leacuri la oameni, vite și păsări. București [1911] 54.

[19] V. Păcală: Monografia comunei Rășinari. Sibiu, 1915, 232—233. Variante fără formula de deochi, în: S. Fl. Marian: Nașterea la Romîni. București, 1892, 326; 200 cîntece și doine, 21 și 22; Doine, cîntece, strigături, 33—34.

https://biblioteca-digitala.ro

munca de toate zilele a părinților: *Cucă, cucă, pui de cioară,* / *Că mă-ta mere la moară...* [21].

O formă ceva mai complexă dezvoltă tema creșterii prin somn. Seriile de imagini aici se despart, după cum ființa legănată e fetiță sau băiat. Fetei i se menește creșterea în frumusețe, ca în cîntecul de leagăn reprodus de V. Alecsandri în colecția sa: *Nani, nani, copiliță,* / *Draga mamii garofiță,* / *Că mama te-a legăna* / *Și pe față te-a spăla,* / *Cu apă de la izvoare,* / *Ca să fii ruptă din soare* (ed. 1866, p. 381). Băiatului i se dorește să crească voinic și isteț, ca să le poată fi cît mai curînd părinților de ajutor. Tema aceasta revine frecvent în cîntecele de leagăn ceva mai vechi. În trecut, cînd singura avere a majorității oamenilor din popor erau doar brațele lor, pentru muncă, creșterea copilului era așteptată cu nerăbdare de părinți, nu numai din firească lor dragoste, dar și pentru a înmulți puterea de muncă a familiei. La sate băiatul începea de mic să fie de folos părinților, mai ales pentru a duce la păscut, în preajma satului, oile și vitele. Aceasta se oglindește adesea în cîntecele de leagăn: *Culcă-mi-te mititel* / *Și te scoală măricel.* / *Să te duci cu vacile,* / *Pă cîmpu cu fragile,* / *Să te arză soarile.* / *Să te duci cu oile,* / *Pe cîmpul cu florile,* / *Să te plouă ploile,* / *Să te duci cu mieluşeii,* / *Pă cîmpu cu dedeței,* / *Pă cîmpu cu brebeneii...* [22]. E de subliniat aici alternanța atît de elocventă a imaginilor gingașe, idilice, din lumea florală, cu asprele trăsături realiste ale vieții de trudă care-l aștepta pe copil de mic: arșița soarelui, umezeala ploilor. Speranța și durerea se amestecă aici cu un mare simț artistic, într-o fină oglindire a sufletului mamei. Din alte variante, trăsătura acesta de suferință lipsește, rămînînd numai imaginea copilului pe cîmp, cu oile și vitele [23].

Într-un frumos descîntec din Bucovina, mama desfășură, vorbindu-i copilului, aproape întreaga lui viață viitoare, de cînd va începe să stea copăcel: *Să ti văd umblînd în casă,* / *Să şedzi cu mama la masă* / ... *S-aduci mamii surceluță* / *Apuşoară c-o cofiță* ... de cînd va lua calea cărții: *Să ti văd umblînd la şcoală,* / *Să-mi fii ajutor la boală* ... pînă se va ridica flăcău: *Să ti văd la cîmp lucrînd* / *Și cu feti mari giucînd* ... și pînă se va însura, după cătănie: *Ș-apoi, mamă, să te-nsori,* / *Să fii mamii d-ajutori* [24]. Cîntecul acesta e de fapt un monolog liric. Mama nu-și închipuie nici un moment că pruncul ar putea să înțeleagă ceea ce ea îi spune, cîntîndu-i. Ea își descarcă prin cîntec plinul sufletesc; cîntîndu-i ca să adoarmă sau ca să continue să doarmă, mama e singură și cu gîndurile ei. Multe dintre aceste gînduri trec și în cîntec: *Haia liu, liu, pui de om,* / *Eu te leagăn, tu n-ai somn.* / *Legănîndu-te pe tine,* / *Mult lucru mamii rămîne,* / *Și de vară şi de iarnă,* / *Și din casă şi de-afară...* [25]

Multe dintre gînduri sînt în legătură cu tatăl care-i plecat departe, precum pribegeau altădată săracii, după lucru: *Dui, dui, dui, mînca-te-aş, pui,* / *Rabdă*

---

[21] 132 cîntece şi jocuri din Năsăud, 111.

[22] *Arhiva de Folclor*, Cluj. Copia nr. 490: 3. Com. Aluniș-Olt, reg. Pitești.

[23] N. Ionescu: op. cit. Com. Găcea-Mare — Dolj; 200 cîntece și doine, 24; Doine, cîntece, strigături, 34.

[24] Doine, cîntece, strigături, 36—37; 200 cîntece şi doine, 25—26. Cules în 1913, din com. Gura Sadovei, reg. Suceava.

[25] Cicerone Theodorescu: Izvoare fermecate. București, 1958, 11—12. com. Văleni pe Mara, rn. Baia,

https://biblioteca-digitala.ro

gură, dacă nu-i. / Culcă-te, puiu mamii, / Tată-to nu-i nicăiri... [26] E un cîntec de oameni sărmani, păstrat ca o amintire a vremurilor de odinioară. Un cîntec cu temă asemănătoare, cîntat pe melodie de doină, exprimă stări psihologice mai complexe. Mama caută să străbată cu gîndul în sufletul bărbatului ei, dus în depărtări, îi reface sentimentele în propria ei inimă: *Haia, haia, puișor, / La tată-tău i-a hi dor. / I-a hi dor, i-a hi urît, / Doamne, cum te port în gînd. / I-a hi dor și ia hi săte, / Tăt la inimioară-i șăde* [27]. În legătură cu imaginea bărbatului plecat, apare în cîntecul de leagăn și chipul fioros al războiului: *Taci, copile, nu mai plînge, / Că și mie-mi poate-ajunge, / Că tată-tău-i la bătaie, / Unde om pe om să taie; / Și să taie-n săbiele, / Sîngele pîriu le mere ...* [28]

Oglindiri mai bogate în amănunte ale vieții trecutului cuprind cîntecele intonate de bunici sau de surori mai mari ale pruncilor, în lipsa părinților. Sînt în general și acestea cîntece de oameni săraci, cîntece din lumea oropsiților trecutului. Un asemenea cîntec, din Rășinari, cules înainte de primul război mondial, înfățișează ca atare o mare complexitate de teme poetice. El pare a fi cîntat de bunica și începe prin amintirea nostalgică a propriei copilării, față de priveliștea celei din leagăn: *Culcă-te, puiule, culcă, / Nu mai adurmi sub furcă. / Lui, lui, lui și lui, lui, lui, / Că și io că m-aș culca, / Da n-ar' cini mă legăna, / Că cine m-o legănat, / De mine s-o depărtat; / Și cine m-o luluit, / În pămînt o putrezit...* Din cîteva cuvinte, se conturează tabloul familiei. Tatăl e nepăsător: *Tata iește. / Nu grăjește...* Mama e după treburi: *Lui, lui, lui. / Că mama nu-i, / Că s-o dus la Șura Mare, / Să ne-aducă de mîncare...* [29] Aceeași scenă familială o sugerează și un cîntec de leagăn din părțile Băii Mari: *Abuà, buà, buà, / Abuà, țucu-l maică. / Dormi, puiuțule, te-alină, / Maica-i dusă la făină; / Puișor cu ochi de mure, / Maica-i dusă la pădure...* Cîntecul acesta cu o desfășurare apreciabilă, 35 de versuri, e un mic poem în felul lui, neavînd nimic din monotonia formelor simple, analizate la începutul acestui studiu. Începe printr-un fel de teorie poetică a legăturii dintre doină și cîntecul de leagăn: *Doina din ce s-o făcut? / Dintr-o gură de mic prunc...* Și sfîrșește cu un interesant gest de înfruntare și izgonire a eresurilor și poveștilor copilăriei: *Nu ti teme tu de zmei, / I-a goni maica pe ei. / Nu ti teme de moroaie, / Cîrțiței și cîrțițoaie, / Că le dă maica bătaie!* [30]

La fel cum s-au păstrat pînă în zilele noastre — în conglomeratul de calcar fin al cîntecului de leagăn — imagini din traiul chinuit al oamenilor din popor în trecut, acum pătrund într-însul imagini luminoase din viața prezentului. Departe de a fi o formă de artă primitivă, încremenită arhaic, cîntecul de leagăn se dovedește foarte receptiv pentru elementele de viață nouă. Sînt imagini de belșug, în opoziție cu cele de sărăcie, din cîntecele mai vechi: *Haia, haia, pui de goangă, / Că mama mere la holdă. / Și mă duc a secera / Și pită de grîu ți-oi fa / ... Că mama mere la moară / Și ți-a face scovergioară; / Și dacă mi-i asculta, / Și bomboane ți-oi lua ...* Alături de dulcile făgăduieli de hrană, mama face și

[26] *Anuarul Arhivei de Folklor*, 6 (1942). 116; Doine, cîntece, strigături, 36.
[27] 132 cîntece și jocuri din Năsăud 118. Com. Șanț.
[28] Din folclorul nostru. București, 1953, 301. Com. Tiur, rn. Tîrnăveni, 1938.
[29] V. Păcală: op. cit., 232.
[30] G. Theodorescu: op. cit., 11—12. Achim Floarea, com. Tămășești.

https://biblioteca-digitala.ro

planuri de înnoire vestimentară: *Ş-apoi haia, pui de cuc, / Ieu te leagăn şi mă duc; / Mă duc pînă la consum, / Ca să-ţi cumpăr un costum: / Haine bune şi făloasă, / Ca să arăţi mai frumoasă...* [31] Dacă acest cîntec de leagăn oglindeşte clar schimbările săvîrşite în condiţiile de trai ale oamenilor din popor în anii puterii populare, un altul reflectă modificările ce se înscriu în profunzimile conştiinţei sociale a oropsiţilor de altădată: *Nani, nani, copiliţă, / Draga maichii porumbiţă, / Să creşti mare şi frumoasă, / În gospodăria noastră. / Că noi din gospodărie, / Ne făcurăm o moşie, / Ne făcurăm fraţi şi rude, / Nu sîntem străini pe lume...* [32]

De la graţioasa îngînare adormitoare, în care poezia face un singur corp cu melodia, pînă la complexul monolog liric al femeii care leagănă copilul, depănîndu-şi gîndurile sub forma unei imaginare convorbiri cu pruncul, cîntecul de leagăn se dovedeşte astfel ca o specie lirică precis constituită, cu un remarcabil şi propriu farmec de artă şi cu o surprinzătoare putere de oglindire a unor aspecte ale vieţii familiare şi sociale.

ОТРАЖЕНИЕ МОМЕНТОВ РЕАЛЬНОЙ ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТИ В НАРОДНОЙ ЛИРИКЕ

Колыбельная песня

Статья монографического характера дает представление о колыбельной песне в румынском фольклоре. По автору, колыбельная песня далеко не является формой примитивного искусства, закосневшего в архаике, как зачастую считали в прошлом. Она, напротив, чрезвычайно восприимчива к элементам общественной жизни и идет в ногу с этой жизнью в своей эволюции как отдельный вид румынской народной песни.

При этом местные аспекты не могут заставить забыть об универсальности колыбельной песни. Она рождается поэтому из нормального общения *матери с ребенком* и из практической необходимости ускорить процесс убаюкивания младенца. С давних времен народный опыт показал, что монотонность ритмов — будь-то кинетических (баюкание), или мелодических (напев) — оказывает успокаивающее воздействие на младенца. Отсюда естественно возникла идея колыбели и самой колыбельной песни.

В румынской фольклористике колыбельная песня еще не была методически исследована как самостоятельный вид. Хорошие ее записи и местные исследования имеются почти во всех областях страны в связи со всей жизнью народной песни. Имеющая в некоторых местностях Баната свои собственные специфические напевы, колыбельная песня в других областях, например, в Хунедоарской или на севере Трансильвании, поется на напевы дойны, простой песни или даже плача. Интересно частое взаимопроникновение колыбельной песни и дойны не только по напеву, но и по тексту.

Румынские исследователи, как, например, Г. Брэзул, опознали и в румынской колыбельной песне то силлабическое звуковое ядро, которое встречается в этой песне на самых различных европейских языках: *нана-пина, до-до, суса-сусе, ля-попея, хайдл-попайдл*. В румынской колыбельной это ядро чрезвычайно продуктивно и дает разнообразнейшие варианты припева: *пани-пани, луи-луи, лу-лея, луйка-луйка, абуа-абуа* и т.д. Автор настоящей статьи усматривает в этом звуковом ядре не только простую форму музыкального воздействия, но и процесс элементарного художествен-

[31] 200 cîntece şi doine, 26—27. Com. Ieud, reg. Baia Mare, 1951; Doine, cîntece, strigături, 37—38.

[32] Cîntece populare noi. Bucureşti, 1959, 55. Com. Răteşti, reg. Piteşti (Colecţia « Albina »).

https://biblioteca-digitala.ro

ного отображения очевидной для матери реальной действительности: лепетание ребенка в колыбели, его первые попытки артикулировать звуки.

Самые элементарные формы колыбельной песни — это, таким образом, те, что сводятся почти целиком к варьированию звукового ядра, к которому добавляются ласкательные слова, обращенные к ребенку. Но колыбельная песня не ограничивается этими простыми формами. В самой основной теме убаюкивания возникают картины из домашней жизни, из жизни животных, находящихся на крестьянском дворе, — утки, гуся, индюка, лягушки и вороны, или подальше отчего дома — рыб, как, например, щуки, таких птиц, как кукушка. Эти названия выбираются иногда и в зависимости от звуковых или ритмических нужд. В другой раз возникает идея той помощи, какую эти животные могут оказать ребенку, усыпляя его и помогая расти крепким. В таких случаях колыбельная песня приближается к заговору.

Тема роста ребенка во сне ведет к более сложным формам колыбельной песни и к умножению картин из общественной жизни.

В прошлом, когда единственным имуществом большинства людей из народа были их трудовые руки, родители с нетерпением ждали, чтобы ребенок подрос и это не только из любви к нему, но и для увеличения трудоспособности семьи. Так, в то время, когда в песнях, предназначенных для девочки, выражалось пожелание, чтобы она выросла красавицей и трудолюбивой, в песнях для мальчика речь шла о занятиях, ожидавших его, как только он подрастет и должен будет пасти овец, коров и т.д. Найденная в Буковине песня на эту тему превращается в маленькую лирическую поэму, в которой описывается жизнь деревенского парня от колыбели до женитьбы.

Напевая своему ребенку, мать зачастую изливает все свои душевные переживания. Она говорит не только о жизни младенца, но и о своей и о жизни его отца: она пойдет на мельницу или на жатву, отец обычно далеко в отлучке — на рубке леса, на фабрике...

В прошлом колыбельная песня рисовала в мрачных красках тяжкую жизнь народа под игом эксплуатации, ныне же, в годы народной власти, она начинает отображать в светлых образах лучшую и все более зажиточную жизнь. В то же время колыбельная песня начинает отражать и те преобразования, которые происходят в глубине общественного сознания прежних угнетенных, проснувшихся к новой жизни.

ASPECTS OF REALITY MIRRORED IN FOLK LYRICS

The cradle-song

The article represents a survey of the evolution of the cradle-song or lullaby in Roumanian folklore. The author demonstrates that, far from being a type of archaic art frozen in its primitive form, the cradle-song is — contrary to an opinion widely prevalent in the past — highly receptive to the impact of social realities, evolving parallel with the changes in society, as every other species of Roumanian folklore.

The local features of the lullabies cannot of course conceal the universal character of the cradle-song, which is naturally born everywhere out of the fundamental relationship between mother and child and the practical need of shortening the process of sending a baby to sleep. Popular experience has shown from times immemorial that the monotonous — kinesthetic (rocking) or melodic (singing) — sequence of rhythms exerts a soothing effect upon the infant. This has naturally led to the use of cradles and to the consequent appearance of cradle-songs.

In Roumanian folkloristics, the cradle-song has so far not formed the object of any exhaustive study as a separate type of folk lyric, though a number of interesting recordings and field investigations of such songs have been made in practically every region of the country, songs considered as an integral part of folk culture. Accompanied in certain parts of the country (the Banat Region) by their own peculiar melodies, the cradle-songs are however also sung to melodies of doinas, lyric songs and at times even funeral songs (in the Hunedoara Region as well as in Northern Transylvania). An interesting feature of the cradle-song arises from the frequent mutual influence of the doina and the lullaby, in their music as

https://biblioteca-digitala.ro

well as in their text. Roumanian folklore researchers — such as G. Breazul — have identified in the Roumanian cradle-songs the typical sonorous syllabic nucleus encountered in the lullabies of most of the different European languages: nana-nina, do-doo, susa-suse, lia-popeia, haidl-popaidl. The Roumanian cradle-song contains a highly productive nucleus, inducing varied refrains: *nani-nani*, *lui-lui*, *lu-lea*, *luică-luică*, *abua-abua* etc. The author of the present study regards the sonorous nucleus not only as a simple form of musical incantation, but also as an elementary process of artistic reproduction of a reality that has imposed itself upon the mother's mind, namely the child cooing in his cradle and its first attempts to articulating sounds.

The most elementary patterns of cradle-songs are those confined to variations of the sonorous nucleus, completed with soothing words of endearment. The cradle-song is however not restricted to these simple patterns only. The fundamental poetic theme of rocking a child to sleep is associated with the evocation of pictures drawn from home life, depicting familiar living creatures present in the peasant's courtyard: the duck, goose, turkey, frog, crow, or farther away from the parental home: fishes like the pike or birds like the cuckoo. Their name is sometimes chosen only for their sound value in rhyming; other times, however, they appear as an appeal to forces that may aid the child in falling asleep and thereby in growing up a sturdy lad or lass. The lullaby is in the latter case a form of charm practice.

The theme of the child growing up during his sleep conduces to more complex patterns of cradle-songs with an increasing number of images selected from social life.

In past times, when the only fortune of the simple people was their working power, the child's growing up was eagerly looked forward to not only because of its parents' affection for their offspring but also as a promising increase in the family's future working capacity. Thus, whereas the songs for baby-girls expressed the wish of seeing them grow in beauty and industry, the songs for boys called up the work outside the household: the boy guarding the sheep or taking the cattle to graze, work that he would be meant to do as soon as he grew a little older. A charm-song, prevalent in Bucovina, composed on this theme, is transformed into a short lyrical poem recounting — in anticipation — the life of a country lad from his cradle to his marriage.

The mother, in singing to her child, often relieves her feelings of overflowing tenderness for her baby. She tells him not only of his life but also of her own and that of the child's father: of herself going to mill or reap the corn, of the father gone far away to fell trees in the woods or work in the factory...

The cradle-songs that in the past mirrored the sombre picture of the hard life the exploited people were forced to endure, now — in the regime of the people's power — are beginning to express, in bright colours, their life of growing satisfaction and plenty. These cradle-songs are likewise beginning to reflect the deep-lying changes that are being wrought in our country and in the social consciousness of the needy and humble people of yesterday.

https://biblioteca-digitala.ro

MEȘTERUL MANOLE ÎN LITERATURA CULTĂ

G. CIOMPEC

Deși una dintre ideile aproape unanim acceptate de către cercetătorii literaturii romîne este și aceea după care creația beletristică modernă — « în lipsa unei lungi tradiții culte »[1] — s-a sprijinit pe folclor în dobîndirea unor trăsături specifice, totuși cercetările de ansamblu sau studiile speciale în această chestiune sînt foarte puține, iar cele care se lasă încă așteptate sînt suplinite numai de scurtele paragrafe șablon din prefețe sau manualele școlare. O cercetare progresivă a raporturilor complexe dintre literatura cultă și literatura populară ni se pare a fi necesară și actuală în cazul concret al unei literaturi ale cărei personalități înalt reprezentative (Eminescu, Creangă, Sadoveanu) au legături intime cu folclorul. Se simt imperios necesare sinteze largi, în care să se examineze marxist această influență, care a fost cînd fetișizată[2], cînd negată pentru stadiul modern de evoluție a literaturii[3]. Pînă atunci credem însă că nu sînt lipsite de interes cercetările amănunțite pe autori, sau — cum ne propunem — urmărirea avatarelor unui singur motiv folcloric în literatura cultă; astfel de lucrări ar constitui un stadiu necesar înaintea sintezelor de ansamblu.

Motivul baladei « Meșterul Manole » a fost cercetat sub diverse aspecte de către folcloriști, insistîndu-se mai ales asupra determinării originii și a ariei de răspîndire[4] sau disputîndu-se — în lucrări de folclor comparat — superio-

---

[1] G. Călinescu: Istoria literaturii romîne de la origini pînă în prezent. F.R.L.A. București, 1941, 62.

[2] « Întreaga literatură a popoarelor celor mai vechi, despre care avem astăzi cunoștințe, nu-i, în realitate, decît folclorul acelor popoare » Artur Gorovei: Elementul popular în literatura cultă. București, 1935, 1.

[3] « Ceea ce domină însă în literatura acestei epoci, [primul sfert al veacului nostru, n.n.] este vechea idee a mișcării de la 1840 ... a unei literaturi romîne care trebuie să țină viu contactul cu spiritul popular, adică să se inspire din literatura populară: necesară în timpul lui Kogălniceanu, posibilă în timpul lui Maiorescu, această idee este însă în contradicție cu termenul actual de evoluție a literaturii noastre și reprezintă o forță reacționară ... » E. Lovinescu: Evoluția ideologiei literare. Ist. lit. rom. cont. vol. I, București, Ed. Ancora, 1926, 219.

[4] P. Caraman: Considerații critice asupra genezei și răspîndirii baladei Meșterul Manole în Balcani. *Buletinul Institutului de filologie Al. Philippide*, vol. I, Iași, 1934. Lazăr Șăineanu: Studii folclorice. 1886, ș.a.

https://biblioteca-digitala.ro

ritatea variantelor naționale [5]. S-a vorbit însă foarte puțin despre iradierile lui în literatura cultă.

Lucrarea de față își propune să urmărească prezența acestui motiv folcloric în literatura cultă și felul deosebit în care a fost receptat în diverse epoci istorice; cum fiecare scriitor a extras din el semnificații caracteristice vremii în care a trăit, specifice personalității sale artistice.

Vom face în prealabil, însă, o succintă prezentare a structurii ideologico-artistice a baladei populare; aceasta ne va da posibilitatea să confruntăm sensurile date de diverși scriitori cu acela pe care i l-a imprimat poporul, ne va înlesni deci să ne apropiem de scopul propus.

Folcloristica veche a urmărit amănunțit cum credința — răspîndită aproape la toate popoarele — după care o zidire are trăinicie numai dacă se jertfește la temelia ei o ființă (animal sau om) a îmbrăcat forme literare numai la popoarele balcanice. În zelul lor comparativist — care se reducea la depistarea motivului [6] — cercetătorii au neglijat însă un lucru esențial pentru varianta românească și anume că ea nu se reduce la motivul zidirii și deci ne aflăm în fața unei realități artistice cu sensuri deosebite în raport cu toate variantele suddunărene. Analizate cu atenție, variantele celorlalte popoare sînt legende ale diverselor zidiri [7] care rămîn foarte aproape ca sens de credința amintită mai sus. Marea majoritate se termină o dată cu zidirea (legendă deci) iar cînd continuă (la maghiari) nu problema creatorului de artă este subliniată, ci dragostea filială apare pe primul plan (deci, vom vedea, un conținut deosebit față de cel al baladei românești); în genere personajul tragic al fabulei este ființa jertfită (soția sau iubita), iar durerea sufletească a meșterului este sau superficială sau — cînd e autentică ca la sîrbi — personajul ocupă un loc periferic în structură creației. Toată fabulația se circumscrie explicării trăiniciei sau ciudățeniei unei construcții; nicăieri nu vom găsi motivul luptei cu feudalul și cel al zborului, funcția artistică rămînînd mereu cea specifică unei legende.

Motivul Meșterului Manole în variantele românești majore [8] — deși are ca parte componentă, principală, construirea unei clădiri — nu mai este o simplă legendă a zidirii, ci o baladă (specie literară cu funcție deosebită de a legendei) care glorifică puterea de sacrificiu a adevăratului artist, lupta tragică a omului în condiții vitrege pentru realizarea mesajului său. Deosebirea dintre variantele românești majore și cele ale popoarelor sud-dunărene este deci nu numai una de formă — cum încercase

---

[5] D. Caracostea: Balada populară română [curs] 1932—1933.

[6] Necesară cercetării, metoda comparativă a dat adesea rezultate reprobabile prin apropieri forțate între opere literare cu conținuturi deosebite. Vezi G. Ibrăileanu: «Mai am un singur dor» este o ... compilație? Studii literare. Ed. III-a Buc., Cartea românească, f.a., 211—224; și Van Tieghem: La littérature comparée. Paris, Col. Armand Colin, 1951, 21.

[7] Grecia — Podul peste Arta (alte variante peste Sperkios sau nu specifică locul: «Pe cel rîu negru zideau o boltă» spune o variantă din Creta publicată de Iannaraki); — Serbia — Cetatea Skodri (Scutari); — Albania — Podul peste Dibra; — Bulgaria — Cetatea Solun (Salonic).

[8] G. Dem. Teodorescu, V. Alecsandri, Gr. G. Tocilescu, T. Pamfile, C. N. Mateescu.

https://biblioteca-digitala.ro

să demonstreze cu unele contradicții în expunere Caracostea [9] — ci și una de conținut.

În structura artistică a formei romînești motivul zidirii oferă meșterului numai unul dintre elementele pe care trebuie să le învingă creatorul pentru a se realiza (evident, cel mai tragic); acestuia i se adaugă cel al conflictului cu feudalul care, din egoism, vrea să frîneze avîntul creator, precum și cel al luptei cu natura însăși (motivul Dedal și Icar).

Aceste trei motive nu sînt alăturate mecanic, ci, sudate într-o compoziție armonioasă, alcătuiesc un tot unitar din care se degajă, simbolic, lupta tenace a artistului pentru împlinirea idealului său creator. Conflictul cu feudalul, de pildă, e sugerat de la începutul acțiunii prin amenințarea voievodului că nereușita va fi aspru pedepsită: « *Iar de nu, apoi / V-oi zidi pe voi, / V-oi zidi de vii / Chiar din temelii* ! / (Var. Alecsandri sau var. a III-a din *Materialuri folcloristice* de Gr. G. Tocilescu). Deosebirea este evidențiată nu numai de apariția celor două motive ce lipsesc variantelor sud-dunărene, ci și de structura intimă a baladei românești care concentrează tragismul în sufletul meșterului Manole, creatorul de frumuseți devenind astfel personajul central al baladei [10]. Nu ființa jertfită (soția face un cuplu indisolubil cu artistul), ci zbuciumul celui ce face jertfa cu motivul care-l împinge s-o facă stau pe primul plan. Acest fapt aduce cu sine nu numai schimbări de formă, ci însăși problematica se diferențiază sensibil, motivul general căpătînd astfel conținuturi originale de la popor la popor. Căci nu explicarea zidirii, ci dezvăluirea caracterului dîrz al făptuitorului care posedă o mare și generoasă capacitate de dăruire pentru realizarea unui ideal este conținutul baladei românești. Loviturile primite succesiv, în drumul pe care îl poartă pasiunea devorantă de a crea, nu-l descurajează pe Manole; jertfa capitală e o experiență tragică ce generează noi avînturi creatoare. A subliniat bine această idee poetul Mihai Beniuc cînd spune într-un articol: « în zidul măreț geme dragostea lui înmormîntată vie, iar opera clădită din sînge și suflet îi apare doar un pas stîngaci spre forma care trebuie să vină, mai frumoasă decît toate și care să răsplătească viața jertfită » [11].

Tragedia eroului izvorăște din setea lui de înfăptuire căreia i se opun succesiv forțele supranaturale, despotul și natura. În această luptă cu toate elementele ce se opun realizării idealului își are izvorul acea mîndrie sănătoasă a meșterului, trăsătură care conferă baladei românești sensuri ideologico-artistice originale. E aici o semeție virilă, specifică spiritului creator, pe care o

---

[9] D. Caracostea: Op. cit., subintitula capitolul despre balada Meșterului Manole semnificativ: « Material sud-est european și formă românească ».

[10] Vezi D. Caracostea: Op. cit. Autorul face o analiză a baladei cu competență și inteligență. Comparativismul său depășește stadiul folcloristicii vremii prin faptul că încearcă să facă diferențieri între opere ce au la bază un motiv comun. Totuși analiza făcută de Caracostea este formalistă. Neglijînd (probabil conștient, căci studiul are contradicții în acest sens) faptul că cele două variante comparate (sîrbească și românească) au conținuturi deosebite — și deci fatal formele vor fi deosebite — autorul, minimalizează valoarea frumoasei legende sîrbești de pe poziții naționalist înguste. Varianta sîrbească este excelentă în structura sa intimă; numai că e altceva, atît în ceea ce privește conținutul cît și forma, iar comparația — din punctul de vedere al superiorității estetice — nu-și are rostul.

[11] Mihai Beniuc: Meșterul Manole. Cronici și studii literare. E.S.P.L.A., 1957, 24.

https://biblioteca-digitala.ro

întîlnim în variantele sud-dunărene. În multe dintre acestea apare ideea predestinării sau a sacrificării sclavilor (varianta sîrbească), ceea ce indică un conținut ideologic și artistic deosebit, al cărui izvor trebuie căutat în relații sociale străvechi; în toate variantele grecești (traduse de L. Șăineanu în *Studii folclorice)* femeia sacrificată spune că a mai avut două surori și amblele au fost zidite, murind astfel cu credința — afirmată — că un destin implacabil a căzut asupra familiei.

Venită, după cît se pare, mai tîrziu în țara noastră [12], tema generală intră în procesul creației în condiții social-istorice noi și capătă semnificații deosebite: fatalismul dispare și e înlocuit de un suflu cutezător specific epocilor de rènaștere [13]. Înțeleasă în acest fel, balada Meșterul Manole, creată de poporul romîn, conține în structura sa ideologico-artistică sensuri prometeice care se relevă atît prin capacitatea jertfirii cum și prin semeția cu care personajul se luptă cu obstacolele ce-i stînjenesc avîntul creator.

Figura acestui Prometeu autohton concentrează în sine — cum bine observa G. Călinescu — «mitul estetic» [14] al poporului romîn. Simbolul pe care îl conține balada este o profesie de credință care sintetizează concepția poporului despre crearea operelor de artă valoroase, avînd și implicații mai largi cu privire la condițiile creației în genere.

Faptul că acest motiv folcloric a fost abordat continuu de către scriitori se datorește — credem — tocmai acestei problematici specifice care — într-un fel sau altul — este prezentă în conștiința oricărui creator de frumusețe. Fiind o profesie de credință referitoare la creația artistului, simbolul acesta va fi interpretat de fiecare dată în funcție de crezul poetic al fiecărui scriitor în parte și astfel operele inspirate din el se vor deosebi de la epocă la epocă și de la un artist la altul. Posibilitatea de a interpreta deosebit același izvor de inspirație este favorizată — pe lîngă faptul că artistul poate pune accentul pe una sau alta din ideile sugerate de baladă — și de unele limite ideologice (vagi superstiții) ale creatorului popular, care au fost abuziv exploatate de scriitorii cu concepții înapoiate care au prelucrat acest motiv.

* * *

Primul scriitor care se inspiră din această baladă populară este Cezar Bolliac în poezia *Meșterul Manole* [15], lucrare ce nu se depărtează prea mult

---

[12] Vezi P. Caraman: Op. cit.; D. Caracostea: Op. cit., 483—487.

[13] Fenomenul nu e chiar așa de liniar cum îl prezentăm noi. În primul rînd avem multe variante care nu înfățișează decît momentul zidirii (legende deci). În al doilea rînd chiar variantele principale citate anterior nu sînt identice din punctul de vedere al conținutului. Între ele sînt diferențe apreciabile în ceea ce privește raportul între eroic (prometeic) și acceptare resemnată. Nu se poate vorbi însă de haos ideologic. Dimpotrivă, ni se pare mai mult decît evident că dominanta tuturor variantelor care conțin toate aspectele motivului nu e supunerea, ci dîrzenia; aceasta cu atît mai mult cu cît «c-așa Domnul vrea» care apare în varianta G. Dem. Teodorescu sau C. N. Mateescu, ni se pare a fi mai degrabă o formulă populară care se repetă mecanic — ca atîtea altele din recuzita creatorului popular — fără a schimba sensibil viziunea de ansamblu.

[14] G. Călinescu: Op. cit., 65.

[15] Cezar Bolliac: Opere. vol. I, E.S.P.L.A., 1956. Poezia a fost publicată prima oară în vol. Poesii noue. București, 1847, în tipografia lui I. Eliade Rădulescu.

https://biblioteca-digitala.ro

de ceea ce-i oferă folclorul; poetul păstrează schema motivului din poezia populară, schimbînd metrica și subliniind în maniera pașoptistă, idei îndrăgite de generația sa. La Bolliac accentul cade pe necesitatea jertfei pentru binele obștesc și pe ideea de a păstra taina, de a nu trăda, fapt explicabil pentru omul politic ce începuse să activeze în societățile secrete care aveau ca scop pregătirea revoluției [16]:

« Sufletu-i să se unească
Cu al Iudei la un loc,
Și țărîna-i n-o primească
Nici pămînt, nici vînt, nici foc!
Blestemat fie-n vecie
Cel ce-o spune la soție! »

Cînd Manole spune meșterilor că trebuie zidită una dintre soțiile ce vor sosi cu mîncare aceștia ezită, ceea ce face pe Bolliac să înlocuiască glasul poetului din veac cu acela al unui Bălcescu sau Bolintineanu:

« La primejdia obștească
Trebue unul să jertfească, »

iar călcarea jurămîntului dă prilej poetului să conchidă sentențios și moralizator ca majoritatea scriitorilor vremii:

« Dar sînt mulți d-ăi fără frică
Ce-astăzi jură, mîine strică ».

Către sfîrșitul secolului trecut, motivul este tratat într-o nuvelă istorică de N. D. Popescu [17]. Aici conținutul baladei este încadrat de fapte istorice nesemnificative (o obositoare prezentare a luptelor pentru scaunul Țării Românești între Drăculești și Dănești) și de episoade inventate de harnica fantezie a autorului. (Manole este spaniolul Manoel Gondales, june sculptor sevillian; a învățat meseria de la « faimosul Benvenuto Cellini » care la rîndu-i fusese ucenicul lui « Leonardo del Vinci »; fuge din Spania din cauza teroarei inchiziției, trece prin Constantinopole unde « produce sculpturile ce decorează Sînta Sofia » și ajunge în cele din urmă în Țara Românească).

Abia în ultimele trei capitole ale nuvelei (VIII, IX și X) apare motivul popular, de fapt o simplă transpunere în proză cu intervenții neesențiale și adesea nefericite. Cînd soția lui Manole își dă seama că va fi zidită, exclamă într-un stil pestriț și rizibil: « Manole, Manole... ajungăți (sic) de glumă ... că știi că sunt mumă; ce vrei să faci nenorocitule? Să smulgi viața fiului tău? » Toată nuvela este compusă din episoade arbitrar înlănțuite care nu alcătuiesc un tot unitar. Motivul folcloric e îngropat într-un ansamblu de fapte nesemnificative, dramatismul e diluat și povestirea este dezlînată.

---

[16] Începînd din 1835, Bolliac face parte din cercul intimilor lui Cîmpineanu și este inițiat apoi de acesta în activitatea politică clandestină.

[17] N. D. Popescu: Meșterul Manole sau Fundarea Monastirii Curții de Argeș. Ed. II, București, 1882.

https://biblioteca-digitala.ro

Dacă pastișa nu creează nimic, deformarea naște monștri. Artistul poate schimba fapte și date istorice, poate fabula pe marginea evenimentului acțiuni imprevizibile în izvorul folcloric (sau istoric), dar nu are dreptul să schimbe caracterul personajelor. Dacă face aceasta, înseamnă că ideea însăși e alta, iar opera e total independentă și nu mai are sens să vorbim de meșterul Manole (personaj cu o anume structură sufletească intrat în tradiție) sau Neagoe Basarab (personaj căruia istoria i-a conturat un anume caracter). Tare ciudat ne-ar părea un Moțoc generos și patriot sau un Novac becisnic. Dacă autorul creează astfel de tipuri, ele îi aparțin total și opera nu poate — în ultimă instanță — să reclame dreptul de a fi inspirată din folclor.

Iată dar că, chipul cum e prelucrat motivul, Meșterul Manole în secolul trecut ne pune în fața a două erori simetrice: unii creatori îl transpun în litera lui, nereușind să creeze opere autonome, iar alții îl mistifică. Respingînd categoric operele care denaturează conținutul ideologic al baladei, conchidem totuși că nici unii, nici ceilalți nu ajung la închegarea unor opere valoroase. Sîntem încă în faza dibuirilor în privința modalității inspirării din folclor, și înțelesurile majore ale baladei românești rămîn numai creații populare. Dar și aceste modeste încercări ne permit să vedem cum amprenta personală este evidentă: la Cezar Bolliac ideile pașoptiste își pun pecetea și pe un fapt tematic ce se pierde în negura vremurilor; la N. D. Popescu ne întîmpină prolixitatea compozițională și obositoare, incursiuni istorice și folclorice, proprii și altor creații ale autorului.

Sîntem într-o epocă în care scriitorii își îndreaptă generos privirile spre folclor, iar modul de prelucrare este simptomatic. În cazurile analizate — la scriitorii bine intenționați (C. Bolliac, N. D. Popescu) — e vorba mai de grabă de o popularizare a temelor folclorice, decît de opere inspirate din creația populară. Păstrînd proporțiile, Alecsandri se înscrie, în mare, pe această linie cu « Doinele » și mai ales « Legendele » sale, deși cu rezultate mult superioare. În secolul trecut, Meșterul Manole a pătruns în literatura cultă, dar și-a păstrat, trufaș, independența.

Prelucrat sporadic și superficial în secolul trecut, motivul se bucură de o atenție insistentă din partea scriitorilor în perioada dintre cele două războaie mondiale: s-au scris șase piese de teatru[18] și un roman[19], iar în revistele vremii întîlnim multe poezii care au ca punct de plecare acest motiv literar[20]. Pentru a putea urmări mai ușor complexitatea problemelor puse de interpretările acestei perioade, vom împărți lucrările în două mari categorii, insistînd numai asupra unora dintre ele. Unii scriitori — Adrian Maniu, Lucian Blaga, Victor Eftimiu — rămîn cu fabulația în univers poetic folcloric; alții — Ion

---

[18] Victor Eftimiu: Meșterul Manole în Legendele românești. Buc. Ed. Remus Cioflec, f.a.; Adrian Maniu: Meșterul. Ed. Cartea Românească, 1922; Lucian Blaga: Meșterul Manole în: Opera dramatică. Sibiu. Ed. Dacia traiană S.A. 1942; Nicolae Iorga: Zidirea Mînăstirii din Argeș (un act). Craiova, Ed. Ramuri, f.a.; Ion Luca: Icarii de pe Argeș. Buc. Ed. Cartea românească, 1933; Octavian Goga: Meșterul Manole. Buc. Ed. Cartea românească, f.a.

[19] Dumitru Almaș: Meșterul Manole — roman — Ed. Naț. Gh. Mecu, f.a.

[20] Ion Sofia Manolescu: Meșterul Manole. *R.F.R.*, X (1943) nr. 7; Horia Nițulescu: Meșterul Manole. Baladă. *R.F.R.*, X (1943) nr. 8; Petre Paulescu: Meșterul Manole. *R.F.R.*, X (1943) nr. 8.

https://biblioteca-digitala.ro

Luca, Nicolae Iorga, Octavian Goga, Dumitru Almaș — reține din baladă numai simbolul (crearea unei opere valoroase cere sacrificii) iar faptele concrete ale fabulei coboară din atmosfera baladică în cotidian modern sau evocare istorică renunțînd la elementele constitutive ale motivului sau folosindu-le numai ca fragmente integrate unei fabulații proprii cu implicații mai largi (Ion Luca).

Din ambele modalități de prelucrare rezultă — în mare — opere larg (uneori vag) simbolice. Aceasta pentru că orientarea generală a epocii spre folclor se caracterizează prin faptul că nu ne mai aflăm în fața unor timide prelucrări, ci scriitorii interpretează adînc motivul pe baza unor concepții artistice, bine conturate, și resping pastișa.

Scriitorii acestei epoci concep creația cultă inspirată din motive populare ca o adîncă interpretare, ca o explicare cu mijloace artistice a mitului folcloric de la care au plecat. Deși teza este împinsă uneori pînă la proclamarea existenței elementelor «etern valabile» (V. Eftimiu) — pe care chiar practica artistică a enunțătorului ei o contrazice — totuși, în linii mari, ne aflăm pe calea cea bună, căci, în locul sarbedelor reproduceri, apar lucrări originale ce au numai ca punct de plecare folclorul. Dar, în același timp, o astfel de concepție dă posibilitatea unor creatori să se îndepărteze mult de sensurile ideologico-artistice ale folclorului sau chiar să intre în contradicție flagrantă cu ele.

Interpretînd tendențios folclorul, gîndirismul ortodoxist crează o literatură iconografică în care îngerii mînă boii la plug sau sînt sacagii ai țăranului pios. Într-o astfel de concepție, Meșterul Manole nu e altceva decît omul menit să aducă pe pămînt credința: «*Baladic meșter de locaș divin / Ridici credința noastră în azur; / Și-n noi cobori, în freamăt alb și pur / Divinitatea, pe tărîm creștin*» [21].

Sîntem într-un moment istoric în care în numele folclorului se spun ideile cele mai reacționare cu putință. Dacă tendințele reacționare par la prima vedere inofensive în creații neinspirate sau sînt filtrate în eseurile ideologilor prin speculații subtile (dar nu mai puțin periculoase), ele apar direct, violent, în operele popularizatorilor mărunți.

Punînd accentul pe elementele mistice, de descîntec și vrăjitorie din folclor și demonstrînd că valoros este medievalismul obscurantist (Blaga elogia satul românesc pentru înapoierea lui), gîndiriștii au o atitudine net reacționară față de producția populară; prin interpretare tendențioasă, ei au făcut din folclor un argument suprem în exaltarea purității etnice a satului, a tradiționalismului conservatorist sau a misticii naționaliste. Răstălmăcirea merge așa de departe, încît poporul în concepția lor, devine chiar creatorul teoriei retragerii artistului în turnul său de fildeș.

Într-o astfel de atmosferă ideologică, inspirația din folclor este în primul rînd, un prilej de a propaga idei reacționare.

Nu cunosc păreri ale lui Adrian Maniu cu privire la chipul cum trebuie prelucrat folclorul, dar opera lui inspirată din balada în discuție se dezvoltă în această manieră simbolică specifică vremii și conține idei retrograde

[21] Petre Paulescu: Meșterul Manole. *R.F.R.*, X (1943) nr. 8.

https://biblioteca-digitala.ro

caracteristice unui anumit mod de a interpreta folclorul. *Meșterul* [22] său este un poem dramatic care pune pe prim plan problema raportului dintre fondul tradițional al civilizației și elementul nou, subliniind că între aceste două aspecte există o luptă continuă. Personajele și atmosfera în care se desfășoară acțiunea ne orientează imaginația spre timpuri străvechi. Meșterul zidește pe « ruinele unui templu antic », la luminile unei stele « în blocurile de piatră se luminează cîte o făptură care vorbește cu glas îndepărtat venind din fundul trecutului ». Diversele făpturi ruginite de vreme — prezidate de Cumințenia pămîntului — hotărăsc să se opună ridicării noii zidiri (adică dorinței omului de a progresa creînd) pentru a-și menține existența vegetativă: « orice viață înseamnă moarte. Pierim pentru tot ceea ce se naște ». Numai Cronos descoperise, prin îngurgitarea progeniturii, misterul longevității.

E aici o invitație la inerție, la conservatorism tradiționalist? Evident, din moment ce toate acestea sînt puse pe seama unui personaj de greutatea « Cumințeniei pămîntului ». Este însă în același timp o lipsă de perspectivă a poemului care nu rezolvă nici ideologic nici artistic raportul dintre nou și vechi, ci lasă cele două elemente să se înfrunte într-o ciocnire surdă, descurajantă. Adrian Maniu reține elementele constitutive ale motivului (zidirea femeii iubite, zborul și moartea meșterului) dar nu aduce în prim plan puterea de dăruire pentru realizarea unor idealuri umane superioare, fapt care sărăcește simbolul oferit de baladă. Mai mult, Manole e un tip orgolios care vede în tovarășii săi de trudă simple slugi: « *Îmi trebuie ascultarea tuturor*; /*Lîngă credința mea cer supunerea lor* » va cere el domnitorului de la bun început. Cînd anunță (nemotivat de altfel) că a hotărît să zidească pe « cea care va veni întîi », lucrătorii (și nu « nouă meșteri mari ») îl dezaprobă, iar Manole replică dur: « *Eu nebun? fiindcă nu mă puteți înțelege.* /*Vreau! Și cuvîntul meu, e putere și lege* ».

În general, tot ce face meșterul e nemotivat și acțiunile lui par simple capricii ale unui orgolios superficial. Arderile interioare ale unei conștiințe ce se dăruiește generos unei mari realizări sînt înlocuite de vanitate și abuz, iar grupul « lucrătorilor » este format din conștiințe îngenunchiate care acceptă cu resemnare tirania; ei înșiși se consideră a fi sclavi ai vieții: « *Nu e timp de ocară, frate,* /*Toți sîntem robii vieții — socoate* / *Că și cel al cărui loc îl rîvnim,* /*Cel sub a cărui poruncă noi clădim* /*Poartă lanțurile unor poveri mai grele ca a noastră* » răspunde un lucrător unui timid murmur de împotrivire.

Conținutul ideologic și artistic al baladei a fost trădat. Creația este nulă ca dramă. Se susține numai prin unele elemente pitorești demne de luat în seamă, dar nesudate într-un ansamblu convingător din punct de vedere artistic; izolate, imaginile izbutite (cîteva) rămîn fără adresă.

Lucian Blaga [23] axează întreaga dramă de la bun început pe frămîntarea sufletească a artistului care luptă pentru realizarea mesajului său, dar sensurile baladei sînt răstălmăcite pe baza unei filosofii idealiste, falsificîn-

[22] Adrian Maniu: Meșterul. Ed. Cartea românească, 1922.

[23] Lucian Blaga: Meșterul Manole, în: Opera dramatică. Sibiu, Ed. Dacia traiană S.A., 1942.

https://biblioteca-digitala.ro

du-se substanțial conținutul tragediei meșterului. Lucian Blaga se apropie numai formal de balada populară, căci caracterul creat de el se deosebește structural de cel zugrăvit de popor. Drumul parcurs de Manole în această nebuloasă tragedie este de la dîrzenie la resemnare și nu cel pe care îl știm din variantele folclorice. Balada populară are un pronunțat caracter dramatic și Blaga intuiește bine elementele formale, de structură compozițională, care-i conferă această calitate. Mai mult, el înlătură în construcția sa elementul care — foarte potrivit în creația epică — ar fi dăunat echilibrului operei dramatice(căutarea locului) și piesa începe direct cu frămîntările lui Manole care în șapte ani asistase de șaptezeci și șapte de ori la năruirea zidurilor ridicate cu multă trudă. Personaj lucid în cutezanța sa creatoare, Manole vrea să ridice mănăstirea pe calcule solide și respinge insinuările starețului Bogumil care spune că faptele săvîrșite de noi trebuie să se bazeze pe credință oarbă. Dar zidurile se dărîmă și raționalul meșter e în mare cumpănă: « *Lăuntric un demon strigă: clădește / Pămîntul se-mpotrivește și-mi strigă: jertfește* ! » De acum, drama se desfășoară în funcție de resorturile sufletești ale lui Manole a cărui tragică chemare de înfăptuire nu este înțeleasă de nimeni. Înconjurat de neîncredere, (întîi a domnitorului și apoi a meșterilor) Manole devine treptat un singuratic torturat de aspirații înalte pentru realizarea cărora jertfa devine o tragică necesitate. După zidirea soției, Manole devine însă un personaj insignifiant, uitat aproape, care parcurge o simptomatică involuție. Concepția despre lume a lui Blaga și-a spus pregnant cuvîntul, frîngînd evoluția unei drame autentice în plină desfășurare. Chiar din actul al doilea acțiunea începe să se desfășoare sub semnul destinului. Manole, care a înțeles predestinarea fatală, răspunde meșterilor ce vor să-l părăsească: « Sînteți surzi și orbi. N-ați simțit încă nici azi că fără putință de a ne împotrivi, un destin să împlinește în noi? Încet, sigur, și fără abatere? Răscoala noastră de rîs scoate doar mușuroaie de soboli în drumul dinainte împlinit al sorții ». Omul nu e decît un simplu pion de pe tabla de șah a destinului, iar acesta — în concepția filozofului care va considera ulterior ortodoxismul ca una dintre trăsăturile specifice ale poporului romîn — se confundă cu vrerea lui Dumnezeu. Piesa evolucază într-un misticism gîndirist reacționar și plat. După ce meșterii hotărăsc să jertfească soția (iubita) care va sosi prima în zori cu mîncare, cade între ei de undeva de sus, « bine hotărnicită », umbra bisericii nezidite încă ; iar prometeicul Manole din baladă nu mai zidește aici pentru oameni, ci pentru slava lui Dumnezeu: « ochiul din triunghiul de sus ne vede deopotrivă de buni, jertfa noastră nu va fi decît slăvirea lui ».

Dintr-o dramă a răzvrătirii, cum se anunța inițial, piesa devine astfel o tragedie nebuloasă a înfrîngerii elanurilor pozitive. Dintr-un erou pe care poporul îl slăvea pentru capacitatea lui de sacrificiu, pentru mîndria cu care a sfidat pe domnitor și semeția cu care voia să înfrunte chiar natura, Blaga face un personaj care urmează supus calea dictată de destin. Evoluția lui Manole este descurajantă. Dîrzenia ce-l caracteriza inițial este treptat înlocuită de șovăială și apoi de disperare. Personajul nu mai este un cutezător ci un înfrînt. Aruncarea de pe biserică nu mai este zbor, ci sinuciderea unui dezaxat. Cînd urcă să tragă clopotele cere binecuvîntarea « ca de plecare » de la preot. Dărîmarea schelelor — din porunca boierilor — nu mai are nici un răsunet

https://biblioteca-digitala.ro

în sufletul lui Manole care hotărîse să se sinucidă și — deci — nici justificare dramatică: personajul murise de mult.

Sensurile ideologico-artistice ale baladei sînt deci mistificate și opera își refuză caracterul popular. Tragedia care se desfășoară «în timp mitic romînesc» e o replică metafizică dată baladei populare. Ea constituie unul dintre cele mai grăitoare exemple în combaterea concepției simplificatoare după care operele inspirate din folclor au ipso facto caracter popular. Nimic mai fals. În rame folclorice se pot realiza — ca în cazul de față — conținuturi de idei străine viziunii populare. Astfel, ideea după care elanul înfăptuirii lucrurilor frumoase are ca punct de plecare răul (prezentă în multe creații poetice ale lui Blaga [24], și care este antipodul concepției populare despre bine și rău), apare și în drama Meșterul Manole (care-i de inspirație folclorică) sub forma concepției bogomilice.

Starețul (numele de Bogumil nu e ales întîmplător) o inoculează în sufletul meșterului determinîndu-i evoluția ca personaj: «Și dacă întru veșnicie bunul Dumnezeu și crîncenul Satanail sunt frați? Și dacă își schimbă obrăzarele înșelătoare că nu știi cînd e unul și cînd e celălalt?» Aderînd la această concepție, Manole evoluează în chipul unui vinovat superior prin zidirea femeii iubite. (După sacrificarea soției, Manole trăiește o dramă similară celei a lui Raskolnicov, dar mai nebuloasă și pe alt plan: ispășirea). Mai tîrziu se va exprima și el în termeni ce amintesc de concepția bogomilică a conlucrării dintre Dumnezeu și Satana: «*Băieți, var și cărămidă! /Aprindeți pădurile să se vadă de departe că aici zece draci clădesc o biserică lui Hristos!*» și apoi întărește: «*Nebuni de curte nu sîntem nici oameni — ci draci! Dracii lui Hristos!*» [25]

Blaga este în același timp un caz tipic de artist care-și înăbușă creația în nebulozități metafizice generate de o concepție filozofică neștiințifică. Poetul nu-și propune să aducă un plus de cunoaștere a sufletului omenesc, ci așa cum programatic anunța în primul său volum de versuri, opera lui sporește tainele vieții [26].

Concepția idealist-metafizică despre lume și-a spus cuvîntul și în creația artistică, iar opera pune false probleme într-o formă cizelată ce poate induce în eroare pe cititorul neavizat. Prin acea relativă independență a formei, ne întîmpină adesea în creațiile lui Blaga virtuți autentice care fac conținutul retrograd mult mai periculos decît platitudinile, violent reacționare, deschise, ale ortodoxiștilor lipsiți de talent.

Cînd analizăm o operă literară inspirată din folclor, trebuie să ținem seama însă în primul rînd de conținut; dacă acestuia i se schimbă sensul ideologic, inspirația e superficială și dăunătoare. Marii artiști au creat opere valoroase nu fiindcă au prelucrat anumite motive folclorice, ci pentru că au cunoscut aspirațiile maselor populare — pe care adesea le-au descifrat și în creația lor artistică — și au făcut din ele o platformă ideologică a propriilor lucrări. A lua scheletul formal al unui motiv folcloric și a introduce în el idei străine maselor populare nu este același lucru cu inspirația folclorică, fiindcă

[24] L. Blaga: Poezii. F.R.P.L.R. București, 1942, 72—73, 40—41, 194—195.
[25] Ideea apare tot atît de clar în poezia Pax Magna.
[26] L. Blaga: Eu nu strivesc corola de minuni a lumii. Vol. cit., 8—9.

https://biblioteca-digitala.ro

aceasta presupune în primul rînd valorificarea conținutului creației populare. Sînt edificatoare din acest punct de vedere poemul dramatic al lui Adrian Maniu și drama lui Lucian Blaga, opere care — deși rămîn cu fabulația în univers imagistic folcloric — nu sînt opere de autentică inspirație folclorică deoarece prometeicul motiv popular este copleșit de idei mistice și e asimilat unei filozofii de sclav.

Drama lui Victor Eftimiu face parte tot din categoria operelor al căror subiect este alcătuit din elementele motivului popular și e singura care nu conține interpretări reacționare. Despre ea s-a spus că respectă înțelesurile ideologico-artistice date de popor, dar i s-a reproșat faptul că « apropierea piesei de subiectul legendei populare e vizibilă de abia în ultimele trei acte »[27]. Afirmația este, în parte, adevărată, dar ea nu constituie o obiecție întemeiată din punct de vedere teoretic. Nu avem nici un drept să cerem artistului să respecte subiectul operelor folclorice care i-au servit drept sursă de inspirație. O asemenea pretenție închistează imaginația creatoare și duce la transcrieri terne. Operele literare pot păstra numai anumite idei pe care artistul le transpune într-un sistem de evenimente fabulat de propria-i imaginație. Subiectul operei culte poate să reproducă numai alegoric motivul popular (așa cum vom vedea mai departe); esențial este să nu falsifice caracterele, să nu denatureze simbolul, ci — în măsura posibilităților — să le adîncească creator.

Ceea ce i se poate reproșa lui Victor Eftimiu este alăturarea mecanică a două idei fundamentale pe care i le oferă balada (nu legenda): continuitatea eforturilor creatoare, care dă perspectivă activității umane, și necesitatea jertfei pentru realizarea mesajului.

« Zidul părăsit și neisprăvit » al baladei nu exprimă atît locul fatal, blestemat (idee tendențios exploatată cu cîteva decenii în urmă) cît mai ales subliniază necesitatea continuității eforturilor omenești. Primele două acte ale dramei lui V. Eftimiu[28] sînt centrate tocmai pe această idee[29]. Meșterii romîni (în frunte cu Manole) primesc taina meșteșugului de la Cavalerii ordinului zidarilor din Veneția care — la rîndul lor — l-au primit de la generațiile anterioare ce se pierd în neguri legendare; deci, ei sînt continuatorii unei lungi tradiții. La rîndu-i, Neagoe Basarab alege pentru zidire nu orice loc, ci pe acela în care mergeau strămoșii în ceasurile grele.

Dacă la Adrian Maniu locul unde se ridica biserica era numai un prilej de a evoca o păgînătate pitorească de pe poziții tradiționaliste, la Victor Eftimiu devine un mijloc de a crea perspectivă eforturilor creatoare circumscrise unei anume epoci istorice.

---

[27] C. Ciuchindel: Elemente de folclor romînesc în opera lui Victor Eftimiu *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, București, 1957, nr. 1—2: 350.

[28] Victor Eftimiu: Meșterul Manole, în: Legendele romînești. București, Ed. Remus Cioflec, f.a.

[29] Noi socotim că afirmația după care primul act al piesei lui V. Eftimiu ar fi o prezentare fidelă a ceremonialului masonic e pripită și întemeiată pe elementele exterioare ale operei. E mult mai plauzibilă explicația dată de C. Ciuchindel (op. cit., 350) care leagă faptele prezentate în primul act de existența în trecut a unor « corporații de făurari și zidari și alte meserii, organizate pe principiul unor societăți secrete ». În orice caz, intenția autorului (sau mai precis realitatea literară) depășește cu mult simpla prezentare a ceremonialului

https://biblioteca-digitala.ro

Din păcate problema ridicată aici nu este legată organic de elementele ce urmează și aceste două acte sînt insuficient motivate din punct de vedere dramatic. Ele par mai degrabă, un prolog improvizat în care niște actori vorbăreți întreține spectatorii pînă la venirea colegilor întîrziați.

Schițată neconvingător și retoric în primele două acte, năzuința lui Manole de a înfăptui devine elementul central al actelor următoare. Înăbușirea menirii, neîndeplinirea idealului i se pare lui Manole a fi cea mai cumplită nenorocire: « Dar mai cumplit ca toate ar fi neîndeplinirea (sic !) cuvîntului de meșter, să-năbușim menirea ». Obsedat de ideea realizării, meșterul e muncit de gîndul să nu piară înainte de a-și realiza visul: « *Mi-e frică să mă-ntind / Să nu mă prindă somnul de veci și să-mi rămînă / Osîndă pomenirea și visul meu țărînă* ».

Astfel conceput, personajul acesta ar fi putut fi unul dintre cele mai izbutite din punct de vedere caracterologic pentru perioada în care a fost creat. Această continuă năzuință de a-și îndeplini menirea îl apropie foarte mult de personajul baladei, dar îl descifrezi anevoios din limbuția exagerată cu care e înzestrat de autor.

În ansamblu piesa suferă de lipsă de unitate și de prea mult fast — nepotrivit pentru tonalitatea gravă a evenimentelor. Victor Eftimiu a intuit simbolul și încearcă unele dezvoltări creatoare ale posibilităților oferite de baladă, dar, ele rămîn sau la stadiul de intenție sau capătă aspectul unor note forțate care sună strident.

Dacă operele literare care au rămas cu fabulația în univers poetic folcloric, ne transmit o imagine deformată a conținutului ideologic al baladei (L. Blaga, A. Maniu) sau nu reușesc să dezvolte creator posibilitățile oferite de ea (V. Eftimiu), experiențele care încorporează simbolul abstract în fapte de viață istorică sau modernă, uneori fără a se detașa complet de atmosferă folclorică (Ion Luca), obțin rezultate mai fericite și deschid calea spre dezvăluirea adevăratului conținut ideologic al baladei.

Într-o epocă în care îngerii și alte creaturi ortodoxe invadaseră literatura de inspirație folclorică, Ion Luca are meritul de a fi tratat mai realist — deși limitat — motivul Meșterului Manole [30] prin încorporarea lui în aspecte de viață istorică din vremea lui Neagoe Basarab. El nu denaturează caracterul personajului, cu toate că unele aspecte esențiale ale baladei sînt schimbate. Aici elementul distructiv nu mai este constituit de forțe misterioase: zidurile sînt dărîmate de Andrei Hrișcu (devenit apoi călugărul Averchie) pe care Lăcrămioara (devenită apoi soția lui Manole) refuzase să-l ia de bărbat. Tot

masonic cînd se primesc noi membri. Ideea de a purta personajul prin Veneția și a-l face membru al corporațiilor secrete de zidari poate că i-a fost sugerată lui Eftimiu de o întrebare pe care Hasdeu și-o punea în Etymologicum Magnum Romaniae (1593) cu privire la originea celui ce a zidit mănăstirea din Argeș: « Nu cum-va Vito să fi fost venețian? și anume din numerósa scólă a celebrului Giacopo Sansovino, gloria Veneției din acea epocă și ai căruia învățăcei erau fórte căutați și se împrăștiau în Europa întrégă ca arhitecți decoratori? » Iată o afirmație a unui cercetător demn de toată încrederea care putea vorbi mult fanteziei creatoare. Cînd faptul istoric se împletește cu legendarul, imaginația este solicitată. Aceasta este și situația legendarului cioplitor de piatră care a ridicat prima oară mănăstirea și despre originea căruia s-au formulat variate ipoteze: italian (Vito), german (Veit), sau, după Hasdeu, probabil armean. Una dintre ele (originea venețiană) a fost exploatată — pe alt plan — de Eftimiu.

[30] Ion Luca : Icarii de pe Argeș. București, Cartea Românească, 1933,

https://biblioteca-digitala.ro

el strecoară în mintea domnitorului ideea jertfei pe care apoi Neagoe o impune meșterilor. Același Averchie pune la cale și răzbunarea domnitorului — fire malcabilă în fața ideilor înveninate născute din ura falsului călugăr. Ideea de destin — evidentă la L. Blaga și A. Maniu — este și ea înlăturată: soția lui Manole sosește prima la zid nu pentru că așa i-a fost scris, ci datorită falsei vrăjitoare (mîna dreaptă a lui Averchie) care oprește la palatul domnesc toate soțiile celorlalți meșteri.

Realismul operei constă în combaterea superstițiilor, a puterii vrăjilor și a tainelor misterioase, toată acțiunea — inexplicabilă la început — decurgînd din gîndul rău al omului sprijinit de ignoranța celor din jur. Ion Luca nu combate însă misticismul de pe poziții ideologice opuse acestuia, ci demască numai anumite practici ce nu convin concepției și intereselor clericale. De aceea, fiind cu un pas înaintea superstițiilor, piesa lui se găsește totuși cu mult în urma realismului robust. Jertfa este socotită adesea, de pildă, ca o dijmă dată lui Satan, iar domnitorul vrea să zidească pentru Dumnezeu, pentru întărirea credinței. Manole însuși și Lăcrămioara confundă uneori marea lor iubire cu iubirea de Dumnezeu, fără a ajunge la fior mistic, căci credința este de natură livrescă.

Cu aceste fapte Ion Luca axează desfășurarea acțiunii pe conflictul dintre iubirea creatoare (Manole) și ura — element distructiv (Averchie). Manole reușește să conceapă minunatul plan al mănăstirii care încîntă pe domn și meșteri numai după ce în sufletul său se naște sentimentul iubirii — imbold pozitiv în creație.

Respectîndu-se sensul evoluției personajului din baladă, durerea nu înfrînge pe Manole, dimpotrivă, ea îi alimentează forțele creatoare și Manole găsește izbăvire născocind un plan de mănăstire și mai frumos, pentru realizarea căruia toți meșterii depun jurămînt și sînt hotărîți să înfrunte chiar opoziția domnitorului. Meșterii regretă că au acceptat porunca lui Vodă de a zidi o soție pentru ca edificiul să dăinuie: «*am fost la suflet neîntregi. / Am șovăit. Azi nu ! să ne-nțelegi ! / Prin ce-i frumos ucidem ce-i urît ! / Ne-am urîțit păcătuind, încît / Scăpare nu-i decît născînd frumseți ! / Și gîndul nostru-i dîrz !*» spune Manole. Acest «gînd dîrz» de a crea mereu frumuseți (prin care să ucidă «ce-i urît») face ca mintea lui Manole să născocească posibilitatea de a zbura — idee prezentată simbolic de Ion Luca ca un avînt spre noi realizări: meșterii vor să zboare pentru a clădi noile cupole gîndite de Manole.

Aducînd în locul personajelor legendare oameni smulși din realitatea istorică a vremii lui Neagoe Basarab (boieri, călugări, false vrăjitoare) Ion Luca crează o operă literară, originală, inspirată din baladă, dar independentă de aceasta. Dacă realismul operei în ansamblu este umbrit de concepția clericală a autorului și de faptul că prezentarea antitetică e dezvoltată descriptiv și simplist în alb-negru, trebuie să subliniem totuși ca pozitivă neobosita forță creatoare a meșterului asemănătoare aceleia pe care poetul anonim o atribuie lui Manole. Acesta e un cutezător renascentist [31] (este arhitect, pictor, sculptor,

[31] La începutul poemului se află o scurtă notiță: «Tragedia celor zece Icari Romîni se petrece în timpul domniei religioase a lui Neagoe Vodă, între anii 1515—1517, la Curtea de Argeș, cîțiva ani înaintea morții lui Leonardo da Vinci (1519), care a izvodit aparate zburătoare și despre care se crede că a făcut încercări de zbor».

https://biblioteca-digitala.ro

fizician și poet) care știe că fapta ce are la bază pasiuni neîntinate este mărcață chiar dacă nu întotdeauna realizabilă. De aici acea continuă frămîntare de a crea mereu frumuseți, acea continuă umană dăruire dar și robustă dîrzenie, ce amintesc de prometeicul personaj al baladei populare. Prin *Icarii de pe Argeș* parcurgem drumul de la eroul legendar la personajul istoric și se deschide calea către prelucrarea motivului ca simplu simbol explicat prin aspecte ale vieții cotidiene.

Deși a creat un singur act în care Manole nu apare de loc, se pare că N. Iorga [32] ar fi urmat o cale asemănătoare în sensul încorporării simbolului în aspecte de viață din vremea lui Neagoe Basarab. Domnitorul intenționează să-i impună lui Manole jertfirea soției (« *nu piere la război / Atîta tinerețe și atîta dor de viață? / Dar către biruință nu este un alt drum* »), iar soția voievodului (Despina Milița) face și ea o jertfă «dureroasă și mare»: sacrifică pentru zidirea mănăstirii giuvaerele de care sînt legate destinele principilor sîrbi.

Dacă Ion Luca realiza în « Icarii de pe Argeș » o operă cu temă istorică avînd și unele elemente folclorice, Octavian Goga nu mai păstrează nimic în drama sa [33] din elementele constitutive ale motivului, ci reține numai simbolul pe care îl încorporează în aspecte de viață aparținînd vremii contemporane (acțiunea actului I se desfășoară în « hall-ul unul hotel din Sinaia », iar personajele discută despre Wagner, Bismarck sau Faust). Aceasta este o modalitate modernă de prelucrare folclorică identică din punct de vedere teoretic, cu cea folosită de Mihail Sadoveanu în Baltagul. Acest chip de prelucrare ni se pare a fi unul dintre cele mai potrivite cu legile creației artistice, căci motivele folclorice, ca și faptele din viața cotidiană sau istorică, nu pot fi decît stimulente, punct de plecare în formarea ideilor artistice proprii.

Octavian Goga — dezbătînd în lucrarea sa problema procesului de creație pe baza ideii celei mai generale a baladei: arta cere sacrificiu creatorului — folosește tocmai această modalitate de inspirație. « Am reținut ideea numai și nu m-am dus la Neagoe Basarab, ca s-o ilustrez, ci mai mult ca Ibsen, în Constructorul Solness, m-am trudit să proiectez o lumină într-un atelier de artist » [34].

Pătrunzînd « într-un atelier de artist » Goga, vrea să ne dezvăluie acele resorturi sufletești care constituie imbolduri creatoare. Dacă Ion Luca dezvăluie, cu limitele arătate, sensurile prometeice ale baladei — care ulterior vor fi dezvoltate pe un plan superior de alți scriitori — Octavian Goga pune în evidență în primul rînd necesitatea intensității sentimentelor în procesul de creație artistică.

Spre deosebire de calculele mărunte ale filistinului, artistul nu cîntărește avantajele sau dezavantajele, căci dalta sau penița nu pot fi mînuite decît de pasiuni puternice. Personajul din familia spirituală a lui Manole este aici sculptorul Andrei Galea. Deși refuză să și-l ia drept patron spiritual (« nu

---

[32] N. Iorga : Zidirea mînăstirii din Argeș — un act pentru Congresul Ligei Culturale la Curtea de Argeș. Craiova, Ed. Ramuri, f.a.

[33] O. Goga : Meșterul Manole. Buc., Ed. Cartea Românească, f.a.

[34] O. Goga : Fragmente autobiografice. București, C.R., 431,

https://biblioteca-digitala.ro

cumva credeți dumneavoastră că pasiunile mari au nevoie de-un plastron și de un smoking ca să poată fi invitate la masă?») Galea este un Manole modern stăpînit de sentimente puternice și admirator al «pasiunii barbare, îndărătnice și sănătoase». În fond Galea acționează în spiritul lui Manole, neacceptînd fapta acestuia (jertfirea iubitei); aceeași atitudine dîrză, aceeași conștiință nealambicată le sînt proprii amîndorura.

Exigențele metodei comparativiste ar exclude din discuții drama lui Goga, căci nu ar găsi aici nimic din elementele motivului folcloric. Noi am integrat-o în lucrare pentru că sculptorul Galea — în structura sa psihologică intimă — are multe elemente asemănătoare cu zidarul creat de popor, precum și pentru interesul teoretic al problemei.

Ideea că opera de artă are ca punct de plecare o intensitate deosebită a sentimentelor nu este identică cu cea care se degajă din balada populară, dar capătă viață prin tensiunea dramatică cu care e pusă.

Mergînd pe aceeași linie de prelucrare, Dumitru Almaș încearcă să schițeze în romanul «Meșterul Manole» soarta creatorului în societatea contemporană. De data aceasta, nu mai recunoaștem nimic din ideea baladei și opera iese din discuție. «Sacrificiile» făcute de arhitectul Costan Sava și de studenta în medicină Codruța Smărăndoi sînt întinate de mercantilism și ne aflăm astfel la antipodul caracterelor create de popor. Valoarea romanului (pagini de ascuțită critică socială) nu are nici o legătură cu motivul popular.

Înlăturarea motivului și reținerea simbolului baladei populare au precedente în literatura romînă. O făcuse A. Mirea în *Caleidoscopul* său, într-o interpretare lirică originală[35], legînd simbolul de o problemă majoră a epocii și anume de mult dezbătuta soartă a artistului în societate.

Marele artist e conștient de faptul că, pentru a realiza ceva durabil, trebuie să sacrifice ceea ce are mai de preț în viață și face aceasta cu o imensă durere compensată numai de bucuria de a fi folositor oamenilor. «*Știa de ce nu ține acuma temelia, / Că fără jertfă-n lume nimica nu e trainic, / Și făr să stea la cumpeni, își ia atunci mistria / Ca să-și îngroape-n ziduri ce avea mai scump în viață*». Această umană dăruire nu este însă răsplătită, ci i se răspunde cu un gest brutal, inuman: «*Dar cînd vru să-și culeagă sărmanul meșter rodul / Atîtor ceasuri pline de străduințe grele, / Cînd s-a văzut pe culme slăvit de tot norodul / Ce alerga s-admire minunea asta rară, / Balada povestește atunci că Voevodul / a poruncit, drept plată, să-i darme scări și schele / Și l-a lăsat acolo, pe-acoperiș, să moară*».

Evident, problematica baladei populare nu are în centrul său condiția vitregă a artistului într-o societate rău întocmită, dar o presupune, căci implicațiile ei ideologico-artistice sînt foarte largi, actualizarea simbolului în acest sens este salutară atît pentru conținutul progresist cît și pentru faptul că acesta este redat cu vigoare artistică.

Folosirea simbolului baladei Meșterul Manole s-ar putea urmări în creațiile multor scriitori în interpretări care nu amintesc nimic despre motivul popular,

[35] «Artistul», în: Caleidoscopul lui A. Mirea — publicat de D. Anghel și St. O. Iosif, vol. II, București, Minerva, 1910.

https://biblioteca-digitala.ro

dar care pun probleme asemănătoare. Ar fi multe opere de citat în acest sens, dar problema depășește scopul lucrării de față.

Prin numărul lor mare, operele inspirate din acest motiv, între cele două războaie mondiale, ne permit o înțelegere mai adîncită a modalităților de prelucrare a creației populare, care pot oscila între rămînerea cu fabulația în cadrul imaginilor folclorice și reținerea simbolului inclus în — și dezvăluit prin — subiecte originale care nu amintesc prin nimic de folclor. Nu se poate prescrie deci o anumită rețetă a formei pe care o îmbracă inspirația din folclor. Dacă Lucian Blaga, Adrian Maniu și Victor Eftimiu respectă mai mult sau mai puțin motivul popular, Octavian Goga renunță total la el păstrînd numai simbolul general; Nicolae Iorga și Ion Luca păstrează o linie de mijloc, dînd prioritate evocării istorice, iar A. Mirca cultivă evocarea lirică.

Constatăm de asemenea că păstrarea motivului nu indică întotdeauna o autentică inspirație populară (L. Blaga, A. Maniu). Mai mult, observăm în cazul nostru — că operele care din punct de vedere formal s-au depărtat mai mult de elementele constitutive ale motivului sînt mai fidele conținutului baladei decît cele care au rămas cu fabulația în univers poetic folcloric. Aceasta pentru că esențialul nu înseamnă păstrarea elementelor materiale concrete ale poeziei populare — motivul deci — ci respectarea simbolului care constituie chintesența ei ideologică și artistică.

Din acest punct de vedere constatăm că acum se dau simbolului semnificațiile cele mai contradictorii cu adevăratele lui înțelesuri (L. Blaga, Adrian Maniu), dar tot acum apar — cu limitele arătate — și primele opere care deschid calea spre înțelegerea conținutului ideologico-artistic al baladei populare. Faptul este explicabil pentru această frămîntată epocă istorică în care cele două culturi intră în contradicție flagrantă datorită ascuțirii la maximum a luptei social-politice și ideologice în condițiile fascizării treptate a politicii de stat.

Dacă figura prometeicului Manole n-a fost realizată deplin în epoca de care ne ocupăm e tocmai pentru că artiștii care s-au aplecat cu înțelegere asupră-i aveau ei înșiși contradicții ideologice serioase. Limitele lor ideologice au sărăcit semnificația baladei. Descifrarea deplină a sensurilor ideologice conținute de baladă, va fi un merit al epocii socialiste.

Înțelegerea materialist-dialectică a fenomenelor sociale precum și atașamentul conștient față de marile probleme care au frămîntat și frămîntă masele populare a făcut ca ideologia scriitorilor să se confunde cu cea autentic populară și a dat posibilitatea priceperii semnificațiilor ideologice conținute de creațiile populare și a valorificării lor de pe poziții consecvent progresiste. Acum nu mai găsim răstălmăciri ideologice, dar ne întîmpină uneori o înțelegere greșită a modalității inspirării din folclor, fapt care duce la eșecuri artistice. Tipic pentru aceasta — în cazul subiectului nostru — ni se pare a fi piesa «Meșterul Manole» a lui Laurențiu Fulga. Autorul a avut buna intenție (mărturisită în Programul teatrului) de a înlătura în valorificarea motivului elementele superstițioase și de a crea o dramă în care să apară pregnant atitudinea specifică epocii noastre față de problema centrală a baladei. De aici gîndul «reconsiderării» baladei (exprimat tot în Programul teatrului) care-l face pe

https://biblioteca-digitala.ro

Fulga să schimbe datele problemei și să pună pe primul plan ideea că nu prin moarte, ci prin viață se poate ridica monumentul de artă. « Cea mai mare taină e aceasta: viața nu poate fi ucisă. Marile ziduri nu se înfăptuiesc prin moarte » [36] spune un personaj care personifică înțelepciunea poporului. Dacă autorul ar fi creat o operă independentă de imagistica folclorică, bazată pe această idee, poate ar fi reușit să realizeze o ficțiune convingătoare (așa cum a dovedit-o în alte ocazii). Dar, păstrînd motivul, deci elemente de formă generate de un anume conținut, și promovînd prin el un simbol opus celui propriu baladei, reconsiderarea lui se reduce de fapt la introducerea forțată a ideilor epocii noastre în cadre formale ce aparțin veacurilor îndepărtate. Rezultatul e un amalgam de proastă calitate în care vechiul veșnic nou al baladei (crearea unei opere de artă cere sacrificiu) nu se împacă de loc cu ideea pe care Fulga a voit s-o promoveze.

Însăși construcția piesei suferă prin alăturarea mecanică a unor imagini contradictorii. Fiecare act e precedat de cîte un lung fragment din poezia populară (varianta Alecsandri) recitat de corul fecioarelor pentru ca desfășurarea acțiunii să nu confirme nimic din cele spuse de cor (« *Dar orice lucra / Noaptea se surpa* », enunțat de cor devine în acțiunea piesei cu totul altceva: Manole dărîmă zidurile nemulțumit de ceea ce realizase).

Evident, L. Fulga nu a intuit simbolul baladei și a plecat la « reconsiderarea » lui de la idei greșite.

Folclorul cristalizează aspirațiile maselor și scriitorul care se inspiră din el trebuie să depășească imaginile concrete și să înțeleagă ideile ce se ascund în spatele lor. Acestea nu-și pierd valabilitatea căci conțin în ele (concentrat) experiențe de viață majore; nu-și pierd actualitatea pentru că poporul nu a avut niciodată concepții ideologice, artistice etc., retrograde, ci numai limite care nu denaturează viziunea de ansamblu. Prin urmare scriitorul poate interpreta ideile folclorice în spiritul epocii noastre, dar n-are dreptul de a le transforma în opusul lor.

Unele dintre noile creații dovedesc însă o înțelegere majoră a conținutului ideologic al motivului pe care n-am mai întîlnit-o în nici o epocă istorică. Scriind într-o vreme în care se cere avînt creator și putere de sacrificiu, într-o societate în care omul ia cunoștință de adevărata lui valoare, Nicolae Labiș, Mihai Beniuc și Darie Magheru receptează în mod deosebit sensurile baladei.

Mult regretatul poet care declarase că se află în « luptă cu inerția » își deschide semnificativ primul său volum de versuri cu o poezie închinată celui care — întocmai ca Prometeu — a jertfit totul pentru împlinirea unui ideal pus în slujba oamenilor. Durerea provocată de marele sacrificiu este răscumpărată de bucuria că mesajul a fost împlinit și că fapta va rămîne măreață de-a lungul veacurilor. O astfel de conștiință găsește continuu imbolduri spre noi realizări și nu poate fi în nici un fel îngenunchiată: « *Dar ți-ai simțit-o* [inima strivită « sub talpa mînăstirii »] *renăscînd cu larmă / În dangătul de clopot, presimțit / Al veacurilor multe, viitoare, / Tu, Prometeu romîn, purtînd*

[36] Laurențiu Fulga : Meșterul Manole. Mit romînesc în trei acte. Secretariatul literar al Teatrului Armatei — București.

https://biblioteca-digitala.ro

alt mit, / Cînd ridicat pe cea mai-naltă turlă, / Cu glas profetic, domnului despot, / De-ai să mai poți clădi la fel minune, / I-ai dat răspunsul răzvrătit: — Mai pot» [37]. Nu avem în această evocare lirică o cuprindere de ansamblu a întregului mit, dar elementele esențiale ale baladei — dăruirea unui țel înalt și răzvrătirea — sînt valorificate cu forță artistică; aplecarea în primul rînd asupra lor, dezvăluie o nouă înțelegere ce poartă pecetea epocii noastre. Aceeași interpretare lirică o găsim și în poezia lui Mihai Beniuc [38]. Aici Manole este un simbol al dăruirii pentru o cauză înaltă, un exemplu de putere de sacrificiu pentru un ideal superior, un imbold spre mari avînturi pentru poetul contemporan antrenat în vîrtejul luptelor sociale. Dacă marile înfăptuiri ale epocii noastre ar cere la temelia lor viața cuiva «*Atuncea, nou Manole, eu / Pe mine m-aș zidi anume / Deși să mă despart mi-e greu / De-această vrăjitoare lume*».

Prin aceste două interpretări lirice, avem deja schițată o rezolvare superioară a imboldului intim care-l face pe Manole să realizeze fapte nemuritoare. Nu un egoism strîmt, nu o reprobabilă dorință de autoafirmare este mobilul acțiunilor personajului, ci o mare putere de dăruire pentru o cauză ce aparține mulțimii îi dictează comportarea.

Interpretînd balada de pe aceleași poziții ideologice, Darie Magheru crează un inspirat poem dramatic [39] în care pune problema necesității idealului. Dacă faptele noastre nu prind viață sau nu durează e pentru că nu au fost făcute cu convingere intimă. Cînd marile idealuri sînt puse pe același plan cu aspirațiile mărunte, ele se pulverizează și nu mai prind viață: «*N-aveți nădejde-n brațul cu care puneți var, / de-aceea bolta cade... pricina de surpare nu-i blestemul ... Ivită / fu-n vorbele de-acuma... Nevastă ori iubită, / Cu mînăstirea-mparte în voi și vis și faptă*» spune Manole tovarășilor de lucru care cer să schimbe locul zidirii pentru că cel pe care clădesc acum, ar fi blestemat. În fond, blestemul se află în omul care nu se dăruie cu totul idealului său. Dezvoltînd această idee, Darie Magheru îi conferă — în desfășurarea acțiunii — un pronunțat colorit social. Nu orice ideal se îndeplinește și străbate veacurile, dăinuie numai acelea bazate pe dăruire autentică. Sacrificiul domnitorului (aur și diademe topite) n-a putut crea nimic spre faima lui fiindcă el nu făcea un sacrificiu real, ci risipea bunuri materiale ale norodului «*ce-n adîncuri trudi amar de ani, / să stoarcă ram de soare și cer, din bolovani*». De aceea, răfuindu-se în gînd cu voievodul, Manole îi spune privind la zidurile dărîmate: «*Privește, voievode! Zidirea ți-e aici, / strivită sub podoabe / și n-ai s-o mai ridici: / Nevolnic ți-a fost zidul! Al meu mereu va crește!*» căci «*La temelie astăzi din osul meu, pun os! / din carnea mea pun carne! și zidul va trăi / Cît veacul*».

În strînsă legătură cu aceasta, se dezvoltă și ideea că realizarea visului nu s-a datorit smereniei umile. Numai năzuința semeață este creatoare: «*Is slugă mie doar / și năzuinței mele de-nalt! — Aici altar / cresc — ziceai — din milă? Nu! Firea am cercat / S-o-ntrec, eu, omul!*» — răspunde Manole invitației «mieroase» a mitropolitului Naum de a-și pleca smerit genunchii în fața lui Dumnezeu. Această semeție de a se lua la întrecere cu «firea» are

[37] Nicolae Labiș: Meșterul. Primele iubiri. Versuri. Ed. Tineretului, 1956.
[38] Mihai Beniuc: Nou meșter Manole. Mărul de lîngă drum. E.S.P.L.A., 1954.
[39] Darie Magheru: Eu, Meșterul Manole. Poem dramatic. E.S.P.L.A., 1957.

https://biblioteca-digitala.ro

implicații ideologice și artistice bogate, căci prin ea omul capătă locul cuvenit în univers; el este astfel stăpînul lumii și nu rob al vieții.

Durerea nu mai permite nașterea unor noi avînturi creatoare în sufletul lui Manole, dar personajul nu e un complicat muncit de «neliniști metafizice» ca la Blaga, ci un om care răspunde cu mîndrie și conștientă superioritate morală voievodului și mitropolitului. El este omul care și-a îndeplinit mesajul și care a transmis și semenilor săi dorința de a năzui spre înalt. Faptul că nu Manole are inițiativa zborului, ci tovarășii săi de lucru, nu închistează, ci sporește perspectiva ideologică și artistică a poemului prin ideea continuității elanului creator. Dacă e doborîtă de durere figura cea mai luminoasă dintre cutezători, zguduirea tragică nu mai descurajează, căci aspirațiile lui Manole nu au pierit o dată cu el, ci se dezvoltă pe un teren rodnic. Problema continuității eforturilor creatoare este rezolvată artistic din perspectiva materialismului istoric, sporindu-ne încrederea în realizarea idealurilor omenirii și dezvoltîndu-ne capacitatea înțelegerii obiective a sacrificiului pe care îl cere realizarea unui ideal.

Prin cutezanța lui, personajul central al acestui poem dramatic este același, ca structură psihologică, cu cel conceput de popor (ca și interpretările lirice date motivului de Labiș și Beniuc). Epoca noastră a descoperit adevăratele semnificații ideologice ale baladei, a descifrat sensul profund uman al jertfei făcute de legendarul personaj precum și semeția prometeică prin care omul devine făuritorul propriului său destin. Aceasta pentru că idealurile și concepția despre lume a scriitorilor sînt aceleași cu cele autentic populare. De aceea epoca socialistă este una dintre cele mai propice creării unor opere literare de rodnică inspirație populară, în care să apară o interpretare realistă și o dezvoltare creatoare a aspirațiilor maselor populare cristalizate în folclor.

* * *

Faptul că motivul literar al baladei Meșterul Manole a fost abordat cu insistență crescîndă de către scriitori într-un interval de timp ce depășește veacul, constituie un argument în plus în favoarea tezei după care inspirația din folclor nu este apanajul epocilor de formare a literaturilor naționale, ci este prezentă în toate vremurile. Deosebirea constă numai în modalitatea de receptare a folclorului, iar aceasta este determinată de sarcinile ideologico-artistice diferite ce stau în fața scriitorilor în diversele etape ale evoluției literaturii și mai ales de concepția despre lume la care au aderat.

Urmărind felul cum a fost prelucrat acest motiv literar, constatăm o evoluție a modalității inspirării din folclor, care, pornind de la transcrieri ușor modificate, ajunge la deslușirea conținutului ideologico-artistic, la dezvăluirea simbolurilor și interpretarea lor.

Și în cazul motivului nostru, și în cel al literaturii în genere, calea aceasta nu este o linie dreaptă ale cărei extremități ar fi marcate de primul și ultimul scriitor care s-a inspirat din folclor.

Totuși în ansamblu, aceasta e calea urmată de inspirația din folclor: o renunțare treptată la folosirea decorativă a imaginilor folclorice însoțită de

https://biblioteca-digitala.ro

o progresivă valorificare (nu întotdeauna progresistă) a conținutului izvorului folcloric. Hotărît lucru că s-a mers pe calea cea bună, căci nu respectarea subiectului sau transcrierea corectă a imaginilor folclorice într-o compoziție nevertebrată duce la rezultate bune, ci asimilarea aspirațiilor maselor populare și transformarea lor cu un efort care să se apropie de cel depus de sutele de șlefuitori anonimi. Creația cultă pe teme populare nu se reduce la crearea de variante folclorice (uneori și acestea sînt așa de deosebite încît sînt în fond realități estetice diferite), ci este un proces deosebit în urma căruia trebuie să rezulte opere independente cu stare civilă bine conturată.

De aceea trebuie combătute — mai ales în zilele noastre — aprecierile exclamative prin care criticul pripit decretează drept operă valoroasă orice lucrare în care a descoperit «imagini», sau chiar capitolele identice cu cele folclorice. În producția populară, acea imagine a exprimat un conținut; ruptă de el, ea nu poate cîrpi un gol de inspirație.

Dacă popularizările de început răspundeau unor sarcini concrete ale istoricii culturii românești și sînt aureolate de nimbul specific al pionieratului, (în cazul nostrul C. Bolliac), cele din zilele noastre sînt umbrite de experiența masivă a clasicilor în acest domeniu; cu toate că autorul este anonim, redarea neasimilată a motivului folcloric este astăzi o pastișă cu nimic mai puțin reprobabilă decît una după «Luceafărul».

Numeroasele prelucrări ale acestui motiv, pun pe primul plan o problemă valabilă pentru întreaga literatură de inspirație folclorică și anume: aceasta este în primul rînd o chestiune de valorificare a conținutului cîntecului popular și apoi a formei. Nu e vorba aici de eșalonarea etapelor procesului de creație sau de separarea arbitrară a formei de conținut, ci subliniem, necesitatea respectării de către artistul cult a semnificațiilor ideologice conținute de cîntecul popular. În procesul creației artistul poate dezvolta problematica oferită de folclor dar nu are dreptul să o denatureze, să o răstălmăcească meșteșugit.

Prin specificul său procesul creației culte inspirate dintr-un motiv comun (crearea unor opere independente și nu variante) face ca ideologia artistului să-și spună mai pregnant cuvîntul în elaborarea operei literare. De aceea spunem prea puțin despre o creație cultă dacă ne mulțumim să constatăm că în ea apare cutare motiv folcloric, fără a arăta modul în care a fost interpretat, valorile ideologico-artistice specifice, promovate prin el.

Astfel, spre deosebire de vechea școală comparativistă după care «le mot comparé doit être vidé de toute valeur estétique»[40] și că trebuie să ne rezumăm la descoperirea de împrumuturi — noi socotim că operele inspirate dintr-un motiv de largă circulație (în cazul nostru ... folclorică) trebuie judecate în primul rînd în raport cu problematica lor specifică față de izvorul folcloric, în raport cu valoarea estetică nouă pe care o promovează.

[40] P. Van Tieghem: Op. cit., 21.

https://biblioteca-digitala.ro

Din prelucrarea baladei Meșterul Manole au rezultat opere literare cu conținuturi ideologico-artistice foarte diferite pentru că elementele constitutive ale motivului folcloric nu sînt decît puncte de plecare în formarea conținutului tematico-ideologic al unei creații. Formîndu-se pe o conștiință preexistentă, și nu pe un loc viran, ideea artistică e determinată, în primul rînd, de conștiința scriitorului formată într-un anumit climat social-istoric și ideologic. Conștiința artistului alege anumite elemente din ansamblul aspectelor de viață conținute de motiv sau, cînd le păstrează pe toate, le organizează într-un anume fel, încît de fiecare dată rezultă realități artistice deosebite. C. Bolliac pune accentul pe respectarea jurămîntului și pe necesitatea păstrării tainei; Blaga absolutizează durerea meșterului care și-a zidit soția, conjugînd-o cu ideea de destin și neglijînd celelalte elemente constitutive ale motivului, iar Darie Magheru, deși dezvoltă toate aspectele, pune accentul pe răzvrătirea lui Manole și pe cutezanța lui de a crea opere care să umbrească chiar creațiile naturii.

Dezvoltînd cu precădere unele dintre elementele motivului, simbolul — și o dată cu el și conținutul operelor — capătă valori specifice: Bolliac — trădarea jurămîntului e un act inuman; A. Mirea — dăruirea generoasă a artistului nu e răsplătită; L. Blaga — cutezanța e înlocuită de supunere oarbă în fața destinului în urma durerii provocate de marea jertfă etc.

Deosebirile de conținut sînt date însă — în cazul analizat — în primul rînd de evoluția personajului, de structura lui psihologică și ideologică. Insistența analitică — obositoare adesea — am făcut-o tocmai cu scopul de a reliefa evoluția personajului care conține în sine esența ideologico-artistică a baladei. În menirea pe care fiecare operă o acordă meșterului și în chipul în care s-a rezolvat drama lui, și-au pus amprenta personală și socială fiecare scriitor în parte, motivul general fiind puternic condiționat din punct de vedere istorico-social.

Pentru înțelegerea adevăratului Manole a trebuit să se facă încercări numeroase, dar a fost necesară și însușirea unei ideologii care să permită înțelegerea profundă a fabulei populare, a simbolului pe care ea îl conține.

Scriitorii progresiști dinainte de Eliberare, respectînd caracterul creat de popor, au conceput o figură luminoasă de cutezător a cărui semnificație umană va fi îmbogățită în epoca realismului socialist. Manole devine acum un personaj cu un pronunțat simț al demnității umane (N. Labiș, D. Magheru) sau un simbol al dăruirii pentru realizarea unor idealuri omenești superioare, pentru o cauză folositoare mulțimii (M. Beniuc).

Dacă sensul ideologic al simbolului a fost descoperit, nu putem spune că s-au creat opere care să egaleze în valoare capodopera poetului anonim. Problematica complexă a baladei, a atras în mod continuu pe scriitori, dar structura sa, fascinant de echilibrată și severă, a făcut pe unii dintre ei să rămînă în sfera unor simple pastișe, iar pe alții să plutească într-un simbolism vag neîncarnat în imagini convingătoare.

Opera care să fie o dezvoltare creatoare a tuturor posibilităților oferite de balada populară, este încă așteptată.

https://biblioteca-digitala.ro

«МАСТЕР МАНОЛЕ» В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

Автор кратко излагает содержание баллады о Мастере Маноле и разбирает затем обработки этой баллады писателями различных исторических эпох. Хотя в важнейших аспектах главные фольклорные варианты имеют единое содержание (борьба человека, артиста за выполнение своей миссии), произведения, вдохновленные балладой о Мастере Маноле, несут в себе чрезвычайно различные социальные и гуманистические идеалы, ибо каждый писатель налагает личный отпечаток на обработанный материал. Так, Чезар Болиак толкует мотив в духе прогрессивных идей буржуазных революционеров 1848 года; Лучиан Блага, Адриан Маниу и другие фальсифицируют народную сущность на основе реакционных традиционалистских и ортодоксальных концепций, в то время как писатели наших времен Н. Лабиш, М. Бенюк и Дарие Магеру раскрывают в герое баллады пример самопожертвования во имя идеала, идущего на пользу всему человечеству. Итак, произведения, навеянные фольклором, требуют критического подхода, поскольку идейное содержание первоисточника может быть фальсифицировано.

Прослеживая обработки мотива, автор делает различие между мотивом баллады (составные элементы мотива) и ее символом (идейный замысел).

Писатели могут стоять на различных позициях (в смысле способов обработки) в отношении этих двух аспектов народной поэзии. Одни сохраняют в мотиве и символ (Ч. Болиак, Д. Магеру). Другие сохраняют составные элементы сюжета, но фальсифицируют идейное содержание (А. Маниу, Л. Блага); их произведения не могут рассматриваться как по-настоящему вдохновленные фольклором, ибо, как указывает автор, важно не сохранить внешнее оформление сюжета, а воспринять чаяния народных масс, которые были выражены всей массой анонимных сказителей. Третьи писатели сохраняют только символ, содержащийся в фольклорном произведении, и воплощают его в сюжеты, созданные их собственным творческим воображением (О.Гога). Из анализа литературных произведений, инспирированных балладой о Мастере Маноле, явствует, что имеются бесчисленные возможности черпать вдохновение из фольклора. Но от каждого литературного произведения такого рода мы должны требовать соблюдения идейного содержания народного первоисточника и, в обязательном порядке, внесения личного вклада в раскрытие проблематики народного творения, ибо профессиональное произведение должно быть не новым фольклорным вариантом, а подлинным личным творчеством.

THE "MESTER MANOLE" THEME IN ROUMANIAN LITERATURE

Following a brief analysis of the contents and significance of the Meșter Manole Ballad (the legendary story of a master mason who immured his own wife in the walls of a steeple of a cathedral that kept crumbling to pieces and who, by this sacrifice, accomplished his work), the author reviews the manner in which this theme has been conceived and modelled by writers during the various historical epochs. Although the major folklore variants contain in their essence the same fundamental idea (man's and above all the artist's struggle to achieve his task and impart his message), the works inspired by the ballad of « Meșter Manole » convey widely different human and social ideals, as every writer on reshaping the story set his own mark upon it. Thus Cezar Bolliac interpreted this motif in the spirit of the progressive ideas of 1848; Lucian Blaga, Adrian Maniu et al. put a false construction upon this folk theme, considering it from a traditionalist, reactionary point of view founded upon the tenets of the orthodox faith, whereas contemporaneous writers like N. Labiș, M. Beniuc, Darie Magheru, discovered in the main personage of the ballad a symbol of noble dedication to an ideal precious to mankind as a whole. Works that draw their inspiration from folklore have to be examined critically, as the ideological message contained in this source of inspiration is liable to be distorted or misconstrued.

https://biblioteca-digitala.ro

In delineating the development of this theme, the author makes a distinction between the motif proper (i.e. the constitutive elements of the subject) and the symbol (the ideological message).

A writer may adopt in his treatment of this theme varying attitudes towards these two aspects of folk poetry. Some (C. Bolliac, Darie Magheru) retained both motif and symbol. Others (A. Maniu, L. Blaga) maintained the structural elements of the motif, falsifying its ideological significance. The creations of the two last writers cannot be regarded as works of authentic folklore inspiration since, as the author of the article points out, it is not the external framework of the subject that marks its character but the writer's intention to voice and spread those aspirations of the popular masses that have found their expression in the songs of numerous anonymous folk poets. Other writers (like Oct. Goga) merely retained the symbol of the folk motif, incorporating it in subjects conceived in accordance with their own creative imagination. The analysis of the literary works inspired by the « Meşter Manole » Ballad led the author to the conclusion that though the modes of inspiration derived from folklore may be innumerable, there can be no genuine literary work of this kind without a faithful respect of the ideological message contained in this source of folk inspiration and without an original manner of remoulding the patterns drawn from folk-culture. A literary work, even if inspired from folklore, is not meant to be just one more variant of the same theme in the vast range of folk creation, but an authentic and personal work of art.

https://biblioteca-digitala.ro

CÎTEVA PROBLEME LEGATE DE ASPECTUL CONTEMPORAN AL JOCULUI POPULAR ROMÎNESC

ANCA GIURCHESCU

Lucrarea de față caută să relevc aspectele cele mai importante pe care le prezintă jocul popular în decursul evoluției sale istorice, aspecte care vin să contureze forma sa contemporană.

Procesul de transformare al jocului popular se caracterizează prin marea diversitate a formelor pe care le îmbracă raportul între elementele tradiționale și cele inovatoare. Pentru a putea înțelege aceste aspecte și cauzele care le-au determinat, studierea și analizarea lor trebuie să aibă la bază permanenta corelare a faptului folcloric cu mentalitatea, relațiile sociale și realitatea economică proprii unei colectivități într-o perioadă istorică dată.

Marile transformări revoluționare care au schimbat structural satul nostru: socializarea agriculturii, electrificarea sau permanenta muncă politico-ideologică și culturală au contribuit puternic la crearea noii fizionomii morale a omului de la țară, au influențat și au îndreptat pe un drum nou creația artistică populară, aducînd aspecte cu totul noi și intensificînd procesul evoluției jocului popular.

Schimbarea orizontului artistic al creatorilor și interpreților populari reprezintă ilustrarea pe plan spiritual a transformărilor survenite pe plan economico-social. Reflectarea acestui nou orizont artistic în realitatea folclorică dă naștere unor noi forme de manifestare, contribuie la schimbarea funcției diferitelor producții în cadrul prilejurilor, aduce transformări în conținutul și expresia artistică a creațiilor muzicale, literare și coregrafice.

Dacă pînă acum pentru unii din cei ce s-au preocupat de problemele coregrafiei populare prezența pe plan artistic a jocului contemporan era pusă sub semnul îndoielii, astăzi realitatea ne impune recunoașterea existenței sale. Putem vorbi de un folclor coregrafic contemporan ca de o componentă majoră a tabloului realității folclorice actuale.

Ne întrebăm totuși de ce transformările survenite în jocul popular, transformări care i-au conferit o funcție, un conținut sau o formă de exprimare nouă, au fost trecute cu vederea sau nu au constituit obiectul unor cercetări mai amănunțite? Răspunsul la această întrebare credem că va reuși să caracterizeze în parte însăși aspectul specific pe care îl prezintă jocul popular contemporan.

În primul rînd făcînd o comparație sumară cu creațiile literare, de exemplu, se observă că sesizarea elementelor noi în conținutul dansului este o operație deosebit de dificilă, bazată în special pe cunoașterea amănunțită a întregului complex de desfășurare a jocului, precum și pe interpretarea datelor furnizate de observația directă. Aceasta, deoarece prin specificul său, dansul folosind ca mijloc de exprimare a conținutului de idei mișcarea ritmică (în foarte rare cazuri pantomima) reușește să redea doar un sentiment general, unic, fără să creeze posibilitatea — cel puțin aparent — comunicării unor idei precise.

Ceea ce am amintit pînă acum se referea doar la modul specific de exprimare a conținutului nou al dansului. Dar noțiunea de folclor coregrafic contemporan este, așa cum ea se desprinde din realitate, cu mult mai cuprinzătoare. Ea generalizează transformările multiple pe care le-a suferit jocul popular, luat în ansamblul desfășurării sale, în procesul evoluției istorice, transformări care i-au conferit în momentul de față tendințe sau aspecte definitive, care îl diferențează de formele sale inițiale. De aceea modul în care se prezintă

https://biblioteca-digitala.ro

astăzi dansul contemporan poate fi cercetat numai urmărind totalitatea fenomenelor și proceselor uneori contradictorii, greu sesizabile, care îl caracterizează.

Reiese din aceasta necesitatea unei orientări noi, mai complexe a muncii de cercetare, culegere și studiere a jocului popular. Nu este vorba aici de a părăsi metoda de lucru existentă și practicată de către secția coregrafică a Institutului nostru, ci de a o îmbogăți și extinde și asupra noilor probleme ridicate de aspectul contemporan al creației populare.

Realitatea însăși, credem, va arăta în modul cel mai clar drumul pe care trebuie să se înscrie în viitor munca de cercetare, necesitatea observării celor mai diverse fenomene, a selecționării amănuntelor semnificative, a interpretării lor de pe poziția materialismului istoric și a esteticii marxiste.

În lucrarea de față ne vom ocupa atît de transformările care se datoresc evoluției istorice a jocului popular și care au de cele mai multe ori un caracter de generalitate, cît și de transformările actuale, consecințe directe ale condițiilor social-economice și politice proprii zilelor noastre. Aceste transformări reprezintă un salt deosebit de important, care schimbă anumite calități esențiale ale jocului popular, fiind determinate și de prezența în anumite zone a numeroase fabrici, combinate industriale noi și în genere de ștergerea deosebirilor dintre sat și oraș, a dezvoltării pe scară de mase a mișcării artistice de amatori și a sporirii mijloacelor de comunicare culturală cu masa.

Cercetînd viața folclorului coregrafic în toată complexitatea sa vom observa nu numai că cele două aspecte ale evoluției jocului coexistă, dar că în condițiile actuale transformările determinate de schimbarea în timp a dansului popular sînt în majoritatea cazurilor mai evidente, mai puternice și mai rapide.

Înainte de a trece la analizarea proceselor care au avut și au loc în funcția și structura jocurilor, credem că este necesar să arătăm că realitatea vieții folclorice ne-a pus de la început în față unor aspecte diferite și contradictorii a evoluției jocurilor. Am observat că în majoritatea cazurilor — chiar în foarte multe sate legate organic de orașe (Aiudul de sus), sau de centrele industriale (Cîmpia Turzii) — jocul popular se menține cu o deosebită vigoare, transformările survenite neștirbind cu nimic vitalitatea sa, formele noi reprezentînd o continuare calitativ deosebită a fondului tradițional. Trebuie să arătăm totuși, că în unele cazuri am întîlnit însă și aspectul contrar și anume: renunțarea la jocul popular și înlocuirea lui cu dansuri moderne și aceasta nu numai în satele aflate sub directa influență a orașului dar chiar și în unele puncte mai izolate.

Cu toate că aspectele amintite sînt contradictorii, în cercetarea lor va trebui să ținem seama de existența dialectică a unei unități în diversitatea fenomenelor, în comportarea oamenilor față de tradiție. Un rol deosebit de important îl deține activitatea Căminului cultural, existența sau inexistența unor preocupări deosebite pentru menținerea și adîncirea interesului în rîndul tinerei generații față de multitudinea aspectelor creației populare (în speță față de dansul popular). Receptivitatea la nou, mentalitatea și gradele de cultură diferite își pun amprenta pe preluarea critică a tradiției populare.

Pentru a putea stabili, chiar și în linii mari, transformările survenite în viața și structura jocului, ne vom axa cercetările în jurul cîtorva întrebări care au condus întotdeauna studiul în domeniul jocului popular și, anume: cînd se joacă, ce se joacă, cum se joacă și cine joacă. În răspuns ne vom ocupa de ocaziile, repertoriul, tehnica și interpreții jocului popular. Analizarea acestor aspecte aduc în discuție probleme legate de schimbările de funcție ale jocului, de modul preluării tradiției, de raportul tradiției — inovație în folosirea mijloacelor de expresie în dans, precum și de anumite aspecte ale procesului de creație.

Dar dacă pînă acum cercetările s-au mărginit în majoritatea cazurilor la o descriere obiectivă uneori foarte amănunțită a faptelor, iar alteori s-au străduit să reconstituie pe baza investigațiilor — dincolo de realitatea prezentă aparent hibridă sau sărăcită — formele vechi de manifestare și repertoriul tradițional, în activitatea viitoare va fi necesar să ne ocupăm în primul rînd de aspectul actual al folclorului coregrafic, de analiza cauzelor care au determinat diferitele transformări în desfășurarea sau structura jocului și de modul în care aceste aspecte noi constituie o continuare a tradiției.

* * *

În primul rînd ne vom ocupa de ocaziile de joc și în legătură cu acestea de diversele schimbări de funcție ale jocurilor. Cercetate astăzi ocaziile de joc pot fi împărțite în ocazii tradiționale și noi.

https://biblioteca-digitala.ro

Oprindu-ne asupra ocaziilor tradiționale se observă că schimbările în modul de viață și mentalitate a oamenilor au determinat ca unele jocuri să-și piardă funcția magică sau pe cea de ceremonial, ele devenind pur distractive sau căpătînd o nouă funcție, pe cea de spectacol. Bineînțeles aceste transformări prezintă aspecte foarte variate legate de condițiuni concret locale. Un exemplu elocvent ni-l poate oferi ritualul de fertilitate și prosperitate practicat de Rusalii: Călușul. În acest caz legătura între joc și rit se prezintă sub forme multiple care diferă de la un sat la altul, de la o zonă la alta. În anumite sate — astăzi tot mai puține — jocul călușăresc poate fi întîlnit ca element component al ritului, în timp ce în altele el se desfășoară ca joc de sine stătător. În aceste cazuri jucătorii nu mai execută întreaga gamă de mișcări în scopul vindecării bolii sau a invocării fertilității, ci pentru a oferi celor din jur un spectacol ce pune în valoare virtuozitatea individuală.

Schimbarea funcției jocului călușăresc este rezultatul destrămării și dispariției ritului în sine, ca urmare a transformărilor radicale survenite în mentalitatea întregii colectivități și deci și a jucătorilor. Eliberarea acestui joc de funcția de ritual și schimbarea funcției sale în cea de spectacol, are uneori repercursiuni și asupra formei lui, deoarece însăși conținutul jocului s-a schimbat. Jucătorii nemaifiind subjugați în timpul dansului de sensul său magic, capătă treptat o poziție obiectivă, activă, creatoare față de jocul a cărui interpreți sînt, caută să-l facă cît mai spectaculos, îi organizează mișcările și chiar îl îmbogățesc cu figuri noi, de marc virtuozitate ce nu mai au nici o corespondență cu vechiul ritual. Acest joc călușăresc care în unele locuri nu mai este legat de data fixă a Rusaliilor, ci se practică la horă sau cu ocazia diverselor serbări, poate fi socotit pe drept cuvînt ca o manifestare artistică calitativ nouă, în măsură să exprime sentimentele cele mai largi care animă pe țăranul zilelor noastre. Am dat acest exemplu ca socotindu-l mai semnificativ, dar în același sens se poate vorbi și de obiceiurile de iarnă din Moldova, ca și de manifestările legate de constituirea cetelor de feciori din Ardeal etc.

Condițiile noi de viață au generat însă și ocazii noi de joc. În multe regiuni pe lîngă sărbători, sau duminici, au apărut ca prilej de joc: balurile de sîmbătă-seară, spectacolele date de Căminele culturale și marile sărbători ale poporului muncitor: 1 Mai, 23 August, 7 Noiembrie și 30 Decembrie. Balurile ca ocazie de joc au început să apară la noi cu decenii în urmă fiind organizate de intelectualitatea satelor care era formată în majoritate din învățători, funcționari, studenți și elevi. La aceste baluri nu participa decît un număr foarte mic de țărani. În timpul din urmă ele s-au înmulțit, au cîștigat în amploare, iar în momentul de față sînt organizate de țăranii înșiși, înlocuind în unele părți hora duminicală.

În cercetarea acestei ocazii de joc trebuie să urmărim în primul rînd care este rolul pe care jocul popular îl deține în raport cu dansurile moderne. Aceasta, deoarece la baluri, dansul popular vine în contact direct cu dansul modern, iar ciocnirea între clementele noi, de influență și cele tradiționale, e vizibilă și foarte puternică.

Din analizarea categoriilor sociale și de vîrstă, a numărului și gradului de participare efectivă a celor de față, precum și a componenței repertoriului, a frecvenței jocurilor, a execuției lor tehnice, se pot desprinde tendințele și orientarea artistică a comunității respective și în special a tineretului.

Manifestările artistice ale echipelor Căminelor culturale reprezintă o altă ocazie nouă de joc. Ele au apărut ca rezultat al dezvoltării fără precedent a activității artistice de amatori, în scopul ridicării culturale a maselor și a valorificării creației populare.

Urmărirea acestor manifestări credem că trebuie să constituie pentru cercetători o preocupare majoră, deoarece ele au adus în raport cu celelalte ocazii de joc elemente fundamental diferite, care au o influență hotărîtoare asupra dezvoltării jocului însuși. Putem afirma chiar, că în perioada actuală transformările cele mai puternice pe care le suferă folclorul coregrafic sînt rezultatul trecerii lui în sfera manifestărilor artistice de amatori. În condiția sa nouă el își schimbă în primul rînd funcția.

Așa cum se desfășoară la «hora satului» jocul constituie o puternică manifestare colectivă cu caracter social-distractiv. El corespunde prin modul de organizare și desfășurare necesității țărănimii muncitoare de a se simți strîns unită, de a comunica, de a-și exprima anumite sentimente. În acest fel momentul artistic are loc, am putea spune, într-un cerc închis în care fiecare participant fie el jucător sau spectator constituie prezențe active, reușind să creeze o anumită atmosferă care conferă întregii manifestări un aspect unitar de fuziune afectivă.

Adus de către echipele Căminelor culturale pe scenă, jocul popular capătă funcția de spectacol. Din acest moment între jucători și asistență se nasc raporturi calitativ deosebite

https://biblioteca-digitala.ro

și anume cele de la interpreți la spectatori. Pentru a putea corespunde noilor sale funcții jocul popular devine o manifestare artistică organizată și îndrumată în care atît desfășurarea cît și structura sa vor fi supuse unor transformări importante dictate de legile scenei. Existența echipei își manifestă influența și asupra componenței repertoriului ca și asupra mentalității și orizontului artistic al interpreților înșiși.

În aceste condiții noi sentimentul solidarității colective, care la hora satului se închega în mod spontan, nu numai că nu dispare, ci devine mult mai puternic, căpătînd o finalitate precisă. Acest aspect este pus în evidență în special în condițiile unor confruntări dintre diferite echipe. Este impresionant să vezi cu cîtă înfrigurare și grijă, majoritatea colectivității urmărește pregătirea echipei, o ajută, o susține și o îmbărbătează la apariția ei pe scenă. Ea devine un bun și o mîndrie a tuturor.

Considerînd însă numai aspectul ocaziei de joc pe care îl prezintă manifestările Căminului cultural, putem desprinde o serie de fapte care prin problematica pe care o ridică trebuie să constituie, credem, tot atîtea obiective ale muncii de cercetare. Ele se referă la raportul care se creează între această manifestare artistică și celelalte ocazii tradiționale, dintre care în primul rînd hora satului. În acest sens se poate observa că în anumite cazuri hora își pierde din amploare, din frecvență, ea fiind înlocuită cu diverse alte manifestări cultural-artistice.

Dacă ne referim însă nu numai la echipa de joc, ci și la existența însăși a Căminului cultural ca expresie a unei mișcări organizate și îndrumate ideologic, vom vedea că această instituție joacă în majoritatea cazurilor un rol important în viața artistică a colectivității. Datorită existenței ei în multe sate în care din lipsă de local, de lăutari, de organizatori, hora avea loc sporadic, astăzi a reînviat. De asemenea Căminul cultural prin rolul său agitatoric-mobilizator a readus la viața folclorică a colectivității elemente valoroase, posesori a unui neprețuit bagaj de mijloace artistice tradiționale și anume oameni în vîrstă care în mod obișnuit nu mai participau la viața artistică a satului decît rareori în cadrul unor ocazii speciale, cum ar fi nunta și petrecerile. Prin aceasta s-a restabilit puntea ce leagă tradiția de inovație, s-a creat posibilitatea preluării celor mai de seamă valori ale trecutului pe care tineretul și le însușește în mod creator, modificîndu-le în funcție de noul său orizont artistic.

* * *

Aspectul contemporan al jocului se poate desprinde și din studierea repertoriului, mai precis spus a observării schimbărilor care se petrec în compoziția repertoriului, ca urmare a aceluiași proces de evoluție, propriu fenomenului folcloric.

Este interesant de urmărit în primul rînd modul în care se realizează preluarea de către tineret a jocurilor ce constituie repertoriul tradițional. Această preluare n-a fost și nu este niciodată totală. În cele mai multe cazuri are loc un proces de selecționare critică a diferitelor jocuri, generația tînără păstrînd numai acele producții care corespund gustului și orientării ei artistice la epoca dată.

Strîns legat de aceasta este necesar să amintim și de o altă posibilitate de modificare a repertoriului și anume prin creșterea treptată a frecvenței anumitor jocuri care ajung să înlăture altele mai puțin importante, de la hora satului. Aceste jocuri datorită intensificării procesului de circulație, ajung să depășească răspîndirea zonală, fiind incluse în repertoriul unor regiuni mult îndepărtate. Astfel, se poate vorbi în momentul de față de întărirea procesului de generalizare a unor jocuri pe zone foarte largi cum ar fi: hora, sîrba, învîrtita, jocurile feciorești etc. Deci în evoluția sa, repertoriul prezintă și aspectul îmbogățirii.

Urmărirea etapelor pe care le parcurge un joc de influență pînă în momentul în care este inclus în repertoriul local și apoi a transformărilor de structură pe care el le suferă, a încadrării sale în specificul local, pot explica apariția unor variante ca și cauzele ce determină ca un joc nou să fie sau nu asimilat repertoriului de bază a unui sat [1].

Dar cele mai puternice transformări în componența repertoriului în perioada actuală se datoresc activității echipelor de Cămin cultural. Dacă într-o primă etapă a activității lor unele echipe lipsite de orientare au avut o influență negativă asupra repertoriului, popularizînd jocuri lipsite de valoare artistică și care nu oglindeau realitatea folclorică locală, astăzi ele se străduiesc să valorifice creațiile cele mai reprezentative, care fac parte din fondul

[1] În unele cazuri anumite jocuri nu-și schimbă decît denumirea pentru a corespunde unei anumite realități.

https://biblioteca-digitala.ro

tradiţional. Acest fapt a avut repercursiuni şi asupra componenţei repertoriului de la hora satului. Jocuri de mult dispărute au fost reluate de la cei bătrîni, de către echipe, uneori adaptate necesităţilor artistice actuale şi prin intermediul bunilor jucători au reintrat la hora satului (ex.: com. Brădeţ, reg. Craiova).

De asemenea echipa de jocuri contribuie în mare măsură la lărgirea repertoriului prin introducerea de jocuri din întreaga ţară sau din zone mai apropiate. Învăţarea lor se face cu ajutorul deplasărilor, dar mai ales a concursurilor care facilitează contactul între jucători din cele mai diverse regiuni. Or, îmbogăţirea repertoriului cu jocuri din alte părţi ale ţării reprezintă o necesitate cc satisface dorinţa publicului de varietate, de înnoire.

De multe ori echipa poate crea jocuri parţial noi prin modificări aduse formaţiei, ţinutei, tehnicii sau componenţei.

În toate cazurile cercetătorul trebuie să urmărească în ce măsură aceste înnoiri aduse în repertoriu de către echipă, influenţează repertoriul obişnuit de la hora satului. Observaţiile făcute pînă acum atestă existenţa unei acţiuni reciproce de influenţare, elementul de legătură fiind însăşi bunii jucători din echipă, care de cele mai multe ori sînt conducătorii şi animatorii horei satului.

În legătură cu formele de înnoire temporară a repertoriului este necesar să amintim pe scurt şi de aspectul foarte des întîlnit al « modei ». Apariţia unor producţii ce capătă la un moment dat în anumite împrejurări un rol preponderent în cadrul repertoriului, nu constituie un fenomen exclusiv al creaţiei coregrafice. În ultimul timp acest fenomen este tot mai des întîlnit în dans, datorită înmulţirii mijloacelor de popularizare a unor creaţii, în special cu ocazia concursurilor pentru echipele de amatori.

Succesul repurtat cu un dans, de o echipă din orice regiune a ţării, conferirea unui premiu, aprecierea unor modificări aduse prezentării scenice etc., sînt suficiente date care să facă dintr-un joc un etalon cu valabilitate generală. El este preluat sau imitat de multe echipe şi prin intermediul lor poate uneori să pătrundă şi la hora satului. Dăm numai cîteva exemple de asemenea jocuri care au cunoscut în unele împrejurări o adevărată « modă »: jocul din Oaş, jocul fecioresc din Făgăraş, jocurile bănăţene, oltenesti, Bărbuncul etc.

Dar oricît de apreciate ar fi ele la un moment dat, viaţa le este de scurtă durată în zonele cu un specific diferit. În majoritatea cazurilor după ce « moda » a trecut, nepotrivirile de structură şi stil faţă de ceea ce este local fac ca aceste jocuri să fie treptat date uitării. Deseori contribuie la aceasta şi faptul că jocurile sînt reproduse greşit, fără autenticitate şi stil, scăderi recepţionate de public.

Un exemplu demn de menţionat şi care arată că fenomenul este cu mult mai vechi, îl deţinem din zona Pădurenilor, reg. Hunedoara, com. Muncelul Mic. După primul război mondial jocul Bătuta (joc fecioresc) a fost adus în sat de un flăcău (Suciu Ion). Fiind joc de virtuozitate, solistic, el a fost învăţat de toţi bunii jucători, care prin aceasta voiau să-şi demonstreze măiestria. Astfel el a devenit jocul cel mai important al unei generaţii. Tineretul nu l-a mai preluat, iar astăzi este cu totul uitat, rămînînd doar în amintirea bătrînilor care încă se mîndresc cu el.

* * *

Schimbările de conţinut în jocul popular determină o serie de modificări şi în forma lui, ca urmare a unităţii dialectice ce caracterizează aceste două categorii.

Urmărirea modalităţii noi de exprimare în dans ridică în primul rînd problema raportului care se stabileşte între elementele tradiţionale şi cele inovatoare. Pe baza legilor estetice proprii folclorului, creaţia actuală nu se poate judeca desprinsă de tradiţie. Rădăcini puternice o leagă de valorile trecutului care reprezintă « fondul de aur » din care ea şi-a tras seva.

Tradiţia trebuie privită însă nu numai ca o realitate obiectivă dar şi ca un proces avînd o dinamică proprie. Dacă ne referim la mijloacele de exprimare artistică observăm că ele se transformă în timp, se îmbogăţesc sau se schimbă conferind o formă mereu nouă creaţiilor din diferitele etape.

La rîndul ei, creaţia nouă preia în mod critic aceste mijloace folosindu-le ca principale instrumente pentru exprimarea unui alt conţinut de idei. Dar condiţiile noi în care are loc acest proces de creaţie determină în acelaşi timp şi apariţia unor noi elemente specifice etapei actuale de evoluţie a creaţiei populare, care vin să îmbogăţească fondul mijloacelor tradiţionale.

https://biblioteca-digitala.ro

Căutînd să determinăm formele de evoluție ale jocului popular vom observa că aceste procese complexe se reliefează în multiple exemple.

Dintre schimbările de structură ale jocului, petrecute în timp, cele mai ușor sesizabile sînt cele legate de formația, componența, ținuta și desfășurarea sa în spațiu.

Este larg răspîndită tendința trecerii jocului bărbătesc sau de femei în joc mixt, fapt care are vizibile repercursiuni și asupra tehnicii mișcărilor. De asemenea, formația de grup este înlocuită în unele părți cu cea de perechi. Astăzi jocuri ca: Hora în perechi, Sîrba sau Brîul în vals, ca și apariția perechilor în cuprinsul altor jocuri de grup, sînt întîlnite tot mai des. Această schimbare a formației atrage și înlocuirea vechilor ținute cu altele noi — de obicei cele împrumutate de la dansurile moderne sau polcă — pașii se schematizează, diversele subtilități ritmice sau de mișcare sînt suplinite de învîrtirile rapide, dinamica jocului crește, desfășurarea sa în spațiu e alta. Or, aceste schimbări influențează puternic, în unele cazuri, însăși conținutul jocului.Nu mai putem pune alături Brîul în vals sau Sîrba în vals de jocurile de grup din care ele s-au desprins. În același sens un exemplu elocvent ne este furnizat de evoluția jocului în ținutul Pădurenilor din reg. Hunedoara. Astăzi jocurile de bază ale repertoriului pădurenesc sînt Brîul (Danțul) și jocul De doi. Localnicii consideră aceste jocuri ca fiind deosebite, totuși o analiză mai aprofundată asupra structurii lor descoperă suficiente elemente comune care să demonstreze legătura intimă între ele, faptul că jocul De doi este derivat din Brîu.

Cu toate că procesul s-a petrecut cu mult timp în urmă, am putut să-l urmărim prin compararea situației pe care jocul îl prezintă în diverse sate, sate ce se găsesc pe trepte de evoluție diferite din punct de vedere coregrafic.

Brîul a constituit în trecut jocul cel mai frecvent și cu cea mai mare amploare în repertoriul pădurenesc. Inițial Brîul a fost un joc de grup mixt. Într-o fază următoare el este completat și cu învîrtirea succesivă, în perechi, a jucătorilor în centrul formației, fapt ce indică direcția transformării jocului.

Jocul De doi este joc de perechi, la care participă același grup format dintr-un băiat cu două fete, existent și la Brîu. Dansul constă dintr-o parte de plimbare și una de învîrtire. Se observă că în ciuda schimbării formației și a caracterului jocului, el păstrează în prima parte pașii de la Brîu, iar în partea a doua preia învîrtirea de la același joc. Dar dacă în trecut jocul De doi urma imediat după Brîu — ca o continuare a acestuia — astăzi a căpătat o dezvoltare atît de mare încît tinde să ia locul jocului de grup din care s-a desprins. Din acest exemplu putem deduce procesul transformării jocurilor prin schimbarea unor elemente esențiale și păstrarea în același timp în structura lor a elementelor tradiționale.

Foarte multe din jocurile aparținînd fondului tradițional au o construcție liberă. Numărul de repetări, a anumitor figuri și ordinea succesiunii lor, sînt determinate de improvizația spontană a bunilor interpreți. Este interesantă observația că tineretul preluînd aceste jocuri le transformă adaptîndu-le puterii lor de asimilare și pentru o mai ușoară fixare le organizează pe figuri cu dimensiuni și succesiune bine precizate. În acest fel jocurile cu o formă liberă devin jocuri cu formă fixă. Uneori în acest proces sînt eliminate figurile cu un grad mare de dificultate, jocul simplificîndu-se în special din punct de vedere ritmic.

Se observă astfel tendința tot mai puternică de transformare a ritmurilor asimetrice, în ritmuri binare sau ternare. Putem da ca exemplu Învîrtita sud-ardeleană care inițial se desfășura în măsura de 7/16 sau 10/16, iar astăzi o întîlnim de cele mai multe ori în 2/4; la fel Rustemul executat în 5/8 se joacă astăzi uneori și în 2/4 ca și Giamparalele care trec de la 7/16 la 3/4.

Legat de aspectul ritmic al mișcării se evidențiază tendința de subliniere tot mai puternică și de intensificare a ritmicității jocului. În acest sens putem aminti apariția a numeroase variații, conținînd bătăi executate sincopat sau în contratimp, ca și un aspect subiectiv și anume preferința jucătorilor de a dansa în localuri podite unde aceste bătăi se pot auzi mai bine. De asemenea și tehnica mișcărilor prezintă aspecte evolutive foarte variate.

În unele cazuri observăm că în procesul preluării anumitor jocuri complexe, conținînd figuri și variații multiple cu mișcări dificile (ex.: Brîul), tineretul părăsește acele elemente care nu sînt legate strîns de scheletul fundamental al jocului, preluînd astfel un număr mai restrîns de mișcări. Această observație nu ne îndreptățește însă să tragem concluzia pripită că în general anumite jocuri populare își pierd aspectul de virtuozitate.

Ceea ce putem semnala însă este faptul că în anumite cazuri această virtuozitate nu se mai bazează pe mișcări de mare subtilitate pe așa-zisele « înfloriturі », ci pe accentuarea caracterului lor atletic și de plasticitate. Putem da ca exemplu mișcările de mai mare ampli-

https://biblioteca-digitala.ro

tudine, îngenunchierile etc., din brîurile bănățene, care vin să înlocuiască pașii mărunți; săriturile cele mai variate și bătăile tot mai frecvente ale mîinilor pe segmentele picioarelor, în jocurile fecioresti, ce înlocuiesc treptat mișcările individuale ale picioarelor constînd în rotiri, balansuri etc., în special la Haidău, și în sfîrșit înmulțirea piruetelor duble și triple ale fetelor în Învîrtita și Harțagul de pe valea Mureșului. În acest caz piruetele, mișcările de brațe, deplasările cele mai variate în spațiu și « ponturile », care se introduc în joc, capătă o dezvoltare atît de mare încît ajung să înlăture aproape total celelalte figuri (plimbarea și învîrtirea).

Tot în acest capitol este locul să amintim de procesul creației unor jocuri noi. Din observațiile făcute pînă acum am putut constata că jocurile noi nu reprezintă decît variante mai mult sau mai puțin îndepărtate ale formei lor originale. Ele s-au născut pe baza folosirii mijloacelor de expresie tradiționale, caracterul nou fiind determinat de modul diferit al îmbinării acestor mijloace și în special de faptul că din bogatul arsenal au fost selecționate în special acele elemente care se înscriu în actuala orientare a creatorilor. Astfel, un joc fecioresc, un brîu bănățean, sau o figură nouă de Căluș se bazează în special pe mișcările de virtuozitate, care accentuează caracterul lor spectacular.

Toate aceste transformări ale mijiloacelor de expresie devin cu mult mai puternice și mai evidente cînd jocurile sînt aduse de către echipa Căminului cultural pe scenă, deoarece, după cum am mai arătat, ele capătă funcția de spectacol și ca urmare trebuie să se supună legilor scenei. În acest caz se cere ca jocurile să aibă un început, un final, o gradare a intensității, varietate în compunerea formațiilor, o anumită succesiune a figurilor, o concordanță cu melodia etc. De cele mai multe ori aceste cerințe stau la baza unui proces de creație conștient, mijloacele tradiționale fiind folosite în formele cele mai diferite.

Vom da doar cîteva exemple în acest sens. În ceea ce privește formațiile se observă introducerea de formații noi (de ex.: « steaua »). Din necesitatea de variație, jocurile de cerc se execută în semicerc, linie sau chiar în perechi.

Interesante însă rămîn în primul rînd transformările ce survin în tehnica execuției. Deoarece dansatorii nu mai joacă pentru ei, ci pentru public, se dezvoltă caracterul spectacular al mișcărilor. Ele cîștigă în amplitudine și în forță. Deplasările sînt mai largi, mișcările de brațe și de corp se accentuează, săriturile sînt mai înalte, bătăile mai puternice, încrucișările se execută cu ridicarea genunchilor, se mărește numărul piruetelor la fete și toate se petrec într-un tempo mult mai rapid.

Am amintit aceste transformări în tehnica execuției jocurilor, deoarece ele influențează într-o măsură foarte mare și desfășurarea jocului la hora satului. De aceea credem, că cercetările pe teren trebuie să se oprească într-o mai mare măsură asupra tuturor aspectelor pe care le oferă întrepătrunderile între dansul în cadrul echipelor artistice de amatori și jocul de la hora satului.

* * *

Cercetarea materialului nu poate fi desprinsă însă de o profundă și multilaterală cunoaștere a interpreților și creatorilor jocului popular.

Studiul individului în cadrul colectivității și a vieții folclorice trebuie să îmbrățișeze aspectele cele mai esențiale și anume: proveniența socială și legat de aceasta mentalitatea, gradul de cultură, orizontul artistic, vîrsta și activitatea sa artistică în mijlocul sau în afara colectivității. Urmărirea acestor laturi pot să aducă o contribuție prețioasă în explicarea problemelor atît de diverse pe care le ridică procesul de evoluție a jocului.

În condițiile actuale această cercetare trebuie să se desfășoare pe două planuri: cel al urmăririi jucătorilor ce activează în cadrul manifestărilor tradiționale și cel al prezenței lor ca interpreți în echipele de Cămin cultural sau sindicale. Din observațiile noastre de teren — încă destul de sumare — am putut totuși desprinde o serie de aspecte noi ce pot contribui la definirea profilului artistic al creatorilor populari de astăzi.

În privința atitudinii față de joc se observă în cazul cînd viața folclorică a satului este orientată de activitatea Căminului cultural, că jucătorii care fac parte din echipă capătă conștiința valorii creațiilor populare aplecîndu-se cu dragoste și interes asupra fondului tradițional pe care caută să-l valorifice și să-l apropie de cerințele artistice actuale. Ei devin elemente active și în cadrul jocului satului, unde datorită prestigiului de buni dansatori de care se bucură, reușesc în cele mai multe cazuri să insufle întregii colectivități același interes și prețuire față de valorile cele mai de seamă ale artei coregrafice populare,

https://biblioteca-digitala.ro

Tot în cadrul echipei se observă o atitudine nouă, conștientă a jucătorilor față de procesul creației. Modificările aduse, introducerea de figuri noi etc., nu sînt determinate numai de schimbarea orizontului artistic al jucătorilor, dar și de dorința lor conștientă că prin aceste înnoiri să dea jocului mai multă perfecțiune, originalitate, varietate. Această poziție se datorește și emulației determinate de confruntările dintre diverse echipe în cadrul concursurilor cu caracter local sau republican.

Dacă în general pentru interpreți jocul constituie unul din mijloacele de exprimare artistică spontană, astăzi întîlnim tot mai mulți tineri care își manifestă dorința de a practica dansul ca profesie — urmînd școli populare de artă, activînd în cadrul marilor ansambluri profesioniste etc. Această atitudine rezultă nu numai din înalta prețuire de care se bucură, în general, jocul în rîndurile colectivității, dar și din atitudinea conștientă a jucătorilor față de propriile lor calități, din dorința de a și le valorifica. Aspectul este grăitor pentru zilele noastre, el fiind un rezultat al interesului arătat de forurile conducătoare pentru dezvoltarea talentelor ridicate din popor.

* * *

În lucrarea de față am încercat să abordăm numai cîteva din aspectele cele mai importante pe care le prezintă procesul de transformare a jocului și care în totalitatea lor vin să contureze forma nouă contemporană spre care se îndreaptă acest gen al creației populare.

Studierea problemelor care în cuprinsul lucrării n-au fost decît semnalate, credem că pe viitor trebuie să constituie unul din scopurile principale ale muncii de cercetare, deoarece evoluția jocului — cu toate aspectele contradictorii pe care le prezintă — trebuie privită ca un proces obiectiv. Munca cercetătorilor și a tuturor celor care se ocupă de jocul popular nu poate să se reducă însă numai la constatarea și înregistrarea obiectivistă a diverselor fenomene care intervin în viața și structura jocurilor ca urmare a acestui proces de evoluție, ci trebuie să capete un rol activ. Pe baza studierii științifice aprofundate se cer cunoscute și analizate toate căile de transformare ale folclorului coregrafic, acordîndu-se interes chiar și acelor aspecte care indică, în unele părți ale țării, sărăcirea treptată a jocului popular.

În acest caz se cere activizarea și îndrumarea mai atentă a echipei Căminului cultural, sprijinirea muncii sale, deoarece acesteia îi revine sarcina importantă de a valorifica jocurile tradiționale cele mai reprezentative și totodată de a menține în rîndul colectivității prețuirea și interesul față de creația populară.

https://biblioteca-digitala.ro

PE URMELE POETEI POPULARE VERONICA GĂBUDEAN

ION TALOȘ

Studiul Ștefaniei Golopenția despre Veronica Găbudean[1] a trezit interesul cercetătorilor, cu atît mai mult cu cît în folcloristica noastră sînt rare cercetările de acest fel[2].

Cercetătoarea urmărește poeta timp de numai trei luni — reușind să culeagă aproximativ 1.300 versuri — după care îi pierde urma. Peste 18 ani, cînd îi publică versurile, Ștefania Golopenția a rămas departe de ea, nemaicercetîndu-i drumul creației artistice și neîncadrîndu-i repertoriul în folclorul general al satului în care a crescut.

La gîndul că am putea contribui cîtuși de puțin la cunoașterea întregului repertoriu al Veronicăi Găbudean-Bologa, ne-am adresat tînărului învățător Teodor Popa din Șchiopi care ne-a dat primele informații despre ea. Pe baza acestora ne-am deplasat de patru ori, în satul natal al poetei[3].

Am aflat-o în casa ei de « Pă răzoare » — un deal de la marginea satului — « n'eved'ind »[4]. S-a uitat lung și, văzînd că-i cunoaștem așa de bine biografia, a încercat să descopere în noi o veche cunoștință din București. N-a reușit însă; ceea ce știam despre ea, aflasem din « Revista de folclor ».

Completîndu-i biografia cu puținele date de seamă posterioare anului 1939, trebuie să arătăm în primul rînd că, datorită firii ei independente, Veronica și-a schimbat așa de des stăpînii, încît nici nu-și mai amintește la care din ei a cunoscut-o pe Ștefania Golopenția. Încă din anul 1939, ea s-a căsătorit cu Ion Borcea, muncitor într-un atelier de croitorie, care a murit în timpul mișelescului război antisovietic. Aflînd de moartea lui, după eliberarea țării noastre, în 1944, Veronica s-a întors la Șchiopi.

În anul 1947, ea s-a căsătorit cu Vasile Bologa (poreclit Drincu) din Șchiopi. În 1953, are o fetiță deosebit de isteață.

Prietenă a amintirilor, poeta păstrează fotografiile făcute la București, într-un album acum învechit. Am identificat, printre ele, prima ei fotografie, pe aceea a întîiului ei soț, grupuri ale șchiopenilor aflați la București etc. De asemenea, Veronica păstrează și cîteva cărți poștale ilustrate reprezentînd vederi din București.

* * *

Satul Șchiopi e așezat la vreo 25 de kilometri de Cluj (în linie dreaptă), în apropierea munților Gilăului și Trascăului, mai exact, în unghiul pe care aceștia îl deschid. Țăranii au dus-o greu pe acolo, fapt care s-a reflectat în folclor; cîteva cîntece tradiționale culese

---

[1] Publicat în *Revista de folclor*, II (1957), nr. 1—2: 99—124.

[2] Cf. Tache Papahagi: Creațiunea poetică populară. *Grai și suflet*, II (1926), 263—309; Vladimir Colin: Sas Mărie, o poetă a satului maramureșean. *Gazeta literară*, II (1955), 5; George Muntean: Un bard popular: Varvara Munteanu. *Contemporanul*, 1957, nr. 32 (566): 3; Idem; Folclor din Suceava. E.S.P.L.A., București, 1959 (Biblioteca pentru toți).

[3] Am vizitat-o în lunile noiembrie și decembrie 1957, mai 1959, aprilie 1960.

[4] A năvădi — a introduce firele prin spată.

https://biblioteca-digitala.ro

de la Mariţa Bologa[5] zugrăvesc în mod convingător traiul de altădată al şchiopenilor:

Mă şt'i singur Dumn'ezău,
Truda şi năcazu greu,
Că uscată bucătură
Sust'inînd o bag în gură;
Că-i cu sudori cîşt'igată
Şi cu lacrămn' frămîntată.

Doamne cît is de săracă,
N-am nici vacă,
N-am nici oaie,
Numa o bd'ată de capră
Vai săracu ce ţăran,
Că cu greu măi făcę-on ban.
Şi cum era de supărat,
Cîtă dare i-o luat,
Că-i desculţ şi dezbrăcat,
Că-i luară şi lîna,
Şi-i vîndură şi pînza
Şi ou' şi găina;
Şi din grai aşę-şi grăi,
Doamne-doamne, d'e-aş muri,
Că nu mai poci plăt'i.

Şchiopenii au fost nevoiţi adeseori să plece în alte regiuni ale ţării, încercînd să-şi cîştige pîinea: cei mai mulţi se îngrămădeau la Bucureşti şi la Ploieşti. Unii s-au încumetat să treacă şi graniţele ţării, îndreptîndu-se spre America. Dar dezamăgirea şi viaţa lor amară a îmbrăcat repede forma versului:

Mn'-am lăsat plugu şi caru
Şi m-am dus să ieu dolariu
Dapoi mn'-am luat amaru.

Numeroasele plecări şi îndepărtarea pe termen lung a şchiopenilor de sat au dus la o bogăţie extraordinară a cîntecelor lirice tradiţionale, în detrimentul baladelor[6]. Înstrăinarea a generat cîntece de dor de o frumuseţe remarcabilă. Iată cîteva:

1

Doru şi ţara străină
Mn'-o făcut faţa bătrînă
Şi capu caier de lînă.

2

Du-mă, doamn'e-n ţara mę,
C-o căruţă ci [t] d'e rę.
H'ie măcar ţigăn'ască,
Numa să zurgăluiască!

3

Vrăbiuţă d'i pă d'al
In-zboară iut'e-n Ard'eal
Şi t'e-ntoarce d'e n'e spun'e:
D'e vez ręle, d'e vez bun'e.

4

Pă strada care şed eu
Nu-i fîntînă nici părău
Să stîmpere doru mn'eu
Doru mn'eu-i prę d'epart'e,
Păstă apele' ęlelalt'e

5

Frunză vęrd'e d'e săcară,
Vai, doru-mn'-i d'-a me ţară,
D'e Şipot[7] şi d'e Şigău,[8]
Da'măi dor d'e n'amu mn'eu.

6

Vai, săraca fata mę
Că s-o dus şi n-o vin'it,
Plînsu-u-am şi u-am dorit.
S-o dus în ţară străină,
Und'e n-o cunoaşt'e n'ime
Numa frunza şi iarba,
Care-i în tătă lumea.

---

[5] În încadrarea creaţiei artistice a Veronicăi Găbudean-Bologa în folclorul satului ne vom folosi exclusiv de materialul cules de la Mariţa Bologa (de 73 ani, cu 2—3 clase primare), cea mai bună păstrătoare de folclor din Şchiopi.

[6] Socotim interesant să notăm că în afara unui fragment al baladei « Nevasta fugită » şi a unui text al « Fiului blestemat », cu toată stăruinţa noastră, n-am reuşit să găsim alte cîntece epice.

[7] şi [8], nume de locuri din Şchiopi.

https://biblioteca-digitala.ro

Prin urmare, folclorul vechi al satului Șchiopi se caracterizează prin abundența cîntecului de dor, izvorît din înstrăinare, și a celui cu problematică socială. În legătură cu aceasta e semnificativ felul în care își caracteriza Veronica Găbudean-Bologa versurile: «de rîs n-am scris niciodată»[9].

Ștefania Golopenția a discutat pe larg problema raportului dintre tradiție și inovație în creația poetei din Șchiopi[10], dar considerațiile sale se bazau exclusiv pe repertoriul acesteia. Credem că darea la lumină a două texte care au stat la baza a două cîntece compuse de Veronica Găbudean-Bologa poate arăta mai convingător felul în care aceasta adaptează folclorul satului la stările ei sufletești.

Var. Marița Bologa

Mînce-l focu străinu', *
Că-i amar ca pelinu',
Că și pelinu-i amar,
Da' străinu-i foc și jar;
Sara, pîn străinu cină,
Io i-s feșnic la lumină,
Dacă străinu să culcă
Ieu cuțitu să-m tai pt'ită,
Lacrămn'ile d'in ochi pt'ică.
Da' d'e lacrămn' nu bag samă,
Că le șt'erg cu ias' năframă;
Da' mn'-i mn'ilă d'e obraz
Că rămîn'e fript și ars.

Var. Veronica Găbudean-Bologa

Arde-l-ar focu străinu
De i-aș face apa vinu
Tă' nu-i fac voia deplinu;
De i-aș face apa bere
Tă' nu-i fac pe-a lui plăcere
Pînă ce străinu cină,
Io i-s feșnic și lumină!
Dacă străinu să culcă
Io mă dusăi să-m tai pchită
Iel zîce că nu-i plăt'ită;
Io mă duc ca s-o prăjescu
Iel zice că n-o plătescu.
Arde-l-ar focu străinu
Bine-i pare cînd suspinu
Că-i rămîne blidu plinu;
Bine-i pare cînd mă lasu,
Că-i rămîne blidu ras!
Nu pot face din deal șesu
Nici din străin, om alesu![11]

Evident, textul Veronicăi Găbudean-Bologa este cu mult superior; critica socială făcută de un exploatat, amănuntele reținute în acest sens, redau cu mult mai pregnant viața insuportabilă «la stăpîn».

Var. Marița Bologa

Pîn-am fost la mama mę,
Fost-am pui și rîndun'ę
Și dragă cui mă ved'ę;
Da' d'e cînd mă măritai,
Nici nu-s pasîre, nici pui,
Nici nu-s dragă n'imărui,
Cît'e-odată, nici lui.

Var. Veronica Găbudean-Bologa

Cînd eram la maica me,
Eram pui și rîndune
Și dragă cui mă vede.
De cînd pă maic'o-ngropatu
Nu-s nici rîndune, nici pui
Nice dragă nimănui.
Frundză verde iarba leagă
Nu-i dragoste ca de mamă!
Cînd eram la maica me,
De lucram, de nu lucram
Tăt «dragu maichii» eramu;
De cînd i-n groapă maica
De-aș lucra cît aș lucra
Tăt n-am făcut nimica
Nici dragă nimuruia[12].

---

[9] *Revista de folclor*, 121.
[10] Ibid., 121.
[11] Ibid., 108.
* În cîntecele țăranilor săraci, cum se vede și din acest cîntec, străin este echivalent cu stăpîn.
[12] Ibid., 105.

https://biblioteca-digitala.ro

Dacă înainte de eliberarea țării noastre, Veronica Găbudean-Bologa regreta anii copilăriei, zugrăvindu-i în culori așa de plăcute, din perspectiva noilor condiții de viață optica ei s-a schimbat.

Iată acest cîntec compus tot pe baza unui text local:

Cînd eram la maica fată
Eram tare supărată
Dar acuma-s măritată,
Nu mai trăiesc supărată.
C-am o fetiță frumoasă
Și trăiesc tare voioasă;
Io u-oi da la-nvățătură
Să nu mn'-o-ntreacă-o chiabură;
Io u-oi da la învățat,
Să n-o-ntreacă alta-n sat.

Orînduirea democrat-populară a adus însă și pentru șchiopeni un trai mai bun. Și nu se putea ca un talent ca acela al Veronicăi Găbudean-Bologa să nu fixeze în vers toată bucuria lor. Puse alături, creațiile ei anterioare și cele de azi dezvăluie două lumi opuse: de o parte sărăcie, durere, amărăciune, iar de alta bucuria unei vieți noi, în care săracii nu numai că nu sînt exploatați dar ei își făuresc zi de zi o viață mai bună. O mențiune specială merită faptul că multe din plăsmuirile ei noi sînt o creație în colectiv; în ceasuri de bucurie, ea compune versuri împreună cu o altă talentată creatoare din Șchiopi: Florica Bologa. Iată un asemenea text:

Frunză verd'e nu și nu,
Bin'e mai trăim amu,
Că ușări încătrău ai mere
Tot săracii-s la put'ere;
Frunzuță-verd'e d'e nuc,
Tăt săracii n'e conduc.

Sau acest izbutit cîntec al colectivizării:

Frunzuță verd'e d'e nuc,
Az-min'e ieșim la plug,
Că vin'e primăvara
Doamn'e cu drag om lucra;
Bat'e vînt și bat'e boare,
C-amu nu măi sînt răzoare
Numa locuri arătoare.

Tot o creație colectivă este și cîntecul în care poetele noastre laudă «partidu' de-acuma», în opoziție cu partidele de altă dată; ele generalizează noțiunea de partid, și nu fără succes din punct de vedere artistic, asupra întregii vieți noi a poporului nostru, căci el este acela care i-a pus bazele:

Cînd eram măi tin'eri,
Partidu' era așe,
D'e copiii hei orfan'i
Ei sclujeu la barosan'i;
Ei o sclujit și-o muncit
Și n'ime nu le-o plăt'it.
Da partidu' de-acuma,
El s-o socot'it așa:
Pă săraci să-i îngrijească,
Și bin'e să le plăt'ească;
Să trăiască fericiți,
Să nu șie năcăjiți;
Foaie verd'e bob și lint'e,
Să nu șie ca'năinte.

Veronica Găbudean-Bologa a fost apoi preocupată intens de problema colectivizării, problemă ce n-a rămas fără ecou în creația ei folclorică:

Strîgă chiaburii pă min'e,
Că cu drag și bucurie
Mă scriu la tovărășie;
Taci, chiabure, nu strîga,
Că nu scriu averea ta,
Că scriu pămîntălu mn'eu,
După el nu-ț pară rău.
Taci, chiabure, nu strîga,
C-amu-o trecut vremea ta;
Că regele cît o domn'it,
Numa tu n'e-ai poruncit.

Drumul creației poetice a Veronicăi Găbudean-Bologa, de altfel ca orice talent autentic, a urcat pe noi înălțimi o dată cu eliberarea țării de sub jugul capitalismului.

Prefacerile profunde, succesele construcției socialiste din patria noastră, au fost înregistrate cu emoție de către poetă. Dragostea pentru Partidul Muncitoresc Romîn, forța morală a omului nou, bucuria eliberării de exploatarea chiaburilor și a capitaliștilor în general — sînt cîteva din temele noi, ale poeziei Veronicăi Găbudean-Bologa.

De la poezia vieții grele dusă printre «străini» (citește stăpîni) la poezia dragostei de viață și încrederii în prefacerile revoluționare din patria noastră, iată drumul parcurs de creația poetei Veronica Găbudean-Bologa. Creația ei nouă respiră de credința că singura orînduire care poate asigura un trai fericit oamenilor muncii este orînduirea socialistă care se construiește sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn.

https://biblioteca-digitala.ro

CONTRIBUȚII LA CERCETAREA CÎNTECULUI MUNCITORESC

ADRIAN FOCII

În anul 1955, *Gh. Ciobanu* și *V. Nicolescu*, cercetători științifici la Institutul de folclor, publicau în colecția *200 cîntece și doine*, un cîntec deosebit de interesant, atît prin conținutul său, cît și prin raritatea sa. Este vorba de piesa nr. 181 a pomenitei antologii, intitulată *Tot mi-ai zis, maică, să-ți scriu . . .* datînd de prin 1936—1937. Cîntecul înfățișează, în imagini artistice de o mare acuitate lirică, exploatarea capitalistă din fabrici, demascînd condițiile grele de muncă, lipsa de protecție a muncii, salarizarea necorespunzătoare față de greutatea muncii, frica justificată a omului de a rămîne schilod ori de a-și pierde viața în iadul fabricii burgheze. Iată cîntecul:

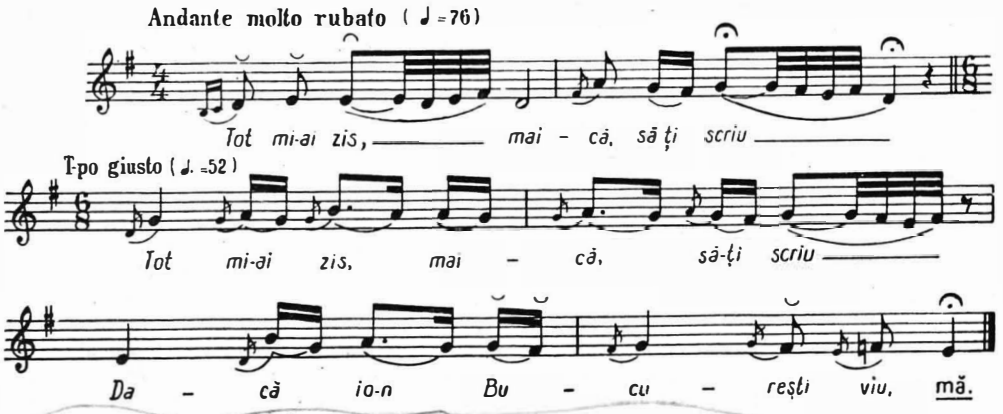

Tot mi-ai zis, maică, să-ți scriu
Dacă io-n Bucureşti viu,
Că, cum îi lumea pe-aici,
Cum lucrează prin fabrici.
Io ți-oi scrie, maica mea,
Numai nu te supăra:
Lucru-i greu, periculos,
Scoate măduva din os.
Pentr-un pol şi douăzeci,
Mult rădici la fiare vechi.
Toate fabricile-s pline
De băieți tineri ca mine.
Intri-n lucru dimineața,
Nu ești sigur cu viața.
Mai veni-vei cum te-ai dus,
Ori aduce-te-or pe sus?

Din păcate, informațiile de culegere care însoțesc cîntecul sînt deosebit de sumare: « Disc 691 b. Ardeal. Inf. I. Ruse. Înreg. prin 1936—1937 (disc comercial) ». De fapt în transcrierea caligramei s-a strecurat o greșeală în ceea ce privește numele informatorului. Astfel, numele acestuia a fost trecut I. Ruse, în loc de I. Rusu. Conducîndu-ne după eticheta discului

https://biblioteca-digitala.ro

respectiv și după documentele aflătoare în arhiva Institutului de folclor, facem următoarele precizări: discul a fost imprimat de firma « Melody » avînd nr. de matriță 103/104 și nr. de catalog 116; cîntecul poartă, în chip de subtitlu, mențiunea « cîntec ardelenesc »; el a fost cîntat de I. Rusu, acompaniat de « armonistul » Bugeanu și de clarinetistul Constantin; imprimarea s-a făcut în scopuri comerciale, discul fiind destinat a circula pe piață; data aproximativă a imprimării, 1936—1937, aparține alcătuitorilor antologiei *200 cîntece și doine*; în catalogul de transcrieri al Institutului de folclor, cîntecul figurează la nr. 1767, transcrierea fiind făcută de V. Dosios și definitivată de C. Zamfir. Cu toate aceste date suplimentare, nu sîntem în măsură să știm mai multe despre cîntec și despre cîntăreț. Despre cîntec s-ar putea spune doar că, fiind imprimat cu scopuri comerciale, e foarte probabil să fi circulat mult și să fi fost tot atît de cerut. O dovadă despre circulația lui poate fi considerată varianta fragmentară culeasă la 16.IV.1941, de C. Palade, de la informatorul Urs Teodor, din com. Săcădat, raionul și regiunea Oradea (Fgr. 9427), variantă de care ne vom ocupa la timpul potrivit. Despre cîntăreț nu se știe absolut nimic: nici cine a fost și ce repertoriu avea, nici de unde cunoștea piesa, de cît timp și în ce împrejurări. În felul acesta, spre regretul nostru, cîntecul este lipsit de cele mai elementare informații cu privire la existența sa concretă. Faptul este cu atît mai regretabil, cu cît este unul dintre puținele cîntece cunoscute pînă acum cu un asemenea conținut.

Nu este deci de mirare, că *Al. Amzulescu*, în prefața antologiei din care l-am extras, nu putea afirma la data alcătuirii ei decît următoarele: *Condițiunile istorice ale capitalismului imperialist aduc în pragul veacului nostru adîncirea exploatării, grăbind procesul de sărăcire a maselor împinse spre proletarizare. Tot mai numeroși sînt atunci cei ce iau drumul anevoios al orașului și al străinătății în căutare de lucru, pentru a-și vinde pe piața capitalistă brațele de muncă. Primele impresii culese din viața grea, ciudată și plină de noi primejdii, a celui plecat de la casa lui pentru a păși pragul fabricii, se află închegate sub forma unei emoționante epistole lirice adresate mamei în cîntecul sub nr. 181.* Despre cîntec ca atare, respectiv ca realizare artistică, nu ni se spune nimic [1].

O scurtă analiză a cîntecului a fost făcută de acad. *C. I. Gulian* în lucrarea *Sensul vieții în folclorul rominesc*, la sfîrșitul capitolului *Protestul împotriva asupririi și exploatării* [2], unde se spun următoarele: *Deși mai reduse ca număr, există în folclorul nostru și producții care înfățișează exploatarea capitalistă în fabrici. Un cîntec din Transilvania (înregistrat în perioada dintre cele două războaie mondiale) exprimă concis conștiința intensității exploatării, teama de accidentele de muncă și teama de moarte a țăranului proletarizat care a intrat în fabrică.* Cu această ocazie se transcriu și cele 6 versuri din finalul cîntecului.

Ca material ilustrativ, ultimele 6 versuri sînt reproduse și într-un articol al lui *Radu Popescu*, unde se analizează modul cum se reflectă în noua noastră literatură socialistă luptele eroice ale ceferiștilor de la Grivița din 1933. Autorul își exprimă regretul că folcloriștii romîni dintre cele două războaie mondiale nu s-au preocupat de culegerea unor asemenea piese și reproduce versurile din final, pe care pare să le cunoască din lucrarea acad. *C. I. Gulian* [3].

În întregime, cîntecul a fost publicat încă o dată, dar fără melodia sa, într-o altă antologie de poezie populară *Doine, cîntece, strigături*, culegere alcătuită de *Al. Amzulescu* și *G. Ghiță* [4], fiind încadrat într-un ciclu întreg de producții populare pe aceeași temă, sau cu temă apropiată.

Cîntecul a fost tradus în limba rusă și publicat, într-o transcriere muzicală diferită de cea de mai sus, într-un articol scris de *Laurențiu Profeta* și *Mariana Rodan* și apărut în Uniunea Sovietică [5]. El a fost însoțit de un scurt comentariu, în care se arată că la sfîrșitul veacului XIX și începutul celui de al XX-lea, în creația poetică populară, alături de cîntece țărănești, apar și primele cîntece ale clasei muncitoare. Conținutul cîntecului este explicat ca și de *Al. Amzulescu*.

Aceasta este, după cîte știm, tot ceea ce s-a scris despre acest cîntec și probabil tot ceea ce se cunoștea la vremea aceea despre el; și trebuie să recunoaștem că este foarte puțin. Această situație ne-a îndemnat să reluăm problema acestui atît de interesant document

[1] Op. cit., 13.
[2] Op. cit., 80.
[3] Radu Popescu: Grivița și literatura. *Contemporanul*, 1958, nr. 6 (592).
[4] București, E.S.P.L.A., 1955: Biblioteca pentru toți, 82.
[5] Laurențiu Profeta și Mariana Rodan: Jizn i borba rumînskogo naroda v pesniah. *Sovetskaia Muzika*, 1953, nr. 5: 112.

https://biblioteca-digitala.ro

folcloric, încercînd să precizăm unele amănunte în legătură cu geneza, circulația și cu ciclul de cîntece din care face parte. În cele de mai jos, înfățișăm rezultatele cercetării noastre.

* * *

Cei ce s-au ocupat cu analiza acestui cîntec au arătat că el este mesajul de jale al unui țăran proletarizat, obligat să-și părăsească satul pentru a-și căuta mijloace de existență la oraș. Asupra procesului de proletarizare a micului producător agricol în condițiile orînduirii capitaliste, ne-am îndreptat deci atenția mai întîi. *Fr. Engels* a arătat că în condițiile societății capitaliste, datorită dărilor, recoltelor proaste, partajelor între moștenitori și cămătăriei, *micul țăran, ca orice rămășiță a unui mod de producție dispărut, este sortit pieirii. El este un viitor proletar* [6]. Așa cum a arătat *V. I. Lenin*, procesul a afectat toate țările europene după desființarea iobăgiei [7], deși nu în egală măsură și nu în aceleași forme, ținînd cont de condițiile istorice concrete din fiecare țară. În Romînia, la sfîrșitul veacului trecut, țărănimea sărăcește din ce în ce mai mult, cu toate încercările guvernanților de atunci de a potoli agitațiile și chiar răscoalele țărănești prin distribuirea, contra plată, către țărani a unor însemnate suprafețe de pămînt din domeniile statului [8]. Mișcările țărănești nu pot fi însă potolite cu asemenea paleative și culminează în răscoala din 1907, atît de crunt reprimată de burghezo-moșierimea vremii. În Transilvania, către care ne îndrepta cîntecul prin notele care îl însoțesc în antologie, *după 1867, țărănimea se diferențiază într-un proletariat agricol, țărănimea săracă și chiaburimea. Proletariatul agricol muncea pe bani la chiaburi și mai ales la marii proprietari, care mai dețineau multe pămînturi arabile ale țării. Din cauza situației rele, are loc către 1900, o emigrare în America, mai ales din rîndurile țărănimii sărace* [9]. Cercetarea procesului de emigrare a țăranilor săraci din Transilvania în America ne-a pus pe urmele adevărate ale problemei. Este foarte adevărat că în cîntec se vorbește despre plecarea transilvăneanului în fabrică la București, lucru ce se putea petrece numai între cele două războaie mondiale, iar cîntecul însuși a fost culeș între 1936—1937, deci în aceeași perioadă. Este însă știut că în producțiile folclorice numirile topice nu spun mare lucru, iar data culegerii unui text nu este și data genezei sale. Caracterul epistolar al textului a fost de asemenea un indiciu pentru a ne îndruma cercetarea în această direcție.

În felul acesta am găsit cinci variante mai vechi ale cîntecului de care ne ocupăm, în periodicele românești ale transilvănenilor emigrați în America la începutul secolului nostru, respectiv dintre anii 1907 și 1915. Aceste variante se cuprind în cinci scrisori versificate, trimise pe calea publicității celor rămași acasă, de către emigranții respectivi. Transcriem fragmentar cele cinci scrisori, oprindu-ne numai asupra acelor formule artistice care reprezintă variante la cîntecul din 1936—1937.

---

[6] Fr. Engels: Problema țărănească în Franța și Germania. În: K. Marx-Fr. Engels: Opere alese în două volume. Vol. II, 1955, 462. Același lucru și la Karl Marx, paragraful special care tratează despre mica gospodărie țărănească (cap. 47, § 5). V. I. Lenin: Dezvoltarea capitalismului în Rusia. În: Opere, vol. III, 303. Vezi și: V. I. Lenin: Socialismul și țărănimea. În: Opere, vol. IX, 302; V. I. Lenin: Țărănimea și munca salariată. În: Opere, vol. XX, 104.

[7] V. I. Lenin: Problema agrară și «criticii» lui Marx. În: Opere, vol. V, 108. Lucrarea esențială pentru înțelegerea fenomenului: V. I. Lenin: Dezvoltarea capitalismului în Rusia. În: Opere, vol. III.

[8] Istoria Romîniei. Manual unic pentru cl. a XI-a medie. Ed. V, 452—455.

[9] Ibidem, 473. Date importante referitoare la aceasta, în: Din istoricul formării și dezvoltării clasei muncitoare din Romînia pînă la primul război mondial, București, 1959, 490—491, unde se arată că: *La sfîrșitul secolului trecut, proletariatul agricol din Transilvania a ajuns la aproape 1.100.000 de oameni. Această masă uriașă de proletari, rezultat al ruinării țărănimii în condițiile capitalismului, n-a putut fi absorbită în întregime de agricultură. Din acest motiv și datorită faptului că pentru o parte însemnată a proletariatului agricol șomajul periodic s-a transformat treptat în șomaj permanent, acest proletariat a luat în număr din ce în ce mai mare drumul orașelor și centrelor industriale, pentru a-și căuta posibilități de trai. Astfel rîndurile proletariatului industrial din Transilvania au fost completate în primul rînd cu elemente provenite din rîndurile suprapopulației relative de la sate. Dar industria transilvăneană n-a fost în stare să absoarbă decît o parte relativ mică a maselor țărănești proletarizate.*

https://biblioteca-digitala.ro

Prima scrisoare, intitulată *Viața în fabrici (poezie poporală)*, e semnată de Simion Suciu din Cleveland, în calitate de autor. După cum arată și titlul, în această scrisoare, Simion Suciu zugrăvește viața grea pe care o duce în « țara făgăduinței », unde l-a adus propaganda mincinoasă a agenților de emigrare:

Fabricile-s foarte multe,
Lucră-n ele mii și sute,
Muncesc toți ziua și noaptea
Tot alăturea cu moartea.
.....
Cînd mă duc către fabrică,
Tot bine tremur de frică.
Intru-n lucru dimineața,
Dar nu-s sigur de viață.
Nu știu oare că pe seară
Veni-voi acasă iară[10].

Am subliniat acele versuri pe care le-am întîlnit aproape la fel în cîntecul din 1936—1937 și procedeul îl vom întrebuința în mod consecvent la reproducerea tuturor textelor ce se vor transcrie. După cum se vede, ideea centrală a pasajului este aceeași ca și în cîntecul din 1936 — 1937. Numai două versuri sînt însă identice (v. 7 — 8 din textul de față cu v. 13—14 din cîntecul de care ne ocupăm).

A doua scrisoare datează de asemenea din 1907. Ea este opera lui George Huludeț din comuna Lisaura, raionul și regiunea Suceava, deci din Moldova de Nord care în acea vreme făcea parte de asemenea din imperiul austro-ungar. Trimisă soției sale, scrisoarea a fost găsită de învățătorul V. Pălămariu și expediată spre publicare gazetei sibiene *Țara noastră*[11]. Profesorul Alex. Ardeleanu o republică într-una din gazetele romînilor emigrați în America, la un răstimp de doi ani, în 1909. Textul scrisorii este mult mai aproape de cîntecul din 1936—1937, după cum se vede mai jos:

Lucru greu anevoios
Scoate măduva din os.
Cînd mă duc către fabrică
Tot mereu tremur de frică.
Intru-n lucru dimineața,
Dar nu-s sigur cu viața;
Nu știu oare că pe seară
Veni-voi acasă iară,
Sănătos precum m-am dus,
Ori m-or aduce pe sus[12].

Comparînd textul cu cel anterior, constatăm că dintr-un total de 10 versuri, 6 sînt identice ceea ce denotă certa relație de înrudire a amîndurora; comparîndu-l cu cîntecul din 1936—1937, vedem că tot așa, nu mai puțin de șase versuri sînt aproape identice (v. 1—2 față de v. 7—8, v. 5—6 față de v. 13—14 și v. 9—10 față de v. 15—16).

Cea de a treia scrisoare este din 1910. Ea este semnată ca și cele anterioare, autorul ei fiind Ioan Laica. Textul este mai difuz, păstrează însă, în mod mai pregnant, caracterul său epistolar, ceea ce este o treaptă în plus către cîntecul pe care îl cercetăm.

Cine n-a fost la-America,
Nu știe ce e fabrica.
Tu măicuță, m-ai rugat
Ca să-ți spun ție curat
Cum trăiește lumea-aici
Și cum lucră în fabrici.
.....
Aici toată lumea vine,
Toate fabricile-s pline
Și fabrici is tare multe,
Lucră-n ele mii și sute.
Muncesc ziua, muncesc noaptea,
Sînt alăturea cu moartea.
Lucru-n fabrici e cam greu
Și plata destul de rău.
Lucru greu periculos
Scoate măduva din os.
Cînd mă duc către fabrică,
Vai, amar tremur de frică.
Intru-n lucru dimineața,
Dar nu-s sigur cu viața,
Că este mult pînă-n seară . . .
Nu știu, viu acasă iară
Sănătos precum m-am dus,
Ori m-aduc oameni pe sus[13].

Textul de față cuprinde nouă versuri din cele ce compun cîntecul din 1936—1937 (v. 5—6 față de v. 3—4, v. 8 față de v. 11, v. 15—16 față de v. 7—8, v. 19—20 față de v. 13—14

[10] *Romînul*, Cleveland 2 (1907) nr. 27.
[11] *Țara noastră*, Sibiu 1 (1907) 744.
[12] *Romînul*, Cleveland 4 (1909) nr. 3.
[13] *Flamura*, Cleveland 6 (1910) nr. 33.

https://biblioteca-digitala.ro

și v. 23—24 față de v. 15—16). Este vizibilă și legătura cu scrisoarea a doua, însă nu acesta este lucrul interesant. După părerea noastră, sînt mai interesante acele elemente care lipsesc din scrisoarea a doua, dar se întîlnesc în prima, elemente care, după ani de zile, apar în textul de față. Astfel, v. 9—12 din acest text nu se întîlnesc în scrisoarea a doua, dar apar în prima, corespunzînd versurilor 1 - 4. Aceasta face ca legătura dintre texte să fie mult mai complexă decît se pare și această complexitate va forma un moment important în demonstrația noastră ulterioară.

Cea de a patra scrisoare este de asemenea din 1910, este semnată de Ilie Socală și poartă titlul semnificativ *Scrisoare în poezie.* Meritã să fie subliniat faptul că acest text nu se mai publică într-una din gazetele din Cleveland ca cele trei de mai înainte, ci într-o gazetă din New York. Amănuntul nu este de loc neglijabil și ține de problema difuzării textului într-o probabilă perioadă de maximă înflorire și vitalitate a lui.

Lucru-i greu, primejdios,
Scoate măduva din os,
Că muncim ziua și noaptea
Tot alăturea cu moartea.
Aici toată lumea vine,
Toate fabricile-s pline
Și pe cît lucru-i de greu,
Plătitu-i destul de rău.
Pentru-un dolar și optzeci
Mult ridic la fiare reci.
Merg la lucru dimineața,
Dar nu-s sigur cu viața.
Cînd mă duc către fabrică
Tot bine tremur de frică,
Că nu știu oare pe seară
Veni-voi acasă iară,
Sănătos precum m-am dus,
Ori [m-or] duce mort pe sus[14].

Acest text aduce, față de toate celelalte, unele elemente artistice în plus, avînd totuși de asemenea nouă versuri identice cu unele din cîntecul din 1936—1937 (v. 1—2 față de v. 7—8, v. 6 față de v. 11, v. 9—10 față de v. 9—10, v. 11—12 față de v. 13—14 și v. 17—18 față de v. 15—16). Astfel, textul se îmbogățește cu ideea retribuției slabe a unei munci grele și istovitoare, lărgind, în mod creator, o formulă întîlnită încă în scrisoarea anterioară (v. 13—14, unde însă ideea era prezentată la modul general: *Lucru-n fabrici e cam greu/ Și plata destul de rău).* Comparația cu cele trei texte anterioare arată că ultimele 8 versuri (v. 11—18) sînt cele mai stabile, ele apărînd în toate cele patru scrisori analizate. Versurile 5—8 sînt comune numai cu varianta a treia, versurile 3—4 sînt comune cu variantele 1 și 3, iar versurile 1—2, cu variantele 2 și 3. Aceasta arată că textul de față nu descinde, în mod direct, din vreuna din scrisorile analizate anterior, ci reprezintă o versiune mai amplă, care valorifică ceea ce se cunoștea anterior din toate celelalte. Revenim deci la aceeași complexitate a legăturilor dintre texte pe care o semnalam mai sus și care ilustra într-un mod destul de convingător procesul de genezã a cîntecului pe care îl studiem. Din cele opt versuri (v. 11—18) numai patru se păstrează în cîntecul din 1936—1937 (v. 11—12 și v. 17—18), dar această păstrare nu este de loc întîmplătoare ci ține de procesul normal de evoluție înspre concis și esențial.

Cu cea de a cincea scrisoare ne reîntoarcem la Cleveland în anul 1915. Ea se intitulează *Poezia mea de jele* și este semnată de Ioan Eremie, originar din Budacul Romîn, Năsăud. Este o epistolă de mari dimensiuni, din care extragem numai atît cît ne interesează.

Cînd mă duc cătră fabrică
Tot mă scutură de fricã,
Intru-n lucru dimineața
Dar nu-i sigură viața,
Nu știu dacă de cu seară
Veni-voi acasă iară,
Sănătos precum m-am dus,
Ori aduce-m-or pe sus[15].

Fragmentul nu cuprinde decît patru versuri cunoscute din cîntecul din 1936—1937 (v. 3—4 față de v. 13—14 și v. 7—8 față de v. 15—16). Celelalte patru versuri ce mai rămîn (v. 1—2 și v. 5—6) ne trimit precis la cele patru scrisori analizate anterior (corespunzînd, în cazul primei scrisori v. 5—6 și v. 9—10; în cazul celei de a doua, v. 3—4 și v. 7—8; celei de a treia,

[14] *Rominul din America,* New York 2 (1910) nr. 39. Versul al 18-lea l-am întregit, cu ceea ce se vede între croșete, deoarece era ininteligibil: *Ori aduce mort pe sus.* Ortografia ziarelor romînești din America, pe care am modernizat-o peste tot, este deosebit de capricioasă, pentru a nu spune că, la vremea aceea, nu se observa nici o preocupare pentru ortografie.

[15] *Foaia poporului,* Cleveland 4 (1915) nr. 15.

https://biblioteca-digitala.ro

v. 17—18 și v. 21—22; celei de a patra, v. 13—14 și 15—16) stabilindu-se astfel o înrudire strînsă între toate textele cunoscute, o înrudire complexă și multilaterală.

Avem deci un total de șapte variante cunoscute pînă acum, cinci apărute între 1907—1915 în periodicele romînilor emigrați în America[16], în cuprinsul unor ample producții poetice cu caracter epistolar, cîntecul imprimat în 1936—1937 cu I. Rusu și textul cules în 1941 de la informatorul Urs Teodor. Credem că materialul este îndestulător, pentru a îngădui unele concluzii.

În periodicele romînești din America, se întîlnește de-a lungul mai multor ani, 1907—1915, un material poetic întru totul înrudit cu cîntecul din 1936—1937. Ceea ce determină înrudirea este conținutul de idei și de sentimente identic atît în materialul american cît și în materialul mai nou. Acest fapt s-a oglindit în formulele artistice care sînt preluate tale quale de cîntecul din 1936—1937. Din cele 16 versuri ale acestui cîntec, nu mai puțin de 11 se întîlnesc în acele periodice, în forme identice sau aproape identice. O confruntare a lucrurilor este întru totul relevantă, de aceea transcriem încă o dată cîntecul, notînd în dreptul diverselor formule artistice care îl compun, atestările din periodice.

Tot mi-ai zis, maică, să-ți scriu
Dacă io-n București viu, } neatestate

Că, cum îi lumea pe-aici
Cum lucrează prin fabrici } 1910

Io ți-oi scrie, maica mea,
Numai nu te supăra: } neatestate

[16] N-am analizat, pentru că sînt prea fragmentare, alte două variante pe care le transcriem însă aici, în același sistem de subliniere. Astfel, e vorba de scrisoarea lui Ioan Raica din *Romînul*, Cleveland 4 (1909) nr. 5:

Lucru greu primejdios — *Aici toată lumea vine,*
Scoate măduva din os, — *Toate minele sînt pline*
Căci muncesc ziua și noaptea — *Și pe cît lucru-i de greu,*
Tot alăturea cu moartea. — *E plătit destul de rău.*

Cel de al doilea text, intitulat *Din zile de necaz*, e semnat de Ilie Socală și a fost publicat în *Romînul din America*, New York 2 (1910) nr. 52:

Fabrici multe și înalte — Scoate măduva din oase,
Mîncă-a noastră sănătate — *Căci muncim ziua și noaptea*
Și fabrici primejdioase — *Tot alăturea cu moartea.*

N-am analizat de asemenea și textul de mai jos:

Cînd plecam dimineața, — Ori m-aduc alții pe sus;
Nu eram sigur cu viața, — *Ori rămîn mort împușcat,*
Mai vin iară cum m-am dus, — *Făr'de preot îngropat*

text care face parte din scrisoarea de război a lui Alexandru Crețu, originar din Crihalma, scrisă la 3 iunie 1915 din spitalul din Tropau-Silezia (Materialul ne-a fost pus la dispoziție de tov. Mihai Pop). Textul reprezintă o încercare de a devia conținutul de la sensul muncitoresc inițial, revalorificîndu-l într-un alt context psihologic și social. Atingerile dintre lirica de cătănie și lirica muncitorească la începuturile ei sînt numeroase, dar sensul evoluției este de la cîntecul de cătănie la cel muncitoresc, după cum dovedesc cercetările efectuate în U.R.S.S. de M. Druskin: Russkaia revoluționnaia pesnia. Muzghiz, Leningrad, 1954, sau cercetările din R.D.G. ale lui W. Steinitz: Das Leunalied. *Deutsches Jahrbuch für Volkskunde* 4 (1958) 3—52. În cazul de față, fenomenul este exact invers. Nu știm ca această formulă nouă să se fi impus. Oricum, însă existența acestei tentative arată, că la data aceea, cîntecul muncitoresc de care ne ocupăm ajunsese să cunoască o intensitate de circulație deosebită, că se impusese în conștiința maselor exploatate și că putea influența și alte categorii de creație folclorică mai mult sau mai puțin apropiate ca experiență lirică.

https://biblioteca-digitala.ro

	Lucru-i greu, periculos, *Scoate măduva din os.*	} 1907, 1910, 1910
	Pentru-un pol și douăzeci,	}
10.	*Mult rădici la fiare vechi.*	1910
	Toate fabricile-s pline	} 1910, 1910
	De băieți tineri ca mine.	} neatestat
	Intri-n lucru dimineața,	}
	Nu ești sigur cu viața.	1907, 1907, 1910, 1910, 1915
15.	*Mai veni-vei cum te-ai dus,*	}
	Ori aduce-te-or pe sus.	1907, 1910, 1910, 1915

Se vede cu ușurință că numai versurile 1—2, 5—6 și 12 nu sînt atestate în periodicele americane. Cît privește diversele formule artistice, unele au o foarte mare stabilitate, apărînd în toate cele cinci scrisori, cum ar fi penultimul distih (v. 13—14); în patru scrisori, cum ar fi ultimul distih (v. 15—16) și, în fine, în trei scrisori (v. 7—8). Aceste trei formule reprezintă nucleul cîntecului, atît în ceea ce privește modul său propriu de expresie, cît și în ceea ce privește conținutul de idei și de sentimente. Respectiv, toate cele trei distihuri ilustrează munca grea și plină de primejdii din fabricile americane. Frecvența acestor distihuri și stabilitatea lor arată că acest aspect al exploatării capitaliste i-a impresionat pe emigranții transilvăneni în primul rînd, devenind o temă lirică principală a producțiilor lor artistice.

Materialul din periodicile americane e mult mai întins decît ceea ce ne oferă cîntecul din 1936 — 1937. Aceasta se datorește în primul rînd faptului că acel material este încadrat, așa cum s-a văzut, în cuprinsul unor compuneri ample cu caracter epistolar, în care se îmbină elementele statornice ale unei producții folclorice devenită tradițională cu elemente improvizate și accidentale. Unele din aceste elemente improvizate s-au păstrat, altele s-au pierdut, în drumul către cea mai desăvîrșită realizare artistică a ideii. Astfel, iată o seamă de formule stabile pe care le întîlnim în materialul din periodice și pe care nu le mai găsim în cîntecul din 1936—1937.

Cînd mă duc către fabrică, *Vai amar tremur de frică,*	} 1907, 1907, 1910, 1910, 1915
Nu știu oare că pe seară *Veni-voi acasă iară*	} 1907, 1907, 1910, 1910, 1915
Că muncim ziua și noaptea *Tot alăturea cu moartea*	} 1907, 1910, 1910
Și pe cît lucru-i de greu, *Plătitu-i destul de rău*	} 1910, 1910

Am notat în dreptul fiecărui distih mențiunile, pentru a se vedea gradul de stabilitate și frecvența sa. Se constată că primele două distihuri, nu întîmplător legate de aceeași idee a muncii pline de riscuri în fabricile americane, sînt cele mai stabile. În toate cazurile de mai sus, ele sînt strîns împletite cu formulele care au trecut în cîntecul din 1936—1937 (v. 7—8, 13—14 și 15—16) formînd împreună cu acestea un bloc unitar, deosebit de expresiv. Cîntecul din 1936—1937 arată predilecție pentru unele formule, abandonîndu-le pe altele, deci operînd o selecție judicioasă a diverselor elemente tradiționale.

Merită să relevăm că în gazetele romînilor din America s-au publicat o sumă de materiale epistolare, în care se valorifică elemente din acest al doilea grup de formule artistice (din grupul care nu a mai ajuns să intre în cîntecul din 1936—1937). Aceasta arată cît era de adînc ancorată în conștiința maselor de emigranți ideea riscurilor legate de munca de fabrică. Iată cîteva exemple. Ilie Neamț, în cuprinsul unei balade despre călătoria sa la America, spune:

Cînd mă duc către fabrică,
Vai amar tremur de frică.
Nu știu bine că pe seară
Mai întorc acasă iară,
Ori vreo roată m-a-apuca
Și viața mi-a scurta[17].

[17] *Foaia poporului*, Cleveland 4 (1915) nr. 98. Am subliniat versurile mai stabile.

https://biblioteca-digitala.ro

Vasile Recorean, în textul *Viața celor ce se bortesc*, scrie:

Cînd mă duc către fabrică, / *C-așa e viața mea*
Din ochi lacrimile-mi pică, / *Să mă chinuiesc în ea*[18].

Cornel Jiga, în scrisoarea *Foaie verde tulipan*, notează:

Precum lucrul e de greu,
Plata-i destulă de rău[19].

Aron Olariu constată:

Ci să deie Dumnezeu, / *Lucră omul pînă moare,*
Nimenea din neamul meu / Lucră ziua, lucră noaptea,
Să nu știe ce-s dolarii / Tot alăturea cu moartea.
[Și] nici ce-s americanii, / *Cine nu crede așa,*
Căci aicea, frățioare, / *Va veni și va vedea*[20].

Față de cele de mai sus, putem afirma, fără teama de a greși prea mult, următoarele:

Cea mai sumară confruntare a textelor demonstrează strînsa înrudire de conținut și formă dintre cîntecul din 1936—1937 și materialul poetic din scrisorile versificate ale emigranților ardeleni. Este evident pentru oricine că este vorba de unul și același fenomen artistic, oglindind una și aceeași realitate social-economică. Geneza cîntecului *Tot mi-ai zis, maică, să-ți scriu...* nu se poate explica fără a ne raporta la materialul analizat anterior, care, așa cum s-a văzut, atestă o vîrstă mai înaintată decît s-ar părea la primul contact cu cîntecul. Cîntecul s-a născut așa dar pe la începutul veacului nostru. Documentele pe care le-am analizat arată evoluția lui, stabilind și unele eventuale jaloane ale acestei evoluții.

Cîntecul s-a născut în comunitățile de emigranți transilvăneni în America, fiind probabil unul dintre acele cîntece ce se executau în grup în timpul lungilor călătorii cu vaporul spre și dinspre America, așa cum se știe că se obișnuia printre emigranți[21]. Trebuie să ne închipuim iarăși că emigranții, necunoscînd limba și obiceiurile țării unde se duceau să muncească și neputîndu-se decît cu greu adapta noilor condiții de viață din marile orașe americane, duceau o foarte strînsă viață colectivă. O dovadă a acestei afirmații o constituie nenumăratele societăți cu scop de într-ajutorare create de emigranți. Pare destul de plauzibilă părerea ca acest cîntec să se fi creat în orașul Cleveland din statul Ohio, deoarece îl aflăm publicat de patru ori în gazetele românești editate în acel oraș. O singură dată numai, îl aflăm și într-un periodic din New York. În gazetele românești din Chicago *(Lumea nouă, Dreptatea, Tribuna și Românul)*, din Detroit *(Progresul, Dreptatea, Tribuna, Viața românească și Familia)*, din Youngstown *(Glasul vremii, Unirea, Transilvania, Sămănătorul)*, din New York *(Deșteaptă-te române, Steaua noastră)*, din Buffalo *(Lumina)* ori din San Francisco *(Tulnicul)* nu mai apare.

Cîntecul din 1936—1937 moștenește materialul poetic realizat de emigranții în America la începutul acestui veac și preia unele elemente artistice pe baza unei selecții ce nu poate fi

---

[18] Ibidem, 5 (1916) nr. 49

[19] Ibidem, 4 (1915) nr. 26. Pentru unele paralelisme de acest gen, vezi și cele două texte de la nota 16. Ideea apare tot atît de pregnant și în scrisoarea lui Lazăr Giulvezan, din Checea Romînă-Banat, publicată în *America* 6 (1911) nr. 72, unde se spune:

Pentru-un dolar și cincizeci / *Poticnindu-te din șele;*
Te ridici și tot te pleci, / *Pe-un dolar și jumătate,*
Ridicînd la fiare grele, / *Te-ncovoi mereu de spate.*

[20] *Românul*, Cleveland 4 (1909) nr. 2. Vezi și: *America*, Cleveland 4 (1909) nr. 49, unde distihul: *Lucrez ziua, lucrez noaptea / Tot alăturea cu moartea*, a intrat în cuprinsul unui text de dragoste, *Mîndrei mele*, semnat de Grigorie Aron. Același distih devine altceva în scrisoarea lui V. Muntean din Șomcuta Mare, care zice în *Cazania Americii* publicată în *America* 6 (1911) nr. 93:

Am sosit cu pace-aici / *Căci sufăr de multe toate*
Și azi lucru prin fabrici. / *Tot alăturea de moarte*
Muncesc muncă de robie, / *Și sufăr de multe rele*
Dumnezeu singur mă știe, / *Ridicînd la fiare grele.*

[21] *Gazeta Transilvaniei*, 65 (1902) nr. 85: o notă a redacției însoțind două cîntece trimise de George Pop Vas. din Lectonia-Ohio.

https://biblioteca-digitala.ro

pe deplin explicată, datorită lipsei de informații ce stăruie în jurul documentului. Materialul astfel preluat a fost adaptat la anume realități romînești dintre cele două războaie mondiale, prin procesul, atît de frecvent în folclor, de permanentă contemporaneizare a materialelor tradiționale. Din păcate nu putem ști dacă această adaptare s-a făcut de către interpretul I. Rusu, sau s-a efectuat mai înainte, el fiind purtător de folclor sau și creator. Lipsa acestei verigi din istoria cîntecului de care ne ocupăm este de sigur regretabilă și este cu atît mai de regretat, cu cît nici raportul dintre cîntecul din 1936 — 1937 și varianta culeasă de la Urs Teodor în 1941 nu este destul de limpede. Informatorul afirma să o fi învățat de la oameni din sat *(Dă mult dă la niște flăcăi dă la noi dă p-acasă)*, afirmație care poate fi acceptată, dacă nu s-ar pune în discuție discul comercial, care probabil că a circulat în mase destul de largi. Degradarea textului precum și melodia lui, par să arate că varianta lui Urs Teodor se bizuie mai mult pe discul din 1936—1937, decît pe un fond tradițional. E posibil ca o anchetă amănunțită în acest punct al istoriei cîntecului nostru să dea rezultate neașteptate.

Totalizînd cele de mai sus, putem afirma că piesa datează de la începutul veacului nostru, că s-a născut în grupurile de emigranți transilvăneni în America și că oglindește, la origine, realitățile social-economice din America acelei epoci. Cîntecul din 1936—1937, și respectiv varianta lui din 1941, reprezintă revalorificarea acestui material mai vechi, în condițiile specifice ale capitalismului romînesc dintre cele două războaie mondiale.

Cercetarea noastră de pînă acum ne-a permis să determinăm două aspecte ale procesului de geneză a cîntecului, respectiv cînd și unde a fost creat. Dar pe lîngă circumstanțele de timp și de loc, este necesar să cunoaștem și modul în care a decurs actul de creație. Pentru aceasta trebuie să vedem ce realitate obiectivă se oglindește în cuprinsul textului, în ce anume experiență sufletească își are obîrșia, la ce grad de generalizare (tipizare) se ridică. În acest scop, vom cerceta și alte documente literare din epoca de geneză a cîntecului, respectiv vom analiza și alte producții epistolare ale emigranților. Nu avem intenția de a epuiza întreaga tematică a acestui grup de fenomene literare — aceasta ar putea foarte bine forma obiectul unei lucrări independente — ci vom folosi numai acele materiale care se vor dovedi indispensabile pentru înțelegerea complexă și multilaterală a faptului pe care îl studiem.

Documentele literare referitoare la drama emigrantului în America sînt deosebit de numeroase. În generalitatea cazurilor, ele au forma unor lungi scrisori versificate, care nu sînt altceva decît jalnice reportaje cu privire la cauzele emigrării, la incidentele călătoriei peste ocean, la modul de viață american, la suferințele fizice și morale îndurate de emigranți. Unele piese, însumînd sute de versuri, au toate însușirile unor adevărate balade (jurnale orale), în care se narează, ori peripețiile ciobanului ardelean devenit cioban în Montana (schimbîndu-și bîta ciobănească cu pușca, stîna tradițională pe cort, alimentația specifică pe conserve și avînd de suportat, în singurătatea dezolantă a munților , numai vizitele puțin dorite ale șarpelui cu clopoței), ori peripețiile drumului de la Șeitin, de pildă, la Ratibor, Bremen și New York, sau de la Mocrea, prin Leipzig și Hamburg la New York, sau de la Hamburg la New York, Harrisburg și Cincinnati [22]. În aceste lungi plîngeri versificate apar nenumărate elemente folclorice tradiționale, mai ales cele în care sentimentul de bază este dorul de casă și de rude, ori jalea celui înstrăinat. Împletirea elementelor tradiționale cu cele nou create în cadrul genului epistolar țărănesc ar putea oferi, după părerea noastră, suficiente sugestii interesante cu privire la actul de creație a unor cîntece mai apropiate de noi. Nu credem că poate fi neglijat rolul epistolografiei de cătănie și de străinătate în explicarea genezei acestor două mari grupe din lirica noastră populară. Cercetarea de față, fără a se opri în mod special asupra acestei probleme, arată tocmai necesitatea de a folosi asemenea materiale pentru înțelegerea procesului de geneză a unui cîntec popular.

---

[22] Oferim o listă, pe care o credem departe de a fi completă, de asemenea scrisori, la care să se adauge trimiterile la materialele analizate mai sus: *Foaia ilustrată*, Budapesta 1 (1908) nr. 1; *Poporul*, Budapesta 10 (1903) 172, 267—268, 284; 11 (1904) 171, 220—222, 252; *Foaia poporului*, Sibiu 18 (1910) 112; 20 (1912) nr. 42, 44; 21 (1913) nr. 8; 22 (1914) nr. 22; *Romînul din America*, New York 2 (1910) nr. 11, 15, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 34, 52; *Romînul*, Cleveland 4 (1909) nr. 1, 2, 3, 6, 10; 5 (1909) nr. 15, 19, 20, 22, 27, 32, 44, 45; 7 (1911) nr. 5; *Lumea nouă*, Chicago 6 (1910) nr. 9; *Flamura*, Cleveland 6 (1910) nr. 24, 25; *Tulnicul*, San Francisco 6 (1910) nr. 43, 46, 48; 7 (1911) nr. 4; *Dreptatea*, Chicago 7 (1911) nr. 41; *Foaia poporului*, Cleveland 4 (1915) nr. 5, 64, 73.; *America*, Cleveland 2 (1907) nr. 2; 3 (1908) nr. 90; 5 (1910) nr. 88; 6 (1911) nr. 50, 57.

https://biblioteca-digitala.ro

Cauza emigrărilor este sărăcia de acasă. Iată un fragment caracteristic dintr-una din gazetele emigranților. *Dările care cresc din zi în zi, cîștigul mic și care tot scade, asuprire și nedreptate din partea administrației, silesc pe om să emigreze. Acasă pîinea era udată de lacrimile care singure mai rămîneau și sărau pîinea sărmanului muncitor, căci nici un filer nu-i mai rămînea să-și cumpere sare; aicea pîinea este udată de lacrimile care curg și sînt lacrimile străinătății* [23].

Următoarea măturisire în versuri este relevantă:

Căci sărăcia cea proastă
Ne-a scos și din țara noastră.
Călătorim cîte-o lună
Ca să găsim pîine mai bună,
Dar în loc de pîine bună
Ne prăpădim împreună,
Cîte-o sută, cîte-o mie . . . [24]

O strigătură publicată în același periodic zice:

Bade la voi în poiată,
Stă sărăcia legată.
Mamă-ta merge s-o mulgă,
Sărăcia stă s-o-mpungă.
Du-te bade, n-o lăsa,
Că-mpunge pe mamă-ta [25]

Ascultînd șoaptele mincinoase ale agenților de emigrare, a căror activitate numai aparent nu era îngăduită de statul habsburgic [26], oamenii își vindeau ce brumă aveau [27], și plecau să-și caute norocul într-o altă « țară a făgăduinței ». Ajunși acolo, ei nimereau în ghiarele

---

[23] *Românul*, Cleveland 1 (1906) nr. 2. Vezi și: *Foaia ilustrată*, Budapesta 1 (1908) nr. 1. Ni se pare interesant reportajul lui N. Cucuiat Zamfirescu, în care se transcriu unele conversații dintre emigranți pe tema plecării de acasă și de aceea reproducem aici un fragment: *Ei, frate dragă, Dumnezeu să mă ierte, dar dacă nu aș avea vreo opt sute de floreni datorie la bancă nu [mi-]aș fi luat lumea în cap, dar ce era să fac, căci de unde era să plătesc, obiectă unul. Dar ce să zic de mine, zice celălalt, eu am o mie datorie și nu pot să mă scap de ea; acum o lună am vîndut o vacă cu șaptezeci de floreni, din care douăzeci am dat la bir, iar cincizeci am plătit camăta și nu m-a lăsat inima să-mi cumpăr o pereche de cizme. Românul*, Cleveland 1 (1906) nr. 11.

[24] Ibidem, 5 (1909) nr. 52. Dacă pentru emigrant nu sînt prea clare cauzele mizeriei pe care o îndură în țara cea nouă, cauzele plecării de acasă sînt perfect cunoscute. Astfel, un fragment de scrisoare zice:

N-am plecat că mi-a fost drag,
Dar n-am mai vrut în jug să trag.

Autorul versurilor este Petru Constantin, iar piesa se intitulează *Plîngerea emigrantului. Românul*, Cleveland 1 (1906) nr. 33.

[25] Ibidem, 5 (1909) nr. 16. Numeroase sînt documentele de acest fel. Transcriem cîteva exemple pe care le socotim relevante.

Eu mă duc, codrul rămîne,
Pică frunza după mine.
Că domnii s-or înmulțit,
Nu e modru de trăit...
Vine judele cu carul,
Îți ia tot și-ți las-amarul;
Îți ia vaca din ogradă
Și vițălul din poiată,
Îți ia caii și cocia
Și îți lasă sărăcia.

Exemplul este extras din: Doine, cîntece, strigături, 84—85 (A.I.F., f.a. 1612). I. Brădățan-Popovici, într-o scrisoare publicată în gazeta *America* 5 (1910) nr. 33, zice:

Sărăcia se întinde,
Toată țara o cuprinde
Și pe noi ne scoate-afară
Ne gonește-n altă țară.

Suciu Vasile, într-o scrisoare trimisă la *Foaia poporului*, Sibiu 20 (1912) nr. 42, scrie:

Bună-i apa-n țara mea,
Dar mulți n-au după ce-o bea;
Bună-a fost și-n satul meu,
Unde n-am avut nici eu
Și-am fost silit ca să plec,
Oceanul mare să-l trec.

[26] *Poporul*, Budapesta 11 (1904) 170.
[27] *Gazeta Transilvaniei* 66 (1903) nr. 49.

https://biblioteca-digitala.ro

altor agenți, care pur și simplu îi vindeau pe piața muncii capitaliste ca pe niște robi [28]. Trezirea era grabnică și dureroasă, însă oamenii nu se puteau desface de obligațiile contractelor de robie pînă la expirarea lor. Așa cum arată *William Z. Foster*, secretarul general al P.C. din Statele Unite, la începutul veacului nostru, pentru europenii sărăciți, America apărea ca un nou Eldorado. *De la 1900 pînă la 1914, marele puhoi de emigranți a atins punctul culminant, deoarece vreo 14.000.000 s-au revărsat din străinătate în Statele Unite, în căutarea norocului. În 1914, în industriile mai mari, procentul muncitorilor născuți în străinătate era următorul: în industria fierului și oțelului 58%; în industria de cărbune moale 62%; în industria conservării cărnii 61%; la textile 62%; în cea a îmbrăcămintii 69% și în rafinăriile de petrol 67%* [29]. Pasajul, pe lîngă altele, arată că gloria industrială a Statelor Unite, în această perioadă a istoriei sale, se bizuia pe exploatarea muncii emigranților în primul rînd. Un contingent important de emigranți l-a dat în această vreme și Transilvania [30]. Deși unii dintre emigranți, așa cum am arătat mai sus, erau folosiți și la creșterea animalelor, iar alții trăiau din exploatarea tovarășilor lor de restriște, majoritatea lucra în fabrici și mine. Condițiile de muncă din întreprinderile capitaliste americane ale vremii ne sînt prezentate astfel:

Îți mai scriu, măiculița mea,
Ca să știi și dumneata,
Că din suta de feciori,
Jumătate-aicea mor
Și din suta de voinici,
Patruzeci rămîn pe-aici
Prăpădiți prin cele fabrici.
Că-s multe și blestemate,
Cu mii și sute de roate
Și mulți parte au avut
De-n ele praf s-au făcut.
Așa-i viața în fabrică,
Mulți feciori capul și-l mîncă,
Căci ducînd la fierul rece,
Moare tot unul din zece
Și descărcînd la oțel,
Tot din zece, patru pier [31].

[28] *Rominul*, Cleveland 1 (1905) nr. 1. În apelul către cititori al lui Epaminonda Lucaciu, directorul nou înființatei gazete, se arată că întemeierea unei agenții avocățești a emigranților romîni din America își găsește justificarea tocmai în dorința de a-i salva din ghiarele agenților nemiloși, care le exploatau neștiința și naivitatea. În fond nu este altceva decît o schimbare de firmă, deoarece și această agenție romînească avea să trăiască din munca grea și periculoasă a emigranților. Vezi și aprecierea lui William Z. Foster, secretarul general al Partidului Comunist din Statele Unite, care afirmă: *Pe baza unor anunțuri fantastice, imigranții din toate colțurile Europei erau ademeniți de către agenții patronilor, apoi îngrămădiți laolaltă, ca o turmă, și transportați în America în condiții nepotrivite pînă și pentru vite.* Schiță a istoriei politice a celor două Americi. București, 1954, 90. De asemenea vezi și: *America*, Cleveland 3 (1908) nr. 61.

[29] Op. cit., 240. După o statistică oficială, reprodusă în ziarul *America*, Cleveland 1 (1907) nr. 18, în anul 1905/6 emigraseră în Statele Unite 1.100.000 de europeni, iar în anul următor, 1906/7, un număr cu mult mai mare, 1.285.000 de oameni. Cei mai mulți emigranți, după afirmația cercetătorului sovietic V. Golant, plecau din Rusia țaristă și Austro-Ungaria habsburgică, cele două *închisori îngrozitoare ale popoarelor.* Însă deoarece *America a fost și rămîne mama vitregă pentru milioane de emigranți*, foarte mulți s-au reîntors în patrie încă înainte de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Golant, V.: Oni obreli rodinu. [Ei și-au recăpătat patria]. *Zvezda*, 1959, nr. 5: 122. Pentru soarta grea a emigranților ruși în America, vezi nuvela « Fără grai » a sciitorului Korolenko.

[30] După o informație din gazeta *America*, Cleveland 1 (1906) nr. 1, la acea dată se găseau în America circa 40.000 de romîni transilvăneni și din Moldova de Nord. *În anul 1899 nu au intrat în America decît 98 de romîni, dar în 15 ani, adică pînă în 1914, numărul lor a crescut la circa 135.000.* Andrei Popovici: Americanii de origine romînească. *Sociologie românească*, 2 (1937) nr. 5—6: 219. Aproape toți aceștia erau întrebuințați în diferite ramuri ale industriei grele și la construcția de drumuri ca muncitori necalificați. În 1906, numai 25 se ocupau cu negoțul, din care trei erau măcelari iar restul cîrciumari.

[31] Scrisoarea lui Aron Olariu. *Rominul*, Cleveland 4 (1909) nr. 9. Versurile 8—11, cu mici modificări lexicale, și în scrisoarea lui Ioan Ciocan. Ibidem, 2 (1907) nr. 25. Ideea unui procent fatal de accidentați apare și în scrisoarea lui Mihal Pop. *America* 7 (1912) nr. 15.

https://biblioteca-digitala.ro

Tema morții violente între roțile fabricii este frecventă în aproape toate producțiile epistolare ale emigranților. Mai oferim cîteva exemple, deoarece cu ajutorul lor vom putea înțelege mai bine de ce și cîntecul pe care îl studiem, creat în aceeași perioadă și în aceleași condiții, oglindește acest aspect al vieții emigranților. Aceasta este de fapt tema majoră a tuturor acestor producții. I. Roman scrie:

Am venit să-mi fie bine,
Dar e vai și-amar de mine.
Aici rău, acasă rău.
Ce-o fi! știe Dumnezeu [32].

Lena Nevrician, originară din Pesac, scrie:

Acolo-s [în America] fabrici de fier,
Mulți voinici în ele pier;
Dar mai mulți se chilăvesc,
Nu li-i hazna că trăiesc [33]

Petru Constantin blestemă:

America, arz-o focul,
Mulți în ea își fac norocul,
Dar mai mulți s-au schilăvit
De nu mai sînt de trăit,
Făr numai de chinuit [34].

I. G. M. din Ciceu zice:

Cine-a-nceput fabrica
Dumnezeu nu l-ar ierta,
Că mulți voinici mor în ea.
Mor într-o zi cinci și șase,
La părinți jale le lasă [35].

Samoilă Miclea, angajat la o fabrică de hîrtie, constată:

Că nu-i zi care să treacă — *Altul picioru-și rupea;*
Primejdii să nu se facă. — *Unul moare la minut,*
Unul mîna și-o frîngea, — *Altul chinuie mai mult* [36].

Lazăr Părău, din Turnișor-Sibiu, lucrător la o fabrică de ciment, scrie:

Fabricile-s blestemate, — *Multă sănătate-ți mîncă,*
Îți mîncă din sănătate — *Zilele stă să le curme,*
Și cimentul din fabrică — *Să n-ai nici o haznă-n lume* [37].

---

[32] *Romînul din America*, New York 2 (1910) nr. 19. Material asemănător și în *Foaia poporului*, Cleveland 4 (1915) nr. 17.

[33] Ibidem, 2 (1910) nr. 13. Întregirea dintre croșete ne aparține. În mod mai general, vorbește Pavel Filip din com. Brusturi, cînd scrie: *C-America-i țară mare, / Piinea din din ea îi amară, / Ș-America e frumoasă, / Mîncă măduva din oasă.* Materialul e din 1914, a fost notat prin 1920 de înv. C. Mărușca și publicat în 1958 de Titus L. R o ș u în *Crișana*, Oradea, 13 (1958) nr. 180.

[34] *Romînul*, Cleveland 1 (1906) nr. 33.

[35] *Foaia poporului*, Cleveland 5 (1910) nr. 41.

[36] Ibidem, 5 (1916) nr. 11.

[37] Ibidem, 4 (1915) nr. 47. Reprodusă întocmai și în nr. 52, sub semnătura lui Ioan Mărcean din Chechiș-Sălaj. Alături de tema accidentului de muncă apare, deși într-o mai mică măsură, și tema îmbolnăvirii din cauza condițiilor grele de muncă. Iată un exemplu. *America* 6 (1911) nr. 59:

Muncesc muncă de la os — *Și din om ca oamenii,*
Și din verde, sănătos — *Abia am cu ce trăi.*
Ajung ca un ofticos.

https://biblioteca-digitala.ro

N. C. Zamfirescu deplînge viața grea:

În fabrici posomorîte, *În fabrici întunecate,*
Ieșind cu picioare frînte; *Sfîrșind viața sub roate*[38].

Putem deci înțelege foarte ușor chiotul de bucurie al lui Iacob Lascu, care, la capătul anilor slujiți în robia capitalistă a Americii, exclamă:

Pare-mi bine c-am scăpat
Din fabrici nevăzămat[39].

Exemplele s-ar putea înmulți la nesfîrșit însă nu ar aduce nimic nou peste cele arătate mai sus. Spuneam că aceasta este tema majoră a liricii epistolare a vremii și lucrul nu este întîmplător. Accidentele în muncă nu sînt întîmplări neobișnuite în lumea și perioada de care vorbim. Cunoaștem unele cazuri concrete, referitoare chiar la emigranții romîni. În ziarul *Romînul* din Cleveland, în mai puțin de 8 săptămîni, se relatează, nici mai mult nici mai puțin, de 20 de cazuri de accidente de muncă, din care cele mai multe mortale[40]. Ziarul *America*, din același oraș menționează alte 17 accidente, într-un termen de asemenea destul de scurt[41]. Este interesant de semnalat că asemenea mențiuni sînt prezente la începutul apariției vreunei gazete, în perioada cînd acestea erau interesate să-și caute cititori și pozau în apărători ai intereselor muncitorilor. După ce afacerile mergeau destul de bine, informații de acest fel nu se mai publicau. Citîm un fragment relevant dintr-un articol intitulat *Viața socială a romînilor emigrați: Acesta care a trimis banii* [se subînțelege, celor rămași acasă] *a uitat să scrie, să le explice celor de acasă cum a cîștigat el acei bani, pentrucă a voit sau să se laude, să-și arate hărnicia, sau că i-a fost rușine, sau și de aceea, ca să nu facă inimă rea celor de acasă; a uitat să amintească praful cel îngrozitor, care-l trage prin răsuflare toată ziua în pieptul lui, a uitat să scrie ceva despre focul și prin urmare despre căldura cea mare, lîngă care e locul lui de lucru, nici în iad poate că nu e mai rău. A uitat să le descrie celor de acasă, că seara cînd se reîntoarce din lucru e ca un harap de negru și aproape mort de oboseală. Nu le-a spus, cît îi sînt de înțepenite mîinile și picioarele, cum îl doare tot, ca să nu facă inimă rea celor de acasă. Nu știe și poate că nu i-a trecut prin minte să-și dea seama că dacă va lucra tot așa, atunci după 3—4 ani nu mai e bun de nimica, nu va mai putea. Vede bine că în fiecare minută poate să-l apuce vreo mașină și să-l sfarme sau să-l ciungărească și nu-și amintește nimic. Nu le scrie celor de acasă nici aceea că și azi și mîine duc pe cîte unul la mormînt, dintre cei care lucrau cu dînsul și care s-au nenorocit*[42]. Burghezia romînească din Transilvania a folosit asemenea informații în scopul de a stăvili valul emigrărilor în America[43]. Dar problema

---

[38] *Romînul*, Cleveland 1(1906) nr. 40. Vezi și: *Romînul*, Cleveland 2(1907) nr. 25, 33; *America*, 5(1910) nr. 66.

[39] *Foaia poporului*, Sibiu 22(1914) nr. 16.

[40] *Romînul*, Cleveland 1(1906) nr. 32: Ioan Darca; nr. 34: I. Bărdaș, I. Frînc, S. Bărdaș, G. Bărdaș și Gh. Cîndea; nr. 35: V. Mărginean; nr. 40: P. Opriș; nr. 4: N. Raica; nr. 48: Avram Sofron și Mihăilă Bogdan; nr. 49: G. Vlădășel și P. Nuțiu; nr. 51: L. Popian, I. Torsan, N. Bunescu, G. Beldia, Petru Truția, Achim Truția și I. Erdely; Ibidem, 2(1907) nr. 18: I. Petrișor. Cazul din nr. 51 este reluat, publicîndu-se și o fotografie cu trei sicrie conduse la groapă de emigranți, de gazeta romînească din Budapesta, *Foaia ilustrată*, 1(1908) nr. 1.

[41] *America*, Cleveland 1(1906) nr. 3: Adam Iova și Pavel Oprișiu; nr. 4: Ioan Cristea și Ștefan Bodnariuc; nr. 11: David Flocoșiu; nr. 14: Vlase Stan; nr. 21: Nicolae Bîrsan; nr. 23: Ioan Botea și Ioan Sgardea; nr. 35: Iosif Stanciu; nr. 36: Mitrics Efta; nr. 48: Ioan Pistea; Ibidem, 2(1907) nr. 10: Toma Nistor; Ibidem, 3(1908) nr. 9: Ștefan Boldea; nr. 48: George Morariu, George Banciu și Bucur Lincu. În *Catolicul american*, Aurora Ill. 1 (1908) nr. 6: 12: Nicolae Rîșniță.

[42] *America*, Cleveland 1(1906) nr. 1.

[43] *Foaia ilustrată*, Budapesta 1(1908) nr. 1. Propaganda împotriva emigrărilor în America, folosind argumente de acest fel, nu oferea ceva mai bun în Transilvania. *Lipsa de grijă pentru securitatea vieții muncitorilor a avut ca rezultat faptul că între anii 1900—1905 în fabricile și uzinele din Transilvania s-au produs 17.758 de accidente de muncă, în urma cărora 7.238 de oameni au rămas schilozi, iar 587 au murit.* Din istoricul formării și dezvoltării clasei muncitoare din Romînia pînă la primul război mondial. București, 1959, 519—520.

https://biblioteca-digitala.ro

accidentelor de muncă în America era mult mai complexă decît ne apare la prima vedere. Cîteva date statistice sînt deosebit de ilustrative. Dr. W. H. Tolman, medicul serviciului social din Statele Unite în perioada de care ne ocupăm, declara că numai în minele de cărbuni din Pennsilvania mureau anual mai mulți oameni decît în bătălia de la Bullrun. În numai patru ani, în întreprinderile industriale din Statele Unite, se înregistrează cu 80.000 mai multe victime omenești decît în cei cinci ani de război civil. Într-un singur an, căile ferate americane făceau mai multe victime decît au făcut englezii în cei trei ani de război cu burii. Nu e de loc lipsit de interes faptul că toate comparațiile folosite pentru a face mai plastice datele acestei statistici se referă la războaie, punînd față în față două categorii opuse de fapte, munca și războiul. În 1906, după o statistică oficială, accidentele mortale au fost în număr de 57.513, iar celelalte accidente de zeci de ori mai multe. În minele de antracit mureau zilnic cîte doi oameni și se « schilăveau » nu mai puțin de cinci. În general, în toate minele de cărbuni, mureau pe an 1500 de mineri și se nenoroceau încă alte 3.000. Drumurile de fier ucideau 10.000 de oameni anual. Numărul morților și răniților în fabrici se ridica anual la 232.000 de oameni. Articolul, din care am extras această statistică, se încheie cu o apreciere deosebit de interesantă pentru cercetarea noastră. Iată ce se spune acolo: *Sînt rare lucrările din America, unde să pleci dimineața și să fii sigur că te mai întorci seara*, frază care pare să fie un reflex al cîntecului de care ne ocupăm [44].

Accidentele de muncă constituie un aspect fundamental al exploatării capitaliste în fabrici. Lucrul este considerat de către *William Z. Foster* drept un fenomen caracteristic pentru perioada care a urmat după războiul american de independență. Iată ce afirmă secretarul general al P.C. din Statele Unite în legătură cu acest fenomen: *În decursul acestor ani, ei au ucis în mod barbar milioane de muncitori în minele, fabricile și căile ferate lipsite de orice fel de protecție a muncii și au împins prematur în mormînt alte mii și mii de muncitori* [45]. Aceasta arată că în cîntecul de care ne ocupăm nu este vorba de zugrăvirea unor dureri închipuite sau de tendința de a exagera a unor oameni siliți, peste noapte, să muncească în condiții cu totul neobișnuite pentru ei. Cîntecul oglindește, în imagini artistice de mare acuitate dramatică și pătrunse de o tristețe fără de margini, o revoltătoare realitate obiectivă a lumii capitaliste și este un mare merit al creatorilor acestui cîntec de a fi demascat această față a Americii, adevărata ei față. Dincolo de lamentația demascatoare nu se trece, dar lucrul e explicabil știind că oamenii aceștia nu aveau încă o conștiință muncitorească revoluționară. În condițiile satului de unde plecau, emigranții erau conștienți de cauzele sărăciei lor și de modul în care erau exploatați, în noile condiții ale orașului străin, nu e de mirare, că n-au putut sesiza cauzele și formele de exploatare la care erau supuși. Este adevărat că în unele producții epistolare de ale lor străbat ecouri fugare ale luptei muncitorimii americane a vremii, luptă cu care s-au solidarizat și ei, însă ceea ce i-a impresionat pe emigranții noștri cel mai mult a fost tributul de sînge pe care trebuiau să-l plătească atît de **des și atît** de nedrept. Am arătat, și nu mai revenim, de-a lungul cercetării noastre, cîteva cazuri în care se vorbea despre retribuția insuficientă a muncii. Oferim cîteva cazuri, în care se oglindesc și alte aspecte ale exploatării de care oamenii încep să devină conștienți și pe care le exprimă, cum pot, în producțiile lor artistice. Ilie Muntean se plînge de lungimea exagerată a zilei de lucru:

Arză-le para necazuri, *De la șase pîn'la șase,*
Că-i mult 12 ceasuri, *Pînă iar te-ntorci acasă* [46].

---

[44] *America*, Cleveland 1(1907) nr. 22.

[45] Op. cit., 243. Cercetătorii burghezi americani încearcă să justifice marele număr de accidente de muncă suportat de emigranții romîni, afirmînd că s-ar datora inabilității lor industriale: *Neobișnuiți să îndeplinească munci mecanice, mulți dintre romîni au suferit accidente industriale. Odată cu fluxul continuu al noilor veniți, aceste accidente se înmulțeau cu rapiditate. Unii se alegeau cu o incapacitate temporară de lucru; alții, mutilați pe viață, erau obligați să se întoarcă acasă; alții, în fine, cădeau victimele unor accidente mortale. În majoritatea cazurilor, atît victimele cît și familiile lor erau lipsite de resurse materiale. Compatrioții lor erau obligați să suporte ajutoare temporare, cheltuieli de înmormîntare și să îngrijească de văduve și orfani.* Christine Avghi Galitzi: A study of Assimilation Among the Roumanians of the United States. New York, Columbia University Press, 1929, 90.

[46] *Romînul*, Cleveland 4(1909) nr. 10. Vezi și: *Gazeta Transilvaniei* 66 (1903) nr. 49. Faptul este cu atît mai semnificativ, cu cît se știe că încă din cel de al patrulea deceniu al

https://biblioteca-digitala.ro

Același lucru îl afirmă și George N. Popa, care după 6 luni de muncă, s-a trezit la spital:

Și lucrăm parcă pe moarte,
Treisprezece ore-n noapte.
Așa lucrai șase luni,
Între oameni răi și buni.
Într-o zi ca multe alte,
Curățam la niște roate
Și era, doamne,-o căldură
Și un colb peste măsură,
Cînd de-odată-am amețit,
Pe pămînt m-am pomenit[47].

Horia Boariu din Socol-Reghin vorbește despre grevă[48], la fel ca și Tănase Duca și mulți alții[49]. Nu trebuie să uităm că sîntem în toiul unor violente lupte greviste ale muncitorimii americane. Transcriem un pasaj caracteristic din cartea lui *William Z. Foster*, referitor la această epocă. *În decursul deceniului 1890—1900 numeroase greve ale minerilor metalurgiști din Statele Unite din Munții Stincoși, al căror conducător a fost Bill Haywood, s-au transformat în mici războaie civile, în care au pierit zeci de oameni. În același fel, în greva dîrză a muncitorilor din Chicago din 1905, 21 de oameni au fost uciși și 400 răniți. În același fel, încercările sindicatului minerilor de a organiza pe minerii din Virginia de Vest în primii ani ai deceniului 1910—1920 au întîmpinat de asemenea o opoziție violentă din partea patronilor și zeci de oameni au murit în disperatele greve care au urmat. Au avut loc apoi crîncenele lupte ale muncitorilor din industria fierului pentru construcții, lupte care au avut ca rezultat faimosul caz MacNamara din acea perioadă, în care s-a întrebuințat dinamita. Iar în 1914, la Ludlow, Colorado, 14 bărbați, femei și copii au fost măcelăriți de oamenii înarmați ai lui Rockefeller*[50]. Ni se pare normal ca și aceste fenomene să se oglindească în producțiile epistolare ale emigranților transilvăneni. Vaida Receanul pomenește despre criza care a cuprins Statele Unite în anul 1900:

Frunzuliță matostat,
Strigă lumea-n lung și-n lat.
Criza asta, bat-o bruma,
S-a întins mai rău ca ciuma;
Criza asta, bat-o focul,
S-a întins peste tot locul[51].

Același lucru se oglindește și într-o scrisoare a lui Ilie Stoian:

Din Chicago în New York
Au stat fabricile-n loc,
De-au rămas mii de voinici
Pe-aici fără de servici[52].

---

veacului trecut, sindicatele muncitorilor americani reușiseră să obțină mărirea salariilor și, în numeroase cazuri, și reducerea zilei de lucru la 10 ore. William Z. Foster: Op. cit., 343.

[47] *America*, Cleveland, 5(1910) nr. 66.

[48] A.I.F., Fgr. 9368 a. Text culeș în 7. IV. 1941 de Const. Palade.

[49] *Românul*, Cleveland 5(1909) nr. 15.

[50] Op. cit., 347. Situația muncitorimii americane nu s-a schimbat în anii care au trecut de la perioada zugrăvită de William Z. Foster. Din cauza depresiunii cronice a economiei Statelor Unite, industria lucrează cu mult sub capacitatea normală de producție (*Scînteia*, 29(1960) nr. 4782), ceea ce face ca numărul șomerilor totali sau parțiali să crească în mod progresiv. Astfel, la începutul acestui an, după statisticile oficiale (deci incomplete), în Statele Unite erau aproape 4 milioane de șomeri înregistrați (Ibidem, 29 (1960) nr. 4721). Lupta muncitorimii americane pentru o viață mai bună n-a încetat nici o clipă. Mișcarea grevistă ia o amploare tot mai mare. De pildă, în cursul anului 1959, s-au înregistrat 3525 de greve, la care au participat 2.000.000 de muncitori, reprezentînd 62,5 milioane de zile muncă (Ibidem, 29 (1960) nr. 4722).

[51] *Românul*, Cleveland 5(1909) nr. 15. Despre aceeași perioadă de criză, vezi și *Catolicul american*, Aurora Ill. 1 (1907) nr. 1:7; 1(1908) nr. 2:9; 2 (1909) nr. 2:5; unde printre altele se arată că datorită lipsei de lucru, circa 1000 de emigranți români s-au reîntors grabnic acasă. Despre o altă perioadă de șomaj, vezi: *America*, Clevelend 2(1907) nr. 5,7 și 3(1908) nr. 21,29, unde se discută problema crizei economice, se dau răspunsuri optimiste cititorilor alarmați de prelungirea la nesfîrșit a perioadei de inactivitate forțată, se relatează cazuri de încăierare între muncitorii rămași fără lucru și cei care reușiseră să-și găsească o întrebuințare, se dau anunțuri cu privire la reluarea lucrului în întreprinderi, la sfîrșitul depresiunii.

[52] *Românul*, Cleveland 5(1909) nr. 32.

https://biblioteca-digitala.ro

Același Ilie Muntean, care se plîngea de durata zilei de lucru, se plînge de data aceasta de lipsa de lucru. Scrisoarea lui oglindește dramatic ideea șomajului de masă:

În zadar mă tot zdrobesc,
Că n-am unde să muncesc [53].

Tănase Duca se autoironizează pentru naivitatea de a fi plecat să-și caute «norocul» în America:

Zece luni aici am stat
Și lucru n-am căpătat.
Doamne «bine» mi-o umblat! [54]

Același Vaida Receanul, din care am mai citat, scrie:

Frunzuliță bob orez,
De opt luni nu mai lucrez,
Numai fac la datorii,
Nu știu zău cînd voi plăti.
Într-o bună zi m-oi duce
Și la toți le-oi pune cruce [55].

Tot el, în 1911, generalizează o întreagă experiență a șomajului:

Frunzuliță de mohor,
Sărac trai de muncitor.
Cînd gîndești să te cîrpești
Tot sărac te pomenești,
Cînd pui mîna pe noroc,
Fabrica a stat pe loc,
Tot aștepți să se pornească,
În lucru să te primească [56].

O altă criză, deci o altă perioadă de șomaj, cea din 1915, se oglindește în scrisorile lui Cornel Jiga [57] și Ioan Geamăn [58]. Primul constată cu tristețe, întrebuințînd un verb ciudat, de factură americană, că:

Fabricile stopănesc
Și cînd stau cu greu pornesc,

ceea ce face să-și cheltuiască și puțina agonisită cu care spera să se întoarcă acasă. Și nu puține sînt cazurile celor care spre a se întoarce acasă au avut nevoie de cotizarea tovarășilor lor [59]. Un cîntec ne arată însă că unii dintre emigranți ajunseseră să-și cunoască bine și interesele de clasă dar și pe dușmanii de clasă. Iată exemplul:

Frunzuliță de mohor,
Sărac trai de muncitor.
Muncești muncă de la os,
Fabricantul ia folos [60].

Acestea sînt condițiile de muncă și de trai pe care America le-a oferit emigranților, așa cum se oglindesc în scrisorile versificate ale celor plecați. Nu este deci de mirare ca în cele din urmă, exploatarea de care au fugit de acasă să li se pară mai ușor de suportat decît cea din țară străină. Sentimentul de a fi comis o greșeală irremediabilă lăsîndu-se înșelați de propaganda mincinoasă a agenților de emigrare străbate multe din scrisorile trimise acasă. Toți emigranții sînt chinuiți de dorul satului. Numai într-un asemenea climat psihologic s-a putut naște această splendidă imagine a dorului, închipuit ca o stihie de dimensiuni mitologice:

---

[53] Ibidem, 5 (1909) nr. 14.
[54] Ibidem, 5 (1909) nr. 15.
[55] *America* 5(1910) nr. 47.
[56] Ibidem, 6(1911) nr. 79. Vezi și: *Adevărul de dimineață*, București 1(1904) nr. 40, reproducînd un articol din ziarul *Tribuna* din Cleveland; *Țara nastră*, Sibiu 2(1908) nr. 43; *America* 6 (1911) nr. 10, 91; Andrei **Popovici**: Op. cit. *Sociologie românească* 2(1937) nr. 5—6:221.
[57] *Foaia poporului*, Cleveland 4(1915) nr. 26.
[58] Ibidem, 4 (1915) nr. 33.
[59] *Foaia ilustrată*, Budapestsa 1(1908) nr. 1. Vezi și: Christine Avghi Galitzi: Op. cit., 28.
[60] *Rominul*, Cleveland 4 (1909) nr. 8.

https://biblioteca-digitala.ro

Cine nu știe ce-i dorul,
Vie numai cu vaporul.
Că-n virful vaporului
Șade mama dorului,

Încălțată cu opinci,
Rupe inimi la voinici,
Și-nvelită cu năframă,
Rupe inima de mamă [61].

Scrisorile din care am citat, arată că emigranții romîni au văzut fața adevărată a Americii, ca unii ce au experimentat pe piele proprie faimosul « mod de viață » american, în tot ce are acesta mai hidos și mai inuman. Ei au trăit crizele economice specifice regimurilor capitaliste, au participat la grevele muncitorimii americane, au îngroșat rîndurile marii armate de șomeri din Statele Unite, au plătit cu sîngele lor și adeseori cu viața lipsa unei eficiente protecții a muncii în fabrică. Se poate afirma că cele cinci versiuni americane ale cîntecului nu sînt altceva decît tentative, mai mult sau mai puțin reușite, de a exprima într-un mod coerent, suferințele îndurate de muncitorii romîni în fabricile americane și groaza pe care o încercau la ideea de a munci în fabrică. Cîntecul apare, la capătul unei îndelungate evoluții, ca rezultat al unei bogate și fructuoase munci colective, atît ca proces de creare a unor formule artistice, cît și ca proces de îmbinare a lor într-un întreg omogen și deplin închegat. În mod mai vizibil decît într-alte cazuri, tocmai pentru că unele variante din perioada de gestație a cîntecului au fost publicate, se poate urmări procesul colectiv al creației folclorice de cîntece în general.

Cercetarea noastră de pînă acum arată că între materialul epistolar de la începutul veacului nostru și între cîntecul din 1936—1937, nu există deosebire de conținut ori deosebire de formă. Sîntem în fața unuia și aceluiași fenomen artistic, oglindind, de bună seamă, una și aceeași realitate obiectivă, exploatarea capitalistă în fabrici a muncitorilor. Dar în istoria cîntecului trebuie să deosebim două etape distincte. Una este etapa americană, denumită astfel deoarece actul de geneză s-a petrecut în America, unde a cunoscut de altfel și o perioadă de maximă înflorire și circulație; cea de a doua este etapa transilvăneană a lui, reprezentată de adaptarea lui la condițiile specifice ale țării noastre dintre cele două războaie mondiale. Deosebind aceste două etape este necesar să facem cîteva precizări. Materialul american ne arată că la începutul veacului, printre emigranții romîni s-a născut un cîntec ce demasca condițiile inumane de lucru din fabrici. Noi nu am cunoscut acest cîntec în mod direct, ci prin mijlocirea epistolelor versificate pe care le-am analizat. Stabilitatea și frecvența unor anume formule artistice, numeroasele încercări de a exprima într-un mod cît mai plastic ideea exploatării capitaliste în fabrici, precum și existența ulterioară a unui cîntec de acest gen adaptat la realități romînești, probează că la începutul veacului a existat în mod real un asemenea cîntec printre emigranții romîni în America. Atunci cînd stabilim existența unui asemenea cîntec, nu ne mișcăm în lumea ipotezelor, ci ne sprijinim pe bogatele documente analizate mai sus, care cu toatele atestă fenomenul. Acest cîntec nu s-a cîntat numai în cercurile de emigranți, ci s-a întors o dată cu aceștia în țară și a continuat să trăiască viața obișnuită a cîntecelor de înstrăinare în America. La răspîndirea lui vor fi contribuit și scrisorile trimise acasă (cum este cazul cu cea trimisă de George Huludeț soției sale), gazetele americane care soseau și în țară, ca și publicarea unor asemenea scrisori în presa romînească din Transilvania (vezi cazul cu periodicul *Țara noastră* din Sibiu). Cîntecul nu se desprinsese încă din contextul ciclului de cîntece de străinătate. Spre deosebire însă de cele mai multe din cîntecele acestui ciclu, în preajma anului 1936, reîntîlnim vechiul cîntec, înregistrat pe un disc de gramofon, imprimat în scopuri comerciale, care dovedește că în acea vreme cîntecul era destul de cerut de marele public, din moment ce o firmă burgheză se încumeta să investească bani pentru imprimarea lui. Aceasta dovedește de asemenea că discul, prin circulația sa, a asigurat o răspîndire mai mare a cîntecului. Aceasta este cea de a doua etapă de dezvoltare a cîntecului.

---

[61] *Foaia poporului*, Cleveland 4 (1915) nr. 54. Vezi și: scrisoarea lui Făt George: Dorul din America. Doină populară. *Rominul*, Cleveland 2 (1907) nr. 23; Ibidem, 5 (1909) nr. 31: scrisoare lui Vasile Cotruș; *Foaia poporului*, Cleveland 4 (1915) nr. 44; A.I.F. Fgr. 5628 b. Șanț-Năsăud, 26. IX. 1935. Cu variante ce trebuie menționate, pentru sublinierea muncii colective la realizarea sublimată a ideii: A.I.F., Fgr. 13.051 a. Deda-Topliță sept. 1929, unde finalul se completează: *Șade mama dorului/ Încălțată cu opinci / Rupe inimi la voinici / Unde-o vezi, musai să plîngi;* A.I.F. Fgr. 5612 a. Șanț-Năsăud, 18. IX. 1938, unde finalul se completează simetric printr-un nou distih: *Încălțată cu boconci / Și duce pe cei frumoși.*

https://biblioteca-digitala.ro

Viața unui cîntec nu se desfășoară la întîmplare; în folclor nu există gratuitate. Fiecare cîntec este un mesaj, fiecare arc o justificare funcțională. Cîntecul de care ne ocupăm n-a rămas ca un îndepărtat « ecou al trecutului », ci, în condițiile specifice dintre cele două războaie mondiale, a devenit o puternică « voce a prezentului ». Aceasta de sigur nu întîmplător. Trebuie că în această a doua etapă a vieții sale, în conștiința socială se reflectau aceleași fapte social-economice, care l-au văzut născîndu-se cu treizeci de ani mai de vreme. Exploatarea din fabricile americane de la începutul secolului nostru nu se deosebește cu nimic de exploatarea din fabricile românești dintre cele două războaie mondiale. Pentru alte aspecte ale exploatării capitaliste de la noi, din această epocă, s-au creat alte cîntece, ca de pildă acest cîntec din bazinul văii Jiului:

Și-am plecat tînăr de-acasă,
Lăsai plug și lăsai coasă
Și nevasta mea frumoasă
Lăcrămînd lîngă fereastră.
Mi-am vîndut boii și carul
Să mă duc să-ndur amarul;
Iat-amarul cîștigat
Cînd de-acasă am plecat.
Eu m-am dus ca să-nghit fumul,
Să cîștig mia și drumul.
Valea Jiului-i săracă
Căci minerii nu fac plată,
Magazinul s-o scumpit
Și plata li s-o micit! [62]

sau ca acest cîntec maramureșan:

Care-și lasă satul lui,
Ardă-l para focului;
Da nu-l ard-așa de rău,
Că mi l-am lăsat și eu;
Nu-l ard-așa de-nfocat,
Că și eu mi l-am lăsat
Și la fabric-am plecat!
Fabrica-i cu multe roate,
Rupe-mi cioantele din spate;
Taie scînduri zi și noapte.
Pe toate le port în spate...
Du-mă, Doamne, de p-aici
Ca să nu mai văd fabrici! [63]

sau ca acest cîntec de jale:

Banii, banii!...
Luați aminte, domnilor,
Banii nu se fac ușor!
Banii se fac la pădure,
Din firez și din secure;
Banii nu se fac așa,
Stînd la masă și-a cînta!
Vai, săracul stînjenariul,
Cu sîlă cîștigă banul!
Plouă, ninge, viscolește,
Stînjenariul lemn clădește [64].

Pentru moartea năpraznică printre roțile și curelele de transmisiune ale fabricilor și uzinelor nu era nevoie să se creeze un cîntec nou; exista unul care se născuse în ritmul vertiginos, de infern, al dezvoltării industriale a celei mai înaintate din țările capitaliste, America. Cîntecul satisfăcea și exigențele artistice ale maselor, așa încît a revenit la suprafață, reîncepînd o nouă etapă a vieții sale. Erau necesare doar puține modificări de detaliu, pentru ca textul să reintre în circuitul valorilor folclorice. Vom vedea mai departe în ce consta modificarea ce i s-a adus, față de documentele epistolare pe care le-am analizat.

Procesul de emigrare în masă spre America se încheiase prin legea din 1924, dar nu se încheiase exodul spre oraș al țăranilor proletarizați. Dimpotrivă, pe măsură ce ne apropiem de cel de al doilea război mondial, acest exod cunoaște forme tot mai accentuate. O cercetare amănunțită a acestui proces nu s-a făcut și puținele amănunte [65] pe care le

[62] Doine, cîntece, strigături, 83 (A.I.F., Fgr. 11. 478 b).
[63] Ibidem, 82—83 (A.I.F., Fgr. 14. 335 a).
[64] Ibidem, 79 (A.I.F., Fgr. 6187 b.).
[65] V. Oprescu-Spineni: Emigrarea la orașe a locuitorilor din Spineni-Olt. *Sociologie românească* 2 (1937) 183—184 și Ion I. Berca: Mișcarea spre orașe a locuitorilor din Arcani-Gorj. Ibidem, 2 (1937) 465—471. De altfel și în aceste cercetări nu sînt analizate cauzele reale ale acestui exod, accentuîndu-se numai asupra suprapopulației crescînde a satelor de sub munți. Se arată însă cele două etape ale proletarizării micului producător agricol, în sensul în care le-a definit V. I. Lenin: Problema agrară și « criticii » lui Marx. În: Opere, vol. V, 206, din care citățm: *Așadar, statistica întregii populații agricole ne*

https://biblioteca-digitala.ro

cunoaștem nu sînt suficiente pentru a ilustra caracterul de masă al fenomenului. Cîntecul popular a înregistrat însă fenomenul încă de pe la sfîrșitul secolului trecut, după cum dovedește cîntecul:

Foicică lin-pelin,
O, blestemu-te de trin!
Cum duci oltenii de lin,
Și mi-i duci și mi-i cotești,
Și mi-i lași în București
Să vînză mere crețești
Și cireșe gheberești...
Tu mi-i duci și mi-i cotești,
De părinți îi despărțești
Și-i dai jos în București
Să urască sapa lată,
Să slujească ziua toată [66].

În exemplul de mai jos, ascultăm plîngerea țăranului devenit slugă la oraș:

Foaie verde lemn pîrlit,
București, oraș vestit,
De mi te-ai fi prăpădit
Pînă-n tine n-am pornit!
Hei, cînd tună omu-n tine
Gîndește că dă de bine.
Da binele cine-l are?
Boierimea cea mai mare.
Știu că nu noi, slugile,
Cari ne trudim oasele [67].

Tot atît de elocvent este și fragmentul următor:

Pentru-un sfert de pîine neagră,
Toată ziua mă alearg;
Pentr-o codiță de pește,
Toată ziua mă silește;
Pentr-o țuică de rachiu,
Nici la vară nu mai viu;
Pentr-o lingură de borș,
Spune să vorbesc frumos [68].

Iată ce a înlesnit trezirea cîntecului la o viață nouă. Satul trebuia părăsit, dar în loc să ia drumul Americii, omul lua drumul Bucureștilor, în primul rînd. Aici întîmpina exact aceeași exploatare capitalistă. Activitatea revoluționară a clasei muncitoare din țara noastră a avut în programul său și lupta pentru îmbunătățirea condițiilor de lucru a muncitorilor, pentru înlăturarea accidentelor de muncă și pentru înlăturarea bolilor profesionale. Printre revendicările permanente ale muncitorimii, a fost și protecția muncii. Nuvela *Uzina vie* a lui *Alexandru Sahia* [69], în care se povestește accidentarea muncitorului Bozan și greva declarată de tovarășii săi pentru a obține de la patronii întreprinderii despăgubirea corespunzătoare, modul sîngeros în care a fost reprimată greva ca și moartea lui Bozan, oglindește un fenomen tipic al vieții de fabrică din Romînia burghezo-moșierească dintre cele două războaie. Tot așa și cîntecul din 1936—1937 surprinde un fenomen tipic.

Ne-a mai rămas să arătăm ce anume preia și cum preia cîntecul din 1936 — 1937 materialul mai vechi, cum anume îl adaptează la noile realități ale vieții, dacă această preluare este o simplă transpunere mecanică sau este un act nou de reconsiderare

---

înfățișează cum nu se poate mai concret tocmai cele două procese de proletarizare asupra cărora întotdeauna atrăgea atenția marxismul ortodox și de la care prin astfel de fraze stereotipe caută să se eschiveze criticii oportuniști, — pe de o parte, crescînda deposedare a țărănimii de pămînt, exproprierea populației rurale, care se refugiază la orașe sau care se transformă din muncitori cu pămînt în muncitori fără pămînt; — pe de altă parte, dezvoltarea «cîștigurilor auxiliare» ale țărănimii, adică a acelei îmbinări a agriculturii cu industria care înseamnă prima treaptă a proletarizării și duce totdeauna la o intensă creștere a mizeriei, lungirea zilei de muncă, înrăutățirea alimentației etc.). Despre «desțărănire», ca un proces de *distrugere radicală a vechii țărănimi patriarhale și crearea a noi tipuri de populație sătească*, vezi V. I. Lenin: Dezvoltarea capitalismului în Rusia. În: Opere, vol. III, 152, 160. Despre dezvoltarea mișcării de migrație de la sate către orașe: Ibidem, 161—162, 248, 528—538.

[66] Doine, cîntece, strigături, 79 (După Rădulescu-Codin, C.: Din Muscel. București, 1896, 74).

[67] Ibidem, 81 (A.I.F., f.a. 1914).

[68] Ibidem, 86 (A.I.F., fgr. 11.404).

[69] Nuvele. Ed. II București, E.S.P.L.A., 1955, 3—16. Un paralelism aproape complet între «Uzina vie» și un articol din *Romînia muncitoare* din 14 febr. 1910, în: Din istoricul formării și dezvoltării clasei muncitoare din Romînia pînă la primul război mondial. București, 1959, 385—386.

https://biblioteca-digitala.ro

creatoare și ce s-a întîmplat cu cîntecul renăscut și plecat să cucerească masele și conștiințele. Deoarece nu cunoaștem variantele inițiale ale cîntecului, este greu să ne dăm seama ce anume elemente sînt preluate și revalorificate în versiunea cea nouă. Anumite formule artistice deplin închegate, cu o frecvență constantă și cu o stabilitate maximă, care apar în cuprinsul scrisorilor emigranților, dovedesc că versiunea veche a cîntecului era mult mai întinsă și mult mai difuză. Am arătat de asemenea care dintre formule nu mai revin în cea de a doua etapă a cîntecului. Din confruntarea materialului se vede că s-a urmărit simplificarea textului, eliminîndu-se acele elemente artistice care nu erau decît simple repetări ale ideii, deci care nu reprezentau un spor în plasticizarea ideii. S-au păstrat acele formule artistice care aveau darul de a sublinia ideea cu mai multă forță și cu mai mult dramatism. S-a mers astfel pe linia unei restructurări generale a textului, care să asigure raportul dialectic dintre conținut și formă. Selectarea acelor formule artistice care exprimă conținutul de idei și de sentimente în modul cel mai pregnant și adecvat constituie primul indiciu al unei preluări cu adevărat creatoare a materialului tradițional. Așa că adaptarea textului la realitățile românești nu s-a făcut prin simpla înlocuire a unor termeni, ci prin totala refontă a materialului tradițional într-o perfectă realizare artistică, proporționalizată ca întindere, omogenizată ca structură, echilibrată ca patos demascator și ca sugerare lirică. Tînărul plecat de acasă, la rugăminții mamei sale, îi scrie cum trăiește în fabrica unde lucrează. Știe că adevărul o va întrista și subliniază cu delicatețe amănuntul, apoi arată că munca ce i se cere este de-a dreptul istovitoare, că e prost plătită, că îi pune în primejdie viața, nefiind sigur că va mai apuca ziua de mîine. La atîta se mărginește cîntecul, dar atîta este de ajuns pentru ceea ce urmărește.

Cîntecul din 1936—37 nu este singurul exemplu care ilustrează procesul de preluare și adaptare, în condiții noi, a unui material tradițional, fenomen caracteristic creației folclorice în general; nici nu este singurul cîntec al emigranților românî în America, care s-a salvat de la pieire datorită condițiilor identice de exploatare capitalistă, mlădiindu-se pe nevoile sufletești ale unor alte vremuri. Este însă unicul exemplu reușit, spre deosebire de alte cîntece de ale emigranților care au rămas într-un stadiu mai înapoiat de concepție. Așa este cazul cîntecului de mai jos, culeș la 26. IX. 1936 de la Irina Jiga din Șanț-Năsăud (A.I.F., Fgr. 5628 b), unde fuziunea unor elemente eterogene nu este realizată și alăturarea lor distonează:

Cui i voia să dorească,
Meargă-n țara rumînească,
Că s-a lurăni să dorească,

după care urmează cîntecul emigrantului la America, după formula binecunoscută a dorului personificat:

Că-n vîrvu vaporului
Șade mama dorului etc. etc.

În mai multe rînduri am pomenit despre o variantă a cîntecului, culeasă în 1941. A venit vremea să ne ocupăm și de ea. Dacă în 1936—1937 cîntecul a fost imprimat pe un disc de gramofon înseamnă că el era destul de cunoscut în masele largi. Deci este clar că și fără discul din 1936—1937, cîntecul putea să-și trăiască viața lui cu mijloace exclusiv folclorice. Este foarte posibil ca varianta din 1941 să se fi dezvoltat direct, nemijlocit, din acesta. De altfel, așa cum s-a văzut, informatorul însuși afirmă să fi învățat cîntecul de la alți oameni din sat, nu după disc (de altfel nici nu a fost întrebat în legătură cu eventuala cunoaștere a discului, de către el personal ori de către acei oameni din sat de la care ar fi deprins cîntecul). Discul nu a făcut decît să întărească ceea ce exista deja în popor și să lărgească eventual zona de circulație a unui material preexistent. Este totuși de asemenea posibil ca informatorul din 1941 să fi cunoscut cîntecul din această sursă. Fără o anchetă precisă în acest moment al vieții cîntecului, nu se poate spune mai mult ieșind din incertitudine.

https://biblioteca-digitala.ro

Varianta a fost culeasă la 16. IV. 1941, în București, de către C. Palade, de la informatorul Urs Teodor, din com. Săcădat, raionul și regiunea Oradea. Versiunea lui este incompletă, cuprinzînd numai 8 din cele 16 versuri ale cîntecului din 1936—1937. De fapt îi lipsește tocmai partea principală, în care se demască condițiile grele de muncă din fabrică. O particularitate a versiunii sale e că scrisoarea nu se mai adresează mamei, ci iubitei. Iată textul:

Tot ai zîs, mîndră, să-ți scriu
De la Bucureș' cîn viu.
Io ț-oi scrie, mîndra mea,
Cum ie timpu p-aicea.

Fabricile toate-s pline
De flăcăi tineri ca mine,
Pentr-on leu și doăzăci
Toată ziua fiară vechi[70].

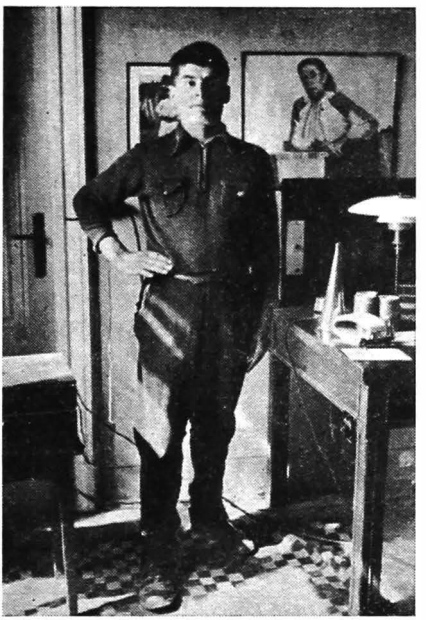

Informatorul Urs Teodor (1941)

Despre informator știm ceva mai multe, însă tot nu destul. Astfel, știm că avea porecla de Ștefi, că la data culegerii avea 19 ani, că nu făcuse decît patru clase primare și că era «muncitor». La București lucra de un an după ce și mai înainte locuise cinci luni în capitală. Dintre celelalte orașe, nu cunoștea decît Oradea, unde fusese numai la tîrg. După afirmațiile sale, cunoștea cîntecul mai de demult, de la alți flăcăi din sat. Dintre toate detaliile de mai sus, cel mai important ni se pare faptul că informatorul era muncitor. Într-adevăr un cîntec ca cel de mai sus, al cărui conținut zugrăvește viața muncitorilor, interesa în primul rînd pe un muncitor. Deci cînd apreciem varianta lui Urs Teodor, ceea ce trebuie să remarcăm din capul locului este probabilitatea ca acest cîntec să fi circulat în mediile muncitorești din țara noastră între cele două războaie mondiale, fiind prin geneza sa și prin conținutul său un cîntec muncitoresc, tipic pentru epoca respectivă și pentru gradul de conștiință muncitorească revoluționară a celor care l-au creat. Rămîne ca cercetările ulterioare să-i definească mai bine funcția și circulația în perioada respectivă; în studiul de față n-am năzuit, deocamdată, decît la reconstituirea istoriei sale.

[70] A.I.F., Fgr. 9427. Informația ne-a fost oferită de tov. Al. Amzulescu.

https://biblioteca-digitala.ro

BIBLIOGRAFIA FOLCLORULUI ROMÎNESC PE ANUL 1958

Prezenta bibliografie continuă efortul Institutului de folclor[1] *de a construi bazele tehnice de documentare ştiinţifică pentru viitoarele cercetări folclorice şi etnografice din ţara noastră. Ca principiu şi metodă de lucru, ea se înglobează, în mod organic, în « Bibliografia generală a folclorului romînesc », lucrare ce va deveni în curînd o realitate.*

Faţă de bibliografia pe 1957, publicată în Revista de folclor *4 (1959) nr. 3—4: 129—229, nu sînt deosebiri sensibile. S-a îmbunătăţit schema de clasificare a materialelor, trecîndu-se capitolul referitor la folclorul minorităţilor naţionale şi al altor popoare înaintea capitolului cuprinzînd acţiunile de valorificare a tradiţiilor populare în cadrul revoluţiei culturale din R.P.R. O altă îmbunătăţire, de ordin tehnic de data aceasta, trebuie considerat indicele de persoane de la sfîrşitul lucrării, care permite o mai practică mînuire a ei. Unele materiale apărute în 1957 care nu ne-au fost accesibile pentru a le repertoria în bibliografia acelui an, au fost cercetate acum, făcîndu-se cuvenitele completări. Cu un asterisc au fost însemnate acele lucrări despre a căror apariţie în cursul anului 1958 am luat cunoştinţă din « Bibliografia Republicii Populare Romîne » editată de Biblioteca centrală de stat a R.P.R., dar pe care nu le-am putut vedea la bibliotecile unde s-a lucrat. De asemenea, în lista periodicelor despuiate, am menţionat lipsurile constatate în colecţiile de reviste şi ziare. Sistemul de abreviere a rămas în continuare cel din 1957.*

S-au despuiat 156 de periodice, din care 138 cuprind materiale folclorice şi etnografice. Faţă de anul 1957, proporţia aceasta a crescut cu 3%. Aceasta subliniază, o dată mai mult, afirmaţia noastră după care « folcloristica actuală nu mai este « cenuşăreasa » din trecut, ci o adevărată mişcare de mase, la care participă cercuri tot mai largi şi care se bucură de sprijinul cel mai atent al Statului nostru democrat popular ».

Deoarece în anul 1958, acţiunile de valorificare a tradiţiilor înaintate ale poporului s-au înmulţit în mod simţitor, precum şi din pricina unei tot mai acute lipse de spaţiu, am fost obligaţi să întrebuinţăm, pentru acest capitol, un sistem bibliografic cumulativ deosebit de strîns. În felul acesta, întregul-capitol are o structură aparte, de indice, ceea ce a uşurat (alături de alte argumente) aşezarea lui la sfîrşitul lucrării.

ADRIAN FOCHI

---

[1] Despuierea materialului s-a făcut, în interiorul Institutului de folclor, de următorii tov.: T. Alexandru, Em. Balaci, L. Bîrgu, N. Coman, C. Dosios, O. Duţescu, A. Fochi, Fl. Georgescu, A. Giurchescu, G. Habenicht, D. Ionescu, V. Ionescu-Nişcov, N. Jula, M. Kahane, V. Micznik, R. Niculescu, M. Popescu, M.Rădulea, N. Rădulescu, R. Răutu, H. Stein, D. Truţă, M. Tudoran, L. Voita. Cărţile şi broşurile: Adrian Fochi; partiturile muzicale: N. Rădulescu.

https://biblioteca-digitala.ro

LISTA PERIODICELOR DESPUIATE

ALB.	1. *Albina*. Revistă săptămînală a Așezămintelor culturale.
ALM. ORT.	2. *Almanahul creștin ortodox*. Oradea.
	3. *Analele romîno-sovietice*. Seria filozofie.
	4. *Analele romîno-sovietice*. Seria istorie.
AN. MUZ. ETNOGRAF.	5. *Anuarul Muzeului etnografic al Transilvaniei*. Cluj, 1957—1958.
ARH. R.P.R.	6. *Arhitectura R.P.R.* Organ al Uniunii arhitecților din R.P.R.
ART.	7. *L'art dans la République Populaire Roumaine*. Vezi și ed. în lb. engleză: *Arts in the Rumanian People's Republic;* în lb. germană: *Kunst in der Rumänischen Volksrepublik;* și în lb. rusă: *Isskustvo v Ruminskoi Narodnoi Respublike*.
ART. PLAST.	8. *Arta plastică*. Revistă editată de Ministerul Învățămîntului și Culturii și Uniunea artiștilor plastici. Lipsă: nr. 11—12.
AVÎNT.	9. *Avîntul*. Organ al Comitetului raional Bistrița al P.M.R. și al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 373—374, 377, 391, 409.
AVÎNT. Tec.	10. *Avîntul*. Organ al Comitetului raional P.M.R. și al Sfatului popular raional Tecuci. Lipsă: nr. 58, 101, 139.
BÁNYA. FÁK.	11. *Bányavidéki Fáklya*. Ziar al Comitetului regional P.M.R. Baia Mare și al Sfatului popular regional. Lipsă: nr. 1—148.
	12. *Biserica ortodoxă romînă*. Jurnal periodic ecleziastic.
CĂL. BIBL.	13. *Călăuza bibliotecarului*. Publicație a Ministerului Învățămîntului și Culturii.
	14. *Cercetări filozofice*. Academia R.P.R. Institutul de filozofie.
CERCET. LINGV.	15. *Cercetări de lingvistică*. Academia R.P.R. Filiala Cluj. Institutul de lingvistică.
CLOPOT.	16. *Clopotul*. Organ al Comitetului raional P.M.R. Botoșani și al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 1127, 1130.
	17. *Comunicările Academiei Republicii Populare Romîne*. București, Ed. Acad. R.P.R.
CONTEMP.	18. *Contemporanul*. Săptămînal politic, social, cultural. Editat de Ministerul Învățămîntului și Culturii.
CRAV. ROȘIE	19. *Cravata roșie*. Revista pionierilor și școlarilor editată de C. C. al U.T.M. Lipsă: nr. 1—2, 4, 6, 10, 12.
CRIȘ.	20. *Crișana*. Organ al Comitetului regional P.M.R. și al Sfatului popular regional Oradea. Lipsă: nr. 1, 64, 146, 148—150, 228, 232, 235.
DOBR. NOUĂ	21. *Dobrogea nouă*. Organ al Comitetului regional P.M.R. Constanța și al Sfatului popular regional.
DOLG. NÉP	22. *Dolgozó nép*. Organ în limba maghiară al Comitetului raional P.M.R. și al Sfatului popular raional Baia Mare.
DOLG. NÖ	23. *Dolgozó nö*. Revistă în limba maghiară a Comitetului femeilor democrate din R.P.R. Lipsă: nr. 6.

https://biblioteca-digitala.ro

DRAP. ROŞU — 24. *Drapelul roşu.* Organ al Comitetului raional al P.M.R. şi al Sfatului popular raional Rîmnicu-Sărat. Lipsă: 591, 601, 609—610, 617, 625.

DRAP. ROŞU Tim. — 25. *Drapelul roşu.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Timişoara şi al Sfatului popular regional. Lipsă: nr. 4055, 4115—4116, 4193, 4198, 4201, 4303.

DRUM. BELŞUG. — 26. *Drumul belşugului.* Organ al Ministerului Agriculturii şi Silviculturii pentru îndrumarea gospodăriilor colective, cooperativelor agricole şi producţie curentă şi întovărăşirilor agricole.

DRUM NOU — 27. *Drum nou.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Stalin şi al Sfatului popular regional. Lipsă nr. 4152, 4217.

DRUM NOU Zal. — 28. *Drum nou.* Organ al Comitetului raional Zalău al P.M.R. şi al Sfatului popular raional.

DRUM. SOC. — 29. *Drumul socialismului.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Hunedoara şi al Sfatului popular regional Deva, reg. Hunedoara. Lipsă nr. 1250.

DRUM. SOC. Tul. — 30. *Drumul socialismului.* Organ al Comitetului raional al P.M.R. şi al Sfatului popular raional Tulcea. Lipsă: nr. 1, 3, 5, 8, 11, 15, 19, 21, 23—26, 43, 50, 57, 88, 98, 103, 109.

DRUM. SOC. Scv. — 31. *Drumul socialismului.* Organ al Comitetelor raional şi orăşenesc P.M.R. Tr. Severin şi al Sfaturilor populare raional şi orăşenesc. Lipsă: nr. 436, 438, 441, 453, 462, 473.

EL. — 32. *Elöre.* Organ al Sfaturilor populare din R.P.R. (în limba maghiară).

FÁC. — 33. *Fáklya.* Organ în limba maghiară al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Oradea.

FALV. DOLG. NÉPE — 34. *Falvak dolgozó népe.* Organ al ţărănimii muncitoare din R.P.R. (în limba maghiară).

FĂC. — 35. *Făclia.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Cluj.

FEM. — 36. *Femeia.* Revistă social-politică şi culturală, editată de Consiliul naţional al femeilor din R.P.R.

FLAC. — 37. *Flacăra.* Revistă social-politică şi literar-artistică.

FLAC. P. Neamţ — 38. *Flacăra.* Organ al Comitetelor raional şi orăşenesc P.M.R. şi al Sfaturilor populare raional şi orăşenesc Piatra Neamţ. Lipsă: nr. 647, 655, 683, 711.

FLAC. IAŞI — 39. *Flacăra Iaşului.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Iaşi şi al Sfatului popular regional.

FLAC. MOIN. — 40. *Flacăra Moineştiului.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular raional Moineşti. Lipsă: nr. 164, 169, 175, 187—188, 190, 195, 233.

FLAC. ROŞIE — 41. *Flacăra roşie.* Organ al comitetelor orăşenesc şi raional P.M.R. Arad şi al Sfaturilor populare orăşenesc şi raional. Lipsă: nr. 4230—4231, 4313—4317, 4377—4382, 4402, 4443.

FLAC. SIB. — 42. *Flacăra Sibiului.* Organ al Comitetelor orăşenesc şi raional P.M.R. şi al Sfaturilor populare orăşenesc şi raional Sibiu, reg. Stalin. Lipsă: nr. 2784—2786, 2805, 2833—2834, 2856.

FLAM. PRAH. — 43. *Flamura Prahovei.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Ploieşti şi al Sfatului popular regional.

FLAM. ROŞIE — 44. *Flamura roşie.* Organ al Comitetelor raional şi orăşenesc de Partid Reşiţa şi al Sfaturilor populare raional şi orăşenesc. Lipsă: nr. 855, 869, 875, 885, 892, 900—901.

GAZ. ÎNV. — 45. *Gazeta învăţămîntului.* Organ al Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi al Comitetului central al Sindicatului muncitorilor din învăţămînt şi cultură.

https://biblioteca-digitala.ro

GAZ. LIT. 46. *Gazeta literară.* Organ săptămînal al Uniunii scriitorilor din R.P.R.

GLAS. BIS. 47. *Glasul bisericii.* Revistă oficială a Mitropoliei Ungro-Vlahiei.

IAL. NOUĂ 48. *Ialomița nouă.* Organ al Comitetului raional P.M.R. și al Sfatului popular raional Slobozia. Lipsă: nr. 77, 80—83, 103, 107, 115.

IAȘUL LIT. 49. *Iașul literar.* Revista Uniunii scriitorilor din R.P.R. Lipsă: nr. 7.

IFJÚMUNK. 50. *Ifjúmunkás.* Organ săptămînal al U.T.M.

IGAZ SZÓ 51. *Igaz Szó.* Revistă în limba maghiară a Uniunii scriitorilor din R.P.R., filiala R.A.M.

INF. BUC. 52. *Informația Bucureștiului.* Ziar al Comitetului orășenesc București al P.M.R. și al Sfatului popular al orașului București.

ÎNAINTE 53. *Înainte.* Organ al Comitetelor orășenesc și raional P.M.R. și al Sfaturilor populare orășenesc și raional Brăila. Lipsă: nr. 4081, 4136, 4218, 4221, 4228, 4332—4345, 4348.

ÎNAINTE Cr. 54. *Înainte.* Organ al Comitetului regional P.M.R. și al Sfatului popular regional Craiova. Lipsă: nr. 4072—4073, 4154, 4157, 4221, 4264, 4297, 4303.

ÎNDRUM. CULT. 55. *Îndrumătorul cultural.* Revistă lunară a Ministerului Învățămîntului și Culturii. Lipsă: nr. 4.

ÎNFR. 56. *Înfrățirea.* Organ al Comitetului raional P.M.R. și al Sfatului popular raional Aiud. Lipsă: nr. 81—82.

KOR. 57. *Korunk.* Revistă socială, politică, științifică și culturală.

58. *Könivtárosok tájékoztatója.* Revistă lunară pentru uzul bibliotecarilor.

KULT. POR. 59. *Kulturni Poradnik.* Revistă a Direcției generale a Așezămintelor culturale din Ministerul Învățămîntului și Culturii al R.P.R.

LIMBA ROM. 60. *Limba română.* Academia R.P.R. Institutul de lingvistică din București. Lipsă: nr. 6.

LUMIN. 61. *Luminița.* Revista celor mici editată de C.C. al U.T.M. Lipsă: nr. 7, 9.

62. *Lupta de clasă.* Organ teoretic și politic al C.C. al P.M.R.

LUPTA N. Dor. 63. *Lupta noastră.* Organ al Comitetului raional P.M.R. și al Sfatului popular raional Dorohoi. Lipsă: nr. 437, 448, 451.

LUPTA N. 64. *Lupta noastră.* Organul Comitetelor raional și orășenesc al P.M.R. și al Sfaturilor populare ale raionului și orașului Giurgiu. Lipsă: nr. 130.

MAGAZIN 65. *Magazin.* Revistă săptămînală editată de ziarul «Romînia Liberă».

MILCOV. 66. *Milcovul.* Organ al Comitetelor orășenesc și raional P.M.R. Focșani și al Sfaturilor populare orășenesc și raional Focșani. Lipsă: nr. 107, 109, 129, 131, 137—138, 174—175.

67. *Mitropolia Ardealului.* Revistă oficială a arhiepiscopiei Sibiului și a episcopiilor Clujului și Oradiei.

68. *Mitropolia Banatului.* Organul oficial al arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului și al episcopiei Aradului.

MITROP. OLT. 69. *Mitropolia Olteniei.* Revistă oficială a arhiepiscopiei Craiovei și a episcopiei Rîmnicului și Argeșului.

MITROP. MOLD. SUC. 70. *Mitropolia Moldovei și a Sucevei.* Organ oficial al arhiepiscopiei Iașilor, episcopiei Romanului și Hușilor și episcopiei Dunării de Jos.

MONUM. MUZ. 71. *Monumente și muzee.* Buletinul comisiei științifice a muzeelor și monumentelor istorice și artistice.

https://biblioteca-digitala.ro

MUNCA — 72. *Munca.* Organ al Consiliului central al sindicatelor din R.P.R.

MUNCIT. FOREST. — 73. *Muncitorul forestier.* Organ săptămînal al Ministerului Agriculturii și Silviculturii și al C.A. a Sindicatului muncitorilor din agricultură și silvicultură.

MUNCIT. SAN. — 74. *Muncitorul sanitar.* Organ al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale și al Sindicatului muncitorilor sanitari din R.P.R.

75. *Munkas élet.* Foaie săptămînală a C.C.S. din R.P.R.

MUZ. — 76. *Muzica.* Revista Uniunii compozitorilor din R.P.R. și a Ministerului Învățămîntului și Culturii.

MÜVEL. — 77. *Művelödes.* Publicație în limba maghiară a Ministerului Învățămîntului și Culturii.

MÜV. — 78. *Művészet.* Teatru, muzică, plastică, film. Editat de Ministerul Învățămîntului și Culturii.

NAPSUG. — 79. *Napsugár.* Foaie pentru copii publicată de C.C. al U.T.M. Lipsă: nr. 3.

NAROD. KULT. — 80. *Narodna Kultura.* Revistă a Ministerului Învățămîntului și Culturii. Timișoara.

NAROD. RUM. — 81. *Narodnaia Rumînia.* Revistă literară și social-politică lunară.

NAT. — 82. *Natura.* Organ al Societății de științe naturale și geografie din R.P.R.

NEUE LIT. — 83. *Neue Literatur.* Revistă în limba germană a filialei Timișoara a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Lipsă: nr. 3—4 [?].

N. WEG — 84. *Neuer Weg.* Organ al Sfaturilor populare din R.P.R. (în limba germană).

85. *Novi jivot.* Revistă în limba sîrbă a Filialei Timișoara a Uniunii scriitorilor din R.P.R.

ORIZONT. — 86. *Orizonturi.* Revista păcii. Editată de Comitetul Național pentru apărarea păcii din R.P.R.

87. *Ortodoxia.* Revista Patriarhiei romîne. Edit. Institutului biblic și de misiune ortodoxă.

88. *Orvösi szemle.* Revistă în limba maghiară editată de Institutul medico-farmaceutic din Tg. Mureș.

PT. SOC. — 89. *Pentru socialism.* Organ al Comitetului regional al P.M.R. și al Sfatului popular regional Baia Mare. Lipsă: nr. 1258, 1268, 1273, 1295, 1314—1315, 1366, 1368, 1382—1383, 1385—1386, 1388—1389, 1434, 1491, 1531.

PRESA N. — 90. *Presa noastră.* Revistă a Uniunii ziariștilor din R.P.R.

PROBL. MUZ. — 91. *Probleme de muzică.* Traduceri și referate din publicațiile sovietice.

PROGR. RADIO — 92. *Programul de radio.* Editat de Dir. generală a Radiodifuziunii de pe lîngă Consiliul de Miniștri al R.P.R.

PROGRES. — 93. *Progresul.* Organ al Comitetului raional P.M.R. și al Sfatului popular raional Filimon Sîrbu. Lipsă: nr. 51, 58, 64, 83.

REV. CULT. MOZ. — 94. *Revista cultului mozaic.* Lipsă: nr. de la 1 aug.—31 dec. 1958.

REV. FOLC. — 95. *Revista de folclor.* Publicată de Institutul de folclor.

REV. ROUM. — 96. *Revue roumaine.* (Revista romînă) în limba franceză.

ROM. LIB. — 97. *Romînia liberă.* Organul Sfaturilor populare din R.P.R.

ROUM. AUJOURD'HUI — 98. *La Roumanie d'aujourd'hui.* (Romînia de azi) în limba franceză.

ROUM. NOUV. — 99. *La Roumanie nouvelle.* (Romînia nouă) în limba franceză.

RUM. HOY — 100. *Rumania de hoy.* (Romînia de azi) în limba spaniolă.

RUM. REVIEW — 101. *Rumanian review.* (Revista romînă) în limba engleză.

RUM. TO-DAY — 102. *Rumanian to-day.* (Romînia de azi) în limba engleză.

RUM. HEUTE — 103. *Rumänien heute.* (Romînia de azi) în limba germană.

https://biblioteca-digitala.ro

RUM. RUNDSCHAU — 104. *Rumänische Rundschau.* (Revista română) în limba germană.

RUM. LIT. — 105. *Rumînskaia literatura.* (Literatura română) în limba rusă.

SĂT. — 106. *Săteanca.* Revistă social-politică și culturală editată de Consiliul național al femeilor din R.P.R.

SCÎNT. — 107. *Scînteia.* Organ al Comitetului Central al P.M.R. Lipsă: nr. 4116, 4152, 4209, 4218—4219, 4392.

SCÎNT. PIONIER. — 108. *Scînteia pionierului.* Organ al C.C. al U.T.M.

SCÎNT. TIN. — 109. *Scînteia tineretului.* Organ central al Uniunii Tineretului Muncitor. Lipsă: nr. 2757.

SCRIS. BĂN. — 110. *Scrisul bănățean.* Revista filialei Timișoara a Uniunii scriitorilor din R.P.R.

SEC. CIOC. Făg. — 111. *Secera și ciocanul.* Organ al Comitetului raional P.M.R. Făgăraș și al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 428.

SEC. CIOC. — 112. *Secera și ciocanul.* Organ al Comitetului regional P.M.R. și al Sfatului popular regional Pitești. Lipsă: nr. 1212, 1260, 1262, 1292, 1295—1296, 1298, 1331, 1334, 1385.

SOM. — 113. *Someșul.* Organ al Comitetului raional Dej și al Sfatului popular raional.

ST. NOSTRU — 114. *Steagul nostru.* Organ al Comitetului raional P.M.R. Tg. Jiu și al Sfatului popular raional.

ST. ROȘU Bac. — 115. *Steagul roșu.* Organ al Comitetului regional al P.M.R. și al Sfatului popular regional Bacău. Lipsă: nr. 1559, 1580, 1618, 1655—1660, 1666—1680, 1682—1693, 1699—1703, 1728.

ST. ROȘU — 116. *Steagul roșu.* Organ al Comitetelor raional și orășenesc P.M.R. și al Sfaturilor populare raional și orășenesc Bîrlad. Lipsă: nr. 880, 907—908, 945.

ST. ROȘU Buc. — 117. *Steagul roșu.* Organul Comitetului regional București al P.M.R. și al Sfatului popular al regiunii București.

ST. ROȘU Petr. — 118. *Steagul roșu.* Organ al Comitetului raional P.M.R. Petroșani și al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 2628, 2665, 2678, 2713—2714, 2735, 2766, 2865, 2869.

STEAUA — 119. *Steaua.* Revistă lunară a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Literatură, artă, cultură. Cluj.

STEAUA R. Alba — 120. *Steaua roșie.* Organ al Comitetului raional P.M.R. și al Sfatului popular al raionului Alba.

STEAUA R. — 121. *Steaua roșie.* Organ al Comitetului regional de Partid și al Sfatului popular al Regiunii Autonome Maghiare. Lipsă: nr. 588, 594, 599, 610—611, 630, 655.

STEAUA R. Rom. — 122. *Steaua roșie.* Organ al Comitetelor raional și orășenesc P.M.R. și al Sfaturilor populare raional și orășenesc Roman. Lipsă: 484, 486, 498, 502, 530—531.

123. *Studii.* Revistă de istorie. Academia R.P.R. Institutul de istorie.

STUD. CERCET. IST. ART. — 124. *Studii și cercetări de istoria artei.* Academia R.P.R. Institutul de istoria artei.

STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. — 125. *Studii și cercetări de istorie literară și folclor.* Academia R.P.R. Institutul de istorie literară și folclor.

STUD. CERCET. LINGV. — 126. *Studii și cercetări lingvistice.* Academia R.P.R. Institutul de lingvistică din București.

STUD. CERCET. ȘT. Iași — 127. *Studii și cercetări științifice.* Istorie-filologie. Academia R.P.R. Filiala Iași.

STUD. MUZ. — 128. *Studii muzicologice.* Editată de Uniunea compozitorilor din R.P.R. ca supliment al revistei «Muzica».

129. *Studii de teologie.* Publicație a Facultății de teologie din București.

SZAB. SZÓ — 130. *Szabad szó.* Organ în limba maghiară al Comitetului regional P.M.R. și al Sfatului popular regional Timișoara.

https://biblioteca-digitala.ro

TEATRUL 131. *Teatrul.* Organ al Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi al Uniunii scriitorilor din R.P.R.

TRIB. 132. *Tribuna.* Săptămînal de cultură. Cluj.

TURDA 133. *Turda nouă.* Organ al Comitetelor raional şi orăşenesc Turda al P.M.R. şi al Sfaturilor populare raional şi orăşenesc. Lipsă: nr. 477, 490, 506, 515, 527.

134. *Új század.* Revistă ilustrată A.R.L.U.S. în limba maghiară.

135. *U.R.S.S. azi.* Revistă ilustrată A.R.L.U.S.

UTUNK 136. *Utunk.* Organ în limba maghiară al Uniunii scriitorilor din R.P.R.

UZINA N. 137. *Uzina noastră.* Organ al Comitetului orăşenesc P.M.R. Hunedoara şi al Sfatului popular orăşenesc. Lipsă: nr. 606, 634—635, 676, 678, 687.

UZINA OGOR. 138. *Uzina şi ogorul.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular raional Tîrgovişte. Lipsă: nr. 455, 463, 472.

VEAC NOU 139. *Veac nou.* Organ al Consiliului general A.R.L.U.S.

V. BUZĂU. 140. *Viaţa Buzăului.* Organ al Comitetului raional P.M.R. Buzău şi al Sfatului popular raional. Lipsă: nr. 806, 815, 835, 848, 859, 875.

V. COOP. MEŞT. 141. *Viaţa cooperaţiei meşteşugăreşti.* Organ al Uniunii centrale a cooperativelor meşteşugăreşti. Lipsă: nr. 46 (240).

V. LIB. 142. *Viaţa liberă.* Organ al Comitetului raional al P.M.R. şi al Sfatului popular raional Sighet. Lipsă: nr. 393—395, 421.

143. *Viaţa medicală.* Revista Societăţii ştiinţelor medicale.

V. MILIT. 144. *Viaţa militară.* Revistă ilustrată de literatură şi artă editată de M.F.A. Direcţia superioară politică.

V. NOUĂ 145. *Viaţa nouă.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular raional Cîmpeni. Lipsă: nr. 1—4, 24, 36.

V. NOUĂ Gal. 146. *Viaţa nouă.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular regional Galaţi. Lipsă: nr. 4177, 4222, 4224—4225, 4243, 4259, 4367.

V. ROM. 147. *Viaţa românească.* Revista Uniunii scriitorilor din R.P.R.

V. STUD. 148. *Viaţa studenţească.* Revistă a Asociaţiilor studenţilor din R.P.R.

VOLK KULT. 149. *Volk und Kultur.* Publicaţie în limba germană a Ministerului Învăţămîntului şi Culturii.

VOLKSZEIT. 150. *Volkszeitung.* Organ al Sfatului popular şi al Comitetului regional Stalin.

VÖR. LOB. 151. *Vörös lobogó.* Organ în limba maghiară al Comitetelor orăşenesc şi raional P.M.R. şi al Sfaturilor populare orăşenesc şi raional Arad.

VÖR. ZÁSZ. 152. *Vörös Zászló.* Organ al Comitetului regional P.M.R. şi al Sfatului popular al R.A.M.

WAHR. 153. *Die Wahrheit.* Organul Sfatului popular şi al Comitetului regional Timişoara.

ZORI NOI Căl. 154. *Zori noi.* Organ al Comitetului raional P.M.R. şi al Sfatului popular raional Călăraşi. Lipsă: nr. 647, 652.

ZORI NOI Med. 155. *Zori noi.* Organ al Comitetelor raional şi orăşenesc P.M.R. şi al Sfaturilor populare raional şi orăşenesc Mediaş.

ZORI NOI 156. *Zori noi.* Organ al Comitetului regional P.M.R. Suceava şi al Sfatului popular regional.

https://biblioteca-digitala.ro

SUMAR

I. *Bibliografii* — I. *Библиография* — I. *Bibliography* ..... nr. 1—4

II. *Istorie folclorică și etnografică. Cercetători, culegători, prelucrători* — II. *История фольклора и этнографии. Исследователи, собиратели, обработчики* — II. *History of folklore and ethnography. Researches, collectors and compilers* ..... nr. 5—42

III. *Etnografie* — III. *Этнография* — III. *Ethnography* .....
1. Așezări, locuințe, ocupații, meșteșuguri, relații sociale — 1. Поселения, жилища, занятия, ремесла, общественные отношения — 1. Settlements, dwelling-houses, trades, crafts, social relations nr. 43—69
2. Port popular — 2. Народная одежда — 2. Folk costumes ..... nr. 70—109

IV. *Artă populară aplicată* — IV. *Народное прикладное искусство* — IV. *Applied folk art* ..... nr. 110—158

V. *Folclor* — V. *Фольклор* — V. *Folklore*
1. Studii cu caracter general. Monografii, culegeri — Статьи общего характера. Монографии, записи — General studies. Monographs, collections ..... nr. 159—198
2. Obiceiuri și credințe. Descrieri și texte rituale. Lupta contra superstițiilor — Обычаи и верования. Описания обрядов и обрядовые тексты. Борьба с суеверием — Customs and beliefs. Descriptions and ritual texts. Anti-superstition campaign ..... nr. 199—253
3. Proză populară: basme, snoave, legende, tradiții și povestiri. Texte, emisiuni radiofonice, audiții și lecturi în grup — Народная проза: сказки, прибаутки, сказания, традиции и повествования. Тексты, радиопередачи, групповое прослушивание и чтение — Folk prose: tales, yarns, legends, traditions and stories. Texts, radio broadcasts, auditions and reading sessions ..... nr. 254—289
4. Paremiologie populară: proverbe, zicători, ghicitori — Народные изречения: пословицы, поговорки, загадки — Folk paremiology: proverbs, sayings, riddles ..... nr. 290—313
5. Folclor versificat și cîntat — Стихотворный и песенный фольклор — Versified and chanted folklore
a) Balade populare — Народные баллады — *Folk ballads* ..... nr. 314—325
b) Cîntece și doine — Песни и дойны — *Lyrics and doinas* ..... nr. 326—430
c) Strigături — Стригатурь (выкрики) — *Dance cries* ..... nr. 431—451
6. Coregrafie populară. Descrieri, notații, melodii de joc — Народная хореография. Описания, нотация, плясовые наигрыши — Folk choreography. Descriptions, notations, dance-tunes ..... nr. 452—471
7. Instrumente muzicale populare — Народные музыкальные инструменты — Folk musical instruments ..... nr. 472—473

VI. *Folclorul minorităților naționale și al altor popoare* — VI. *Фольклор национальных меньшинств и других народов* — VI. *The folklore of national minorities and other nations*

https://biblioteca-digitala.ro

1. Folclorul, etnografia și arta populară a minorităților naționale. Studii, texte, acțiuni de valorificare — Фольклор, этнография и народное искусство национальных меньшинств. Статьи, тексты, деятельность по его использованию — Folklore, ethnography and folk art of the national minorities. Studies, texts, application and development ..... nr. 474—614
2. Folclor străin — Иностранный фольклор — Foreing folklore
a) U.R.S.S. și țările de democrație populară — *СССР и страны народной демократии — U.S.S.R. and People's Democracies* nr. 615—728
b) Țările capitaliste — *Капиталистические страны — Capitalist countries* ..... nr. 729—810

VII. *Acțiuni de valorificare a folclorului, artei populare aplicate și etnografiei în cadrul revoluției culturale din R.P.R.* — VII. *Деятельность по использованию фольклора, народного прикладного искусства и этнографии в ходе культурной революции в РНР*—VII. *The application and promotion of folklore, applied folk art and ethnography in the cultural revolution in the Rumanian People's Republic*
1. Generalități privitoare la valorificarea tradițiilor populare — Общие сведения об использовании народных традиций — General principles on the utilization of folk traditions ..... nr. 811—843
2. Interpreți vocali și instrumentali, dansatori; formații corale, instrumentale și coregrafice de amatori — Песенники и инструменталисты, танцоры, хоровая, инструментальная и танцевальная самодеятельность — Vocal and instrumental interpreters, dancers, choral, instrumental and choreographic amateur ensembles ..... nr. 844—880
3. Concursuri, festivaluri, întreceri — Смотры, фестивали, соревнования — Competitions, festivals, contests ..... nr. 881—917
4. Turnee artistice românești în străinătate și străine în R.P.R. — Румынские гастрольные поездки заграницей; иностранные гастроли в РНР — Tours of Rumanian art ensembles abroad and of foreign ensembles in the R.P.R. ..... nr. 918—939
5. Înregistrări de muzică populară românească și a minorităților naționale pe discuri; filme etnografice și folclorice; valorificări în cadrul teatrelor de păpuși — Запись на грампластинки музыки румынского народа и национальных меньшинств; этнографические и фольклорные фильмы; использование в кукольных театрах — Recordings of Rumanian and National Minority folk-music; ethnographic and folklore films; utilization of folklore in puppet shows ..... nr. 940—973
6. Muzee etnografice și de artă populară aplicată — Краеведческие музеи и музеи народного прикладного искусства — Ethnographic and Applied Folk Art Museums ..... nr. 974—1004
7. Expoziții de artă populară aplicată în țară și peste hotare; expoziții străine în R.P.R. — Выставки народного прикладного искусства в стране и за рубежом; иностранные выставки в РНР — Exhibitions of Applied Folk Art in Rumania and abroad; foreign exhibitions in the R.P.R. ..... nr. 1005—1043
8. Dări de seamă asupra activității de cercetare și valorificare de către diferite instituții și diferiți cercetători. Conferințe, congrese, publicații, cronică. — Отчеты об исследовательской работе и использовании материала различными учреждениями и отдельными исследователями. Конференции, съезды, печатные издания, хроника. — Survey on the activity and research work of various folklore institutions and researchers. Conferences, congresses, publications, chronicle ..... nr. 1044—1100

https://biblioteca-digitala.ro

I. BIBLIOGRAFII

Vezi şi: nr. 16—20, 25—27, 30, 37—38, 371, 490, 754, 1045, 1086.

1. C o s m a, Viorel: Bibliografia periodicelor muzicale romînești 1875—1885. STUD. MUZ. (7) 1958, p. 87—112; (8) 1958, p. 89—104.

2. F[o c h i], A.: Buletinul de informare ştiinţifică al Institutului de folclor. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 126—128.
Instrument de lucru pentru uz intern. Prezentare globală a conţinutului şi metodei de redactare.

3. **M u ş l e a, Ion: Bibliografia folclorului romînesc pe anii 1951—1955. REV. FOLC. 2 (1957) nr. 4: 152—167. Notă bibl.: CĂL. BIBL. 11 (1958) nr. 4: 43.**

4. T a l o ş, Ion: Bibliografia folclorului romînesc pe anul 1956. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 196—211.
Cuprinzînd 261 titluri.

II. ISTORIE FOLCLORICĂ ŞI ETNOGRAFICĂ

Cercetători, culegători, prelucrători

Vezi şi: nr. 196, 359, 394, 397, 490, 509, 536, 570, 572, 609, 661, 668, 687, 697—698, 711, 717, 726, 728, 746, 755, 757, 1045, 1058, 1060, 1063, 1087—1088.

5. A l b u, Nicolae: Alexandru Flechtenmacher şi soţia sa Maria (1823—1898). STEAUA 9 (1958) nr. 1: 89.
Întocmitor al primei culegeri de muzică populară romînească.

6. A l e x a n d r e s c u, Ioan: Ion Vidu. ALB. 61 (1958) nr. 528.
Despre activitatea sa folclorică şi despre influenţa folclorului asupra operei sale.

7. Ciprian Porumbescu. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 95.
Activitatea de culegător de folclor şi de dirijor de coruri populare.

8. Un cîntăreţ al plaiurilor bănăţene, Ion Vidu. FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4199.

9. Constantin Brăiloiu. CONTEMP., 1958, nr. 52 (638).
Necrolog.

10. **D i m a, Al.: Alecu Russo. [Bucureşti], E.S.P.L.A., [1957]. 378 [—384] p. + 10 f. pl.**
Rec.: GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 454: acad. D. Panaitescu-Perpessicius; LIMBA ROM. (1958) nr. 1: 91—93: N. Dănilă; STEAUA 9 (1958) nr. 5: 90—03: C. Papastate.

11. D r ă g o i, Sabin V.: Constantin Brăiloiu. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 147.
Necrolog.

12. F l o r e a, Ioan T.: Un gînd în amintirea compozitorului Ion Vidu. FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4459.
Şi despre activitatea folclorică.

13. F o n i, Fernanda: Gavril Musicescu despre cîntecul popular. STUD. CERCET. IST. ART. 5 (1958) nr. 1: 213—224.
Culegeri de folclor muzical pînă la G. M., activitatea lui de propagandist şi armonizator al cîntecului popular. Cu 4 ex. muzicale.

https://biblioteca-digitala.ro

14. Gheneea, C.C.: Documente privind mișcarea muzicală românească 1860—1920 (continuare). STUD. MUZ. (8) 1958, p. 105—112.
Anii de studiu ai lui D. Vulpian.

15. Goian, Viorica: Gheorghe Cătană un remarcabil folclorist și pedagog bănățean. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4159.
Schiță bio-bibliografică cu 1 portret. Vezi și: nr. 4328, darea de seamă asupra comunicării.

16. Ion Pop-Reteganul. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1195.
Notă bio-bibliografică.

17. Jula, N.: Lucrări inedite ale lui Simion Florea Marian. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 115—118.
Descrierea manuscriselor aflătoare în posesia urmașilor folcloristului.

18. Kós Károly: Hermann Antal. Importanța lui în mișcarea etnografică de la sfîrșitul sec. XIX și începutul sec. XX. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958. 183—203.
Notă bio-bibliografică + 2 portrete.

19. M.F.: Finul lui Pepelea, cel isteț ca un proverb. St. Roșu Bac. 1958, nr. 1797 (3276),
Schiță bio-bibliografică a lui Anton Pann.

20. Macrea, D.: Academicianul Emil Petrovici. CERCET. LINGV. 3 (1958) 11—16.
Interesul acestuia pentru folclor și lista bibliografică a culegerilor sale.

21. Manolache, Teodor N.: Activitatea folclorică a preotului Gh. N. Dumitrescu-Bistrița subliniată de « Revista de folclor ». MITROP. OLT. 10 (1958) nr. 1—2: 110—111.
Cu privire specială asupra materialelor din colecția sa încă nepublicate.

22. Milicescu, Emilia St.: Delavrancea — prieten al țăranilor. ALB. 61 (1958) nr. 538.
Despre activitatea sa folclorică.

23. Milicescu, Emilia St.: Probleme de folclor în manuscrisele inedite ale lui Delavrancea. STEAUA 9 (1958) nr. 4: 73—79.

24. Mușlea, Ion: Profesorul Ion Breazu 1901—1958. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 150—151.
Necrolog. Omul și opera.

25. Neamțu N. Nicolae: Ion Pop-Reteganul. SOM. 3 (1958) nr. 86.
Schiță bio-bibliografică.

26. Nica, O.: Anton Pann — cu prilejul deschiderii casei memoriale la Rm. Vîlcea. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1193.
Notă bio-bibliografică și despre casa memorială.

27. Nicolae Ursu — folclorist și compozitor. PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 341: 5.
Prezentare bio-bibliografică.

28. Numele lui Eminescu eternizat de înseși elementele naturii. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2779.
Eminescu, culegător de folclor.

29. Peltz, I.: Un critic și un înțelept de pe vremuri: Cilibi Moise. FLAC. 7 (1958) nr. 15.
Amănunte biografice și numeroase din « proverbele » sale.

30. Pop, Augustin Z.N.: La aniversarea revistei « Șezătoarea ». REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 81—88.
3 scrisori ale lui A. Gorovei privitoare la istoricul revistei. Ultima, cuprinde date bio-bibliografice.

31. Popescu, Ion Apostol: Un neobosit pedagog și folclorist bănățean: George Cătană. SCRIS. BĂN. 9 (1958) nr. 9: 89—92.
Concepția lui despre folclor.

https://biblioteca-digitala.ro

32. Robea, Mihail: Noi date despre folcloristul C. Rădulescu-Codin. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 140—144.
Cu o scrisoare document din partea lui Mihail Sadoveanu.

33. Sbîrcea, George: Iacob Mureşianu şi Muza romînă. STUD. MUZ. (7) 1958, p. 69—78.

34. Sbîrcea, George: Tiberiu Brediceanu în slujba muzicii romîneşti. Cluj, 1957. 96 p. cu ilustr., portr. şi note muz.
Rec.: FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 931: George C. Bogdan; REV. FOLC. 3(1958) nr. 2: 129: G. C[alude]; TRIB. 1958, nr. 9 (56): Lazăr Monica.

35. Simonescu, Dan: Folcloristul C. Rădulescu-Codin. REV. FOLC. 2 (1957) nr. 4: 91—121: Din istoria folclorului şi folcloristicii (cu un portret).
Rec.: STEAUA 9 (1958) nr. 8: 86—87: Ion Apostol Popescu.

36. Solemnitatea unor decorări. MUNCA 14 (1958) nr. 3182.
Mihai Pop, directorul adjunct al Institutului de folclor.

37. [Teodor Burada]. TEATRUL 1958, nr. 2:95.
Schiţă bio-bibliografică.

38. V. N.: Un sfert de veac de la moartea lui Simion Rusu. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 110.
Scurtă prezentare bio-bibliografică.

39. Vasiliu, D.A.: George Murnu. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 148—149.
Omul şi opera.

40. Verzan, Marin: 120 de ani de la naşterea lui B. P. Hasdeu. ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958), nr. 2613.
Şi despre activitatea folclorică.

41. Voiteanu-Nicoară, Ana: G. Dima. Viaţa [şi] opera. [Cu un cuvînt introductiv]. [Bucureşti], E.S.P.L.A., [1957]. 208 p. + 8 f. pl. ilustr., portr. şi facs.
Rec.: TRIB. 2 (1958) nr. 17 (64): Mercu George.

42. Zamfir, Const.: Atitudinea lui G. Dima faţă de muzica populară. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 63—80.
G. Dima ca prelucrător şi popularizator de folclor; acţiunea lui este independentă de cea contemporană a lui G. Musicescu. Cu 4 transcrieri muzicale armonizate: 2 de cîntece pop. romîneşti şi 2 slovace.

III. ETNOGRAFIE

1. AŞEZĂRI, LOCUINŢE, OCUPAŢII, MEŞTEŞUGURI, RELAŢII SOCIALE

Vezi şi: nr. 88, 119, 149—152, 435, 498, 534, 540, 558, 650, 684, 761—762, 770, 782, 788—789, 1058.

43. Bleyer, Gheorghe: Locuinţele oamenilor muncii de-a lungul timpurilor. Bucureşti, 1957. 92 p. cu ilustr. + 1 f. plan.: Colecţia S.R.S.C., 250.

44. Bologa, Valeriu L.: Înţelepciunea populară şi ştiinţa medicală. TRIB. 2 (1958) nr. 35 (82).
Generalităţi despre medicina populară.

45. Bologa, Valeriu L.: Valoarea medicinii populare. TRIB. 2 (1958) nr. 25 (72).
Generalităţi despre terapeutica empirică a poporului.

46. Butură, Valeriu: Adăposturile temporare în sud-estul munţilor Apuseni. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 95—134.
Descriere + 15 foto.

47. Creatorii de artă populară. Veşti culturale din regiunea Stalin. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4172.
De la cooperativa din Sălişte. Şi despre cojocarul Barbu Achim.

48. Dunăre, Nicolae: Aspecte etnografice ale convieţuirii romîno-maghiare în Sălaj. DRUM NOU Zal. 12 (1958) nr. 353.
Generalităţi.

https://biblioteca-digitala.ro

49. Dunăre, Nicolae: Cercetarea noului în etnografia sovietică. TRIB. 2 (1958) nr. 44 (91).
Principii și metodă.

50. Dunăre, Nicolae: Colecția de cahle a Muzeului etnografic al Transilvaniei din Cluj. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 157—179.
Descriere + 1 hartă + 3 foto + 4 desene.

51. Dunăre, Nicolae: Jocul arșicelor la romîni. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 321—323.
Descrierea unei piese din muzeu și considerații istorice + 1 foto + 3 desene.

52. Dunăre, Nicolae: Orientarea cercetărilor etnografice. TRIB. 2 (1958) nr. 50 (97).
Teorie și metodologie.

53. Dunăre, Nicolae: Problemele etnografiei contemporane romînești. TRIB. 2 (1958) nr. 24 (71).

54. Etnografi amatori. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4227.
Elevii cercului de etnografie de la școala «Zoia Kosmodemianskaia» învață la Muzeul de artă al R.P.R.

55. Florescu, Florea Bobu [și] Paul Petrescu: Metoda de cercetare a culturii populare în U.R.S.S. STUD. CERCET. IST. ART. 5 (1958) nr. 1: 15—27.
Concepția sovietică asupra cercetării culturii populare; relațiile între etnografie, folclor și artă populară; instituțiile și publicațiile de specialitate; principiile metodologice, procedeele muncii de teren.

56. Din frumusețile patriei. MUNCA 14 (1958) nr. 3186.
Bisericile de lemn din Bihor și Maramureș. Cu 1 foto.

57. Ghelea, Cornelia: «Bufenii» din Ciclova Montană. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4230.
Origine, istoric, date etnografice. Menționați importanți interpreți de muzică populară locală.

58. Ilie Dascălu cunoaște bine meșteșugul împletiturilor din nuele. IAL. NOUĂ 3 (1958) nr. 48: foto.

59. Kós Károly: «Plugul satului» din colecțiile Muzeului etnografic al Transilvaniei. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 295—302.
Descriere, caracterizare. 1 foto + 5 desene.

60. Ladă din Țara Oașului. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1242: foto.

61. Moș Achim Tănase, zis și Barbu Achim, din Sălișteo mare meșter cojocar. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4106.

62. Onișor, T.: Parcul etnografic din Cluj. TRIB. 2 (1958) nr. 48 (95).
Despre secția în aer liber a muzeului + 4 foto cu exemple de arhitectură populară transilvăneană.

63. Păcățian, Fulvia: Primul congres al etnografilor din R.P.R. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4053.
Data, locul, dare de seamă asupra realizărilor muzeelor etnografice, referate, participanți, concluzii, directivele planului de perspectivă.

64. Petrescu, Paul: Casa cu foișor țărănească la romîni. STUD. CERCET. IST. ART. 5 (1958) nr. 1: 27—53.
Descrierea elementului arhitectonic, încadrarea lui în complexul celorlalte elemente arhitectonice, tipologia sa. 18 ilustrații, 3 scheme, 1 hartă.

65. Poartă de șură din regiune. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1254: foto.

66. Russu, I.I.: Din trecutul păstoritului romînesc. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 135—156.
Studiu cu întinsă argumentare filologică. 3 foto.

67. Tunsoiu, Victor V.: Locuințe din bazinul Șincii. NAT. 10 (1958) nr. 1: 137—141.
Descriere, construcție, tipuri. Cu scheme.

https://biblioteca-digitala.ro

68. Vámager Géza: Date etnografice privitoare la bîrloagele și pivnițele din Transilvania locuite la începutul sec. XX. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 303—309.

Descriere. 3 foto și 3 desene.

69. Vuia, Romulus: «Tocălia» și începutul torsului. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 79—93.

Descrierea tehnicii și considerații istorice. 2 foto + 7 desene.

2. PORT POPULAR

Vezi și: nr. 452, 467, 491, 523, 550, 564—566, 605—607, 813, 912, 1068.

70. Bănățeanu, Tancred: Să ne păstrăm portul. SĂT. 10 (1958) nr. 9: 10.

Generalități + 3 foto.

71. Brad, F.: Să ne păstrăm portul. ZORI NOI 12 (1958) nr. 3235.

Despre portul popular din r. Cîmpulung. Cu 1 foto.

72. Drăghiceanu, Sabina: Să ne păstrăm portul. SĂT. 10 (1958) nr. 2: 14—15.

Generalități despre portul oltenesc + 2 foto.

73. Dunăre, Nicolae: Portul popular din Bihor. [București], E.S.P.L.A., [1957]. 62 [—64] p. cu 31 ilustr. + 3 f. pl. color.: Caiete de artă populară.

Rec.: FĂC. 13 (1958) nr. 3591: A. Moga.

74. Dunăre, Nicolae și Marcela Focșa: Portul buciumanilor din Munții Apuseni. [București], E.S.P.L.A., [1958]. 51 p. cu ilustr. și h. + 3 f. ilustr.: Caiete de artă populară.

Rec.: FĂC. 13 (1958) nr. 3761: Fulvia Păcățian.

75. Fendt, Francisca: Porturi naționale din Banat. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4066.

Generalități lirice + 2 foto.

76. Florescu, Florea Bobu: Opincile la romîni. București, Ed. Acad. R.P.R., 1957. 168 [—169] p. + 129 fig.: Studii de artă populară și etnografie I.
Rec.: LIMBA ROM. 7 (1958) nr. 2: 89—90: T. Teaha.

77. Florescu, Florea Bobu: Costum femeiesc din Argeș. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 5: 55.

Descriere, cu 2 desene (costum femeiesc, motiv decorativ de mînecă).

78. Florescu, Florea Bobu: Astăzi, un costum femeiesc din Vîlcea. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 6: 57.

Descriere, cu 1 desen de port popular femeiesc.

79. Florescu, Florea Bobu: Astăzi, portul femeiesc din Sălișteă. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 7: 60.

Descriere, cu 1 desen.

80. Florescu, Florea Bobu: Astăzi, portul femeiesc bătrînesc din Vrancea. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 8: 45.

Descriere și 2 desene.

81. Florescu, Florea Bobu: Astăzi, portul popular femeiesc din zona Mehedinți. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 9: 55.

Descriere, cu 1 desen.

82. Florescu, Florea Bobu: Astăzi, portul femeiesc muscelean. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 10: 54.

Descriere, cu 2 desene.

83. Florescu, Florea Bobu: Astăzi, portul popular femeiesc din Dîmbovița. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 11: 53.

Descriere, cu 1 desen.

https://biblioteca-digitala.ro

84. Focşa, Gh.: Evoluţia portului popular în zona Jiului de sus. [Bucureşti], E.S.P.L.A., [1957]. 05 [—98] p. cu 49 ilustr. + 5 pl. color. + 1 h.: Studii de artă.
Rec.: LIMBA ROM. 7 (1958) nr. 3: 107—108: T. Teaha.

85. Focşa, Marcela: Să ne păstrăm portul. SĂT. 10 (1958) nr. 1: [17].
Generalităţi + 4 foto: port din Oaş, Maramureş, Oltenia, Argeş.

86. Formagiu, Jadwiga: Să ne păstrăm portul. SĂT. 10 (1958) nr. 4: 11.
Generalităţi despre portul din reg. Suceava + 3 foto.

87. Frumosul port bănăţean. DRUM NOU 15 (1958) nr. 4103.
Descriere + 1 foto.

88. I.B.: O duminică la Mîndruloc. FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4434.
Aşezare, locuinţe, port. Cu 2 foto.

89. Irimie, Cornel: Portul popular din Ţara Oltului. Zona Avrig. [Bucureşti], E.S.P.L.A., [1957]. 79 p. + 4 pl.: Caiete de artă populară.
Rec.: SCRIS. BĂN. 9 (1958) nr. 1: 56—58: G. Oancea-Ursu. Notă bibl.: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4141.

90. Irimie, Cornel: Portul popular din zona Perşanilor, Ţara Oltului. [Desenele de Iuliana Dancu]. [Bucureşti], E.S.P.L.A., [1958]. 99 [—104] p. cu ilustr. + 5 f. pl.: Caiete de artă populară.

91. Jencsé Lam Erzsébet: Λ avasi román népviselet. [Portul popular romînesc din Oaş]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 8: 61—62.
Descriere, cu 4 desene.

92. Kovacs, Sandor: Érdekességek a népviseleti kalapiól. [Curiozităţi despre pălărie — ca element de port popular]. SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 164.
Despre fabrica din Periam, care produce pălării ţărăneşti.

93. Melic, G.: Satul azi. ST. ROŞU 10 (1958) nr. 924.
Portul popular de ieri şi de azi.

94. Mezeş, Terezia: Portul în regiunea noastră. CRIŞ. 13 (1958) nr. 9.
Particularităţile portului din «Ţara celor trei Crişuri».

95. Mihailopol, Λ.: Frumuseţe, forţă. FLAC. 7 (1958) nr. 35: [22—23].
Despre festivalul portului popular în raionul Rădăuţi. Cu 7 foto.

96. Pascu, Viorica: Consideraţii asupra evoluţiei portului popular din Transilvania. ΛN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 251—277.
Pe marginea albumului «Kostümbilder-Buch» din Graz, sec. XVII. 17 reproduceri foto, din care 8 color.

97. Paunceva Milcana: Să ne păstrăm portul. SĂT. 10 (1958) nr. 6:13.
Generalităţi despre portul maramureşan + 2 foto.

98. Port femeiesc al huţulilor (nord-vestul regiunii Suceava). SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 15 (645): foto.

99. Port femeiesc cu vîlnic şi catrinţă. Regiunea Craiova. SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 25 (655): foto.

100. Port femeiesc din Bacău. SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 13 (643): foto.

101. Port naţional din Ţara Oaşului. SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 19 (649): foto.

102. Port păstoresc din Rucăr. SCÎNT.PIONIER. 9 (1958) nr. 31 (661): foto.

103. Portul. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1259.
Descrierea portului maramureşan. Cu 1 foto.

104. R.D.: Porturi naţionale din Răşinari. SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 2 (633): foto.

105. R.D.: Porturi naţionale din Ţara moţilor. SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 2 (633): foto.

106. Stanciu, Smărăndiţa: Să ne păstrăm portul. SĂT. 10 (1958) nr. 8: [17].
Generalităţi despre portul din Ţara Oltului şi Mărginimea Sibiului + 2 foto.

https://biblioteca-digitala.ro

107. T e a h a, T.: Terminologia portului în colecţia Caiete de artă populară. LIMBA ROM. 7 (1958) nr. 2: 81—86.

Critică lipsa glosarelor regionale în cadrul colecţiei.

108. V u i a, Romulus: Portul popular al pădurenilor din regiunea Hunedoara. Desene de Cella Neamţu şi Sanda Sturza. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1958. 78 p. cu ilustr. + 5 f. pl.: Caiete de artă populară.

Rec.: FĂC. 13 (1958) nr. 3779: N. Dunăre; INF. BUC. 6 (1958) nr. 1556.

109. Z d e r c i u c, Silvia: Să ne păstrăm portul. SĂT. 10 (1958) nr. 7: 4—5.

Generalităţi despre portul din Munţii Apuseni + 2 foto.

IV. ARTĂ POPULARĂ APLICATĂ

Vezi şi : nr. 56, 62, 64, 353, 474—475, 480, 483, 486, 492, 501, 567, 597, 611, 626, 636, 660, 673, 715, 719, 813, 884, 888, 892, 909, 943, 1044, 1057, 1072, 1075, 1083.

110. A n c h i d i n, A.: Faima Muscelului. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1243.

Despre cusăturile populare, motive ornamentale.

111. Arta populară în Republica Populară Romînă. Port, ţesături, cusături. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1957. 424 p. + 56 f. ilustr.

Rec.: STEAUA 9 (1958) nr. 3: 93—95: N. Dunăre; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1493.

112. Arta populară în Republica Populară Romînă. Ceramica. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1958, 275 [—278] p. cu ilustr. + 48 f.pl.

Rec.: STEAUA 9 (1958) nr. 12: 100—101: N. Dunăre.

113. B ă n ă ţ e a n u, Tancred: Ceramica populară din Ţara Oaşului. [Bucureşti], E.S.P.L.A., 1958. 64 p. cu ilustr. şi h + 4 f. ilustr.: Studii de artă.

Rec.: DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4321; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4342; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1542.

114. [B ă n ă ţ e a n u, Tancred şi colect.]: Catalogul Muzeului de artă populară al R.P.R. [Cu un cuvînt înainte în limbile romînă, rusă şi franceză]. Bucureşti, Editat de Muzeul de artă populară, 1957 [1958]. 160 [—164] pl. cu ilustr. + 6 f. pl.

Planşe: scoarţe, ţesături şi broderii, port, sculptură în lemn, fier şi os, ceramică, pictură pe lemn şi sticlă, xilo-gravuri, tehnici artistice, valorificarea artei populare. Rec.: ARTA PLAST. 5 (1958) nr. 7—8: 59; CONTEMP. 1958, nr. 38 (624); INF. BUC. 6 (1958) nr. 1596; N. WEG 10 (1958) nr. 2939; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4277; V. COOP. MEŞT. 7 (1958) nr. 41 (235): E. Brumaru.

115. B l e z n i u c, Th.: Arta populară în regiunea noastră. ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1631 (3110).

500 de cooperatori produc covoare, costume naţionale şi alte obiecte de artă populară.

116. B o g d a n, Radu: Ion Stan Pătraş, cioplitorul de cruci din Săpînţa. ARTA PLAST. 4 (1957) nr. 6: 34—36.

Rec.: GLAS. BIS. 17 (1958) 294: Gh. A.; MITROP. OLT. 10 (1958) nr. 1—2: 117—118: Teodor N. Manolache; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1307: P.S. Despre acelaşi vezi şi: NAROD. RUM. 1958, nr. 7: 4—6.

117. B o g d a n, Radu: Ion Stan Pătraş. Un meşter popular din Maramureş. STUD. CERCET. IST. ART. 5 (1958) nr. 1: 53—72.

Realismul sculpturii sale. 10 ilustraţii.

118. B r a d, Ion: Stan Ion Pătraş, meşterul din Maramureş. TRIB. 2 (1958) nr. 20 (67).

119. Casă ţărănească. SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 8 (638): foto.

Din Izvorul Crişului.

120. [Catalog de motive de cusături naţionale]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4292.

Realizat în r. Piatra-Neamţ.

121. C h i v u, Gheorghe: Note de la « Expoziţia de artă plastică şi artă decorativă a artiştilor amatori ». V. LIB. 9 (1958) nr. 420.

Cioplitorii în lemn din raionul Sighet.

122. Covor maramureşan. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1259: foto.

https://biblioteca-digitala.ro

123. Din creaţiile poporului. SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 7 (637): foto.
Poartă sculptată din Onceşti, Maramureş.

124. Danco, Dumitru: Une vaste enquête sur la peinture sur verre. 1000 icônes sur verre découvertes dans un village transylvain. [O vastă anchetă asupra picturii pe sticlă. 1000 de icoane pe sticlă descoperite într-un sat transilvănean]. ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 230.

125. Davidescu, A.: Pe valea Hîrtibaciului. Însemnări de la un muzeu. MUNCA 14 (1958) nr. 3263.
Ceramica de la muzeul raional Agnita. Despre arta olăritului.

126. Dunăre, Nicolae: Ornamentica ceramicei populare. TRIB. 2 (1958) nr. 25 (72).
Studiu istoric şi descriptiv.

127. Eftimie, A.: La Bisoca reînvie comorile folclorului nostru. V. BUZĂU. 10 (1958) nr. 862.
Arta ţesăturilor şi broderiilor populare; festivaluri ale corului şi echipei de dansuri.

128. Femeile participă la diferite acţiuni obşteşti. CLOPOT. 14 (1958) nr. 1143.
Cercuri de cusături naţionale în r. Botoşani.

129. Folk art in Rumania. [Bucureşti], 1958. 30 p. nenum. cu ilustr.: Rumanian Institute for Cultural Relations with Foreign Countries.
Prezentare regională.

130. Gavril, I.: Munca culturală poate fi îmbunătăţită. CLOPOT. 14 (1958) nr. 1116.
Cerc de cusături şi ţesături la căminul cultural din Răchiţi, r. Botoşani.

131. Gyalni Farkas: Xilogravurile populare româneşti din Hăşdate. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 311—317.
Descriere.

132. Irimie, Cornel şi Herbert Hoffmann: Ceramica din Săsciori. Sibiu, 1958, 62 [—64] p. cu ilustr. + 5 f. pl.: Muzeul Brukenthal. Studii şi comunicări, 8.

133. Kariyakarawana, D. F.: Über die rumänische Volkskunst. [Despre arta populară românească]. RUM. HEUTE 1958, nr. 11: 29.
Despre vizita sa la Institutul de folclor. Vezi şi: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 11: 29; RUM. HOY 1958, nr. 11: 29; RUM. TO-DAY 1958, nr. 11: 29.

134. Mc. Pharlin, Frau Marjorie B. (U.S.A.): „Eine solche Vielfalt hätte ich nie erwartet". [Nu m-aş fi aşteptat niciodată la o asemenea varietate]. RUM. HEUTE 1958, nr. 12: 42.
Despre arta populară românească, vizitînd Muzeul Satului. 1 foto. Vezi şi ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 12: 42; RUM. HOY 1958, nr. 12: 42; RUM. TO-DAY 1958, nr. 12: 42.

135. Márkos, András: A népmüvészet és közmüvelödésünk kapcsolatának kérdései. [Problemele legăturii dintre arta populară şi cultura generală]. KOR. 17 (1958) 1003—1012.

136. Mazalik, Alfred: Utan mester otthonában. [Acasă la meşterul Utan]. BÁNYA. FÁK. 1 (1958) nr. 233.
Sculptor maramureşean de porţi ţărăneşti. Cu 2 foto.

137. Meşteri cioplitori în lemn. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1259.
Informaţii despre arta cioplitului în Maramureş.

138. Mihail, G.: Creatori de artă populară. FLAC. P. Neamţ 10 (1958) nr. 674.
Dumitru Mircea şi Petre Boţu din Căciuleşti, cioplitori în lemn; Maria Vornicu din Căciuleşti şi Elena Anton din Turtureşti, ţesătoare.

139. [Olăritul în comuna Corund]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4272.
Cu 1 foto. Vezi şi: NAROD. RUM. 1958, nr. 3: 32—33.

https://biblioteca-digitala.ro

140. Oțetea, Georgeta: Broderii mărgineneşti. STUD. CERCET. IST. ART. 5 (1958) nr. 2: 13—29.

Istoric, descriere, valoare artistică, formele şi denumirile motivelor de broderie, puncte de broderii şi de ornament, originea ornamentului brodat. 8 pl. color. + 13 ilustraţii.

141. Paulian, A.: Arta lui Iacob Gamaniuc. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4057.

Sculptor în lemn din Balinţ.

142. Petrescu, Paul, Paul Stahl şi arh. Anton Dimboianu: Arhitectura din Muzeul satului. Bucureşti, 1955. 99 [—102] p.

Rec.: MON. MUZ. 1 (1958) 267: R.C.

143. Popa, Atanasie: Bilbor — bradul alb. STEAUA R. 7 (1958) nr. 601.

Despre ţesăturile din localitate.

144. Possa, Mircea, Paul Mihalik: Poiana Sibiului, o unitate de arhitectură — expresie a unei unităţi de viaţă. ARH. R.P.R. 6 (1958) nr. 4: 22—26.

Cu 4 foto.

145. Răducanu, C.: După-amiezi plăcute. V. BUZĂU. 10 (1958) nr. 827.

Activitatea cercului de cusături de artă populară. Vezi şi: nr. 799: 2 foto.

146. Ruş, Ion: Răşinari — ein Künstlerdorf. [Răşinari, un sat de artişti]. RUM. HEUTE 1958, nr. 5: 40—42.

Cu 9 foto. Vezi şi: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 5: 40—42; RUM. HOY 1958, nr. 5: 40—42; RUM. TO-DAY 1958, nr. 5: 40—42.

147. S.P.: Toamnă de aur la Filea. STEAUA R. 7 (1958) nr. 645.

Despre broderiile şi cusăturile naţionale specifice regiunii. Vezi şi: nr. 577.

148. Sirbu, Mioara: Ion Stan Pătraş est sorti de l'anonymat. [I.S.P. a ieşit din anonimat]. ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 225.

Prezentarea unui sculptor popular în lemn din Săpinţa. Cu 2 foto. Rec.: MITROP. OLT. 10 (1958)nr. 1—2: 117—118: Teodor N. Manolache.

149. Stahl Paul: Planurile caselor romîneşti ţărăneşti. Sibiu, 1958. 92 p. cu ilustr. + 6 f. pl. + 1 f. h.: Muzeul Brukenthal. Studii şi comunicări, 9.

Case cu un cat, case cu două caturi, case cu planuri rare, gospodăria cu ocol întărit.

150. Stahl, Paul, Paul Petrescu: Arhitectura de lemn a Maramureşului. ARH. R.P.R. 6 (1958) nr. 1—2: 49—57.

Cu 16 foto: case, biserici, porţi.

151. Stăneulescu, Fl., Ad. Gheorghiu, P. Petrescu, P. Stahl: Arhitectura populară romînească. Regiunea Piteşti. Bucureşti, Ed. tehnică, 1958. 276 p. cu ilustr., scheme şi h. + 6 f. ilustr. + 1 f. h.

152. Stăneulescu, Fl., Ad. Gheorgiu, P. Stahl, P. Petrescu: Arhitectura populară romînească. Regiunea Bucureşti. Bucureşti, Ed. tehnică, 1958. 140 p. cu ilustr., scheme şi h.

153. Stofor, E.: La un cerc de cusături naţionale. CLOPOT. 14 (1958) nr. 1167.

Din satul Brehueşti.

154. Tapis roumains. Bucureşti, Cartimex, f.a. 10 f.pl. detaşate.

Vezi şi: Tapetti romeni, Rumanian carpets, Rumänische Teppiche.

155. Tapis roumains. Roumanian carpets. Rumänische Teppiche. Bucureşti, Cartimex, [1958]. 3 f. + 18 f.pl. detaşate.

Vezi şi: Rumanian carpets. Tapis roumains. Rumänische Teppiche.

156. Tompa, Mihai: Creaţia populară de ceramică. CRIŞ. 13 (1958) nr. 9.

Centre de ceramică populară, cei mai cunoscuţi creatori, modul de fabricaţie, aria de răspîndire a produselor.

157. Velniciuc, M.: Printre creatorii de artă populară. CRIŞ. 13 (1958) nr. 103.

Din com. Scărişoara, Gîrda şi Arieşeni.

158. Veşti din raionul Ciuc. Sculptorul din Tuşnad-băi. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4224.

Bokor Iván.

https://biblioteca-digitala.ro

V. FOLCLOR

1. STUDII CU CARACTER GENERAL. MONOGRAFII, CULEGERI

Vezi şi: nr. 345, 348—349, 358, 367, 400, 516, 519, 535, 545, 570, 595, 612, 648, 680, 1058, 1078, 1085.

159. Din activitatea cercurilor ştiinţifice a Conservatorului de muzică « Gh. Dima ». « A Gh. Dima » zenekonzerwatorium tudományos köreinek munkásságból. Cluj, Lit. Înv., 1957. 60 p. lito. cu note muz.

Articolul lui Angi István: Népzenei és müzenei stilusok a zene történetében. [Stiluri de muzică populară şi muzică cultă în istoria muzicii]: 43—60.

160. Adăscăliţei, Vasile: Grupurile sociale şi procesul elaborării folclorului. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 29—44.

Despre caracterul popular al folclorului.

161. Ahriţculesei, Dem.: Prezentarea folclorului. CONTEMP., 1958, nr. 21 (607).

Despre modul neştiinţific de publicare a folclorului în rev. « Albina ».

162. B.B.: Folclorul regiunii noastre, mijloc de educare patriotică. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1174.

Generalităţi despre folclorul local, genurile productive, clasificarea genurilor, conţinutul nou al folclorului local. Cu 1 fragment de cîntec.

163. Balş, Teodor: Pe-un picior de plai. Folclor poetic contemporan. [Bucureşti], Ed. de stat didactică şi pedagogică, 1957. 255 p.

Rec.: TRIB. 2 (1958) nr. 2 (49): D. Pop.

164. B[i r g u], L.: Folclorul în învăţămîntul superior şi mediu. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 157—159.

165. Bogdan, G.: Din tezaurul spiritual al poporului. ZORI NOI. 12 (1958) nr. 3391.

Despre noua creaţie folclorică.

166. Byck, J.: Din istoria vocabularului romînesc. LIMBA ROM. 7 (1958) nr. 5: 19—26.

Despre limba descîntecelor.

167. Din comoara folclorului nostru. FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 2118.

O introducere generală şi material folcloric din regiunea Ploeşti: 1 text baladă (Gheorghelaş), 2 cîntece (text şi melodie), 1 text cîntec, 4 fragmente de cîntece (numai textul), 1 sîrbă instrumentală, 1 snoavă, 15 ghicitori. Se dau, aproape în toate cazurile, detaliile de culegere (loc, dată, informator).

168. Cristobald, C.: Cu Cicerone Theodorescu despre traduceri, folclor, actualitate şi... formalism. GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 21 (219).

169. Danielescu, I.: Folclorul — expresie a bogăţiei sufleteşti a poporului nostru. FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 2118.

Generalităţi cu caracter liric.

170. De la lume adunate. Basme, snoave, balade, doine şi cîntece, strigături, proverbe, ghicitori din folclorul nostru. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1958. 352 p.: Biblioteca ţăranului muncitor.

4 basme: 7—66, 13 snoave: 69—111, 6 balade: 115—184, 188 doine: 189—280, strigături: 281—297; ghicitori: 299—326, proverbe şi zicători: 327—348.

171. Filimon, Valeriu: O întîmplare cu tîlc. (I). ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 5: 55: Colţul folcloristului.

Despre modul de culegere a folclorului.

172. Hristea, Th.: Etimologii populare. STUD. CERCET. LINGV. 9 (1958) nr. 4: 511—531.

Clasificare, geneză.

173. Ionescu — Nişcov, Tr.: Haiducia şi cîntecele haiduceşti. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 113—126.

Tematica haiducească în cîntece şi balade.

https://biblioteca-digitala.ro

174. K ö n c z e i, Edám: A népköltészet társadalmi gyüjtése. [Culegerile de poezie populară socială]. KOR. 17 (1958) 1058—1062.

Principii de culegere.

175. M a n d r i c, Emil: Meşterul Manole. TEATRUL 1958, nr. 7: 27—31.

Sensul vieţii în baladele «Mioriţa» şi «Meşterul Manole». Interpretările dramatice ale acestor sensuri.

176. M i r o n e s c u, N. Al.: O descîntătoare din Hangu. (Influenţe cărturăreşti în practica descîntecelor). REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 53—54.

Influenţa literaturii de colportaj asupra folclorului, în perioada dintre cele două războaie mondiale.

177. M o l h o, Eva: Teme noi în creaţia folclorică. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4215.

Folclorul ca oglindire artistică a realităţilor sociale, tematica nouă.

178. N i c o l a, Ioan N. şi T. M î r z a: Colecţie de cîntece populare. Anexă la Cursul de folclor. Cluj, Lit. Înv. 1958. XVI + 156 p. lito.

Introducere: I—IV; 307 texte şi melodii din repertoriul de muncă, repertoriul magic, repertoriul copiilor, repertoriul de sărbători, repertoriul de nuntă, repertoriul funebru, balade, doine, cîntece, melodii de joc.

179. P ă u n, Miltiade: Pentru o mai justă orientare în critica şi muzicologia noastră. MUZ. 8 (1958) nr. 12: 6—9.

Despre activitatea folcloriştilor noştri şi despre «Revista de folclor».

180. P e r p e s s i c i u s: Menţiuni de istoriografie literară şi folclor. (1948—1956). [Bucureşti], E.S.P.L.A., 1957. 559 p. + 1 f. portr.

Rec.: GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 9 (207): Radu Lupan.

181. P o p, Dumitru: Poezia haiducească din Transilvania. TRIB. 2 (1958) nr. 18 (65).

Generalităţi. Comparaţie cu materialul similar de dincoace de Carpaţi.

182. P o p, Mihai: Cum să culegem folclorul. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 8: 44.

Îndrumări teoretice şi metodologice.

183. P o p, Mihai: Noi orientări în studiile de folclor. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 7—28.

Raportul dintre tradiţie şi inovaţie, caracterul colectiv al creaţiei folclorice, cercetarea folclorului contemporan.

184. P[o p], M.: Tradiţie şi înnoire în folclorul din zona petroliferă a Olteniei. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 154—156.

Despre cercetarea la teren dintre 5—25 aug. 1958.

185. R i e g l e r - D i n u, Emil: Ovidiu, mitologia şi muzica. STUD. MUZ. (8) 1958, p. 51—80.

Metamorfozele în folclorul romînesc şi la Ovidiu.

186. R u x ă n d o i u, Pavel: Orientări nemarxiste în unele studii de folclor. V. ROM. 11 (1958) nr. 12: 169—171.

Critica unor păreri greşite ale lui I. C. Chiţimia, Mitu Grosu şi Gh. Vrabie.

187. S b î r c e a, George: Folcloristica romîno-maghiară din Ardeal. TRIB. 2 (1958) nr. 46 (93).

Generalităţi.

188. S o r i a n o, Marc: Sărbătoarea asinului sau anul nou. Păcălelile de 1 aprilie. ORIZONT. 7 (1958) nr. 84: 83—87.

Originea obiceiurilor de anul nou şi a păcălelilor de 1 aprilie.

189. La şezătoare. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1264.

Rolul şezătorilor în răspîndirea folclorului.

190. T h e o d o r e s c u, Cicerone: Izvoare fermecate. Culegere de folclor. [Bucureşti], Ed. de stat didactică şi pedagogică, 1958. 410 p.

Notă a culegătorului. Cîntece de dragoste, de dor şi jale, satirice şi sociale, de cătănie, bătrîneşti şi haiduceşti, colinde, versuri, bocete, blesteme, strigături, ghicitori, cununa, nunţi năsăudene. Rec.: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4369: Doris Buzilă; emisiune radio: PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 361.

https://biblioteca-digitala.ro

191. T o c i l e s c u, Gr. G.: Balade și doine. Ed. îngrijită și prefațată de Marin Bucur. Ed. tineretului, 1958. 311 p.: Colecția « Miorița », 8.

Biografie, notă și: 12 cîntece bătrînești (5 în addenda): 21—121, 122—158; 31 doine de dragoste: 161—179; 17 de dor și jale: 180—193; 3 blesteme: 194—196; 4 pe tema cucului: 197—200; 2 pe tema murgului: 201—203; 5 de călătorie și străinătate: 204—210; 12 cătănești: 215—226; 19 voinicești-haiducești: 227—244; 77 texte addenda: 245—302. Rec.: CRIȘ. 8 (1958) nr. 99; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 37 (988); FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 886; STEAUA R. 7 (1958) nr. 604; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3250.

192. T o d o r a n, Eugen: Reflectarea realității istorice în folclor. SCRIS. BĂN. 9 (1958) nr. 11: 68—74.

193. U r s u, Nicolae: Cîntece și jocuri populare romînești din Valea Almăjului. (Banat). 340 melodii cu texte, culese și notate de... Prefață de Sabin V. Drăgoi. București, Ed. muzicală, 1958. 287 f.

Introducere studiu: 9—50; 153 cîntece și doine, 6 balade, 6 cîntece de nuntă, 1 cîntec de copii, 2 cîntece de leagăn, 5 cîntece de secetă, 18 colinde, 49 cîntece de înmormîntare, 30 cîntece de joc cu text, 75 melodii instrumentale de joc. Anexă: 7 cîntece, balade și jocuri din Timoc. Glosar și 5 tabele sinoptice. Rec.: FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4299.

194. V i n t i l ă, Petru: Rapsozi populari. MAGAZIN 2 (1958) nr. 26.

Influența radioului asupra răspîndirii cîntecului popular.

195. De vorbă cu culegătorii de folclor. În ajutorul participanților la concursul « Albinei »: « Satul nostru de astăzi ». ALB. 61 (1958) nr. 564.

Generalități despre valoarea artistică a folclorului și principii metodologice de culegere. 2 fragmente de cîntece și 1 strigătură.

196. V r a b i e, Gh.: Coșbuc și folclorul. IAȘUL LIT. 9 (1958) nr. 5: 52—54.

Concepția lui despre geneza, recepția, circulația și structura creațiilor folclorice.

197. Z a m f i r, Constantin, Victoria D o s i o s, Elisabeta M o l d o v e a n u - N e s t o r: 132 cîntece și jocuri din Năsăud. București, Ed. muzicală, 1958. 191 p.

Introducere teoretică, C. Zamfir: 5—30. 10 cîntece rituale de nuntă, 3 rituale de seceriș, 2 rituale de înmormîntare, 7 colinde, 11 doine, 5 melodii instrumentale din repertoriul păstoresc, 7 balade, 19 cîntece în stil vechi, 15 cîntece ornamentate, 23 cîntece pe melodii de strigăt, 6 cîntece pe melodii de joc, 25 melodii de joc, în execuție vocală și instrumentală. Glosar regional, indice alfabetic.

198. 1907—1957 în pagini de documente și creație literară. [București], E.S.I.P., 1957. 138 [—140] p.: Direcția generală a Așezămintelor culturale.

Glas din revolta poporului de [Al. Amzulescu]: 47—73, studiu despre oglindirea anului 1907 în folclor.

2. OBICEIURI ȘI CREDINȚE. DESCRIERI ȘI TEXTE RITUALE. LUPTA CONTRA SUPERSTIȚIILOR

Vezi și: nr. 163, 166, 176, 178, 188, 190, 193, 197, 259, 425, 481, 493, 497, 499, 514, 546—547, 555, 557, 579, 587, 596, 603, 613, 664, 671, 699, 732—733, 737, 795, 804, 806—807, 832, 1058.

199. [Acțiuni pentru combaterea superstițiilor și misticismului]. ALB. 61 (1958) nr. 545: rolul brigăzilor științifice; nr. 574: conferințe în com. Budișteni, r. Topoloveni; AVÎNT. 8 (1958) nr. 368; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 76: idem com. Matca, r. Tecuci; nr. 136; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 475: lectorate pentru părinți; ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4262; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 1: 48—49: « drumeții științei » la Ilișești; nr. 2: 47—48; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1451: S.R.S.C. Baia-Mare; nr. 1530: Idem; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1424: Stîlpeni, r. Muscel; ST. ROȘU 10 (1958) nr. 858, 879; ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1621 (3100): Piatra Neamț; V. LIB. 9 (1958) nr. 408; ZORI NOI Căl. 1958, nr. 648.

200. Adevăr, nu superstiții. CRAV. ROȘIE 1958, nr. 7: 14—15; nr. 8: 26; nr. 9: 23.

Combaterea unor credințe deșarte.

201. B ă l ă ș e s c u, Ion: Nunta în colectivă. UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 475.

Descrierea sumară a unei nunți din com. Văcărești, r. Tîrgoviște.

https://biblioteca-digitala.ro

202. Bistraie, Vasile: Credinţe greşite. V. NOUĂ 8 (1958) nr. 5.
Combate elemente superstiţioase de dendrolatrie.

203. Botez, Demostene: Novogodnie pojelania. [Urări de anul nou]. NAROD. RUM. 1958, nr. 1.
Fragment «sorcovă».

204. Camilar, Eusebiu: Noci rapsodov. [Noaptea rapsozilor]. NAROD. RUM. 1958, nr. 1: 5—7.
Descrierea obiceiurilor de la anul nou, cu 1 fragment de «pluguşor».

205. Călineşteanu, V.: Stîna din dealul Higi. V. LIB. 9 (1958) nr. 397.
Obiceiul «ziua stînei» la întovărăşirea din com. Bîrsana. 1 fragment de cîntec popular.

206. Chelcea, Ion: Obiceiuri în legătură cu viaţa omului în Pătaş şi Borlovenii Vechi-Caraş. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 55—82.
Descrieri de obiceiuri la naştere, de copilărie, de tineret, la nuntă, înmormîntare.

207. Coleşiu, M.: Stima. MUNCA 14 (1958) nr. 3314.
Combaterea credinţelor înapoiate.

208. Cordoş, I.: Sărbătoarea recoltei. TURDA 10 (1958) nr. 516.
Descrierea ritualului de seceră «cununa».

209. Cordoş, I.: Sus la muntele Găina. TURDA 10 (1958) nr. 514.
Chemarea tulnicelor, descrierea tîrgului, 1 foto.

210. Datini de anul nou. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 1 (prima copertă interioară).
4 fotografii: buhaiul, colindul, pluguşorul, sorcova.

211. Drăgoi, Ioachim V.: Nunta din satul Seliştе. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 47—78.
Descrierea ceremonialului. Cu o prezentare de început şi încheiere de Mihai Pop şi cu 15 melodii transcrise de Sabin V. Drăgoi.

212. Drăgoi, Sabin V.: 30 colinde alese. Piano solo. [Bucureşti], Ed. muzicală, 1958. 28 p.
Melodii populare aranjate pentru pian. Notă bibl.: INF. BUC. 6 (1958) nr. 1634.

213. Fényképezögépel a Mócvidéken. [Cu aparatul fotografic prin Ţara Moţilor]. FÁK. 13 (1958) nr. 202.
Tîrgul de fete de la Găina.

214. Florea, T.: Zi de tîrg pe muntele Găina. Scurt itinerar. În preziua tîrgului. O noapte de basm. La tîrg. FĂC. 13 (1958) nr. 3658.

215. Fochi, Adrian: Folclor romînesc din Transilvania sec. al XVII-lea. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 45—62.
Analiza unui document din 1675, ca izvor pentru istoria folclorului romînesc.

216. Gainai leányvásár. [Tîrgul de fete de la Găina]. VÖR. ZASZ. 7 (1958) nr. 163 (2066): foto.

217. Gavrilă, M.: Vestitul tîrg de pe muntele Găina. V. NOUĂ 8 (1958) nr. 29.
Descrierea generală, dansuri şi instrumente muzicale populare.

218. Ghenea, C. C.: Din trecutul teatrului nostru de păpuşi. TEATRUL 1958, nr. 5: 46—52.
Şi despre scaloian, paparude, brezaie, capră, turcă, vicleim. Cu 1 foto: Scaloian.

219. Ghicitul — o aberaţie. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2905.
Prezentarea şi combaterea unor superstiţii.

220. Gîţză, Letiţia [şi] Mihail Florea: Manifestări de dramă populară în cîteva regiuni ale ţării. STUD. CERCET. IST. ART. 5 (1958) nr. 1: 275—280.
Anchete la teren, urmărind latura spectaculoasă a unor obiceiuri: Sîn-Medru, strigările peste sat, miţuitul, căluşul (reg. Piteşti), nunta, înmormîntarea, priveghiul, unele obiceiuri de iarnă (Transilvania).

221. Indig, Otto: A Mócvidéken. [În Ţara Moţilor]. FÁK. 13 (1958) nr. 181.
Tîrgul de fete de la Găina. Cu 2 foto.

https://biblioteca-digitala.ro

222. Jahrmarkt im Motzenland. [Tîrg în Ţara Moţilor]. N. WEG 10 (1958) nr. 2880.
Despre tîrgul de pe muntele Găina. Cu 1 foto.

223. [Lenghel-Izeanu, Petre]: Muncă şi voie bună. V. LIB. 9 (1958) nr. 391.
Descrierea unei şezători în com. Susani. 1 fragment cîntec popular.

224. Lungu, H.: Nuntă-n colectivă. MILCOV. 2 (1958) nr. 103.
Descrierea unei nunţi în com. Jariştea. Cu 1 foto.

225. Michitovici, F.: Serbarea primului caş. SĂT. 10 (1958) nr. 6: 12.
Descrierea sumară a obiceiului în reg. Cîmpulung Moldovenesc. Cu 4 foto.

226. Mateescu, N.: Cum au apărut superstiţiile. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1382.
Definiţie, origine, istoric. Concepţia materialistă şi superstiţiile.

227. Marcu, N.: Spiriduşi, horoscoape-gogoşi pentru naivi. FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2862.
Combaterea superstiţiilor.

228. Munteanu, Constantin: Leacul babei. ALB. 61 (1958) nr. 569.
Combaterea superstiţiilor.

229. Murgu, Mihai: «Fêtes paiennes à la mode de notre temps: les coutumes du Nouvel An». [Sărbători păgîne după moda vremii noastre: Obiceiurile de anul nou]. ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 223.

230. Nania, Ion I.: Sorcova. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1455.
Com. Teiu, r. Topoloveni.

231. Obiceiuri de pe Muntele Gheorghe. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4066.
Satul Stînăpari, r. Moldova Nouă. Locuitori, şezători, repertoriu de cîntece şi dansuri.

232. Olea, V.P.: Colind. ALB. 61 (1958) nr. 574: Concursul «Albinei».
Text nou. Com. Cîb-Chei, r. Alba.

233. Opresc u, Vasile: Din istoria religiei şi ateismului. Bucureşti, I.P. 3 [1958]. 28 p.: Colecţia «în ajutorul lectorilor S.R.S.C.»
Ritualuri, practici religioase, magie, religie.

234. Paşcaniuc, Hortensia: Obiceiuri din bătrîni. SĂT. 10 (1958) nr. 4: 15.
Combaterea unor superstiţii din Prislop, r. Şomcuţa Mare.

235. Pîrva, I.: «Tîrg» la Găina. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1121.
Descriere, participanţi, programul cultural.

236. Pop, Augustin Z.N.: «Cuca-muca» în semnificaţia Pluguşorului. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 91—100.
Documente atestînd istoricitatea fragmentului de plugușor referitor la localitatea Cuca-Măcăi.

237. Pop, Mihai: Măştile de lemn din Bîrseşti-Topeşti, Vrancea. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 7—26.
Descriere, confecţionare, funcţie. Cu 4 pl. h. t.

238. Radu, T.: Baba Stanca «dezleagă» cununiile. FLAC. P. Neamţ 10 (1958) nr. 665.
Combaterea superstiţiilor şi credinţei în «vrăjitoare».

239. Radu, T.: «Doctor» în leacuri băbeşti. FLAC. P. Neamţ 10 (1958) nr. 715.
Demascarea «doctorului» Budiş din Bodeşti.

240. Sărăţeanu, Beatrice: Vestitul şi tradiţionalul «Tîrg al Moşilor». ORIZONT. 7 (1958) nr. 87—88: 140—145.
Istoric, descrierea distracţiilor populare. Reproduce 3 acuarele de Preziosi din 1869.

241. Sevastos, M.: Moldauische Gerichte und Kirchweihfeste. [Mîncări şi hramuri moldoveneşti]. RUM. HEUTE 1958, nr. 3: 36—37.
Descrierea hramurilor mănăstireşti şi a mîncărurilor tradiţionale. Vezi şi: ROUM. AUJOURD-HUI 1958, nr. 3: 36—37; RUM. HOY 1958, nr. 3: 36—37; RUM. TO-DAY 1958, nr. 3: 36—37.

242. Silaghi, Al.: La o nuntă. CRIŞ. 13 (1958) nr. 9.
Descrierea ceremonialului din satul Beiuşel. Cu 1 foto.

https://biblioteca-digitala.ro

243. Simovici, A.: Din folclorul reg. noastre. « Drăgaica », dansul sărbătoririi recoltei. ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1339.

Descriere, sensul nou al sărbătorii.

244. Solomon, Max.: Știința și superstiția. FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4181.

245. Despre superstiții. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1288.

Istorie și exemple (răsturnarea sării, strănutatul, numărul «dracului», cea de a treia țigară).

246. Șahighian, A.: Winterbräuche. [Obiceiuri de iarnă]. RUM. HEUTE 1958, nr. 1: 4—6.

Descriere de datine și credințe. Vezi și : ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 1: 4—6; RUM. HOY 1958, nr. 1: 4—6; RUM. TO-DAY 1958, nr. 1: 4—6.

247. La o șezătoare sătească. TURDA 9 (1958) nr. 464.

Descrierea obiceiului: ce se lucrează, cum se petrece (ghicitori, snoave, cîntece în grup).

248. Ștefan, I. M.: Luna superstițiilor și... luna cea adevărată. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 3: 52—53.

Combaterea credințelor și superstițiilor, precum și a pronosticurilor meteorologice legate de lună.

249. Ștefan, I. M.: Știința învinge și demască superstițiile. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 10: 49—51.

250. Tîrgul moșilor. ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4196.

Aspecte cu caracter descriptiv + 1 foto.

251. Țențulescu, Gh.: La clacă. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 30—31.

Descriere. În text fragmente de cîntece și strigături.

252. Woher kommt der Ausdruck: « Ich halte dir den Daumen »? [De unde vine expresia: « Îți țin pumnul »?]. N. WEG 9 (1958) nr. 2713.

Combaterea practicii și superstiției.

253. Zăvoianu, M.: Într-o seară la Săpînța. V. LIB. 9 (1958) nr. 425.

Obiceiul de a cînta din tulnic la căderea primilor fulgi de zăpadă.

3. PROZĂ POPULARĂ: BASME, SNOAVE, LEGENDE, TRADIȚII ȘI POVESTIRI. TEXTE, EMISIUNI RADIOFONICE, AUDIȚII ȘI LECTURI ÎN GRUP

Vezi și: nr. 167, 170, 247, 315, 391, 416, 485, 487—488, 500, 515, 517, 531, 546, 553—554. 561—562, 568, 574, 580, 585, 593—594, 601, 610, 623, 629, 645, 649, 658—659, 665, 669—670, 676, 678, 681, 685, 688—690, 703—704, 709—710, 714, 718, 720, 722, 725, 729, 738—739, 759—760, 768—769, 775, 778, 780,783, 785, 792, 798, 805, 810, 837, 902, 944, 952, 956—958, 963, 966, 968, 970—973, 1069, 1080—1081.

254. Alexandria. Ed. îngrijită, cu o prefață, glosar și note de Dan Simonescu. Ed. a 2-a revăzută. [București], E.S.P.L.A., 1958. 167 [—171] p. + 1 f. pl. și fasc.: Biblioteca pentru toți.

Note bibl.: INF. BUC. 6 (1958) nr. 1584; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2855.

255. [Audiții de basme pentru copii]. ALB. 61 (1958) nr. 552: Tulucești, r. Galați; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2810: clubul « Constructorul » Petroșani; ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4074: Palatul culturii Brăila; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2851: clubul minier Lonea; DRAP. ROȘU, 1958, nr. 597: biblioteca raională Rîmn. Sărat; AVÎNT. 8 (1958) nr. 406: biblioteca raională Bistrița; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 92: Tecuci; nr. 137—138: bibliotecile sătești r. Tecuci; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1165: teatrul de păpuși Botoșani; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3181: Șocariciu, r. Fetești; DRAP. ROȘU 1958, nr. 579: Ghergheasa, r. Rîmn. Sărat; FĂC. 13 (1958) nr. 3744: Palatul culturii Cluj; FLAC. P. Neamț 10 (1958) nr. 690: Casa pionierilor P. Neamț; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 198 (399): tabăra centrală de pionieri din Tescani r. Moinești; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1491: biblioteca nr. 25 din str. Lînăriei și biblioteca din com. Jilava; LUPTA N. 3 (1958) nr. 148: biblioteca raională Giurgiu; nr. 152:

https://biblioteca-digitala.ro

Căminul cultural Frăteşti, r. Giurgiu; LUPTA N. Dor. 9 (1958) nr. 435: Casa de copii nr. 2 din Dorohoi; MUNCA 14 (1958) nr. 3168: clubul pionierilor din Botoşani; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1517: Casa raională de cultură Lăpuş; ST. ROŞU 10 (1958) nr. 876; ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1644 (3123): Zănesti, r. Buhuşi; STEAUA R. 14 (1958) nr. 490; UZINA N. 8 (1958) nr. 588; V. LIB. 9 (1958) nr. 396; Vad, r. Sighet; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4100: Bordei Verde, r. Călmăţui; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3199: Zvoriştea, r. Dorohoi; nr. 3266: şcoala medie «Ştefan cel Mare» Suceava; UZINA N. 8 (1958) nr. 625: I.C.S.M. Hunedoara.

256. Basme, povestiri şi snoave. Culegere din literatura noastră clasică. Ed. îngrijită de redacţie. Tirajul al 2-lea. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1958. 359 p. + 8 portr.: Biblioteca ţăranului muncitor.

17 texte din C. Negruzzi, N. Filimon, Al. I. Odobescu, M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale, I. Slavici şi B. St. Delavrancea. Cu sumare note biografice. Rec.: DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4357; MUNCA 14 (1958) nr. 3285. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2804; STEAUA R. 7 (1958) nr. 608.

257. Bilţu-Dancuş, Titus: Stan Pătru. Însurătoarea lui Stan Pătru. Basm maramureşan cules de la ciobanul Pop Petre lui Tincu din Săpînţa. CRAV. ROŞIE 1958, nr. 3 :10—12.

258. Buzatu, D.: Două vechi sate oltene. MITROP. OLT. 10 (1958) nr. 1—2: 101—106.

Legendă despre dealul Marcoprici.

259. Căbulea, V.: Culegătorii de aur. Bucureşti, Editura tineretului. 1958. 307 [—310] p.: Colecţia «Patria noastră».

Reportaj: 4 legende moţeşti (a sărăciei: 5—8; a lui Alexandru Macedon: 43; a Cheilor Turzii: 43; a muntelui Găina: 140); 1 tradiţie despre haiducul Balica: 42; o poveste: 148—155; 6 strigături: 73, 146, 153; 4 fragmente de cîntece populare: 24, 71, 126, 128; descrierea tîrgului de fete de la Găina: 123—127, 142—148. Rec.: CĂL. BIBL. 11 (1958) nr. 12: 6—7.

260. Călinescu, G.: Cinci povestitori contemporani. CONTEMP., 1958, nr. 10 (596): Cronica optimistului.

Audiţie de basme organizată de Institutul de folclor la Institutul de Istorie literară şi folclor al Academiei R.P.R. Despre raportul dintre tradiţie şi inovaţie în basmul contemporan.

261. Călinescu, G.: Estetica basmului. II. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 7 (1958) nr. 1—2 :7—135.

Despre metamorfoză, obiecte năzdrăvane, procreaţie, precocitatea pre-şi postnatală a voinicului, fratele mai mic, binefacerile — auxiliile lui Făt-Frumos, esenţa morală a lui Făt-Frumos, Hăbăucul, împăratul, psihologia senilului, fata cu purtări rele, fata năzdrăvană, amazoana, portretul fetei, perversitatea, gelozia maternă, gelozia paternă, mama vitregă, sora vitregă, surori rele, fata neagră, malignitatea femeii senile, misoginismul, incestul, ideea de clasă, peisajul, arhitectura, veşminte, autenticitatea, fondul omenesc, stereotipia, critica basmului.

262. Călinescu, G.: Ideea de clasă în basm. CONTEMP., 1958, nr. 42 (628): Cronica optimistului.

263. Chiaburul păcălit. ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2821.

1 snoavă.

264. Cîrje, Ion: Legende und Geschichte. Kloster Argeş. [Legendă şi istorie. Mănăstirea de la Curtea de Argeş]. RUM. HEUTE 1958, nr. 4: 28—31.

Şi despre legenda meşterului Manole. Vezi şi: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 4: 28—31; RUM. HOY 1958, nr. 4: 28—31; RUM. TO-DAY 1958, nr. 4: 28—31.

265. [Constanţiu, Ilarion]: Din necazurile lui Nastratin Hogea. ALM. ORT. 1958, 252—254.

3 snoave, prelucrate de...

266. Creangă, Ion: Das Beutelchen mit den zwei Batzen. [Punguţa cu doi bani]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 5: 6—8.

267. Creangă, Ion: Capra cu trei iezi. Desene, Dem. Buc., Ed. pentru limbi străine, 1958. 15 p. nenum.

În limba telugă.

https://biblioteca-digitala.ro

268. Creangă, Ion: Fata babei și fata moșneagului. Ed. a 3-a. Ilustrații de Ioana Constantinescu. [Buc.], Ed. tineretului, 1958. 24 p. cu ilustr.: Traista cu povești.

269. Creangă, Ion.: Ioan Roată și Vodă Cuza. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 12 16.
Fragment din tradiție.

270. Creangă, Ion: Das Märchen vom Harap Alb. Ilustriert von Anastase Demian. Aus dem Rumänischen von Renate Molitoris. Nachdichtung der Verse von Alfred Margul-Sperber. Buc., Ed. în limbi străine, [1958]. 78 p. cu ilustr.

271. Creangă, Ion: Scazca o Belom Arape. Illiustrații: A. Demiana. Perevod s rumînscogo M. I. Olsufieva. Buc., Edit. de stat în limbi străine, 1958. 80 p. cu ilustr.

272. Dulfu, Petre: Isprăvile lui Păcală. Ilustrații de Rik Auerbach. [București], Ed. tineretului, 1958. 161 [—164] p. cu ilustr.
Rec.: V. NOUĂ 8 (1958) nr. 40; GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 39 (237): G. Șerbu.

273. Eminescu, Mihail: Făt-Frumos din lacrimă. Ilustrații de Marcela Cordescu. Buc., Edit. tineretului, 1958. 32 p. cu ilustr.

274. Esopia. Ed. îngrijită, cu un studiu introductiv, note, glosar și bibliografie de Ion Const. Chițimia. Ed. a 2-a. [București], E.S.P.L.A., 1958. 220 [—223] p. cu facs. + 1 f. pl.: Biblioteca pentru toți.
Note bibl.: INF. BUC. 6 (1958) nr. 1584; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2855.

275. Goldfeld, Mircea: Vă prezentăm școala din Bistrița. FLAC. P. Neamț 10 (1958) nr. 664.
Și o legendă despre dealul «Piciorul lui Petru Rareș».

276. Ispirescu, Petre: Sarea în bucate. Ilustrații de Constanța Ceptureanu Marinescu. [Buc.], Ed. tineretului, 1958. 31 p. cu ilustr. Traista cu povești.

277. Lascu, N.: Ovidiu în literatura română. STEAUA 9 (1958) nr. 2: 63.
Tradiții și legende despre Ovidiu.

278. Margul-Sperber, Alfred: Die Weltgeltung Păcalăs. [Valoarea universală a lui Păcală]. RUM. RUNDSCHAU 12 (1958) nr. 2: 88—91.
Caracterizarea eroului ca prototip al protestului social. Vezi și: REV. ROUM. 12 (1958) nr. 2: 88—91; RUM. LIT. 12 (1958) nr. 2: 88—91; RUM. REVIEW 12 (1958) nr. 2: 88—91.

279. Mircea Vodă Ciobanul. LUMIN. 1958, nr. 1: 2.
Tradiție, după C. Rădulescu-Codin.

280. [Notă]. CONTEMP., 1958, nr. 12 (598): Teatru.
Despre dramatizarea basmului lui I. Creangă, Ivan Turbincă.

281. Odobescu, Al. I.: Jupîn Rănica lis. Risunki A. Alekse. Perevod s rumînskogo M. Olsufieva. Buc., Ed. tineret, 1958. 30 p.

282. Odobescu, Al. I.: Lisiak Rypák Kresby od A. Alexy. Do slovenciny prelozili: Corneliu Barborica a Josef Kaliniak. Buc., Edit. pentru limbi străine, 1958. 29 p. cu ilustr.

283. Pann, Anton: Povestea vorbei. [Text stabilit și glosar de I. Fischer. Precuvîntare de Ion Roman. Ilustrații de Eugen Taru]. [București], E.S.P.L.A., 1958, 401[—404] p. cu ilustr. + 21 f. ilustr.
Rec.: DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4355; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4459.

284. Povești și legende. Ed. îngrijită de Sabina Stroescu. București, Ed. tineretului, 1958. 197 [—207] p.: Colecția «Miorița», 9.
Notă a editorului. 14 povești și legende despre flori, 3 despre plante în general, 2 despre arbori, 9 despre insecte și 28 texte despre păsări. Rec.: IAȘUL LIT. 9 (1958) nr. 5: 103—104: Apostol Ion Popescu; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4205.

285. Román népmesék. Bözödy György fordítása. București, Állami irodalmi és művészeti kiadó, 1958. 154 [—159] p.: Kinces könivtár.
10 basme populare românești.

https://biblioteca-digitala.ro

286. Slavici, I.: Doi feţi cu stea în frunte. Ilustraţii: N. Hilohi. Buc., Ed. Tineretului, 1958. 64 p. cu ilustr.: Înşiră-te mărgărite.

287. Ştef, V.: Fericirea se cîştigă, nu se primeşte. Culeş de ... CRAV. ROŞIE 1958, nr. 3: 26.
Basm ardelenesc.

288. Ştefan Vodă şi moşneagul. LUMIN. 1958, nr. 3: 2.
Tradiţie, după C. Hădulescu-Codin.

289. Vasiliu, Alexandru: Poveşti. Ed. îngrijită şi prefaţată de I. D. Bălan. [Bucureşti], Ed. tineretului, 1958. 384 p.: Colecţia « Mioriţa », 7.
Biografie şi 13 poveşti.

4. PAREMIOLOGIE POPULARĂ: PROVERBE, ZICĂTORI, GHICITORI

Vezi şi: nr. 163, 167, 170, 190, 247, 445, 521, 546, 599—600, 666—667, 694, 706—708, 730, 764.

290. Apetroae, Ioan: Ghicitori. ALB. 61 (1958) nr. 572: Concursul « Albinei ».
5 texte.

291. Baboi, Dumitru: Din folclorul regiunii noastre. ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1339.
5 ghicitori din com. Buzescu, r. Alexandria.

292. Chilea, Sebastian: Diavolul în proverbe şi maxime. MITROP. OLT. 10 (1958) nr. 3—4: 210.
9 proverbe.

293. Cimilituri şi ghicitori din Holod. ALM. ORT. 1958, 306—307.
2 texte.

294. Colţul proverbelor. FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 854.
7 texte comentate.

295. Cugetări. ALM. ORT. 1958, 185, 251, 256.
22 proverbe.

296. Georgescu-Tistu, N.: Creatorii de cultură despre carte. CĂL. BIBL. 11 (1958) nr. 5: 9.
1 cimilitură reprodusă după A. Gorovei.

297. Ghicitori. ALB. 61 (1958) nr. 523, 528, 530, 538, 542, 553, 554, 560, 563, 564, 566, 570.
38 texte.

298. Ghicitori. ALM. ORT. 1958, 307.
12 texte.

299. Ghicitori. CRIŞ. 13 (1958) nr. 9.
4 texte.

300. Ghicitori. DRUM. BELŞUG. 1958, nr. 4 (48): 24; cop. II-a inter.
13 texte.

301. Ghicitori. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1259.
5 texte (pom, fluier, tractor, pîine, somn).

302. Ghicitori. V. BUZĂU. 10 (1958) nr. 788, 791.
4 texte (viţa de vie, mămăliga, sania, televizorul).

303. Din înţelepciunea poporului. FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4233.
3 proverbe.

304. [Lenghel-Izeanu, Petre]: Ghicitori. V. LIB. 9 (1958) nr. 391.
11 texte. Dîrsana şi Onceşti, r. Sighet. Cu informatori.

305. [Lenghel-Izeanu, Petre]: Proverbe şi zicători. V. LIB. 9 (1958) nr. 391.
11 texte.

https://biblioteca-digitala.ro

306. Proverbe. CRAV. R●ȘIE 1958, nr. 8: 26.
Proverbe uzbece, maghiare, romînești, chinezești și indiene.

307. Proverbe. DRUM. BELȘUG. 1958, nr. 4 (48): cop. II-a inter.
8 texte.

308. Proverbe. FLAM. R●ȘIE 10 (1958) nr. 870.
5 texte răstălmăcite.

309. Proverbe, ghicitori. DRUM. BELȘUG. 1958, nr. 3 (47) cop. II-a inter.
4 ghicitori și 6 proverbe.

310. Rahmil, Monica: Ghicitori și proverbe, culegere alcătuită de ... I. Ghicitori; II. Proverbe, zicători. [București], E.S.P.L.A., [1957]. 332 [—335] p. (I); 447 p. (II): Biblioteca pentru toți. Rec.: STEAUA 9 (1958) nr. 1: 87—88: D. Florea-Rarițe.

311. Seridon, Gh.: Ghicitori. CRAV. ROȘIE 1958, nr. 3: 22; nr. 5: 5; nr. 7: 25; nr. 8: 26.
Autenticitate îndoielnică.

312. [Seri de ghicitori]. ALB. 61 (1958) nr. 545: Bucecea, r. Botoșani; DOBR. N●UĂ 11 (1958) nr. 2938: Murighiol, r. Tulcea; FLAC. M●IN. 5 (1958) nr. 198 (399): tabăra centrală de pionieri Tescani, r. Moinești; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1491: biblioteca nr. 25 din str. Lînăriei și biblioteca din com. Jilava; ST. ROȘU 10 (1958) nr. 876; ST. R●ȘU Bac. 1958, nr. 1644 (3123): Zănești, r. Buhuși; V. LIB. 9 (1958) nr. 419.

313. Zicale. ALB. 61 (1958) nr. 565.
5 texte.

5. F●LCL●R VERSIFICAT ȘI CÎNTAT

a. Balade populare

Vezi și: nr. 163, 167, 170, 175, 178, 190—191, 193, 197, 326, 489, 530, 546, 592, 642, 651, 655, 791, 809, 964.

314. Balotă, Anton: Funcțiunea socială a cîntecului bătrînesc. Balada lui Vartici. REV. F●LC. 3 (1958) nr. 2: 101—112.
Istoricitatea conținutului baladei respective.

315. Basa, B.: Eroi populari în tradiția unui sat hunedorean: Satul Craiului. DRUM. S●C. 10 (1958) nr. 948.
Articol scris pe baza materialului folcloric culeș din Cinciș de S. Ciucescu. 1 baladă populară locală și 2 tradiții.

316. Grosu, Mitu: Caracterul general istoric al baladei populare romînești. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 39—49.
Schema unei noi clasificări a baladelor populare romînești.

317. Iovan Iorgovan: de la baladă la opera de artă plastică. DRAP. R●ȘU Tim. 15 (1958) nr. 4119.
Rezumatul baladei, un scurt fragment din baladă, aria de circulație a textului. Interpretarea plastică a lui Romulus Ladea. Cu 1 foto.

318. Lenghel-Izanu, Petre: Ionu' lui Ion a Șomșigului. (La izvoarele cîntecului popular). PT. S●C. 9 (1958) nr. 1508.
Prezentare a unui creator de cîntece populare din Șieu. Cu un fragment dintr-o baladă a acestuia.

319. Lenghel-Izanu, Petre: Pintea Viteazul. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1348.
Istoricitatea baladei haiducești a lui Pintea.

320. Miorița. PR●GR. RADIO 8 (1958) nr. 336: 1.
Scurtă analiză a baladei.

321. Pintea Viteazul. Baladă populară. PROGR. RADI● 8 (1958) nr. 343: 16.
Prezentarea eroului.

https://biblioteca-digitala.ro

322. Raţiu, Iuliu: Balada lui Gheorghe haiducu. ÎNDRUM. CULT. 11 (1058) nr. 2: 32.
Text. Tismana, reg. Craiova. Are informator.

323. Tripcea, Theodor: Balada «Călătoria fratelui mort» la aromîni. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 137—139.
Prezentare a materialului macedonean (1 variantă versificată şi 1 în proză).

324. Vrabie, Gh.: Balada Novăceştilor. SCRIS. BĂN. 9 (1958) nr. 6: 84—91.
Locul de baştină şi tematica ciclului. Apropieri cu epica iugoslavă.

325. Vrabie, Gh.: Călătoria fratelui mort sau motivul Lenore în folclorul sud-est european. LIMBĂ. LIT. 3 (1957) 257—293 (5 tab. + 2 h.).
Rec.: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 141—147: Anton Balotă.

b. Cîntece şi doine

Vezi şi: nr. 162—163, 167, 170, 173, 178, 190—191, 193, 195, 197—198, 205, 223, 231, 247, 251, 259, 482, 494—496, 506—507, 529, 532—533, 537—539, 541—543, 546, 551, 569, 573, 576, 582, 586, 588—590, 592, 614—615, 621, 633, 643—644, 674, 716, 723, 740, 794, 827,847, 1058, 1071.

326. Alexandrescu, Gr.: Opere. 1 Poezii. Ed. Critică, note, variante şi bibliografie de I. Fischer. Studiu introductiv de Silvian Iosifescu. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1957.
Poezii populare: fragment baladă: 379—380; 47 cîntece de peste Olt: 381—399; cîntecul Jiianului: 400—403. Note despre acest material 565—568. Rec.: STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 7 (1958) nr. 3—4: 504—506: Gh. Bulgăr.

327. Amzulescu, Al. I.: Carul de flori. Observaţiuni asupra evoluţiei unei imagini lirice. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 27—44.
Fixarea motivului, circulaţia sa şi relaţii cu alte domenii ale culturii populare. Cu 4 pl. h. t.

328. [Baş, Teodor]: Unde-s mulţi, puterea creşte. ALB. 61 (1958) nr. 537.
Text din vol. «Pe-un picior de plai».

329. Bazavan, Gheorghe: Călușul oltenesc. Cor mixt. Versuri populare. [Bucureşti], Ed. muzicală, [1958]. 12 p.
Joc popular, melodie şi text.

330. Bălănescu, Al., I. Braghes şi Ion G. Nania: La a ta aniversare; Drag ne e-n gospodărie; Bunicuţa mea duioasă; Frunzuliţă, foi mușcată; Ca albinele în stup; Dragului, Partidului; Am o ţară ca o floare; Nu-i nici una mai frumoasă; A-nflorit o garofiţă. ALB. 61 (1958) nr. 574.
Texte noi. Tg. Lăpuş, reg. Baia-Mare; com. Teiu, r. Topoloveni; com. Olăneşti-Băi, r. R. Vilcea; com. Priboeni, reg. Piteşti; com. Băieni, r. Băbeni-Bistriţa.

331. Bistriceanu, Nichita: Valea Bistriţei (versuri de ieri — fotografii de azi). FLAC. P. Neamţ 10 (1958) nr. 671.
În context. versuri culese de E. Camilar de la poetul autodidact C. Tănase-Teiu, «pătrunse în folclor».

332. Braghes, I.: Cîntece de viaţă nouă. ALB. 61 (1958) nr. 567.
2 texte. Reg. Stalin.

333. [Braghes, I.]: Octombrie să trăiască. Vino azi cu noi în sat. ALB. 61 (1958) nr. 566.
2 texte. Codlea şi Archita, reg. Stalin.

334. La Bucerdea-ntr-al nost' sat. DRUM NOU 15 (1958) nr. 4340.
Cîntec nou.

335. Bucur Vasile: Folclor din raionul Gurahonţ. CRIŞ. 13 (1958) nr. 246.
2 cîntece noi, 1 strigătură.

336. Buceiu, Ioan: Folclor. CRIŞ. 13 (1958) nr. 305.
2 cîntece şi strigături.

337. Caiet de cîntece pentru tineret. U.T.M. Comitetul regional Baia Mare, 1958. 48 p.
Unele texte par a fi populare. Fără melodii.

338*. Caiet de cîntece pentru tineret. Timişoara, Ed. U.T.M., Comit. raional, 1958. 19 p.

https://biblioteca-digitala.ro

339. Ciucescu, Stoian: Poezii populare. UZINA N. 7 (1958) nr. 631.
3 cîntece antinemeşeşti. Material datat, localizat şi cu informatori.

340. Cîntă puiul cucului. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 29.
Text şi melodie. Bătrîna, reg. Hunedoara.

341. Cîntece populare din colecţia Voevidca. Armonizate de Eusebie Mandicevschi. [Note biografice de Liviu Rusu]. Bucureşti, Lito-tipogr. Fond. Muzical, [1958]. 36 p. cu portr.
Supl. la rev. Muzica nr. 8. 20 melodii populare armonizate.

342. Cîntece pentru tineret. Bucureşti, U.T.M. Comitetul raional «V. I. Lenin». Bucureşti, [1958]. 24 p.
1 text popular; 22. Fără melodie.

343. Cîntecul plutaşului. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 26.
Text şi melodie. Izvorul Muntelui, reg. Bacău.

344. Cîntecul popular bihorean. PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 338: 1.
Generalităţi.

345. Cîntecul în Ţara Oaşului. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2710.
16 texte de cîntece populare noi şi 7 strigături din culegerea lui Isidor Ripă din com. Negreşti. Despre culegător şi o scurtă caracterizare a folclorului local. Pagină întocmită de Savin Stelian.

346. [Chira, Vera]: Cîntec de la noi. ALB. 61 (1958) nr. 573: Concursul «Albinei».
Text, Văleni şi Cufoaia, r. Lăpuş, reg. Baia Mare.

347. Chirescu, Ioan D.: Bade Lucă! Pentru cor mixt. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 1: 17—19.
Melodie populară prelucrată.

348. Din comoara folclorului nostru: cîntecul bănăţean. PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 364, 368.
Prezentare generală.

349. Din comoara folclorului nostru: cîntecul bucovinean. PROGR. RADIO 8 (1958)
Prezentare generală.
nr. 357: 13.

350. Corivan, N.: Clerici ortodocşi din Moldova şi Muntenia care au luat parte la revoluţia din 1848. MITROP. MOLD. SUC. 34 (1958) nr. 7—8: 629—639.
Şi versuri populare despre Popa Şapcă.

351. Croitoru, Ion: Fusul. Cîntec popular din Muntenia. Prelucrare pentru cor mixt de... [Bucureşti], Ed. muzicală, [1958]. 6 p.

352. Cuclin, Dimitrie: Coruri. Bucureşti, Ed. muzicală, 1958. 72 p.
6 prelucrări de melodii populare, restul în stil popular.

353. Culcer, prof. Al. şi Mircea Scripcă: Ploşca lui Florea Mogoş horitorul satului Moiseiu. MAGAZIN 2 (1958) nr. 25.
În text fragmente de cîntece populare cu caracter social. 1 foto: ploşcă.

354. De s-ar vinde dragostea. Melodie populară din com. Gîşteşti, raion Mihăileşti, reg. Bucureşti. Prelucrare de Alexandru Paşcanu. [Bucureşti, f. ed., 1958]. 4 p.
Melodie populară prelucrată.

355. Doină. ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1339: Din folclorul regiunii noastre.
Text nou din Spanţov, r. Oltenita. Are informator.

356. Drăgoi, Sabin V.: Cîntec şi joc. Cor mixt. [Bucureşti], Ed. muzicală, [1958]. 8 p.
2 melodii populare.

357. Fărcaşiu, Petre: Pleacă oameni la pădure. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1101.
Fragment de cîntec popular cu conţinut social.

358. Din folclor. MUNCA 14 (1958) nr. 3273.
Generalităţi despre creaţia poetică populară. 2 cîntece noi, culese de Ion Socol, din reg. Craiova şi reg. Cluj.

https://biblioteca-digitala.ro

359. Folclor din Holod. CRIȘ. 13 (1958) nr. 9.
Despre culegerile înv. Ioan Tamaș, dintre 1936—1948, cu fragmente de cîntece.

360. Folclorul regiunii noastre despre viața nouă pe care o construim. FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 1876.
Pagină redactată cu concursul colectivului Casei regionale de creație. Introducere și material folcloric: 2 cîntece cu text și melodie, 5 texte de cîntece, 6 strigături. Materialul datat, localizat și cu informatori. 2 foto: port popular și un cor din regiune.

361. Găftone, Vasile: Cîntecul lui Grigă. Legendă din Oaș. ALB. 61 (1958) nr. 550.
4 texte din Certeza.

362. Găftone, V.: Pădure, dragă pădure... V. LIB. 9 (1958) nr. 409.
1 fragment cîntec popular cu conținut social. Are informator.

363. [Ghergariu, L.]: Abua, bua, bui. CERCET. LINGV. 3 (1958) 259—261.
În legătură cu această expresie în cîntecele de leagăn din Transilvania și Moldova de Nord. 1 exemplu, din Chelința, r. Cehul Silvaniei, reg. Baia Mare.

364. Hore și doine. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1259.
4 texte. Bîrsana. Cu informator.

365. La mai zi din frunză. Culegere alcătuită [și pref.] de prof. L. Paceag. București, Ed. de stat didactică și pedagogică, 1958. 152 p.
Cîntece și romanțe populare.

366. [Iacob, B. și I. Socol]: Din cîntecele noi ale Dobrogei. ALB. 61 (1958) nr. 564.
2 texte. Babadag, r. Istria și Ciocîrlia, r. Medgidia, reg. Constanța.

367. Ionescu, Gh. C.: Cîte ceva despre folclorul regiunii noastre. FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 1988.
Generalități. 2 cîntece cu text și melodie. Materialul localizat, datat și cu informatori.

368. Ionescu, Mariana: Oltenia. NAROD. RUM. 1958, nr. 5: 9—10.
Fragment de cîntec popular.

369. Ivan, Vania și Serghei. ALB. 61 (1958) nr. 574: Concursul « Albinei ».
Text. Cules de la învățătorii participanți la cursurile de educație fizică din Slatina. 16 iulie 1958.

370. [La izvorul poeziei]. ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4288.
Două texte de cîntece noi oltenești.

371. Kelemen, B.: Precizări și completări la Bibliografia românească veche. CERCET. LINGV. 3 (1958) 75—87.
Despre, « Cîntecele cîmpenești cu glasuri românești » din 1768. Cîntece românești și maghiare în foto copii.

372. Lăcătușu, Mitică: Doină. ALB. 61 (1958) nr. 573: Concursul « Albinei ».
Text. Săbăoani, reg. Bacău.

373. [Lenghel-Izeanu, Petre]: Doine, V. LIB. 9 (1958) nr. 391.
2 texte. Bîrsana și Slătioara, r. Sighet. Cu informatori.

374. Leresc u, Emil: Coruri. București, Ed. muzicală, 1958. 56 p.
2 cîntece populare (Trei rozete): 16, (Vîrtopul): 36; restul cu influențe ale muzicii populare.

375. Lungu, Alexandru: În tren. ALB. 61 (1958) nr. 534.
În text, 3 fragmente.

376. Mandicevschi, Eusebie: Opere alese. Ed. îngrijită de Liviu Rusu. București, Ed. muzicală, 1957. 143 p. + 1 f. portr.
Cîntece populare prelucrate pentru cor (cu intervenție): 78—109.

377. Marcu, George: Cîntecele polifonice aromîne. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 79—100.
Modul de execuție, determinant al polifoniei populare aromînești. Cu numeroase exemple muzicale în text.

378. Măciucă-Dic, Constantin I.: Cîntece de pe Jiu. Culese de... [București], E.S.P.L.A., [1957]. 192[—195] p. : Biblioteca pentru toți.
Notă bibl.: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 112—113: S[troescu], S.—C.

https://biblioteca-digitala.ro

379. Miculi, Carol: Lucrări instrumentale de... [Caietul] I. Bucureşti, Lito-Tip. « Editura muzicală ». Supliment la revista « Muzica » nr. 2, 1958. 34 p.
20 melodii populare, culese şi aranjate pentru pian.

380. Mihai, C.: Album. MUNCA 14 (1958) nr. 3195.
Fragment de cîntec lăutăresc.

381. Mîndră floare din ogoare. ALB. 61 (1958) nr. 574: Concursul « Albinei ».
Text cîntec nou. Gura Văii, com. Călimăneşti, r. R. Vîlcea. Are informator.

382. Munteanu, George: Foicica bobului. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 26.
Text. Fălticeni, reg. Suceava.

383. [Munteanu, Vitalie]: Cîntec despre nou. ALB. 61 (1958) nr. 568: Concursul « Albinei ».
Vaideeni, r. Sebeş. Are informator.

384. [Munteanu, Vitalie]: Dragă mi-i ţara moţească. ALB. 61 (1958) nr. 574: Concursul « Albinei ».
Baldovini, r. Gurahonţ, reg. Oradea.

385. Munteanu, Vitalie: Pictorul Simion Moţ. ALB. 61 (1958) nr. 566: Concursul « Albinei ».
Fragment text nelocalizat.

386. Mureşianu, Iacob: Opere alese. Ed. îngrijită de Nicolae Parocescu. Bucureşti, Ed. muzicală. 131 p. + 1 foto.
2 texte şi melodii populare (Murguleţul): 21, (Doină din Bihor): 64; restul imitaţii.

387. Musicescu, Gavriil: Opere alese. Ed. îngrijită de George Breazul. [Bucureşti], Ed. muzicală, 1958. 252 p. + 1 foto.
Melodii populare prelucrate pentru cor: 21—57; melodii populare aranjate pentru pian: 224—231.

388. Neagu, Mircea: Coruri. Bucureşti, Ed. muzicală, 1958. 57 p.
3 cîntece populare prelucrate: 3, 10, 13; restul în stil popular.

389. Pienaru, Toma: Trei mari eroi ai luptei pentru libertate. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1009.
Cu 1 fragment de cîntec popular despre Horia.

390. Pop, Estera şi Aureliu Domşa: La noi în întovărăşire. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1078.
2 cîntece noi şi 3 strigături. Peţelca, r. Alba.

391. Pop, Gheorghe: Muncă şi voie bună la Căminul cultural din Giuleşti. V. LIB. 9 (1958) nr. 397.
1 fragment cîntec popular, menţiune despre snoave.

392. [Popa, Ioan]: Lele de la Orăştie. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1156.
Cîntec nou, text şi melodie.

393. Popescu, Zaharia: Coruri. Bucureşti, Ed. muzicală, 1958, 44 p.
4 cîntece populare, prelucrate: 9, 17, 19, 20.

394. Popescu-Bogdăneşti, N.: Mîndru e Banatul nostru. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2972.
Activitatea folclorică a lui Ion Vidu; 2 fragmente de cîntece populare bănăţene.

395. Poporul îşi cîntă bucuriile. DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 77 (1023).
2 texte. Cîntecul ţăranului din com. Meidanchioi, Cîntec de dragoste din com. Beştepe

396. Popşor, P.: În preajma marii sărbători. STEAUA R. 7 (1958) nr. 626.
Cîntec din com. Luieriu.

397. [Poşta redacţiei]. DRUM NOU 15 (1958) nr. 4349.
Răspuns lui Dumitru Antohi din Sighişoara. Fragment dintr-un cîntec popular nou.

https://biblioteca-digitala.ro

398. P r i v e l o i u, Constantin I.: Foaie verde grîu mărunt. ALB. 61 (1958) nr. 566.
Text. Com. Priboeni.

399. R o ș u, Titus L.: Romînii bihoreni și America. Cîntec de jale și blestem. CRIȘ. 13 (1958) nr. 180.
Scrisoare din 1914, notată prin 1920, de înv. C. Măruşca.

400. Seară de folclor din Ţara Zarandului. PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 330: 9.
Generalităţi despre folclorul local.

401. [S o c o l, Ion]: Cuvîntul Partidului — călăuza faptelor noastre. ALB. 61 (1958) nr. 541.
4 texte, reg. Craiova, Galaţi, Baia Mare şi Bacău.

402. [S o c o l, Ion]: «Multe-s gîndurile mele». ALB. 61 (1958) nr. 542: De prin sate adunate.
2 texte, reg. Craiova şi Baia Mare.

403. [S o c o l, Ion]: Din cîntecele noi ale poporului. ALB. 61 (1958) nr. 554. ✓
3 texte, reg. Constanţa.

404. [S o c o l, Ion]: Soare drag să nu mă spui... ALB. 61 (1958) nr. 560.
Text. Arieşeni, r. Cîmpeni, reg. Cluj.

405. [S o c o l, Ion]: Drag mi-a fost... ALB. 61 (1958) nr. 572: Concursul «Albinei».
Gîrla Mare, r. Cujmir, reg. Craiova.

406. S o c o l, Ion: Vine somnul să te fure. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 27.
Text. Frăţila, r. Olteţu, reg. Craiova.

407. S o c o l, Ion: Cunună cu flori mărunte. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 28.
Text. Voineasa, r. Loviştea, reg. Piteşti.

408. S o c o l, Ion: De pe-aici din depărtare. Am o mîndră. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 31.
2 texte.

409. S o c o l, Ion: Cucule, pasăre sură... ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 6: 57.
Text. Bălceşti, r. Băbeni, reg. Piteşti.

410. S o c o l, Ion: Jos în vale la izvoare. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 8: 4.
Text. Luduş, Cluj.

411. S o c o l, Ion: Pe costişa dealului. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 11: 6—7.
Text. Blăjeni, r. Bistriţa, reg. Cluj.

412. [S o c o l, Ion]: Din poezia populară nouă. MUNCA 14 (1958) nr. 3321.
2 texte cîntece noi din reg. Baia Mare şi reg. Craiova.

413. [S o c o l, Ion]: Ţara curăţitu-ni-s-a! La Maramureş la noi. MUNCA 14 (1958) nr. 3359.
2 texte cîntece populare noi, din reg. Baia Mare.

414. [S o c o l, Ion]: Din folclorul nou. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4209.
3 texte. Girişul Negru, r. Salonta, reg. Oradea; Cracalia, r. Dorohoi, reg. Suceava; Pomi, r. Şomcuţa Mare, reg. Baia Mare. Materialul dubios.

415. [S o c o l, Ion]: Cîntec de leagăn. ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1339: Din folclorul regiunii noastre.
Text din Brătăşani, r. Olteni.

416. S o m e ș a n, R.: Haiducul Iancu Jianu. NAROD. RUM. 1958, nr. 5: 33.
Tradiţii, 1 fragment din cîntecul Jianului.

417. Ș a h i g h i a n, Al.: Kogda zelionîi list vietsia, doina veselo poetsia. [Frunza-n codru cînd învie, doina cînt de veselie]. NAROD. RUM. 1958, nr. 3.
Primăvara oglindită în folclor. Cu 14 fragmente de cîntece şi doine.

418. Ș o i m a, Gheorghe: Jieneasca. Cor mixt. [Bucureşti], Ed. muzicală, [1958]. 3 p.
Melodie populară armonizată.

https://biblioteca-digitala.ro

419. T.T.: Măsurile prind viață. STEAUA R. 7 (1958) nr. 626.
Text de cîntec.

420. Tamaș, Ioan: Cîntece și descîntece din șezătoare. Din folclorul holodan. CRIȘ. 13 (1958) nr. 114.
9 cîntece. Are informator.

421. Teodorescu, Cicerone: Izvoare fermecate. Poezii populare culese de... Mîndre-s șezătorile. Tuturor lumea li-i bună. Cîntec de leagăn. Frunză verde de trifoi. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 1: 16.
4 texte de cîntec. Maramureș, Năsăud, reg. Oradea. Are informatori.

422. Din tezaurul muzicii corale românești. Cîntece alese. Culegere alcătuită de V. Pintea. [București], Ed. de stat didactică și pedagogică, 1958. 124 p.
3 melodii populare armonizate: 10, 17, 27.

423. Toso, V.: Pe Someș în jos... ALB. 61 (1958) nr. 524: Pe întinsul patriei.
Text nelocalizat.

424. Vălmaru, N.: List zelionîi, molodoi, ia — oltianin udaloi. [Foaie verde măgheran, m-a făcut mama oltean]. NAROD. RUM. 1958, nr. 5: 28.
7 fragmente de cîntece populare oltenești.

425. Vălmaru, N.: Sebanskaia svadba. [Nuntă ciobănească]. NAROD. RUM. 1958, nr. 7: 10—11.
Descriere, 14 fragmente de cîntecc și strigături. 6 foto.

426. Vicol, Adrian: Contribuții la studiul ritmului în cîntecele populare din Muscel. REV. F●LC. 3 (1958) nr. 3: 11—38.

427. Vidu, Ion: Cîntece, doine și strigături. Ediție îngrijită [și cuvînt introductiv] de Viorel Cosma. București, E.S.P.L.A., 1958. 196 p.+1 f. portr.: Biblioteca pentru toți.
Rec.: FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 942: M. Tabac; STEAUA 9 (1958) nr. 12: 103—104: D. Pop.

428. Vidu, Ion: Opere alese. Ediție critică de Viorel Cosma. [București], E.S.I.P., 1957. 143 p.
Melodii populare și în stil popular.

429. Volkslied. [Cîntec popular]. N. WEG 9 (1958) nr. 2759.
Traducere de Lotte Berg a cîntecului popular romînesc: Fă-mă, Doamne, ce mi-i face.

430. 20 cîntece ale compozitorilor din regiunea Stalin. ●r. Stalin, Casa regională a creației populare, 1957. 100 p.
I. Micu: Mult mă-ntreabă inima: 46; A. Bogdan: Mîndro la voi în grădină, Hațegana: 49; Murăș, apă mergătoare: 75; Gh. Șoima: Jienească: 69; Mîndru-i jocul hațegana: 82; Ca la Rășinari: 87; V. Fîntînă: De cu zori și pînă-n seară: 66; L. Lengyel: Két népdal: 59; N. Petri: Deutscher Tanz: 29 [recte 92].

c. *Strigături*

Vezi și: nr. 163, 170, 178, 190, 195, 251, 259, 335—336, 345, 360, 390, 425, 427, 463.

431. [Brateș, Călin]: Strigătură. ALB. 61 (1958) nr. 558.
De la colectiviștii de la G.A.C. Jeicu, r. Bistrița.

432. Brigada. ALB. 61 (1958) nr. 549.
8 texte, culese de la membrii brigăzii de agitație din comuna Bogdan Vodă.

433. La ciobanul de pe Jii. ST. R●ȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2804, 2810, 2816.
15 strigături culese de un colectiv al Sfatului popular raionul Petroșani.

434. Cu cîntecul și dansul la secțiile de votare. MILCOV. 2 (1958) nr. 105.
2 strigături.

435. Comori maramureșene. PT. S●C. 9 (1958) nr. 1259.
Informații etnografice și folclorice. 2 strigături cu conținut nou.

436. Fruncea gospodăriei. ALB. 61 (1958) nr. 574: concursul «Albinei».
Text din G.A.S. Laslea.

https://biblioteca-digitala.ro

437. [L e n g h e l - I z e a n u, Petre]: Strigături. V. LIB. 9 (1958) nr. 391.
4 texte. Birsana și Hărniceşti, r. Sighet. Cu informatori.

438. [P i e n a r u, Toma]: Strigături. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1033.
4 texte.

439. P i e n a r u, Toma: Strigături. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1068.
5 texte.

440. Ploeștenii și-au spus cuvîntul. MUNCA 14 (1958) nr. 3218.
1 text strigătură.

441. Printre primii. MILCOV. 2 (1958) nr. 105.
1 strigătură.

442. Satire populare. Strigături. ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2632.
2 texte.

443. Sărbătoarea cooperativizării întregii comune. DRUM NOU 15 (1958) nr. 4340.
2 strigături, Bucerdea-Grînoasă.

444. S o a r e, C.: Între Mureș, Strei și vie... DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1064.
8 strigături noi din Simeria Veche.

445. S t a n c i u, Ene: Cronică de munte. MILCOV. 2 (1958) nr. 133.
Echipa de dansuri populare din Odobasca. 3 strigături, 1 zicătoare.

446. Strigături. Ed. îngrijită și prefațată de C. Ciuchindel. București, Ed. tineretului, 1958. 351 p.: Colecția « Mioriţa », 10.
Prefață și notă a editorului: 5—20; clasificare aproximativă, bibliografie, numai material publicat. Rec.: STEAUA 9 (1958) nr. 9: 105: I. Valentin; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2780.

447. Strigături. ALB. 61 (1958) nr. 568: Concursul « Albinei ».
3 texte. Topoloveni-Piteşti, culeasă de Pircălabu I. Constantin; Băseşti-Iaşi, culeasă de Ruxanda Marchidin; Mihalţ-Hunedoara, culeasă de Șerbu Virgil.

448. Strigături. ALB. 61 (1958) nr. 569.
3 texte.

449. Strigături. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1259.
3 texte nelocalizate.

450. Strigături. ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1339: Din folclorul regiunii noastre.
3 texte.

451. Șezătoare în colectivă. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 990.
Două strigături cu conţinut nou.

6. COREGRAFIE POPULARĂ. DESCRIERI, NOTAȚII, MELODII DE JOC

Vezi și: 167, 178, 193, 197, 211, 217, 231, 329, 359, 418, 430, 497, 508, 520, 528, 546, 549, 575, 631—632, 634, 745, 765, 812—814, 821—823, 826, 829, 831, 835, 856, 883, 891, 901, 912, 961.

452. B a c i u, Gheorghe: Jocuri populare din nordul Moldovei. Aranjament muzical: Nicolae Patriche. Culegerea și notarea melodiilor: Alex. L. Dobrescu și N. Patriche. Ilustrații la text: Ada Maria Ghinescu. Schiţe ritmico-grafice: V. Ellenbogen. [București] Edit. de stat didactică și pedagogică, 1958. 240 p. cu ilustr. și note muz. + 8 f. ilustr.
Introducere (generalităţi + descrierea costumului popular din nordul Moldovei şi 8 pl. costume), sistemul de notare al jocurilor, descrierea şi notarea, după sistem personal, a 20 de dansuri, cu 19 melodii de joc.

453. B a c i u, Gheorghe și P o p e s c u - J u d e ț, Gheorghe: Dansul popular romînesc. Studii. Vol. 1. Exerciții la bară. Aranjament muzical: Arvinte Constantin. Ilustrații: Ghinescu Ada Maria. Schiţe ritmico-grafice: Ellenbogen V. București, Ed. de stat didactică și pedagogică, 1958. 384 p. cu ilustr. și note muz.
Indicaţii privitoare la notaţia exerciţiilor, legenda semnelor, poziţiile şi atitudinile picioarelor, poziţia şi ţinuta de braţe (cu analizarea a 6 grupe de mişcări), recomandări şi 85 de melodii de dans.

https://biblioteca-digitala.ro

454. Bucșan, Andrei: Breaza. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 45—72.

Descriere, circulație, notare coregrafică. Cu 4 melodii de joc.

455. Bucșan, Andrei: Jocuri din Ardealul de Sud. [București], Ed. de stat didactică și pedagogică, 1957. 114 [—116] p.

Rec.: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 194—195: Em. Balaci.

456. Bucșan, Andrei: Jocuri populare din Muscel și Bran. [Aranjament muzical de Boris Chr. Marcu. Ilustrații la text: Ada Maria Ghinescu. Schițe ritmico-grafice: Alexandru Darly]. București, Ed. de stat didactică și pedagogică, 1958. 186[— 188] p. cu ilustr. și note muz. + 4 f. ilustr.

457. Căbulea, Vasile: Dragoste pentru arta populară. ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1283.

Despre reînvierea dansurilor populare specifice satului Fundeni, com. Băbăița, r. Olteni.

458. Dansuri populare romînești. Vol. 2. [Lucrare întocmită sub îndrumarea maestrului de balet Gheorghe Baciu. Control științific: Tita Sever. Ilustrații la text: V. Petrescu. Scheme și schițe ritmico-grafice: Gh. Găman. Planșe colorate: Iosif Bálint]. [București], Ed. de stat didactică și pedagogică, 1958. 259 p. cu ilustr. și note muz. + 5 f. pl.

459. Un experiment de dansuri romînești. DRUM NOU 15 (1958) nr. 4156.

Despre dansurile romînești.

460. Ghircoiașu, R.: Melodia dansului Banu Mărăcine și dansurile haiducești în feudalism. STUD. MUZ. 1957, II (4) 32—55.

Rec.: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 111: E. Cernea, cu răspunsul autorului: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 145—146.

461. Mangoianu, Ștefan: Joc din Oaș, pentru pian. [București], Ed. muzicală, 1958. 7 p.

462. Olteanu, N.: Ein teuflischer Tanz: Die Călușari. [Un dans îndrăcit: Călușarii]. RUM. HEUTE 1958, nr. 1: 32—33.

Descriere cu 4 foto. Vezi și: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 1: 32—33; RUM. HOY 1958, nr. 1: 32—33; RUM. TO-DAY 1958, nr. 1: 32—33.

463. Petria, I.: « Danț » la Prilog. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1507.

Descrierea unei hori oșene. Menționate cîteva țipurituri.

464. Polexe, I.: Pentru păstrarea și valorificarea folclorului coregrafic al regiunii. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1153.

Acțiune de culegere prin vizionarea horelor, nunților, clăcilor; consultații cu jucătorii cei mai buni, identificarea tuturor jocurilor, descrierea literară a lor.

465. Popescu, Tr.: Cu cîntecul și jocul pe valea Ialomiței. ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1291.

Despre reînvierea dansurilor populare specifice localității Coșereni, r. Urziceni.

466. Popescu, Tr.: Notații pe marginea dansurilor populare din raionul Călărași. ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1351.

Caracterizarea dansurilor populare din raion.

467. Popescu-Județ, Gh.: Jocuri populare oltenești. Vol. I. A—D. [Aranjament muzical: Arvinte Constantin. Ilustrații la text: Ghinescu Maria. Schițe ritmico-grafice: Ellenbogen Veniamin]. [București], Ed. de stat didactică și pedagogică, 1958. 268 p. cu ilustr. și note muz. + 6 f. ilustr.

Jocul și costumul oltenesc: 3—15, explicarea sistemului propriu de notație: 16; 33 jocuri: 23—220. Material muzical: 220—257. Indice de jocuri: 259—267.

468. Popescu-Județ, Gh.: Stilurile în dansul popular. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 6: 50—52.

Cu 4 desene reprezentînd mișcările specifice diverselor stiluri regionale.

469. Popescu-Județ, I.: Überall wird Sîrba getantzt. [Pretutindeni se joacă sîrba]. RUM. HEUTE 1958, nr. 3: 42—43.

Descriere, cu 2 foto. Vezi și: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 3: 42—43; RUM. HOY 1958 nr. 3: 42—43; ROUM. TO-DAY 1958, nr. 3: 42—43.

https://biblioteca-digitala.ro

470. P r i c h i c i, Constantin Gh.: 125 melodii de jocuri din Moldova. Culegere alcătuită sub îngrijirea Institutului de folclor. București, E.S.P.L.A., 1955. 127[—134] p.
Rec.: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 147—152: L. Stănculeanu.

471. V î n ă t o r u, Sorin: Hora staccato. Prelucrare după Grigoraș Dinicu. Versuri de Ion Socol. [Muzica de] Sorin Vînătoru. [București], Ed. muzicală, [1958]. 3 p. nenum.

7. INSTRUMENTE MUZICALE POPULARE

Vezi și: nr. 217, 253, 615.

472. A l e x a n d r u, Tiberiu: Instrumentele muzicale ale poporului romîn. Lucrare apărută sub îngrijirea Institutului de folclor. București, E.S.P.L.A., 1956. 386[—388] p. + 16 pl. (70 il.).
Rec.: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 145—151: Boris Chr. Marcu; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 143—146: G. Breazul.

473. F l o r e s c u, Florea Bobu: Confecționarea fluierelor cu aplicații de alamă. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 83—86.
Descrierea tehnicii. Cu 1 planșă.

VI. FOLCLORUL MINORITĂȚILOR NAȚIONALE ȘI AL ALTOR POPOARE

1. FOLCLORUL, ETNOGRAFIA ȘI ARTA POPULARĂ A MINORITĂȚILOR NAȚIONALE. STUDII, TEXTE, ACȚIUNI DE VALORIFICARE

Vezi și: nr. 18, 98, 158, 371, 871—872, 893, 897, 905, 943, 945—948, 980, 997, 1004, 1031, 1045.

474. Al. P.: Casa de cultură « Fr. Schiller ». Un an de activitate. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4288.
Echipa de dansuri și activitatea de combatere a superstițiilor. Conferințe despre folclorul muncitoresc și despre arta populară a sașilor din Transilvania. Vezi și: DRUM NOU 15 (1958) nr. 4092, 4202, 4210. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4136. RUM. HEUTE 1958, nr. 10: 38—40; ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 10: 38—40; RUM. HOY 1958, nr. 10: 38—40; Rum. TO-DAY 1958, nr. 10: 38—40.

475. A d r i a n, Miklos: Megújul a székelyföldi fazekmüvészet. [Se înnoește arta olarilor secui]. EL. 12 (1958) nr. 3269.
Despre sprijinul Sfatului popular pentru înflorirea ceramicii locale.

476. [Ansamblul secuiesc de stat de cîntece și dansuri din Tg. Mureș]. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4104.
Activitate. Cu 1 foto. Vezi și: CONTEMP. 1958, nr. 18 (604); DRUM NOU 15 (1958) nr. 4357; FÁK. 13 (1958) nr. 90; IFJÜMUNK. 2 (1958) nr. 19 (61); MÜV. 1 (1958) nr. 5: 15; 9: 12—13; STEAUA R. 7 (1958) nr. 561, 564, 585, 640, 644, 659—660; NAROD.RUM. 1958, nr. 1: 32—33.

477. Ansamblul sîrbesc de cîntece și dansuri din Timișoara. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4143.
Activitate. Vezi și: FÁK. 13 (1958) nr. 36; N. WEG 10 (1958) nr. 2947; NAROD. KULT. 11 (1958) nr. 2: 14—15.

478. A n t o n e n k o, S.: Buiannia narodnîh talantiv. [Numeroase talente populare]. KULT. POR. 11 (1958) nr. 1: 11—14.
Expoziția de ceramică ucraineană deschisă cu prilejul celei de a 41-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Cu 9 foto.

479. Aptitudini artistice. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4326.
Corul țigănesc, din Pesac.

480. Arta populară în secuime. STEAUA R. 7 (1958) nr. 567.
În comuna Dănești.

481. Auszählreime. [Numărători]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 5: 34.
Două texte, cu schema ritmică.

482. B a l t a g, Valentin: « Chiuie, ca să joci mai frumos ». MAGAZIN 2 (1958) nr. 16.
Despre echipa de dansuri țigănești a Atelierelor centrale I.T.B. Cu 1 foto. și fragmente de cîntece țigănești în original și traducere.

https://biblioteca-digitala.ro

483. B a n d i, Dezsö: A népi kerámia hagyományainak továbbfejlesztéséért. [Pentru continua dezvoltare a tradiţiilor ceramicii populare]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 8: 15—17.

Despre motivele decorative noi în ceramica din secuime.

484*. B á r d o s, Lájos: Lakodalmas rondó. Szövegét régi táncdallamokra irta Rossa Ernö. [Nenéjét szerezte] Bárdos Lájos. [Bucureşti, f. ed.] 1958. 20 p.

[Horă de nuntă].

485. Basme populare armene. Culese şi redactate în limba armeană de A. Hanalanian. [Traducere de Ştefana Velisar Teodoreanu şi Şirag Caşcanian]. Bucureşti, Cartea rusă, 1958. 397[—399] p.

32 basme fantastice şi 1 poveste contemporană.

486. B ă n ă ţ e a n u, Tancred: Caracterele specifice ale creaţiei artistice populare a naţionalităţilor conlocuitoare din R.P.R. ART. PLAST. 5 (1958) nr. 1: 17—19.

Arta populară a minorităţilor naţionale. Cu 6 foto.

487. B e d e, Olga: Arany madár. Mesék. [Zsoldos Almos rajzaival]. Bucureşti, Ifjusági könivkiadó, 1958. 115 p. cu ilustr.

8 poveşti.

488. B e d e, Olga: A két kis nyuszi. [Cei doi iepuraşi]. DOLG. NÖ 14 (1958) nr. 1: 23.

Poveste maghiară.

489. B e n e d e k, Elek: Székely népballadák. [Egy utószóval]. Bucureşti, Állami irodalmi és müvészeti kiadó, 1958. 102[—104] p.: Kincses Könyvtár.

35 balade populare secuieşti.

490. B e n k ö, Andras: Mit jelent nekünk Seprödi János munkássága? [Ce reprezintă pentru noi activitatea lui S.J.]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 3: 54.

Note bio-bibliografice.

491. B i e l z, Julius: Portul popular al saşilor din Transilvania. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1956. 22 + 4 p. + 7 il. în text, 28 pl. + 4 color.: Caiete de artă populară.

Rec.: NEUE LIT. 9 (1958) nr. 1: 148—150: Herbert Hoffmann.

492. B i e l z, Julius: Arta aurarilor saşi din Transilvania. [Bucureşti], E.S.P.L.A., 1957. 34[—46] p. cu ilustr. + 18 f. pl. (5 color.).

Rec.: NEUE LIT. 9 (1958) nr. 1: 150—151: Harald Krasser.

493. B i r t a l a n, József: Két gyermekkar. [Două cîntece de copii]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 1: 30—31.

Texte şi melodii.

494. B i r t a l a n, József: Népdal szvitt. Népdal kantáta erdélyi népdalokra. Vegyeskarra és népizenekarra. Birtalan József feldolgozása. [Bucureşti, f. ed., 1958]. 13 p.

[Suită de cîntece populare].

495. B o c k, E.: Verlassen und verloren. [Părăsită, pierdută]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 6: 41.

Cîntec popular săsesc. Melodie şi text din colecţia Brandsch. Prelucrare pentru cor mixt pe 3 voci.

496. B o c k, E.: Ach, Scheiden. [Ah, despărţire]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 7: 35.

Cîntec popular săsesc. Text şi melodie din colecţia Brandsch. Prelucrare pentru cor mixt pe 3 voci.

497. B r a n d s c h, J.: Neues Leben in einem alten Dorf. [Viaţă nouă într-un sat vechi]. N. WEG 10 (1958) nr. 2848.

Obiceiul «cununii» şi «dansul fetelor» la saşi în satul Şoala.

498. B u i t a r, Pavel: Viaţa culturală bogată a slovacilor din Nădlac. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4061.

Aşezare, ocupaţii, istoric, situaţie culturală. Echipa de dansuri populare.

499. Bújj, bújj zöld ag. [Piteşte-te, piteşte-te, creangă verde]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 5: 19,

Joc de copii cu text şi melodie.

https://biblioteca-digitala.ro

500. A büzaszem, a Kendermag és a vaskalán. [Bobul de grîu, bobul de cînepă şi lingura de fier]. EL. 12 (1958) nr. 3195.
Poveste ciangăiască.

501. Chelaru, C.: Munca culturală în comuna Siliştea. DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2939.
Echipa de dansuri populare romîneşti şi tătăreşti.

502. Constantin, M.: Joi seara la căminul cultural. DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3035.
Echipele de dansuri populare tătăreşti şi ucrainiene din comuna Murighiol.

503*. Csenki, Imre: Dudanóta. [Zenéjét szerezte] Csenki Imre. [Bucureşti, f. ed., 1958]. 15 p.
[Cîntec din fluier].

504. Czikö, Lörincz: Ujra életre kelt a csiki népmüveszet. [Reînvie arta populară din Ciuc]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 1: 62—63; nr. 2: 56.
Generalităţi despre ţesături, covoare, ceramică şi sculptura în lemn. Cu 4 foto.

505. A Dankó Pista népi zenekar. [Orchestra populară Dankó Pista]. FÁK. 13 (1958) nr. 272.
Despre activitate.

506. Delly Szabó Géza: Könnyü népdalok. [Cîntece populare uşoare]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 6: 7—9.
5 cîntece, cu text şi melodie.

507. Domboldalon. MÜVEL. 11 (1958) nr. 9: 64—68.
Cîntec, text şi melodie.

508. [Domokos István]: Csiki leánytánc. [Dans al fetelor din Ciuc]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 9: 69—72.
Studiu de coregrafie populară.

509. Dr. Julius Bielz. TRIB. 2 (1958) nr. 24 (71).
Necrolog. Vezi şi: STUD. CERCET. IST. ART. 5 (1958) nr. 1: 281—282.

510. Drăgoi, Nicolae: Activitate culturală la Denta. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4329.
Echipa de cor şi de dansuri populare (romîni, sîrbi, maghiari şi bulgari).

511. Dunăre, Nicolae: Arta populară a naţionalităţilor conlocuitoare. FĂC. 13 (1958) nr. 3519.
Prezentarea expoziţiei de la Muzeul de artă din Bucureşti. Vezi şi: VOLK KULT. 10 (1958) nr. 2: 21—23; RUM. RUNDSCHAU 12 (1958) nr. 1: 142—143; RUM. REVIEW 12 (1958) nr. 1: 142—143; REV. ROUM. 12 (1958) nr. 1: 142—143; RUM. LIT. 12 (1958) nr. 1: 142—143; NAROD. RUM. 1958, nr. 1: 32—33.

512. Expoziţii de artă plastică şi artă populară ale creatorilor amatori. STEAUA R. 7 (1958) nr. 640.
29 de asemenea expoziţii în r. Sf. Gheorghe. Cu 2 foto.

513. Expoziţia de ceramică populară secuiască. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4269.
Din Tg. Mureş. Vezi şi: MÜV. 1 (1958) nr. 5: 15; STEAUA R. 7 (1958) nr. 616.

514. Faragó, József: Ujesztendei népköltészetünk. [Poezia noastră populară de anul nou]. EL. 12 (1958) nr. 3170.
Urări populare şi apel adresat studenţilor pentru a culege folclor din satele natale.

515. Faragó, József: Mi legyen falun a népmesével? [Ce se petrece la sate cu povestea populară?] MÜVEL. 11 (1958) nr. 7: 46—47; nr. 8: 65—66; nr. 9: 21—22.
Pentru culegerea şi studierea basmului popular nou.

516. Faragó, József: Székely folklór vagy magyar folklór? [Folclor maghiar sau folclor secuiesc?]. UTUNK 13 (1958) nr. 1 (480): 3.
Raportul dintre folclorul maghiar şi cel secuiesc.

517. Faragó, József: Mesemondó versenyt! [Concursul povestitorilor de basme!]. UTUNK 13 (1958) nr. 8 (487): 7.
Propunere pentru organizarea unor asemenea acţiuni.

https://biblioteca-digitala.ro

518. F a r a g ó, József: A Folklór intézet munkafeladatai. [Despre sarcinile Institutului de folclor]. UTUNK 13 (1958) nr. 10 (489): 1.
Reconsiderarea critică a muncii înaintaşilor.

519. F a r a g ó, József: Népkölteszeti gyütomozgalmunkért. [Pentru mişcarea de culegere a poeziei populare]. UTUNK 13 (1958) nr. 11 (490): 9.
De către echipe de elevi şi studenţi.

520. F a r a g ó, József: Néptánckutatóiuk hivatása. [Despre sarcinile cercetătorilor dansului popular]. UTUNK 13 (1958) nr. 15 (494): 2.
Îndrumări tehnice şi practice pentru culegători.

521. F a r a g ó, József: Hogyan gyüjtsük közmondásainkat? [Cum să culegem proverbele?] UTUNK 13 (1958) nr. 22 (501): 6.
Îndrumări pentru culegători.

522. F a r k a s Ildikó: Házról — házra, múzeum-szervező Körúton. [Din casă în casă, în pelerinaj pentru organizarea muzeului]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 8: 44—45.
Din Săcele. Cu 5 foto.

523. F e n d t, Franziska: Banater Trachten. [Portul bănăţean]. WAHR. 2 (1958) nr. 82.
Influenţe reciproce romino-germane în portul bănăţean, zone geografice. Cu 2 foto.

524. Din folclorul minorităţilor naţionale. ZORI NOI 12 (1958) nr. 3396.
Dare de seamă asupra activităţii folcloriştilor clujeni.

525. [Formaţii corale şi coregrafice sîrbeşti. Activitate]. NAROD. KULT. 11 (1958) nr. 4: 19—20; nr. 3: 29—30: Radimna, r. Moldova Nouă; nr. 3: 29: Sînpetru; nr. 3: 12: Moldova-Veche; nr. 2: 6: tamburaşii din Cenad; nr. 1: 27: Rudna, r. Ciacova.

526. G e o r g e s c u, T.: Cămin cultural fruntaş în activitatea culturală. FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4198.
Şi despre echipa de dansuri populare germane din com. Frumuşeni.

527. G h e r m a n, O.: Pe gustul fiecăruia. LUPTA N. 3 (1958) nr. 113.
Echipa de dansuri ţigăneşti de la clubul cooperativelor meşteşugăreşti din Giurgiu.

528. H a á z, Sandor: A népi tánc a Magyar Autonóm Tartományban. [Dansul popular în R.A.M.]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 1: 64.
Realizări şi perspective în valorificarea lui.

529. H a b e n i c h t, Gottfried: Die drei Blumen. [Cele trei flori]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 12: 32.
Cîntec popular german din Banat. Text şi melodie după Künzig. Prelucrat pentru cor mixt pe 3 voci.

530. H a b e n i c h t, Gottfried: Honnes Möler. [Honnes zugravul]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 12: 33—34.
Baladă populară săsească. Text şi melodie din colecţia Brandsch, cu fragmente din comentariile lui Schuster. Prelucrare pentru cor mixt.

531. H ü b n e r, Magda: Die Wunderblume und andere Märchen. Zeichnungen von Fritz Karola. [Floarea minunată şi alte poveşti. Desene de F.K.]. Bucureşti, Jugendverlag, 1958. 67[—72] p. cu ilustr.
10 texte.

532. I bin e Schwab. [Eu sînt un şvab]. WAHR. 2 (1958) nr. 147.
Cîntec popular în dialect. Numai textul.

533. I l i c i, S. L.: Antologhia srpskich narodnich pesama. [Antologie de cîntece populare sîrbeşti]. Bucureşti, Ed. muzicală, 1958. 117 p.
Prefaţă de Sabin V. Drăgoi. Introducere de Z. Suliţeanu şi Mariana Rodan-Kahane. 149 texte şi melodii.

534. [Interior săsesc din Caţa, raionul Rupea, datînd din sec. 19, expus la Muzeul Brukenthal din oraşul Sibiu]. ALB. 61 (1958) nr. 534: foto.

https://biblioteca-digitala.ro

535. J a g a m a s, János: A részletek is fontosak. [Şi amănuntele sînt importante]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 2: 55—56.

Chestionar pentru anchete folclorice.

536. K e r e s z t ú r i, Dezsö: Csupajo! [Totu-i bine!]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 6: 57 — 58.

Reconsiderarea muncii folclorice a culegătorilor Balázs Árpád, Fülöp József, Szabó Kálmán.

537. Két csángó népdal. [Două cîntece populare ceangăieşti]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 2: 28—30.

Texte şi melodii.

538. Két dal. [Două cîntece]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 11:64.

Text şi melodie.

539. K l e p p e r, Walter Michael: Ich habe mir eines erwählet. [Mi-am ales una]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 6:40.

Cîntec popular german. Text şi melodie. Prelucrare pentru cor de 3 voci egale.

540. K o c h, Wilhelm: Die Bauernstuben im Banater Regionalmuseum zu Temesvar. [Interioarele ţărăneşti la muzeul regional bănăţean din Timişoara]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 7: 13—14.

Descriere, cu 3 foto.

541. K o d á l y, Zoltán: Bicinia cimü gyüjteményéböl. [Din culegerea intitulată « Bicinia »]. DOLG. NÖ 14 (1958) nr. 2: 16—17.

2 cîntece populare maghiare. Text şi melodie.

542*. K o d á l y, Zoltán: Cigany siratö. Székely népdalok. Kodály Zoltán átdolgozásában [Bucureşti, f. ed., 1958]. 8 p.

[Cîntec ţigănesc de jale].

543. K o n s z a, Samu: Háromszéki magyar népköltészet. [Folclor literar maghiar din Treiscaune]. Tg. Mureş, Állami irodalmi és müvészeti kiadó, 1957. 567 p. cu ilustr. + 1 f.h.

Rec.: EL. 12 (1958) nr. 3214; KOR. 17 (1958) 452—457: Szabó T. Atilla; MŰVEL. 11 (1958) nr. 3: 34—35: M. Gy; UTUNK 13 (1958) nr. 5 (484): 12; UTUNK 13 (1958) nr. 10 (489): 4: Szabó Gyula; VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 21 (1874): 4: szb.

544. K o r m o s, Gyula: Népi tánc müvészetünk további fejlödéséért. [Pentru continua dezvoltare a coregrafiei populare]. EL. 12 (1958) nr. 3179.

Pentru valorificarea folclorului coregrafic.

545. K ó s, Károly: Néprajztanításunk haladó hagyományai. [Tradiţii progresiste în studiul folclorului]. KOR. 17 (1958) 1218—1224.

546. K o v á c s, Ferenc: Iratosi kertek alatt. Kisiratosi népköltészet. [Culegere de folclor din Iratoş]. Gyüjtötte: Kovács Ferenc. [Szerkesztette és a bevezetöt irta Faragó József]. Illusztrálta Tenkei R. Livia. Bucureşti, Állami irodalmi és müvészeti kiadó, 1958. 248 p. cu ilustr.

22 poveşti: 13—102; 11 balade: 103—118; 48 cîntece: 119—144; 30 jocuri: 145—174; 11 cîntece de nuntă: 175—196; Versuri satirice şi porecle: 197—209; 157 proverbe: 211—219; 162 ghicitori: 220—239.

547. K ö n c z e i, Adam: Lánc, lánc, eszterlánc... NAPSUG. 2 (1958) nr. 8: 10—11.

3 jocuri de copii. Cu melodia corespunzătoare.

548. K r o h n, Carol: Unde există îndrumare şi colaborare sînt şi rezultate. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4324.

Corul şi echipele de dansuri romîneşti şi germane din Şandra, r. Satu-Mare.

549. Kuckuckspolka. Melodie: aus einem **Tanz** heft. Tanz zusammenstellung: Maria Wagner. [Polca cucilor. Melodie dintr-un caiet de dansuri. Aranjament coregrafic de M.W.]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 4: 45.

Descriere coregrafică, schema paşilor şi o melodie de factură pseudopopulară.

550. Kultur-Notizen. [Note culturale]. VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 58.

Conferinţa « Costumele braşovenilor în timpul revoltei cizmarilor, 1688 », de dr. Luise Treiber-Netoliczka.

https://biblioteca-digitala.ro

551. A lapádi erdö alatt. Ötvennyole magyarlapádi népdal... [Cîntece populare maghiare din Lopadea-Nouă]. Bucureşti, Állami irodalmi és müvészeti kiadó, 1957, 120 p.

Rec.: UTUNK 13 (1958) nr. 9 (488): 10: Judit Aracsy.

552. L ö r i n c z i, Rozália: Az elvetett magot ápolni kell. [Sămînţa aruncată trebuie îngrijită]. VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 2 (1855).

Inaugurarea muzeului etnografic din Sf. Gheorghe. Vezi şi: MÜV. 1 (1958) nr. 9: 17.

553. L ö r i n c z i, Rozália: Szekelykereszturi diákok és a folklor. [Studenţii din Crişturul Săsesc şi folclorul]. VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 77 (880).

Despre activitatea lor de culegere. Şi o snoavă populară maghiară. Pentru aceeaşi problemă, vezi şi: UTUNK 13 (1958) nr. 2 (481): 5: Faragó József.

554. Ludas Matyi. [Matei giscarul]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 10: 6—8.

Poveste populară maghiară.

555. L u x, Franz: Deutsche Volksbräuche im Banat. [Obiceiuri populare germane din Banat]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 4: 19—20.

Descrierea a 8 practici populare din ciclul lunii mai.

556. Mai mult ajutor. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4301.

Cor bărbătesc şi echipă de dansuri la sîrbii din Percosova, r. Gătaia.

557. [M a r s c h a n g, Franz]: Juchhu!!! Hochzeit!!! [Iuhu, nuntă!]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 2: 32—34.

Obiceiuri şvăbeşti de nuntă.

558. M o c a n u, F.: «A deux pas des nuages». [«La doi paşi de nori»]. ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 223.

Date etnografice despre huţuli. 3 foto.

559. M ö s s, Mathias: 80 Jahre Neppendorfer Blasmusik. [A 80-a aniversare a fanfarei din Turnişor, Sibiu]. N. WEG 10 (1959) nr. 2783.

560. M u n t e a n u, Gh.: Să orientăm just repertoriul formaţiilor artistice de amatori ale minorităţilor naţionale. DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3101.

Despre corul ruso-ucrainean din Tulcea, ansamblul turco-tătar din Medgidia, echipele de dansuri din Jurilovca, Sulina, Enisala, Murighiol, Fabrica «Munca» şi Casa de cultură a minorităţilor naţionale din Constanţa.

561. Muntele modest. REV. CULT. MOZ. 2 (1958) nr. 11—12: 7.

Legenda muntelui Sinai.

562. (-n): Egy anekdota — fáról. [De pe o creangă a anecdotei]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 6: 56.

2 snoave.

563. -n i: Aus der Geschichte unseres Regions-Museums. [Din istoricul muzeului nostru regional]. VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 98.

Despre secţia de etnografie şi de artă populară a muzeului săsesc din Oraşul Stalin.

564. Nagy sikkerrel szerepel az állami Székelyi Népi Együttés nemrég alakult gyermékkorusa. [Corul de copii al Ansamblului popular secuiesc de Stat. Înfiinţare, activitate, succese]. EL. 12 (1958) nr. 3304.

Cu 1 foto.

565. A nagyderzsidai népi táncosok. [Dansatori populari din Bobota, rn. Şimleu, reg. Oradea]. FÁK. 13 (1958) nr. 231.

Fotografie.

566. Nagysikerli ifjusági festivál Aradon. [Un reuşit festival al tineretului la Arad]. VÖR. LOB. 13 (1958) nr. 4200.

Reportaj. Activitatea echipelor artistice de amatori din întreprinderile din Arad. Cu 2 foto., reprezentînd dansuri şi port.

https://biblioteca-digitala.ro

567. N a g y, Margit B.: A székelykapu eredete és multja. [Originea şi trecutul porţii secuieşti]. KOR. 17 (1958) 862—872.

Cu 7 desene.

568. N a g y Olga: A három táltos varju. Mezöségi népmesék. [Illusztrálta: Porzsolt Borbálá]. Bucureşti, Ifjüsági könivkiadó, 1958. 220[—223] p. cu ilustr.

40 poveşti populare maghiare.

569. Narodni pesnia. [Cîntec popular]. NAROD. KULT. 11 (1958) nr. 1: 18.

Cîntec popular sîrb. Text.

570. A népdal és a « magyar nota ». [Cîntecul popular şi « Cîntecul maghiar »]. BÁNYA. FÁK. 1 (1958) nr. 178.

Despre culegerile lui Bartók şi Kodály.

571. Népdalgyüjtök figyelmébe ! [În atenţia culegătorilor de cîntece populare]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 4: 59.

Prelungirea concursului. Pentru materialele trimise la redacţie în cadrul concursului şi aprecierile critice şi premierile, vezi şi: nr. 8: 60; nr. 10: 58; nr. 11: 9; nr. 12: 57—58; UTUNK 13 (1958) nr. 43 (522): 12; SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 105.

572. p. i.: A notás ember. [Cîntăreţul]. MÜV. 1 (1958) nr. 7: 21.

Szabó Kalmán, care a cules 250 cîntece populare secuieşti. Cu 1 foto.

573. P a t e k Ede: Munkásdalok. [Cîntece muncitoreşti]. VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 139 (2042).

Şase cîntece muncitoreşti, cu text şi melodie şi o prezentare.

574. P e r e ţ, I. L.: Sederul cîinilor. (Legendă hasidică). REV. CULT. MOZ. 2 (1958) nr. 8—9: 4.

575. P l a t t n e r, Johann: Stolzenburger Gestalten und anderes aus Siebenbürgen. Auswahl und Vorwort von Heinz Stănescu. Bucureşti, E.S.P.L.A., 1958. 416 p. + 1 f. port. + 1 f. ilustr. + 1 f. facs.

Figuri din Slimnic. Povestitorul Plattner Tin.: 119—158; despre căluşari: 181—188.

576. P o g r e b e n n i k, Fedir: Revoliuţiini pisni na Bukovini. KULT. POR. 11 (1958) nr. 3: 10—13.

Rolul cîntecului revoluţionar în mişcarea muncitorească. 4 cîntece revoluţionare din Moldova de Nord şi 10 fragmente de cîntece muncitoreşti revoluţionare.

577. P o r u m b e s c u, Marin: Corul ruso-ucrainean din Tulcea. DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3113.

Activitate.

578. Preocupări tinereşti. DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3003.

Echipele de dansuri populare romîneşti şi tătăreşti din satul Galeşu.

579. A régi esztendö... [Anul vechi]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 1:2.

Textul şi melodia unei urări populare de anul nou.

580. Rókaész, rókasziv. [Minte de vulpe, inimă de vulpe]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 8: 20—21.

Prelucrarea unei poveşti populare secuieşti, de Faragó József.

581. R o ş c a, G.: Veşti din Pîncota. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4284.

3 echipe de dansuri romîneşti, maghiare şi germane. Vezi şi: FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4291.

582. Rózsa, rózsa, piros rózsa. Székely népdalók. A Folklór Intézet koloszvari Osztalya és a Népi Alkotások Magyar Autonóm Tártományi gyüjteményéböl szerkeztette (és az elöszot irta) Hubersz Valter. A dallamokat átnézte Jagamas János. A szövegeket átnezte Farago József. [Trandafir, trandafir, roşu trandafir. Cîntece populare secuieşti. Întocmită pe baza culegerilor filialei Inst. de folclor din Cluj şi ale Caselor de creaţie populară din Reg. Aut. Mag.]. Bucureşti, Állami irodalmi és müvészeti Kiadó, 1957. 104 p. cu n. muz.
Rec.: BÁNYA FÁK. 1 (1958) nr. 197; EL. 12 (1958) nr. 3214, 3220; MÜVEL. 11 (1958) nr. 6: 30. Almăşi Istvan; UTUNK 13 (1958) nr. 9(488): 10: Aracsy Judit; VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 61 (1864): 4.

583. S.P.: E prea mică săptămîna. STEAUA R. 7 (1958) nr. 580.

Echipele de dansuri populare (una ţigănească) din com. Valea Crişului, r. Sf. Gheorghe.

https://biblioteca-digitala.ro

584. s z: Népi hagyományok gyüjtese a Bánságban. [Culegeri de tradiţii populare în Banat]. SZÁB. SZÓ 15 (1958) nr. 129.

Despre activitatea de culegere a elevilor şi studenţilor.

585. Sächsische Volksmärchen aus Siebenbürgen. Zeichnungen von Arz Helmut und Hienz Kathrin. Bucureşti, Jugendverlag, 1958, 150 p. cu ilustr.

10 basme şi 36 poveşti cu animale din «Deutsche Volksmärchen aus dem Sachsenlande in Siebenbürgen», Sibiu, W. Krafft, 1924.

586. S c h o r k, Mathias: Schönes Banater Volkslied. [Frumosul cîntec bănăţean]. WAHR. 2 (1958) nr. 147.

Originea, centrele de difuziune, etapele istorice şi tematica cîntecului popular german din Banat.

587. Ein schwäbisches Metzesuppenlied. [Un cîntec şvăbesc la tăiatul porcului]. WAHR. 2 (1958) nr. 67.

Obiceiul şi textul cîntecului.

588. S e p r ö d i János: Székely dalok. [Cîntece secuieşti]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 3: 55.

3 cîntece, cu text şi melodie.

589*. Siebenbürgisch-sächsische Volkslieder. Musikalische Bearbeitung: Norbert Petri. Textgestaltung: Hans Lienert. Or. Stalin, Regionales Haus für Volkskunstschaffen, 1958. 20 p.

[Cîntece populare săseşti din Trans.].

590. S i m o n f i Imre: Új napokról- új nóta szól. [Cîntec nou despre vremuri noi]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 4: 42.

Cîntecul nou în regiunea Ciucului.

591. S[u l i ţ e a n u], G.: Cercetarea folclorului minorităţilor naţionale: Folclorul tătarilor din Dobrogea. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 153—154.

Despre propriile sale culegeri.

592. S z e g ö Julia és S e b e s t y é n D o b ó Klára: Kötöttem bokrétát. 150 népdal. Bucureşti, Zenei kiadó, 1958. 155[—159] p.

150 balade şi cîntece populare maghiare, cu text şi melodie.

593. Székely humor. [Umor secuiesc]. FALV. DOLG. NÉPE 14 (27) (1958) nr. 11 (563): 8.

4 snoave.

594. A szemtelen légy. [Musca obraznică]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 2: 5.

Prelucrarea unei poveşti populare secuieşti, de Faragó József.

595. S z e n i k Ilona: Mit gyüjtsünk és mit ne gyüjtsünk? [Ce să culegem şi ce să nu culegem?]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 3: 53—54.

Îndrumări tematice.

596. S z e n i k, J. Ilona: Araté-búcsúzteté szokások Magyarlapádon. [Obiceiurile «cununei» de seceriş la Lopadea]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 7: 48—49.

3 cîntece, text şi melodie.

597. S z e n t i m r e i, Judith: Scoarţe secuieşti. Traducere din limba maghiară de A. Socol. [Bucureşti], E.S.P.L.A., [1958]. 59. p. cu ilustr. şi 4 f. ilustr.: Caiete de artă populară.

598. S z i l a g y i, Margit: Valoroase iniţiative culturale în satele regiunii noastre. ALB. 61 (1958) nr. 540.

Ansamblul popular de la Becheciu, r. Odorhei. Pentru reînvierea tradiţiilor folclorice («Tîrgul clopoţeilor») din r. Cristurul Vechi.

599. Találd ki! [Ghiceşte]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 1: 13.

6 ghicitori ilustrate.

600. Találós kérdések. [Întrebări]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 2 (supl. ptr. concurs).

4 ghicitori.

https://biblioteca-digitala.ro

601. Tietz, Alexander: Das Zauberbründel. Märchen aus den Banater Bergen. Buchschmuck: Viktor Stümer. Mit einen Nachwort. București, Iugendverlag, 1958. 303[—308] p. cu ilustr.
47 povești. Cu o postfață: 229—301, despre informatori. Rec.: FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 899: George C. Bogdan; N. WEG 10 (1958) nr. 2860: H. H.; SCRIS. BĂN. 9 (1958) nr. 7: 93—94: Nic. Ivan; VOLK KULT. 10 (1958) nr. 8: 43: R.L.

602. Tinerii și vîrstnicii laolaltă. STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 436.
Echipele de dansuri populare (românești și germane) din com. Berghiu, r. Alba.

603. Ting, tang, Tellerlein. Aus Niederdeutschland. [Ting, tang, farfurioară. Din Germania de Jos]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 5:34.
Cîntec de copii. Text și melodie.

604. Toma, G.: O seară la căminul cultural. ZORI NOI 12 (1958) nr. 3141.
Echipa de dansuri populare ucrainiene din com. Cîndești, r. Siret.

605. Treiber-Netoliczka, Luise: «Ewers Thimt» și «Kaartel». Contribuții la istoria portului săsesc în Transilvania. AN.MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 279—294.

606. Treiber-Netoliczka, dr. Luise: Die Trachten des Nösnerlandes und des Regener Gebietes. [Portul din Țara Năsăudului și a ținutului Reghinului]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 11:16—18.
Descriere, influența românească. Cu 7 foto.

607. Treiber-Netoliczka, Dr. Luise: Die Trachten des Burzenlandes. [Portul din Țara Bîrsei]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 12:15—17.
Descriere, cu 7 foto.

608. V. J.: Egy sikerült kiállitás után. [După o expoziție reușită]. VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 206 (2109).
De textile, din Crișturul Săsesc.

609. Se valorifică folclorul ciangăiesc. STEAUA R. 7 (1958) nr. 626.
Activitatea culegătorilor Kallos Zoltán și Antal Imre.

610. Vita Zsigmond: A magyar anekdotakincs. [Tezaurul anecdotei maghiare]. EL. 12 (1958) nr. 3185.
Pentru culegerea de anecdote maghiare noi.

611. Vortrag Luise Netoliczka-Treiber. [Conferința L.N.-T.]. N. WEG 9 (1958) nr. 2728.
La Casa de cultură «Fr. Schiller» din București, despre «Arta populară a sașilor transilvăneni».

612. Vöö Istvan: Ne hagyuk elveszni folklórikincseinket. [Să nu lăsăm să se piardă comorile folclorice]. SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 132.
Apel la culegere și indicații tematice.

613. Wonner, Diethelm: Das traditionelle Fest der Ernte. [Sărbătoarea tradițională a recoltei]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 8:48.
Vechiul obicei al «cununii» a fost reluat în r. Făgăraș.

614. Zoltán Aladár: Népdal és müdal. [Cîntec popular și cîntec cult]. MÜVEL. 11 (1958) nr. 6:26—27.
Generalități.

2. FOLCLOR STRĂIN

a. U.R.S.S. și țările de democrație populară

Vezi și: nr. 49, 55, 306, 918—921, 923—926, 928, 933, 935 — 936, 938 — 939, 941, 978, 1005, 1008—1010, 1016, 1022—1023, 1027, 1037, 1039, 1061, 1081, 1093, 1095, 1097.

615. Alexandru, Tiberiu: Béla Bartók despre folclorul românesc. București, Ed. muzicală, 1958. 132 p. cu fig. și note muz. + 3 f. portr. + 5 f. facs.
Studiu introductiv: 5—21. Republicare a 4 studii ale lui B. Bartók: Versul popular cîntat, Clasarea melodiilor populare, Despre diferitele «categorii» ale cîntecului popular românesc,

https://biblioteca-digitala.ro

Instrumentele muzicale populare. Cu o încheiere şi lista localităţilor de unde a cules B.Bartók folclor romînesc. Rec.: FĂC. 13 (1958) nr. 3548; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1436; MUZ. 8 (1958) nr. 6: 46: Em. Riegler-Dinu cu un răspuns al autorului în: MUZ. 8(1958) nr. 9: 45; UTUNK 13 (1958) nr. 17 (496): 10: F.T.

616. Ansamblul polonez de cîntece şi dansuri Slask. CONTEMP., 1958, nr. 31 (617).
În turneu prin Anglia, Franţa, Olanda şi Danemarca.

617. Ansamblul sovietic de cîntece şi dansuri din R.S.F.S.R. CONTEMP., 1958, nr. 48 (634): Puncte cardinale.
În turneu în Franţa.

618. Arta sculptorilor în fildeş. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2960.
La iakuţi. Vezi şi: FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4175.

619. [Aspecte etnografice din R.P.D. Coreeană]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4291: Informaţii.
Anunţarea conferinţei.

620. Baletul caucazian la Paris. STEAUA R. 7 (1958) nr. 565.
Şi o legendă a oraşului Tbilisi, capitala R.S.S. Gruzină. Vezi şi: CONTEMP., 1958, nr. 1 (587): Régis Bergeron.

621. Bárdos Lajos: Tiszai dallamok. [Cîntece de pe Tisa]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 1:26—27.
Cîntec, text şi melodie.

622. Bănăţeanu, Tancred: Cooperativele de artă populară din R. P. Chineză. Bucureşti, Uniunea centrală a cooperativelor meşteşugăreşti, [1958]. 284 p. cu fig. + 12 f. pl. + 2 f.h.
Rec.: CONTEMP., 1958, nr. 43 (619): Paul Petrescu.

623. Die Belohnung. Ein russisches Märchen. [Răsplata. Poveste rusească]. WAHR. 2 (1958) nr. 101.

624. «Beriozka» la New York. VEAC NOU 14 (1958) nr. 714.

625. B[i r l e a], O.: Necesitatea colaborării romîno-albaneze în cercetarea folclorului albanez. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 175—178.
Activitatea folcloriştilor albanezi, colaborarea romîno-albaneză.

626. Caneicov, Ella: Folclorul naţional e de o bogăţie rar întîlnită. ART. PLAST. 5(1958) nr. 9—10: 71—72.
Impresii despre arta populară chineză.

627. C[e r n e a], E.: Cîteva din tipăriturile folcloristice sovietice apărute în ultimii ani. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 121—122.
Prezentare a patru noi colecţii.

628. C[e r n e a], E.: Folclorişti străini la Institutul de Folclor. Lidia Axionova — R. S. S. Moldovenească. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2:128.

629. C[e r n e a], E.: Noi culegeri de basme publicate în U.R.S.S. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3:129—130.
Prezentare a patru colecţii.

630. C[e r n e a], E.: Manual de literatură şi folclor rus pentru profesorii şcolilor medii. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3:130.
De S. F. Eleonskii.

631. C[e r n e a], E.: Dansuri populare lituaniene. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3:130—131.
Prezentarea volumului lui I. Linghis, Z. Slavinas şi V. Iakelaitis.

632. C[e r n e a], E.: Dansuri populare din Republica Moldovenească. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 131.
Volum publicat de L. V. Oşurko.

633. C[e r n e a], E.: Cîntecele sîrbilor lusacieni. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 131.
Lucrare publicată de L. Haupt şi J. E. Schmaler.

634. C[e r n e a], E.: Dansuri populare gruzine. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 167.
Recenzia lucrării lui D. Djavrişvili.

https://biblioteca-digitala.ro

635. Cernegura, Cicerone: Meșterul Manole din folclorul bulgar. FLAC. P. Neamț 10 (1958) nr. 684.

Film bulgăresc de păpuși.

636. Chelsoi, Maria: Arta populară chineză se dezvoltă organic, regenerată și reîntinerită. ART. PLAST. 5 (1958) nr. 9—10: 72.

637. Chițimia, Ion Const.: Folcloristica polonă. Literatura Ludowa. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 7 (1958) 254—256.

Recenzie.

638. Chițimia, Ion Const.: Folcloristica polonă. Cîntece populare polone. STUD. CERCET IST. LIT. FOLC. 7 (1958) 256—258.

Recenzie.

639. Ciobanu, Gh.: După vizita în R. P. Bulgaria. MUZ. 8 (1958) nr. 1:46—47.

Despre folclorul bulgăresc și valorificarea lui.

640. C[iobanu], Gh.: Despre unele asemănări între folclorul romîn și bulgar. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1:119—121.

Paralelisme din cadrul folclorului obiceiurilor, dare de seamă asupra modului cum se face valorificarea folclorului, despre muzica țigănească.

641. Ciobanu, Valeriu: Narodna tvoreist ta etnografia. [Creație populară și etnografie]. nr. 1. ianuarie-martie 1957. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1:134—139.

Recenzie globală a noului periodic ucrainean.

642. Cîntecul Nibelungilor. Repovestit de Adrian Maniu. Ilustrații de A. Demian. Prefață de Edgar Papu. [București], E.S.P.L.A., 1958. 464 p. cu ilustr.

643. Un colhoz de pe țărmul însorit. Să cunoaștem Uniunea Sovietică. ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1782 (3261).

2 fragmente de cîntece populare letone.

644. Cornea Ionescu, Alma: Muzica letonă în plină dezvoltare. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4189.

Vechimea folclorului leton, valoarea socială a cîntecului popular, genurile și tematica folclorului leton, folcloristica letonă în sec. XIX, acțiuni de valorificare a folclorului în R.S.S.Letonă

645. Csodagép. [Mașina-minune.] SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 138.

Poveste populară lituaniană.

646*. Cultura R. S. S. Letone. (Culegere de materiale documentare). [Buc.], Cons. Gen. A.R.L.U.S., 1958. 27 p. lito.

647*. Cultura R. S. S. Lituaniene. (Culegere de materiale documentare). [Buc.], Cons. Gen. A.R.L.U.S., 1958. 27 p. lito.

648. Djudjev, Prof. Dr. St.: Ritmul și măsura în muzica populară bulgară. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2:7—46.

Clasificare a măsurilor și ritmurilor. Cu numeroase exemple muzicale în text.

649. Dracul păcălit. FLAC. P. Neamț 10 (1958) nr. 648.

Film după un basm cehoslovac.

650. Dunăre, Nicolae: Etnografia sovietică despre țărănimea colhoznică. FĂC. 13 (1958) nr. 3735.

Prezentarea lucrării lui S. M. Abramzon « Modul de viață al colhoznicilor din satele kirghize Darhan și Cicican ».

651. O epopee națională a kirghizilor. ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2772.

Prezentarea eposului « Manaș ».

652. În Estonia. Un original muzeu sub cerul liber. MUNCA 14 (1958) nr. 3303.

Al doilea muzeu de arhitectură populară din U.R.S.S. Primul e la Riga, R.S.S. Letonă. Vezi și: DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3055.

653. [Festival internațional de folclor în Bulgaria]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4272.

https://biblioteca-digitala.ro

654. «Fluierașul», ansamblul de muzică populară al R. S. S. Moldovenești, a fost invitat de Asociația germană pentru prietenia cu U.R.S.S. pentru un turneu de concerte în R.D.G. GAZ. LIT. 5(1958) nr. 28 (226): Agendă.

655. F o c h i, A.: O nouă variantă a Mioriței din R. S. S. Moldovenească. REV. FOLC. 3(1958) nr. 3: 51—52.
Analiza tematică a textului și transcrierea acestuia.

656. F o c h i, Adrian: Volkskundliche Bibliographie für die Jahre 1937 und 1938. Unter mitarbeit des Instututs für deutsche Volkskunde, herausgegeben von Robert Wildhaber. [Bibliografia folclorică a anilor 1937 și 1938. Editată de R. Wildhaber cu concursul Institutului german de Etnografie și Folclor]. Berlin, Akademie-Verlag, 1957. XXXII + 543 pag. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 138—140.
Recenzie.

657. F o c h i, Adrian: Deutsches Jahrbuch für Volkskunde. Berlin, Akademie-Verlag, 1957. Dritter Band, Jahrgang 1957, Teil I. 343 p. + 8 pl., Teil II. 344—576 p. + 15 pl (IX—XXIII). [Anuarul german pentru etnografie și folclor editat de Institutul de etnografie și folclor de pe lîngă Academia de științe din Berlin]. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4:179—183.
Recenzie globală a periodicului.

658. Din folclorul chinez. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1222.
Trei istorioare morale.

659. Despre frățietate. Poveste tibetană. ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2862.

660. F u l g a, D.: Creație și producție. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 25 (219): 4.
Arta populară în R. P. Chineză. Cu 1 foto.

661. G. S.: Kodály Zoltán. TRIB. 2(1958) nr. 9 (56).
Medalion omagial.

662. G[ă r d e s c u], G.: Muzica populară în China. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 171 — 172.
Activitatea Institutului de cercetări de muzică națională din Peking.

663. G r i g o r e, Janeta: Decada culturii Republicilor Socialiste Sovietice Baltice. STEAUA R. 14 (1958) nr. 524.
Seri de basme pentru copii la biblioteca centrală; îmbogățirea repertoriilor cu muzică populară lituaniană.

664. G u r e v, G. A.: Despre credința în dumnezeu. De vorbă cu credincioși și necredincioși București, Ed. politică, 1958. 91[—95] p.
Traducere.

665. Három rózsa. [Trei trandafiri]. NAPSUG. 2 (1958) nr. 4:10.
Poveste populară cazahă.

666. Din înțelepciunea poporului Chinez. FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 946.
3 proverbe.

667. Din înțelepciunea poporului chinez ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2779.
7 proverbe.

668. J[u r i s t], I.: Aniversarea a 70 ani a lui V. M. Beliaiev. REV.FOLC. 3(1958) nr. 3:129.

669. A kigyo és a hal. [Șarpele și peștele]. SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 233.
Poveste populară armeană.

670. Kinai mesék — kinai humor. [Povești chinezești—umor chinezesc]. SZAB.SZÓ 15 (1958) nr. 92.
4 snoave din «China populară», în traducere ungurească.

671*. K o d á l y, Zoltán: Villö. Zoborvidéki böjti népszokás. Gyermekkarra átirta: Kodály Zoltán. [București, f. ed., 1958]. 4 p.
[Villö. Obicei popular din regiunea Zobor].

https://biblioteca-digitala.ro

672. Kongoli, Baki: Din viaţa muzicală a Albaniei. MUZ. 8 (1958) nr. 3:38—39.
Şi despre folclorul muzical albanez.

673. Kovacevic, Dr. Sonja (Bratislava): Kunst und kultur des slovakischen Dorfes. [Arta şi cultura satului slovac]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 2: 25—27.
Cu 2 foto.

674. Könczei, Adám: Kodály nyomában. [Pe urmele lui Kodály]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 6: 58—61.
4 melodii populare maghiare.

675. Kulakovski, L.: Despre perspectivele creaţiei populare în U.R.S.S. PROBL. MUZ. 1958, nr. 3: 39—48.
Consideraţii generale cu privire la valorificarea tradiţiilor populare.

676. Kun, N. A.: Legendele şi miturile Greciei antice. Introducere de A. Bokşcianin. În romîneşte de R. Donici şi M. Leicand. Bucureşti. Ed. Ştiinţifică, 1958. 432 [—435] p. cu ilustr.
Introducere, zei şi eroi, epica greacă, ciclul troian, Odiseea, Orestia, ciclul teban. Rec.: GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 19 (217): T.M.; STEAUA 9 (1958) nr. 7: 101 — 102: H. Daicoviciu.

677. Martînov, I.: Compozitorul şi folclorul. PROBL. MUZ. 1958, nr. 5:21—28.
Principii de valorificare. Consideraţii polemice.

678. Matie, M. E.: Miturile Egiptului antic. În romîneşte de E. Zelţer. Tălmăcirea versurilor de Costache Nani. Bucureşti. Ed. ştiinţifică, 1958. 254[-256] p. cu ilustr.
Mituri, tălmăcirea miturilor, comentarii, descrierea planşelor. Rec.: GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 29 (227): I.R.

679. Medalia de aur a oraşului Bruxelles a fost acordată ansamblului polonez de cîntece şi dansuri Mazowsze. CONTEMP., 1958, nr. 24 (610).

680. Melodii populare ruse interpretate de Boris Cristof. PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 332:13.
Scurte consideraţii asupra muzicii populare ruse.

681. Miert jön fel a nap a harmadik kakasszóra? [De ce răsare soarele la al treilea cîntat al cocoşilor]. SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 144.
Poveste populară chineză.

682. Mihail, Zamfira: Troian în «Cîntec despre oastea lui Igor». Lucrările sectorului de literatură rusă veche a Institutului de literatură rusă, XV, Editura Academiei de ştiinţe a U.R.S.S. Moscova-Leningrad, 1958. STUD. CERCET. ŞT. Iaşi 9 (1958) fasc. 1—2:227—229.
Recenzie.

683. Milea, V.: În R. P. Chineză. (Note de drum). V. COOP. MEŞT. 7(1958) nr. 12 (206): 4; 13 (207): 4; 14 (208): 4.
Muzeul de artă populară.

684. Milescu, Nicolae Spătarul: Jurnal de călătorie în China. Ed. 2-a revăzută. Ed. îngrijită de Corneliu Bărbulescu. [Bucureşti], E.S.P.L.A., 1958. XLVII+502 [—508] p. + 3 f. pl. + 2 f.h. + erata.
Note etnografice despre popoarele siberiene.

685. Minden nép meséjeben... [În fiecare poveste populară]. BÁNYA. FÁK. 1 (1958) nr. 219.
Despre ecranizarea unui basm popular coreean.

686. [Motive folclorice romîneşti în creaţia lui Puşkin]. TRIB. 2(1958) nr. 25 (72): Caleidoscop.
Referat al cercetătoarei F. Dvoicenco, la cea de a X-a conferinţă unională a Institutului de literatură rusă de pe lîngă Academia U.R.S.S., consacrată lui Puşkin.

687. Nagy, V.: Însemnări despre Béla Bartók. FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4271.

688. Nagyanyóka unokája meg a tyukocska. [Nepotul bunicuţei şi găinuşa]. DOLG. NŐ 14 (1958) nr. 7:23.
Poveste populară rusească.

689. A nagyotmandó vadász. [Vînătorul lăudăros]. SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 80.
Poveste populară armeană.

https://biblioteca-digitala.ro

690. Anap hegye. [Muntele soarelui]. DOLG. NŐ 14 (1958) nr. 10: 22.
Poveste populară chinezească.

691. Nemes, Sandor: Instantanee ungare. MAGAZIN 2 (1958) nr. 20: Meridiane.
Sărbătoarea cîntecului popular: 180 coruri în concurs.

692. Nicolescu, Tatiana: Puşkin în sud. Ed. de stat a R. S. S. Moldoveneşti, Chişinău, 1958, 371 p. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 7(1958) 514—517.
Recenzie.

693. [Notă]. CONTEMP., 1958, nr. 7 (593): Puncte cardinale.
Ansamblul de stat de cîntece şi dansuri din R.S.S. Ucraineană în turneu în Anglia. Vezi şi: CONTEMP., 1958, nr. 9 (595): Puncte cardinale; FLAC. 7 (1958) nr. 51 [:25].

694. Orientale. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 78.
6 proverbe chinezeşti.

695. Papadima, Ovidiu: Aufbau. Kulturpolitische Monatsschrift. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 7 (1958) 260—261.
Recenzie.

696. [Peste 2000 de artişti amatori au participat la cel de al IV-lea Festival anual al populaţiei din estul Slovaciei]. ALB. 61 (1958) nr. 565.
Foto: dansuri ucrainene executate de o echipă de tineri ţărani muncitori.

697. Pinter, L.: 75 ani de la naşterea lui Kodaly. La aniversarea eminentului muzician maghiar. MUZ. 8 (1958) nr. 1: 7.
Despre cercetarea folclorului maghiar împreună cu Bartók.

698. Pop, Mihai: Vladimir Ivanovici Cicerov. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 89—91.
Necrolog.

699. P[op], M.: Focul viu la valahii din Moravia. REV. FOLC. 3(1958) nr. 2: 137.
Despre lucrarea lui Richard Jeřábek.

700. P[op], M.: Zdenka Jelinkova — Cehoslovacia. REV. FOLC. 3(1958) nr. 3: 119—120.
Vizita sa la Institutul de folclor.

701. Pop, Mihai: Noi cercetări asupra cîntecului liric rus. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 134—136.
Recenzia studiului lui S. G. Lazutin, Cîteva probleme în legătură cu conţinutul şi forma cîntecului liric rus tradiţional.

702. P[op], M.: Folclorul la Congresul internaţional de slavistică de la Moscova. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 165—167.
Tematica folclorică a congresului, referatele prezentate.

703. [Povestire lituaniană]. TEATRUL 1958, nr. 3: 87.
Subiectul unei legende lituaniene.

704. Poveşti populare cehe. Visul profetic. Binefacerile învăţăturii. ORIZONT. 7 (1958) nr. 81: 54—58.
Cu o scurtă prezentare a eroului Gonza, un fel de Păcală (Ivanuşca-Duratciok).

705. Cu prilejul Decadei Culturii Republicilor Sovietice Baltice. MUNCA 14 (1958) nr. 3291.
Filmele documentare « Melodii baltice » şi « Arta populară letonă ».

706. Proverbe. CRAV. ROŞIE 1958, nr. 5: 16.
Texte japoneze, indiene, mongole şi chinezeşti.

707. Proverbe chinezeşti. ORIZONT. 7 (1958) nr. 82: 63.
6 texte fără indicarea sursei bibliografice.

708. Proverbe şi zicale. ALM. ORT. 1958, 299.
2 ruseşti, 8 chinezeşti, 5 africane, 9 arabe, 2 braziliene, 1 mexican.

709. Robertova, Dora: Miért hosszü a nyül füle? [De ce are iepurele urechi lungi?]. DOLG. NŐ 14 (1958) nr. 7: 22.
Poveste populară bulgărească.

https://biblioteca-digitala.ro

710. R ö m e r, Alex.: Von Herzen gegeben. Eine Geschichte aus dem 16. Jahrhundert. Wiedererzählt von: [Dat din toată inima. O povestire din sec. XVI. Repovestită de...]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 5: 8.
Snoavă germană.

711. S.I.B.: În trecut cioban, în prezent om de ştiinţă. MILCOV. 2(1958) nr. 143.
Drumul parcurs de folcloristul cazah Esmagambet Ismailov, autorul monografiei «Akînii».

712. S[a c h e l a r i e], A.: Oaspeţi de peste hotare la Institutul de folclor. Prof. dr. Stoian Djudjev. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 111—112.
Omul şi opera.

713. S[b î r c e a], G.: Comunicările Muzeului etnografic maghiar de la Budapesta (1957). REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 136—137.
Recenzie globală a periodicului Néprajzi Közleméniek 2 (1957) nr. 3—4.

714. Die Schwalbe. Ein mongolisches Märchen. [Rîndunica. Poveste mongolă]. WAHR. 2 (1958) nr. 62.

715. S c o r o v a r o v a, M.: Arta naţională a poporului uzbec. V. COOP. MEŞT. 7 (1958) nr. 49 (243): 4.
Generalităţi.

716. S k ö n d e r i, V.: Pe drumul vieţii noi. ALB. 61 (1958) nr. 524.
Text cîntec popular albanez.

717. S p e r a n ţ i a, Eugeniu: Béla Bartók şi folclorul muzical. STEAUA 9 (1958) nr. 9: 107—111.

718. S z e g ö György: A gyermek és a boles. DOLG. NÖ 14 (1958) nr. 1: 23.
Poveste populară chineză, tradusă de...

719. Din toată lumea. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 64.
Pictori populari pe sticlă în R. P. Polonă.

720. Trei domni bătrîni miopi. ORIZONT. 7 (1958) nr. 82: 47—49.
Poveste populară chineză, adaptată de Ciang Ciu Cen.

721. Turneul ansamblului Moiseev în America. VEAC NOU 14 (1958) nr. 694.
Vezi şi: DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4203.

722. Ţăranul şi tigrul. Poveste vietnameză. CRAV. ROŞIE 1958, nr. 5: 13.

723. Pe ţărmurile Balticei. Cîntece, versuri, proză, teatru. [Bucureşti], Cons. Gen. A.R.L.U.S., 1958. 94[—96] p. cu note muz. + 2 f. ilustr.: Decada culturii Republicilor Baltice.
Cîntece populare letone şi lituaniene: 3—4, 11—13, 18—19, 52—55. Vezi şi ed. maghiară: A Balti Államok népeinek irodalmából.

724. Una din cele mai mari culegeri de folclor din lume. STEAUA R. 14 (1958) nr. 560.
Iniţiată de Academia de ştiinţe a R. S. S. Estone.

725. Über einen Jäger. Ein chinesisches Märchen. [Despre un vînător. Poveste chinezească]. WAHR. 2 (1958) nr. 65.

726. V a n e c e a, Zeno: Leos Janacek. (La 30 de ani de la moartea lui). MUZ. 9 (1958) nr. 8: 31—33.
Şi despre activitatea lui ca folclorist.

727. V i c o l, Adrian: Lajta László, Széki Gyüjtés. [Culegere din Sic]. Népzenei monográfiák, II Zeneműkiadó Vállalat, Budapest 1954, p. 326. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 125—133.
Recenzie.

728. 1881 marcius 23-án született Bartók Béla... [La 23 martie 1881 s-a născut B.B.]. MŰVEL. 11 (1958) nr. 3: 72.
Notă bio-bibliografică.

https://biblioteca-digitala.ro

b. Ţările capitaliste.

Vezi şi: nr. 133 — 134, 306, 616 — 617, 620, 624, 679, 706, 708, 721, 858, 927, 929 — 930, 932, 934, 937, 939—941, 954 — 955, 965, 1012—1015, 1018—1019, 1021, 1023, 1025, 1029, 1034, 1036, 1038, 1041—1043, 1050, 1058, 1069, 1079—1080, 1089, 1094.

729. Afganische Märchen. [Poveşti din Afganistan]. WAIIR. 2 (1958) nr. 98.
3 texte.

730. Arabische Spruchweisheit. [Înţelepciune paremiologică arabă]. N. WEG 10 (1958) nr. 2950.
Texte de proverbe.

731. B ă r b u l e s c u, C.: Prezentare de cărţi. GLAS. BIS. 17 (1958) 806—807.
Prezentare: Cocchiara Giuseppe: Storia del folklore in Europa.

732. În Birmania anul nou se sărbătoreşte la 14 aprilie. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 78.
Tradiţii populare legate de acest obicei.

733. O boală a rîsului. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 92.
În Noua Guinee şi riturile observate cu privire la bolnavii de această boală.

734. B [u c ş a n], A.: Folclor şi antropologie columbiană. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 136.
Analizînd vol. V, 1956 al publicaţiei Revista de Folklore.

735. B [u c ş a n], A.: Violonistul uruguian Francisco José Musetti despre viaţa muzicală din Romînia. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 137.
Şi despre colecţiile Institutului de folclor, într-un interviu acordat ziarului «El popular».

736. C a r p, S.: Agenda. GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 12 (210).
Anunţă o culegere din folclorul indian.

737. C a r r e t i n, Roberto şi Gustave T o r l i c h e n: Sărbătoarea diavolului la minerii bolivieni. ORIZONT. 7 (1958) nr. 81: 27—32.
Descrierea ceremonialului. Cu 5 fotografii: măşti, dans.

738. Ce rău sfîrşesc invidioşii. Poveste birmană. LUMIN. 1958, nr. 12: 8.

739. Cea mai mare bogăţie. Snoavă turcă. LUMIN. 1958, nr. 12: 8.

740. Cîntecele «negro-spirituals» şi sensul lor social. PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 338:9.
Istorie şi tematică.

741. C [o m i ş e l], E.: Congresul folcloriştiilor iugoslavi. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 116—118.
Participanţi, tematica discuţiilor, lista referatelor prezentate.

742. [Conferinţă despre folclorul belgian]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4145.
Prof. H. Wouters despre «Etnografia şi folclorul din Belgia», comunicare în cadrul Institutului romîn pentru relaţii culturale cu străinătatea.

743. D [o s i o s], C.: H. Wouters — Belgia. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 128—129.
Vizita sa la Institutul de folclor. Vezi şi: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 4: 38—39; RUM. HOY 1958, nr. 4: 38—39; RUM. TO-DAY 1958, nr. 4: 38—39; RUM. HEUTE 1958, nr. 4: 38—39.

744. D [o s i o s], C.: Cel de al XII-lea congres anual al I.F.M.C. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 168—169.
Despre organizarea congresului în ţara noastră, comitetul naţional de organizare, tematica discuţiilor, programul.

745. Flachsernte. [Culesul cînepei]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 7: 36.
Dans vocal suedez. Melodia cu text german.

746. F o c h i, A.: Viktor von Geramb. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 127.
Necrolog.

747. F [o c h i]. A.: Din activitatea folcloristicii austriace. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 135—136.
Analizînd Anuarul asociaţiei austriace pentru cîntecul popular.

https://biblioteca-digitala.ro

748. F[o c h i] A.: Studiile de folclor romînesc în bibliografia din « Journal of American Folklore » (supliment aprilie 1958). REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 174—175.
Modul defectuos de întocmire a bibliografiei.

749. Folclorul indian despre răscoala sipailor. CONTEMP., 1958, nr. 46 (632): Puncte cardinale.
Publicat în U.R.S.S. în editura pentru literatura orientală.

750. G[ă r d e s c u], G.: Journal of American Folklore despre arta populară în Romînia. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 114.
Răspuns la o recenzie apărută în vol. 70, oct.-dec. 1957, asupra lucrării *Arta populară din Romînia*.

751. G[ă r d e s c u], G.: Conferința anuală I.F.M.C. REV. FOLC. 3(1958) nr. 1: 115.
Dare de seamă asupra lucrărilor, lista participanților.

752. G[ă r d e s c u], G.: Dreptul de autor aplicat muzicii populare. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 122—124.
Traducerea propunerilor consiliului I.F.M.C. din Buletinul nr. 12, sept. 1957.

753. G[ă r d e s c u], G.: A zecea conferință anuală a Consiliului internațional de muzică populară. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 131—132.
Participanții și comunicările.

754. G[ă r d e s c u], G.: Bibliografia internațională de folclor publicată de revista americană « Southern Folklore Quarterly ». REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 134—135.
Caracterizarea publicației.

755. G[ă r d e s c u], G.: Karl Jaberg. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 164—165.
Necrolog.

756. G[ă r d e s c u], G.: A doua olimpiadă internațională de cîntec coral amator. REV. FOLC. 3(1958) nr. 4: 170.
De la Paris, 9—16 nov. 1958.

757. G[i u r c h e s c u], A.: Ralph Vaughan Williams. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 163—164.
Necrolog.

758. G o l o p e n ț i a, Sanda: Jan Öjvind Swahn: The Tale of Cupid and Psyche. (Aarne-Thompson 425 and 428). [Basmul lui Cupidon și Psyche]. CWK Gleerup-Lund 1955, 493 p. + 7 hărți. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 189—191.
Recenzie.

759. G r i m m, Frații: Croitorașul cel viteaz. Ed. a 2-a. În romînește de Dan Faur. Ilustrații de Ioana Olteș. [București], Ed. tineretului, 1958. 47 p. nenum. cu ilustr.: Colecția « Traista cu povești ».

760. G r i m m, Frații: Povești alese. În romînește de Dan Faur. Ilustrații de Ligia Macovei. București, Ed. tineretului, 1958. 411[—413] p. cu ilustr.
47 texte.

761. H e r m a n n, Jean Maurice: Taina insulei Paștelui. ORIZONT. 7 (1958) nr. 87—88: 99—104.
Date etnografice generale și descoperirile lui Thor Heyerdahl.

762. H e y e r d a h l, Thor: Expediția Kon-Tiki. Cu pluta pe Oceanul Pacific. [Traducere de Șerban Andronescu]. București, Ed. științifică, 1958. 239[—243] p. + 10 f. pl.

763. India. Culegere de cîntece populare. DRUM NOU 15 (1958) nr. 4260.
În limba telegu; publicată la Haiderabad; 187 cîntece grupate tematic.

764. O înțelepciune care lipsește unora. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 64.
Proverbe africane, arabe și mexicane. 4 texte.

765. J u i l l e r a t, Suzanne: Originile și stilurile dansului indonezian. ORIZONT. 7 (1958) nr. 80: 69—76.
Cu 4 fotografii.

https://biblioteca-digitala.ro

766. Lector: Muzica bisericească și folclorul. GLAS. BIS. 17 (1958) 808: Revista revistelor.

Recenzie la studiul lui Thorkild Knudsen din «Journal of the International Folk Music Council» vol. X, 1958.

767. Lector: Noi cercetări etnografice. GLAS. BIS. 17 (1958) 1021—1022: Revista revistelor.

Recenzie la Ilya Gurvich din «Bulletin international des sciences sociales». U.N.E.S.C.O. vol. IV, nr. 3, 1957.

768. Legenda curcubeului. UZINA N. 7 (1958) nr. 645.

Din mitologia greacă.

769. Maisonneuve, G. P.: Povestiri populare din Cambodgia. Povestea tînărului cu nuca de cocos. Povestea cu doi oameni și o umbrelă. (Colecția documentară de folclor G. P. Maisonneuve). ORIZONT. 7 (1958) nr. 80: 95—101.

770. Marcarov, Th.: În lumea piticilor. MAGAZIN 2 (1958) nr. 26.

Date etnografice despre pigmeii din Africa.

771. M[arinescu], H[imu], M.: Folcloriștii greci despre cercetările noastre de folclor. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 172—174.

Despre lucrările lui D.V. Oekonomides.

772. M[icznik], V.: Un articol despre folclorul romînesc în buletinul Academiei «Sangeet Natak Akadami» din India. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 133—134.

Generalități teoretice și metodologice de Mihai Pop.

773. M[icznik], V.: Felix Hoerburger despre sabia și toba ca ustensile de dans. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 135.

Recenzie la art. din *Deutsches Jahrbuch für Volkskunde*, 1955.

774. Micznik, Veronica: Ana Helms Blasche: Bunte Tänze wie wir sie suchten und fanden. [Dansuri «variate», cum le-am căutat și găsit]. Leipzig, III (18) 1957. 172 p. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 192—193.

Recenzie.

775. Mitică Grigoreni: Divertisment bacchic. Legende ce se cuvin știute acum cînd mustu-a fiert din plin. ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1808 (3287).

Legende antice grecești, egiptene și persane și proverbe turcești și românești (versificate de Anton Pann) pe tema vinului.

776. Musik der Völker. [Muzica popoarelor]. N. WEG 10 (1058) nr. 2802.

Despre secția de etnomuzicologie a «Muzeului omului» din Paris.

777. N.C.: «The London Magazine», nr. 1 — 4/1958. V. ROM. 11 (1958) nr. 7: 206 — 208.

Expoziția de sculptură eschimosă la Imperial Institute din Kensington.

778. Ne bizzál a sakálban. [Nu te încrede în șacal]. SZAB. SZÓ 15 (1958) nr. 167.

Poveste populară hindusă.

779. Nicula, D. V.: Paolo Toschi: Le origini del teatro italiano. [Originile teatrului italian]. Edizioni Scientifiche Einaudi, Torino, 1955, 768 p. + 80 ilustrații. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 184—188.

Recenzie.

780. A nyul mint békebíró. [Iepurele, judecător de pace]. VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 26 (1879): 4.

Poveste populară birmaneză.

781. Oaspeți de peste hotare. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1490.

Felix Hoerburger, directorul arhivei de folclor din Regensburg (R.F.G.). Vezi și: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 159.

782. Orban, C.: Triburi izolate la poalele Himalayei. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2805.

Originea, ocupațiile și arta indienilor Haga. Cu 1 foto.

https://biblioteca-digitala.ro

783. A pap kínese. Francia népmese. [Tezaurul preotului. Poveste populară franceză]. FALV. DOLG. NÉPE 14 (27) (1958) nr. 48 (600): 16.
Traducere de Sipos Gyula.

784. Parada folclorului la Paris. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2735.
Sărbătoare anuală, la care participă culegători din toate regiunile Franței. Cu 1 foto.

785. Perrault, Charles: Povești. In romînește de Dan Faur.
Ilustrații: Gustave Doré. [București], Ed. tineretului, 1957. 80[—84] p.: Înșiră-te mărgărite Carten școlarilor mici.
Notă bibl.: GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 463.

786. P[op], M.: Dicționarul internațional de etnologie și folclor european. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 134—135.
Lucrat de Sigurd Erixon, sub auspiciile U.N.E.S.C.O.-ului.

787. P[op], M.: Prof. dr. Vladimir Kiparski-Finlanda. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 119.
Vizita sa la Institutul de folclor.

788. Popoare puțin cunoscute. Tribul Masai. DRAP. ROȘU 1958, nr. 599.
Sumare date etnografice. Vezi și: PT. SOC. 9 (1958) nr. 1525; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 452.

789. Popoare puțin cunoscute. Tribul Curdi. DRAP. ROȘU 1958, nr. 600. Sumare date etnografice. Vezi și: PT. SOC. 9 (1958) nr. 1525; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 96; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 452.

790. P[roca] C[iortea], V.: Conferința internațională pentru notarea dansului popular. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 115—116.
Lista referatelor prezentate.

791. Pyykkö, Matti: Kalevala — epopee populară finlandeză. GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 9 (207).

792. Römer, Alexander: Hüte deine Zunge. Nach einem indischen Märchen. [Păzește-ți limba. După un basm indian]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 2: 23.
Snoavă.

793. S[achelarie], A.: Thorkild Knudsen — Danemarca. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 128.
Vizita sa la Institutul de folclor.

794. Săndulescu, G.: Clasicismul muzicii populare grecești. MITROP. OLT. 10 (1958) nr. 3—4: 311—312.
Baza prozodică antică a cîntecului popular grecesc contemporan.

795. Sărbători populare indiene. CRIȘ. 13 (1958) nr. 240.
Rituri de fertilitate.

796. S[bîrcea], G.: Preocupările de folclor muzical ale studioului de fonologie din Milano. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 135—136.
În cadrul preocupărilor de stilistică lingvistică.

797. S[păt aru], D.: Cum este prezentată muzica populară romînească în unele publicații străine. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 169.
În enciclopedia britanică *Grove's Dictionary of Music and Musicians.*

798. Stehlen nimmt kein gutes Ende. Ein westafrikanisches Märchen. [Furtul nu are un sfîrșit bun. Poveste vest-africană]. WAHR. 2 (1958) nr. 198.

799. S[troescu], S. C.: Prof. Rosetta del Conte. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 112.
Vizita sa la Institutul de folclor.

800. S[troescu], S.-C.: Muzica populară italiană în antologia «Columbia». REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 137—138.

801. Stroescu, Sabina C.: Lares. Organo della Societa di Etnografia Italiana e dell Istituto di storia delle Tradizioni popolari dell'Universita di Roma. [Lares. Organul Societății Italiene de Etnografie și al Institutului de istorie a tradi-

https://biblioteca-digitala.ro

ţiilor populare de pe lîngă Universitatea din Roma]. Volume unico. Florenţa, an. XXII, 1956, p. 222. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 139—142.

Recenzie globală a periodicului.

802. S[t r o e s c u], S.-C.: Centrul de cercetări folclorice din Indiana. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 170.

Sumară prezentare a activităţii sale.

803. S[t r o e s c u], S.-C.: Centrul de folclor al Republicii Arabe Unite. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 171.

De la Cairo.

804. Ştiaţi că... FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 870.

Obiceiuri nupţiale în Kaşmir.

805. A teve és a sakkal. [Cămila şi şacalul]. SZAB. SZÓ. 15 (1958) nr. 97.

Poveste populară hindusă.

806. Ţara celor 6000 de tarzani. ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4077.

Obiceiuri ale populaţiei ilingoţilor din jungla Manillei.

807. Vechi tradiţii vietnameze. CRIŞ. 13 (1958) nr. 240.

Cultul morţilor.

808. V i t n e r, I.: Umanism african. GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 4. (202).

Prezentarea cărţii lui *Diop Birago:* Les contes d'Amadou — Koumba, ed. Fasquelle, 1947.

809. V u l p e s c u, Romulus: Vechi folclor francez. «Viteazul Du Guesclin» şi «La Avranches în închisoare». TRIB. 2 (1958) nr. 23 (67).

Traduceri.

810. Was ist «Kalipso» wirklich? [Ce este în realitate «Calipso»?]. N. WEG 10 (1958) nr. 2771.

Originea mitului în folclorul negru.

VII. ACŢIUNI DE VALORIFICARE A FOLCLORULUI, ARTEI POPULARE APLICATE ŞI ETNOGRAFIEI ÎN CADRUL REVOLUŢIEI CULTURALE DIN R.P.R.

1. GENERALITĂŢI PRIVITOARE LA VALORIFICAREA TRADIŢIILOR POPULARE.

Vezi şi: nr. 164, 317, 475, 483, 518, 528, 544, 644, 675, 677, 691, 969, 1058.

811. Pentru aflarea şi valorificarea folclorului local. DRAP. ROŞU 1958, nr. 597.

Observaţii critice şi propuneri. Vezi şi: nr. 603: Pe urmele materialelor publicate: Măsurile luate de organele de învăţămînt şi cultură din reg. Ploieşti.

812. Anunţ. ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4072, 4074, 4075.

Şcoala populară de artă înfiinţează o clasă de dans popular.

813. A x e n t e, I.: Pedagogul în tabără. GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 480.

Despre valorificarea folclorului şi artei populare (dansuri, costume, covoare).

814. B a c i u, Gheorghe: Coregrafie şi folclor. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 29.

Despre valorificarea folclorului coregrafic în cadrul echipelor de dans.

815. B a h r i n, Grigore A.: Cîntece şi jocuri la radio. CONTEMP., 1958, nr. 3 (589).

Calitatea nesatisfăcătoare a emisiunilor de folclor la radio.

816. C r o v e ţ c h i, Victor: Cu iarna prin căminele culturale sighişorene. DRUM NOU 15 (1958) nr. 4358.

Activitatea de valorificare a folclorului romînesc şi al minorităţilor naţionale.

817. D e l a v a d u, Radu: Valorificarea tradiţiei populare locale. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 28.

Îndrumări practice şi teoretice.

818. D r ă g o i, Sabin: Das Lied der Wahrheit. [Cîntecul adevărului]. RUM. HEUTE 1958, nr. 4: 1, 46.

Despre valorificarea folclorului în R.P.R., împotriva propagandei calomnioase a postului de radio «Europa liberă». Vezi şi: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 4: 1,46; RUM. HOY, 1958, nr. 4: 1,46; RUM.TO-DAY 1958, nr. 4: 1,46.

https://biblioteca-digitala.ro

819. Elekes Dénes: Akiknek a népi tánc szivügyük. [Cei pentru care dansul popular este o chestiune de inimă]. FÁK. 13 (1958) nr. 105.

Din activitatea Caselor culturale raionale pentru valorificarea dansului popular.

820. Florea, Ion: Valorificarea folclorului. FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4287.

În cadrul orchestrei de muzică populară a Filarmonicii de Stat din Arad.

821. Havaș, B.: Dansul popular și temele contemporane. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 10: 43—44.

Despre modul de valorificare a folclorului coregrafic în cadrul echipelor de amatori. 3 fotografii.

822. Jocul popular în creația compozitorilor noștri. PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 353: 9.

Despre problema valorificării melodiilor de dans.

823. Leahu, Ioan: Două obiective principale ale muncii culturale de masă. V. NOUĂ. 8 (1958) nr. 43.

Despre echipele de dansuri și prelucrările de folclor.

824. Mereu, George: Colocvii muzicale. TRIB. 2 (1958) nr. 2 (49).

Problemele valorificării folclorului muzical.

825. Mereu, George: Colocvii muzicale. TRIB. 2 (1958) nr. 4 (51).

Interviu cu T. Oláh în privința valorificării folclorului muzical.

826. Meșter, Dimitrie: Dansurile populare. ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4283.

Nu se valorifică în suficientă măsură folclorul local.

827. Mihai, V.: Se poate și trebuie să folosim folclorul local. STEAUA R. 14 (1958) nr. 493.

Despre însemnătatea folclorului local. În text, numeroase fragmente din diverse culegeri.

828. Nicolescu, Ștefan: Folclorul în opera lui George Enescu. CONTEMP., 1958, nr. 32 (618).

Modul valorificării folclorului și operele create pe bază folclorică.

829. Péchy, Aurora: Despre dansul cu temă și valorificarea scenică a folclorului. CRIȘ. 13 (1958) nr. 162.

830. Pop, Mihai: Instituțiile culturale de masă și sarcina valorificării folclorului. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 25—26.

Și despre cercurile folclorice de la Sibiu și Arad.

831. Preduț, Maria: Le Folklore fait son entrée dans la danse d'expression. [Folclorul își face intrarea în dansul de expresie]. ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 233.

Despre ansamblul experimental «Miorița». 2 foto. Vezi și: REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 113—114; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2752.

832. Cum să pregătim sărbătoarea pomului de iarnă. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 12: 57.

Îmbogățirea folclorului tradițional (colinde, plugușor etc.) cu elemente noi.

833. Prisnea, Constantin: Durst nach Kultur. [Sete de cultură]. RUM. HEUTE 1958, nr. 12: 18—21.

Despre valorificarea tradițiilor populare în cadrul mișcării artistice de amatori. Cu 2 foto. Vezi și: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 12: 18—21; RUM. HOY 1958, nr. 12: 18—21; RUM. TO-DAY 1958, nr. 12: 18—21.

834. Probleme de actualitate... în activitatea cultural-artistică. GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 467.

Consfătuire cu vicepreședinții comitetelor executive și șefii secțiilor de învățămînt și cultură ale Sfaturilor populare regionale și ale unor Sfaturi populare orășenești. Despre valorificarea folclorului, festivaluri ale cîntecului și dansului popular, întocmirea de hărți coregrafice.

835. Proca Ciortea, Vera: Cîteva sfaturi pentru pregătirea dansatorilor. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 3: 34.

836. Repertoriul formațiilor artistice din întreprinderi. ZORI NOI Med. 6 (14) (1958) nr. 279.

Despre valorificarea folclorului local și a creației de cîntece noi.

https://biblioteca-digitala.ro

837. Roman, Ion: Vechi și nou în basme. CONTEMP., 1958, nr. 7 (593).

Despre valorificarea basmelor folclorice în literatura contemporană pentru copii.

838. T.E.: Pentru o cît mai intensă valorificare a folclorului muzical. FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4418.

În cadrul orchestrei de muzică populară a Filarmonicii de Stat din Arad.

839. Valorificarea tradițiilor noastre folclorice. Interviul nostru cu tov. Mihai Pop, director adjunct al Institutului de folclor. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4386.

840. Vicol, Adrian: Folclorul muzical în emisiunile posturilor noastre de radio. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 85—98.

841. Victor, Lucrețiu: Elevii și folclorul. GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 479.

Ștafete de elevi culegători de folclor în reg. Timișoara.

842. O vizită în comuna lui Ion Slavici. FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4241.

Despre modul cum s-a făcut valorificarea folclorului local în filmul «Moara cu noroc».

843. Zoi, Marcela: Producția obiectelor de artă populară în cooperativele noastre. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 52 (246): 5.

Cu 2 foto.

2. INTERPREȚI VOCALI ȘI INSTRUMENTALI, DANSATORI; FORMAȚII CORALE, INSTRUMENTALE ȘI COREGRAFICE DE AMATORI

Vezi și: nr. 57, 127, 194, 318, 445, 474, 476—477, 479, 482, 498, 501—502, 505, 510, 525—527, 548, 556, 559—560, 577—578, 581, 583, 598, 602, 604, 654, 679, 693, 820, 838, 889, 893, 913, 915, 953, 967, 1055—1056, 1076.

844. Alexandru, Tiberiu: Despre cîntăreții populari. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 73—84.

Repertoriu, stil.

845. La o aniversare într-un sat din Țara Moților. CRIȘ. 13 (1958) nr. 57.

Corul din Almaș la 30 de ani. Vezi și 265,298; FÁK. 13 (1958) nr. 17,47,50,57 (6 foto).

846. Brîncuș, Petre: Despre coruri și tradiție. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 1: 44.

Generalități. Menționarea corurilor de la Chizătău, Lugoj, Miercurea Ciuc.

847. Ciobanu, Gheorghe: Barbu Lăutarul. Contribuții la cunoașterea vieții, activității și a repertoriului pe care l-a cîntat. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 99 — 133.

Noi date biografice, cu 20 de piese din repertoriul său (transcriere muzicală). Date despre același: ALB. 61 (1958) nr. 557: D. Corbea; CRAV. ROȘIE 1958, nr. 8: 14—15: D. Corbea; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4245; EL. 12 (1958) nr. 3363; N. WEG 10 (1958) nr. 2947; PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 352: 5; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4309: D. Tabacu; SĂT. 10 (1958) nr. 8[:17]; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4296; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2777; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2884: I.S.; V. STUD. 3 (1958) nr. 7—8 (20—21): Viorel Cosma; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1358: B. Sărățeanu; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4268: P. Sandu.

848. Corul casei raionale de cultură din Sînnicolaul Mare distins cu Ordinul muncii cl. II-a. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2972.

Cu ocazia centenarului. Vezi și: MUNCA 14 (1958) nr. 3445, 3447; ALB. 61 (1958) nr. 571; CRIȘ. 13 (1958) nr. 77; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr 4103, 4219, 4331—4333; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4287, 4398.

849. Dezsi, E.: Conținut bogat, activitate permanentă. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4264.

604 echipe de dansuri populare și 236 coruri activează în Regiunea Autonomă Maghiară.

850. Doraș, Mihail: Vrancea. Cum a fost, cum este, cum va fi. MUNCA 14 (1958) nr. 3189.

Despre cele 70 echipe artistice de amatori.

851. Dragoman, C.: Corul din Săliște la a 75-a aniversare. MUNCA 14 (1958) nr. 3438, 3441, 3442.

Pentru aceeași problemă, vezi și: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4378—4379; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2966; ALB. 61 (1958) nr. 570; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4307, 4332, 4334—4335; FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2870, 2875—2876; GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 494; MAGAZIN 2 (1958) nr. 59; MUZ. 8 (1958) nr. 12: 44—45; N. WEG 10 (1958) nr. 2981, 2987; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4392; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 450; TRIB. 2 (1958) nr. 48 (95); VOLK. KULT. 10 (1958) nr. 11: 48; VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 80.

https://biblioteca-digitala.ro

852. [Echipe de fluieraşi, buciumaşi, trîmbiţaşi etc.]. ALB. 61 (1958) nr. 553: Bacea; FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 1876, 1919: Bertea, r. Teleajen; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1439: Brădetu, Corbi şi Nucşoara, r. Curtea de Argeş; ÎNFR. 3 (1958) nr. 71: Cacova, r. Aiud; FLAC. 7 (1958) nr. 16 şi SCÎNT. 27 (1958) nr. 4233: Cătina, r. Cislău; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 970: Chitid, r. Hunedoara; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 91 (1037): Frecăţei, r. Tulcea; STEAUA R. 7 (1958) nr. 627: Hodac, r. Reghin; PROGRES. 2 (1958) nr. 46: Largu, r. Fil. Sîrbu; ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1191: Peretu, r. Roşiori; CRIŞ. 13 (1958) nr. 158: Răpsig, r. Gurahonţ; STEAUA R. 7 (1958) nr. 633: Ruşii-Munţi, r. Topliţa; CRIŞ. 13 (1958) nr. 44: Şimand, r. Criş; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 32—33: Teşila, r. Cîmpina. Buciumaşi: SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1441: Pucheni, r. Muscel; ALB. 61 (1958) nr. 561: Rîul Alb, r. Pucioasa şi Siriu, r. Cislău. Trîmbiţaşi: V. LIB. 9 (1958) nr. 418: Năneşti, r. Sighet. Cîntăreţi din frunză: ALB. 61 (1958) nr. 553: Bacea.

853. Evenimente importante în activitatea artistică de amatori. ÎNDRUM. CULT, 11 (1958) nr. 3: 31—32.

Despre cele 3611 coruri, 5520 de echipe de dansuri, 4600 echipe de teatru şi 1680 de brigăzi artistice de agitaţie, participante la cel de al IV-lea concurs al căminelor culturale. Etapele şi fazele de desfăşurare a celui de al V-lea concurs pe ţară al formaţiilor muzicale şi coregrafice de amatori.

854. [Fanfare populare]. FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 913: Bocşa Romînă; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 215 (416): Comăneşti, r. Moineşti; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4350: Ghimbav, r. Codlea; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4179: Silha, r. Lugoj; FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 854: Văliug, r. Reşiţa.

855. [Formaţii corale muncitoreşti şi săteşti. Istoric, activitate, repertorii, distincţii]. ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1741 (3220): Adjud, r. Adjud; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 7: 32—33: Adjudeni, r. Roman; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 151 (352): Agăş, r. Moineşti; ALB. 61 (1958) nr. 532: Almaş, r. Gurahonţ; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Apoldu de Jos, r. Sebeş; CRIŞ. 13(1958) nr. 189: Avram Iancu; FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2822: Avrig, r. Sibiu; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 412; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4171: Babşa, r. Lugoj; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1234: Bampotoc, r. Ilia; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 69, 108: Barcea, r. Tecuci; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4345: Bata, r. Lipova; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1425: Bălileşti, r. Curtea de Argeş; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3014: Beilic, r. Adamclisi; CRIŞ. 13 (1958) nr. 57: Belin, r. Sf. Gheorghe; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4241: Bethausen, r. Făget; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4313: Bistriţa, r. T. Severin; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4330: Bîrseşti, r. Vrancea; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4190: Bocşa Vasiovei, r. Reşiţa; ST. ROŞU 10 (1958) nr. 887, 921: Bogdăneşti, r. Bîrlad; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4100: Bordei Verde, r. Călmăţui; DRUM NOU Zal. 12 (1958) nr. 386; Borla, r. Zalău; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4132: Braniştea, r. Galaţi; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 9: 48—50: Brăneşti, r. Brăneşti; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1254: Bucium, r. Orăştie; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1294: Călineşti; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4032: Cărbuneşti, r. Gilort; DRUM NOU Zal. 12 (1958) nr. 392: Căţălu, r. Zalău; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4103: Cerna, r. Măcin; CRIŞ. 13 (1958) nr. 305: Chişlaca, r. Ineu; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4117: Cioara Dăicesti, r. Călmăţui; FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 945: Cîlnic; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4163: Cîrceni, r. Strehaia; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 455: Cîrţa, r. Făgăraş; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4032: Cojani, r. Gilort; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 215 (416): Comăneşti, r. Moineşti; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4106: Corni, r. Bujor; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1110: Coşula, r. Botoşani; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4109, 4113: Craiova, Instit. agronomic; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4175: Cruceni, r. Ciacova; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 412: Dejani, r. Făgăraş; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4329: Denta, r. Ciacova; CRIŞ. 13 (1958) nr. 189: Diosig, r. Săcueni; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Draşov, r. Sebeş; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 84 (1030): Filimon Sîrbu, r. Tulcea; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4357: Galaţi, I.T.C.; nr. 4107: Galaţi,

https://biblioteca-digitala.ro

Sind. lucr. învăţ.; nr. 4153: Galaţi, C.F.R.; nr. 4165: Galaţi, întrepr. « Ionel Jora »; nr. 4220: Galaţi, Şantierul naval; DRUM SOC. 10 (1958) nr. 1213 şi STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 457: Geoagiu, r. Orăştie; ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1601 (3080), 1613 (3092): Gherăeşti, r. Roman; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1244: Haţeg, Casa raională de cultură;DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3029: Horia, r. Hîrşova; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4197: Hurezani, r. Gilort; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4363: Ianca, r. Fil. Sîrbu; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 452: Iaşi, r. Făgăraş; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4091: Independenţa, r. Galaţi; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 84 (1030); Iulia, r. Tulcea; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4144: Izvor, r. Craiova; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 440: Izvorul Aneştilor, r. Turnu Severin; PROGRES. 2 (1958) nr. 82 şi V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4105: Jirlău, r. Fil. Sîrbu; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4195: Jufureanu, r. Fil. Sîrbu; PROGRES. 2 (1958) nr. 46: Largu, r. Fil. Sîrbu; CRIŞ. 13 (1958) nr. 13, 307: Lăzăreni, r. Oradea; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1294: Lereşti; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4245: Lupşa, r. Strehaia; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 5: 9—10: Marga; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 76: Matca, r. Tecuci; AVÎNT. 8 (1958) nr. 416: Mărişelu, r. Bistriţa; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4119: Mărtineşti, r. Focşani; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4152: Măstăcani, r. Bujor; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4216: Măxineni, r. Brăila; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4080: Melineşti, r. Amaradia; ST. ROŞU 10 (1958) nr. 938: Miceşti, r. Bîrlad; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 963: Miercurea, r. Sebeş; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 434, 457: Mihalţ, r. Alba; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4097: Movila Miresei, r. Brăila; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 52: Munteni, r. Tecuci; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 67: Nicoreşti, r. Tecuci; TURDA 10 (1958) nr. 478, 489: Ocoliş, r. Turda; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4094: Odobeşti, r. Focşani; V. STUD. 3 (1958) nr. 1 (14): Oraşul Stalin, Instit. politehnic; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1167: Orăştie; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4318: Pădureni, r. Ciacova; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 962: Petreşti; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1233: Petrila, Clubul minier; FLAC. P. Neamţ 10 (1958) nr. 639, 661: Piatra Neamţ, Sind. lucr. înv.; N. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4379: Piscu, r. Galaţi; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4014: Poroina Mare, r. Vînju Mare; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 971: Răchitoasa, r. Haţeg; CRIŞ. 13 (1958) nr. 57, 158, 270 şi ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 61: Răpsig, r. Gurahonţ; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1182: Rîmnicu Vîlcea, Casa raională de cultură; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1135: Roma, r. Botoşani; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4165: Roşiori, r. Călmăţui; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1219: Rucăr, r. Muscel; V. COOP. MEŞT. 7 (1958) nr. 36 (230): Satu Mare, cooperativa « Mondiala »; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3209: Săcele, r. Istria; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Săsciori, r. Sebeş; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1312: Schitu Goleşti, r. Muscel; IAL. NOUĂ 3 (1958) nr. 119: Scînteia, r. Slobozia; FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2847: Sibiu, fabrica « Drapelul Roşu »; DRUM .SOC. Sev. 10 (1958) nr. 479: Siseşti, r. Turnu Severin; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4179: Silha, r. Lugoj; CONTEMP. 1958, nr. 40 (626): Sîngătin, r. Sebeş; FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4430: Sînmartin, r. Arad; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4278: Sînteşti, r. Făget; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 464: Stremţ, r. Alba; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1135: Suliţa, r. Botoşani; FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4242 şi DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4281: Şag, r. Arad; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4324: Şandra, r. Satu Mare; CRIŞ. 13 (1958) nr. 44: Şimand, r. Criş; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4316: Şiria, r. Arad; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 412: Şona, r. Tîrnăveni; PROGRES. 2 (1958) nr. 61: Şuştreni; PROGRES. 2 (1958) nr. 61: Şuteşti, r. Fil. Sîrbu; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 54, 61, 140: Tecuciul Nou; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 457: Teiuş, r. Alba; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 32—33: Teşila, r. Cîmpina; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1340: Tigveni, r. Curtea de Argeş; GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 26 (224): Tg. Mureş; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4093: Traian, r. Caracal; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4103: Traian, r. Măcin; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4229: Turcoaia, r. Măcin; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4115: Ţicleni, r. Gilort; CRIŞ. 8 (1958) nr. 70: Vadul Crişului,

https://biblioteca-digitala.ro

r. Aleşd; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4181: Valea Cinepei, r. Brăila; AVÎNT. 8 (1958) nr. 381: Viişoara, r. Bistriţa; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1448, 1543; Vişeul de sus şi de sus, r. Vişeu; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 412: Viştea de Jos, r. Făgăraş; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4118, 4166: Viziru, r. Călmăţui; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 440: Vîrciorova, r. Caransebeş; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4355: Voineşti, r. Brăila; DRUM NOU Zal. 12 (1958) nr. 393: Zalău, întrepr. « Steaua Roşie »; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 9: 49—50: Zăgujeni, r. Caransebeş.

856. [Formaţii coregrafice săteşti şi muncitoreşti. Activitate, repertoriu]. ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1741 (3220): Adjud, r. Adjud; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 7: 32—33: Adjudeni, r. Roman; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 151 (352) şi MUNCIT. FOREST. 10 (1958) nr. 206: Agăş, r. Moineşti; ÎNFR. 3 (1958) nr. 104: Aiud, r. Aiud; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4140: Amărăştii de Jos, r. Caracal; ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2710, 2808: Aninoasa, r. Petroşeni, Clubul minier; STEAUA R. 7 (1958) nr. 603: Apalina, r. Reghin; ÎNFR. 3 (1958) nr. 104: Asinip, r. Aiud; ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1665 (3144): Bacău, fabrica « Partizanul »; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1225: Baia de Criş, r. Brad; ST. ROŞU 10 (1958) nr. 943: Banca, r. Bîrlad; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 69, 108: Barcea, r. Tecuci; ALB. 61 (1958) nr. 525: Bascov, r. Curtea de Argeş; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4345: Bata, r. Lipova; DRAP. ROŞU 1958, nr. 579: Bălăceanu, r. Rîmn. Sărat; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1425: Bălileşti, r. Curtea de Argeş; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3014: Beilic, r. Adamclisi; CRIŞ. 13 (1958) nr. 57: Belin, r. Sf. Gheorghe; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 436: Berghiu, r. Alba; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4241: Bethausen, r. Făget; ÎNFR. 3 (1958) nr. 104: Beţa, r. Aiud; MILCOV. 2 (1958) nr. 124: Biliești, r. Focşani; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4313: Bistriţa, r. T. Severin; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1225: Blăjeni, r. Brad; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4330: Bîrseşti, r. Vrancea; FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 913: Boeşa Romînă, r. Reşiţa; ST. ROŞU 10 (1958) nr. 887, 921: Bogdăneşti; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4100: Bordei Verde, r. Călmăţui; DRUM. NOU Zal. 12 (1958) nr. 386: Borla, r. Zalău; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1142: Botoşani, fabrica de tricotaje şi confecţii; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4132: Braniştea, r. Galaţi; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4210: Brădeşti, r. Filiaşi; ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4229: Brăila, morile unite « Nic. Bălcescu »; nr. 4138: Brăila, I.I.S. « Orezul »; nr. 4371: Brăila, atelierele navale « Viitorul »; nr. 4267: Brăila, Căminul cultural « Mihail Eminescu »; ZORI NOI Med. 5 (12) (1958) nr. 254: Broşteni, r. Mediaş; CONTEMP. 1958, nr. 17 (603): Bucureşti, Univ. «C. I. Parhon» şi Instit. de cult. fiz.; ALB. 61 (1958) nr. 574: Budişteni, r. Topoloveni; LUPTA N. Dor. 9 (1958) nr. 434: Buhai, r. Dorohoi; V. BUZĂU. 10 (1958) nr. 810: Buzău, Şcoala de cooperaţie; ÎNFR. 3 (1958) nr. 71, 110: Cacova, r. Aiud; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4021: Calafat, Casa raională de cultură; nr. 4032: Cărbunești, r. Gilort; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4069: Cărpiniş, r. Codlea; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4233 şi FLAC. 7 (1958) nr. 16: Cătina, r. Cislău; DRUM NOU Zal. 12 (1958) nr. 392: Căţălu, r. Zalău; ALB. 61 (1958) nr. 575 şi IAL. NOUĂ 3 (1958) nr. 84: Căzăneşti, r. Slobozia; V. NOUĂ 15 (1958) nr. 4103: Cerna, r. Măcin; CRIŞ. 13 (1958) nr. 273: Chişineu-Criş r. Criş; nr. 305: Chişlaca, r. Ineu; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 970: Chitid, r. Hunedoara; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4098: Cioara Doicești, r. Călmăţui; PROGRES. 2 (1958) nr. 50: Cireşu, r. Călmăţui; MILCOV. 2 (1958) nr. 115: Ciuşlea, r. Focşani; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Cîlnic, r. Sebeş; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4163: Cîrceni, r. Strehaia; MILCOV. 2 (1958) nr. 130, 152: Cîmpineanca, r. Focşani; ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1769 (3248): Cîrligi, r. Roman; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 455: Cîrţa, r. Făgăraş; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1002: Clopotiva, r. Haţeg; TRIB. 2 (1958) nr. 14 (61): Cluj, universităţile; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4032: Cojani, r. Gilort; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 215 (416): Comăneşti, r. Moineşti; IAL. NOUĂ 3 (1958) nr. 85: Const. Brîncoveanu, r. Slobozia; ZORI NOI Med. 5 (12) (1958) nr. 247: Copşa Mică, r. Mediaş, uzinele chimice « N. Teclu » şi « 21 decembrie »; ALB. 61 (1958) nr. 566: Corbeanca, r. Snagov; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4106: Corni, r. Bujor;

https://biblioteca-digitala.ro

AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 151: Corod,r. Tecuci; MILCOV. 2 (1958) nr. 99: Coteşti, r. Focşani, G.A.S.; MUNCIT. SAN. 9 (1958) nr. 28: 3: Craiova, Spitalul unificat; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4254: Craiova, atel. C.F.R.; nr. 4109, 4113: Craiova, Instit. agronomic; ZORI NOI Căl. 1958, nr. 647: Crucea, r. Călăraşi; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4175: Cruceni, r. Ciacova; nr. 4222: Cruşoviţa, r. Moldova Nouă; nr. 4329: Denta, r. Ciacova; CRIŞ, 13 (1958) nr. 189: Diosig, r. Săcueni; ALB. 61 (1958) nr. 536: Dîlga; MILCOV. 2 (1958) nr. 136: Doaga, r. Focşani, I.M.P.C.; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Dobîrca, r. Sebeş; nr. 975: Dobra, r. Ilia; LUPTA N. Dor. 9 (1958) nr. 457: Dorohoi, of. P.T.T.R. şi cooperativele « Încălţămintea » şi « Higiena »; AVÎNT Tec. 2 (1958) nr. 86: Drăgăneşti, r. Tecuci; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4145: Drăguşeni, r. Bereşti; DRAP. ROŞU 1958, nr. 614: Dumitreşti, r. Rîmn. Sărat; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2949: Făcăieni, r. Feteşti; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 407: Făgăraş, Casa raională de cultură; ÎNFR. 3 (1958) nr. 104, 110: Fărău, r. Aiud; STEAUA R. 7 (1958) nr. 577, 645: Filea, r. Topliţa; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4255: Filiaşi; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 84 (1030): Filimon Sîrbu; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4139: Folteşti, r. Bujor; DRUM SOC. 10 (1958) nr. 1018: Fornădia, r. Ilia; ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1430: Frasinu, r. Giurgiu; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 91 (1037): Frecăţei, r. Tulcea; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4107: Galaţi, Clubul muncitoresc « Victoria » şi sind. lucr. înv.; 4148, 4153: Casa raională de cultură şi C.F.R.; nr. 4165: Galaţi, întrepr. « Ionel Jora »; nr. 4220: Galaţi, Şantierul naval; nr. 4357: Galaţi, I.T.C.;DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3003: Galeşu, r. Medgidia; MILCOV. 2 (1958) nr. 114: Garoafa, r. Focşani; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 457: Geoagiu, r. Orăştie; STEAUA R. 14 (1958) nr. 482: Gheorghe Doja, r. Tg. Mureş; STEAUA R. Rom. 14 (1958) nr. 564: Gherăieşti, r. Roman; DRAP. ROŞU 1958, nr. 579: Ghergheasa, r. Rîmn. Sărat; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 69, 71, 81, 84, 88, 125, 138, 151: Ghidigeni, r. Tecuci; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4350: Ghimbav, r. Codlea; LUPTA N. 3 (1958) nr. 113, 137, 141: Giurgiu, Casa raională de cultură; ÎNFR. 3 (1958) nr. 104: Gîrboviţa, r. Aiud; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3069: Gîrliciu, r. Hîrşova; MILCOV. 2 (1958) nr. 184: Goleşti, r. Focşani; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4062: Goruneşti, r. Olteţu; UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 478: Gura Ocniţei, r. Tîrgoviste; FLAC. 7 (1958) nr. 16: Gura Teghii, r. Cislău; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1094: Hăpria, r. Alba; nr. 1225: Hărţăgani, r. Brad; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4306: Hinova, r. T. Severin; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2991, 3052: Hîrşova, Casa raională de cultură; nr. 3029: Horia, r. Hîrşova; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4197: Hurezani, r. Gilort; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4363: Ianca, r. Fil. Sîrbu; FLAC. IAŞI 13 (1958) nr. 3615: Iaşi, Univ. « Al. I. Cuza »; nr. 3616: Iaşi, întrepr., metal. dunăreană; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 452: Iaşi, r. Făgăraş; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 470 şi ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4254: Ilovăţ, r. T. Severin; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4091: Independenţa, r. Galaţi; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 84 (1030): Iulia, r. Tulcea; ST. ROŞU 10 (1958) nr. 913: Iveşti, r. Bîrlad; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4144: Izvor, r. Craiova; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 440: Izvorul Aneştilor, r. T. Severin; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 480: Întregalde, r. Alba; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4105: Jirlău, r. Fil. Sîrbu; DRAP. ROŞU 1958, nr. 614: Jiţia, r. Rîmn. Sărat; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4195: Jugureni, r. Fil. Sîrbu; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2949: Jurilovca, r. Istria; MILCOV. 2 (1958) nr. 115: Lacu lui Baban, r. Focşani; PROGRES. 2 (1958) nr. 46: Largu, r. Fil. Sîrbu; CRIŞ. 13 (1958) nr. 307: Lăzăreni, r. Oradea; ÎNFR. 3 (1958) nr. 110: Lopadea Nouă, r. Aiud; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Ludoş, r. Sebeş; STEAUA R. 7 (1958) nr. 603: Lunca, r. Reghin; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3192: Mangalia, r. Negru Vodă; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 76: Matca, r. Tecuci; ZORI NOI Căl. 1958, nr. 615: Măgureni, r. Călăraşi; AVÎNT. 8 (1958) nr. 416: Mărişelu, r. Bistriţa; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4152: Măstăcani, r. Bujor; nr. 4216: Măxineni, r. Brăila; ZORI NOI Med. 5 (12) (1958) nr. 247, 281: Mediaş, întrepr. textile « Vasia Vasilescu »; nr. 253, 268, 299: Mediaş, întrepr. « 8 Mai »; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4080: Melineşti,

https://biblioteca-digitala.ro

r. Amaradia; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 472: Mehadia, r. Orșova; ST. ROȘU 10 (1958) nr. 925, 938: Micești, r. Bîrlad; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 434: Mihalț, r. Alba; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1236: Mihăilești, r. Domnești; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 963: Miercurea, r. Sebeș; ST. ROȘU 10 (1958) nr. 915: Mitoc, r. Bîrlad; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1137: Mînăstireni, r. Botoșani; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4343: Mîndruloc, r. Arad; V. Nouă 8 (1958) nr. 16: Mogoș, r. Cîmpeni; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4179: Moșnița Nouă, r. Timișoara; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4097: Movila Miresei, r. Brăila; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 52: Munteni, r. Tecuci; DRUM. NOU 15 (1958) nr. 4358: Nadeș, r. Sighișoara; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4138: Năruja, r. Vrancea; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2941: Neatîrnarea, r. Istria; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 67: Nicorești, r. Tecuci; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 964: Nucșoara, r. Hațeg; ST. ROȘU 10 (1958) nr. 902: Obîrșeni, r. Bîrlad; SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 17 (647) și STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 460: Obreja, r. Alba; ÎNFR. 3 (1958) nr. 114: Ocna Mureșului, r. Aiud; UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 474: Ocnița, r. Tîrgoviște; TURDA 10 (1958) nr. 478, 489: Ocoliș, r. Turda; MILCOV. 2 (1958) nr. 89, 115 și V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4094: Odobești, r. Focșani; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3009: Oltina; V. STUD. 3 (1958) nr. 1 (14): Orașul Stalin, Instit. politehnic; ÎNFR. 3 (1958) nr. 104: Ormeniș, r. Aiud; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1002: Ostrov, r. Hațeg; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3022: Ovidiu, r. Medgidia; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4318: Pădureni, r. Ciacova; CRIȘ. 13 (1958) nr. 55: Petrani, r. Beiuș; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 962: Petrești; nr. 1233: Petrila, Clubul minier; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4379: Piscu, r. Galați; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1411: Pitaru, r. Titu; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1002: Pîclișa, r. Hațeg; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4284, 4291: Pîncota, r. Arad; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4397: Pîrneaura, r. Moldova Nouă; PROGRES. 2 (1958) nr. 80: Plopu, r. Fil. Sîrbu; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 150: Poiana, r. Tecuci; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1369: Poiana, r. Răcari; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4056: Poiana Mare; ÎNFR. 3 (1958) nr. 110, 117: Ponor, r. Aiud; MILCOV. 2 (1958) nr. 112 și V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4157: Popești, r. Focșani; STEAUA R. 14 (1958) nr. 497: Porcești, r. Reghin; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4014: Poroina Mare, r. Vînju Mare; ZORI NOI Med. 5 (12) (1958) nr. 263: Proștea Mică, r. Mediaș; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1441: Pucheni, r. Muscel; CRIȘ. 13 (1958) nr. 57, 158, 270 și ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 61: Răpsig, r. Gurahonț; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1289, 1440: Rădulești, r. Videle; UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 474: Răzvad, r. Tîrgoviște; MILCOV. 2 (1958) nr. 112: Risipiți, r. Focșani; ÎNFR. 3 (1958) nr. 110: Rîmeți, r. Aiud; UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 457: Rîu Alb, r. Pucioasa; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 971: Rîu Bărbat, r. Hațeg; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1135: Roma, r. Botoșani; STEAUA R. Rom. 14 (1958) nr. 485: Roman, fabrica de cărămizi și topitoria de cînepă; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4165: Roșiori, r. Călmățui; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1326: Roșiorii de Vede, cooperația; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1182: Runcu, r. Rîmn. Vîlcea; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4167: Ruseț, r. Fil. Sîrbu; STEAUA R. 7 (1958) nr. 657: Rușii-Munți, r. Topliță; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3404: Sadova, r. Cîmpulung; V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 36 (230): 17: Satu Mare, coop. «Mondiala»; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1529: Săcășeni, r. Tășnad; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3209: Săcele, r. Istria; UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 474: Săcueni, r. Tîrgoviște; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 960, 964: Sălașu de Jos și de Sus, r. Hațeg; V. NOUĂ 8 (1958) nr. 16: Sălciua, r. Cîmpeni; DRUM .SOC. 10 (1958) nr. 1096: Săscior, Sebeșel și Secășel, r. Sebeș; PROGRES. 2 (1958) nr. 53: Scărlătești, r. Fil. Sîrbu; IAL. NOUĂ 3 (1958) nr. 119: Scînteia, r. Slobozia; AVÎNT. 8 (1958) nr. 394 și GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 478: Sebiș, r. Bistrița; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1148: Serafinești, r. Botoșani; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1312: Schitu Golești, r. Muscel; FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2847: Sibiu, fabrica «Drapelul roșu»; CRIȘ. 13 (1958) nr. 79: Sic, r. Gherla; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2939: Siliștea, r. Medgidia; nr. 3029: Siminoc, r. Medgidia; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 479: Sisești, r. T. Severin; DRAP. ROȘU

https://biblioteca-digitala.ro

Tim. 15 (1958) nr. 4179: Sîlha, r. Lugoj; CONTEMP. 1958, nr. 40 (626) și DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Sîngătin, r. Sebeș; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4430: Sînmartin, r. Arad; LUPTA N. 3 (1958) nr. 107: Slobozia, r. Giurgiu; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1316: Slobozia Moară, r. Răcari; LAL. NOUĂ 3 (1958) nr. 85: Smirna, r. Slobozia; LUPTA N. 3 (1958) nr. 148: Stoenești, r. Giurgiu; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1180: Storobăneasa, r. Alexandria; PROGRES. 2 (1958), nr. 59: Strîmbu, r. Fil. Sîrbu; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 45 (991), 102 (1048): Sulina, r. Tulcea, Casa raională de cultură; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1135: Suliţa, r. Botoșani; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4324: Șandra, r. Satu Mare; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 454: Șinca Veche, r. Făgăraș; LUPTA N. Dor. 9 (1958) nr. 450: Șipoteni, r. Dorohoi; ÎNFR. 3 (1958) nr. 104: Șpălnaca, r. Aiud; ZORI NOI Căl. 1958, nr. 608: Ștefan Vodă, r. Călărași; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1002: Ștei, r. Haţeg; V. LIB. 9 (1958) nr. 407: Șugatag, r. Sighet; PROGRES. 2 (1958) nr. 61: Șuștreni, r. Fil. Sîrbu; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 56: Tălpigi, r. Tecuci; STEAUA R. Rom. 14 (1958) nr. 489: Tămășeni, r. Roman; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 54, 61, 140: Tecuciul Nou; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 472: Teregova, r. Orșova; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 177 (378): Tescani, r. Moinești; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 32—33: Teșila, r. Cîmpina; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1340: Tigveni, r. Curtea de Argeș; MUNCIT. FOREST. 10 (1958) nr. 204: Tg. Jiu, I.F.E.T.; GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 26 (224): Tg. Mureș; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4103: Traian, r. Măcin; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4093: Traian, r. Caracal; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3271: Tudora, r. Botoșani; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 12 (958), 66 (1012): Tulcea, fabrica de conserve de pește; ALB. 61 (1958) nr. 552; Tulucești, r. Galaţi; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4229: Turcoaia, r. Măcin; V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 27 (221): Turnu Severin; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3057: Tuzla, r. Negru Vodă; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1164: Tebea, r. Brad; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4115: Țicleni, r. Gilort; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3156: Ulmi, r. Rădăuți; PROGRES. 2 (1958) nr. 45: Ulmu, r. Fil. Sîrbu; MILCOV. 2 (1958) nr. 89: Urechești, r. Focșani; CRIȘ. 13 (1958) nr. 55: Ursad și Urviș, r. Beiuș; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4041: Urzica, r. Corabia; FLAC. P. Neamț 10 (1958) nr. 668: Uscați, r. Piatra Neamț; CRIȘ. 13 (1958) nr. 70: Vadul Crișului, r. Aleșd; STEAUA R. 7 (1958) nr. 580: Valea Crișului, r. Sf. Gheorghe; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4340 și FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 897, 917: Valeadeni, r. Reșiţa; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4181: Valea Cînepei, r. Brăila; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1359: Vasilaţi, r. Brănești; UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 453: Văcărești, r. Tîrgoviște; V. LIB. 9 (1958) nr. 391: Văleni, r. Sighet; STEAUA R. 7 (1958) nr. 589: Vătava, r. Topliţa; AVÎNT. 8 (1958) nr. 381: Viișoara, r. Bistriţa; GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 469 și FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4254: Vinga, r. Arad; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1448: Vișeul de Jos, r. Vișeu; SCÎNT. PIONIER. 9 (1958) nr. 20 (650): Vitănești, r. Potcoava; PROGRES. 2 (1958) nr. 57: Vizireni, r. Fil. Sîrbu; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4118, 4166: Viziru, r. Călmățui; TURDA 10 (1958) nr. 505: Vîlcele, r. Turda; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1136: Vînători, r. Botoșani; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2740, 2843: Vulcan, r. Petroșani, clubul minier; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 9: 48—50: Zăgujeni, r. Caransebeș.

857. Gogotă, A.: Activitatea artistică să fie permanentizată. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 72.

56 echipe de dansuri în r. Tecuci.

858. Hernn Charles King — England, interessieren die Volksmusik-orchester in Rumänien. [Pe dl. Ch. K. din Anglia, îl interesează orchestrele de muzică populară din Romînia]. RUM. HEUTE 1958, nr. 7: 33.

Generalităţi asupra problemei: Cu 1 foto. Vezi și: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 7: 33; RUM. HOY 1958, nr. 7: 33; RUM. TO-DAY 1958, nr. 7: 33.

859. [Interpreţi vocali și instrumentali de muzică populară românească]. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1234: Victor și Eugenia Albu din Bampotoc, r. Ilia; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 446: Beldean Constantin din Oarda de Jos, r. Alba; DRUM.

https://biblioteca-digitala.ro

SOC. 10 (1958) nr. 948: Maria Bota din Poiana, r. Sebeș; TURDA 10 (1958) nr. 478: Brata Zaharie din Ocoliș, r. Turda; PROGR. RADIO 8 (1958) nr.362: 9: Buică Nicolae; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 948: Burduf Livia din Apoldul de Sus, r. Sebeș; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3404: Coca Axente din Sadova, r. Cîmpulung; CRIȘ. 13 (1958) nr. 123: Livia Bura, Ecat. Codoban, Lucreția Cîdea, Sabina Pantea și Gheorghe Weinberger; PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 358: Cristache Ciolac; nr. 347: 9: Ileana Constantinescu; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2647: Profir Cuciuc din Vulcan, r. Petroșani; CONTEMP. 1958, nr. 8 (594); FEM. 11 (1958) nr. 7: 19 și FLAC. 7 (1958) nr. 43: 21: Victoria Darvai; LUPTA N. 3 (1958) nr. 140: Culai Deia din Malu, r. Giurgiu; MAGAZIN 2 (1958) nr. 64—65 și PROGR. RADIO 8(1958) nr. 369: Grigoraș Dinicu; ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1718 (3197) Maria Dinu; STEAUA R. 7 (1958) nr. 627: Dan Florea din Hodac, r. Reghin; MUZ. 8 (1958) nr. 3: 24—26: George Folescu; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4359: Mihai Ghimboașă din Globu Craiovei, r. Orșova; FLAC. 7 (1958) nr. 21 [:23—24]: Alexandru Grozuță; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 439: Hăgăruș Maria și Iancu Maria din Meteș, r. Alba; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1018 :Hențiu Nicolae din Fornadia, r. Ilia; MUNCA 14 (1958) nr. 3315: Ilinca Teodor, Arad; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1108: Iovănescu Gavril din Sălașu de Jos, r. Hațeg; CONTEMP. 1958, nr. 8 (594) și FLAC. 7 (1958) nr. 6: Maria Lătărețu; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 457: Limbean Anuța și Rodica; FLAC. 7 (1958) nr. 15: Fănică Luca; ST. ROȘU. Buc. 4 (1958) nr. 1339: Ilie Manolescu din Dragomireștii din Vale, r. Gh. Gheorghiu-Dej, București; ALB. 61 (1958) nr. 536: Cratian Marica din Leșu, r. Năsăud; LUPTA N. 2 (1958) nr. 105: Nicoleta Marinescu din Daia, r. Giurgiu; LUPTA N. 3 (1958) nr. 128: Elena Mărăcineanu din Stănești, r. Giurgiu; STEAUA R. 7 (1958) nr. 577: Mereș Rina din Sîngeorgiul de Mureș, r. Tg.Mureș; MILCOV. 2 (1958) nr. 115: Smaranda Mitruceac din Odobești, r. Focșani; LUPTA N. 2 (1958) nr. 105: Marioara Neacșu din Daia, r. Giurgiu; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4235 și PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 327: Nica Iancu Iancovici; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1018: Traian Oancea din Fornadia, r. Ilia; PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 346: George N. Ochialbi; AVÎNT. 8 (1958) nr. 393: Oniga Ioan; CONTEMP. 1958, nr. 8 (594): Gică Petrescu; PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 321: 9: Nicolae Picu; LUPTA N. 3 (1958) nr. 140: Constantin Pieptea din Malu, r. Giurgiu; nr. 148: Adriana Popescu din Stănești, r. Giurgiu; ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 233 și SCÎNT. 27 (1958) nr. 4233: Iliuță Popescu din Cătina, r. Cislău; TURDA 10 (1958) nr. 478: Răduț Vasile din Ocoliș, r. Turda; FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 2118: Rusea Petre din Groșani, r. Teleajen; ZORI NOI Căl. 1958, nr. 617: Cornelia Stanciu din Roșeț, r. Călărași; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 446: Stoia Nicolae din Oarda de Jos, r. Alba; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 446: Elena Stremț din Stremț, r. Alba; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3404: Zahara Surupat din Sadova, r. Cîmpulung; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 423: Șuler Olimpia din Berivoi, r. Făgăraș; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2578: Rodica Tilici din Vulcan, r. Petroșeni; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1044: Ularu Nuța din Prevecior, r. Hațeg; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4063: Ștefania Tiliș din Rojiște, r. Gura Jiului; ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1809 (3288): Marioara Ursu din Piatra Neamț; LUPTA N. 3 (1958) nr. 146: Petra Vaida din Băneasa, r. Giurgiu; SEC. CIOC. Făg. 9 (1958) nr. 451: Victoria Vașu din Cîrțișoara, r. Făgăraș; MUNCA 14 (1958) nr. 3297 și PROGR. RADIO 8 (1958) nr. 321: 9; nr. 331: Grigore Vindireu; ALB. 61 (1958) nr. 536: Nechita Zăgrean din Leșu, r. Năsăud; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 110: Brăhășești, r. Tecuci; CONTEMP. 1958, nr. 17 (603): București, Univ. «C. I. Parhon» și Inst. Cult. fiz.; DRUM. SOC.Tul. 13 (1958) nr. 91 (1037): Frecăței, r. Tulcea; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4350: Ghimbav, r. Codlea; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 480: Întregalde, r. Alba; UZINA OGOR. 10 (1958) nr. 474: Ocnița, Răzvad și Săcueni, r. Tîrgoviște; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4397: Pîrneaura, r. Moldova Nouă; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 457, 464: Stremț, r. Alba; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2: 32—33: Teșila, r. Cîmpina.

https://biblioteca-digitala.ro

860. Lumini și umbre în activitatea culturală. CONTEMP., 1958, nr. 8 (594).
Reportaj din raioanele regiunii Ploiești (echipe dans, coruri etc.). Foto: fluerașii din Cătina.

861. L u n g u, T.: O sărbătoare a folclorului. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 11: 54.
Echipe de dans, de cor, instrumentale și soliști din r. Cislău, reg. Ploiești. 8 fotografii.

862. M. G.: Corul din Slatina împlinește 25 de ani. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1149.
Istoric și repertoriu.

863. [Mari ansambluri de cîntece și dansuri populare. Activitate, repertorii]. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4298: C.F.R. Giulești; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4260—4261, 4263, 4265, 4278; FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 923—925; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4267, 4344; ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 4:18—19; ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 225; RUM. HOY 1958, nr. 4: 18—19; RUM. TO-DAY 1958, nr. 4: 18—19; RUM. HEUTE 1958, nr. 4: 18—19 «Ciocîrlia»; CONTEMP. 1958, nr. 25 (611): ansamblul M.F.A.; STEAUA R. 7 (1958) nr. 577, 583—584: ansamblul S.P.C.; CONTEMP. 1958, nr. 20 (606): ansamblul U.T.M.; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3023, 3089, 3130 «Brîuleț» al S. P. Constanța; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4053, 4077, 4164; CONTEMP. 1958, nr. 17 (603), 28 (614): ansamblul folcloric oltenesc «Nic. Bălcescu» Craiova; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4141; FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2836 și ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4193: al S.P. Sibiu; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4273 și ZORI NOI 12 (1958) nr. 3160, 3270, 3351, 3355, 3374, 3381, 3391, 3415: ansamblul «Ciprian Porumbescu» din Suceava.

864. M a x i m, S.: Pentru un nivel mai înalt al muncii culturale. CLOPOT. 14 (1958) nr. 1150.
Numărul echipelor de dansuri din raion.

865. M i h ă i l e s c u, Nicolae: Viața artistică pe meleagurile piteștene. ALB. 61 (1958) nr. 542.
Corurile din Rucăr și Bărbătești; fluierașii din Vaideeni și Runcu; buciumașii din Pucheni; echipele de dansuri din Stănești și Boteni.

866. Munca culturală în centrul atenției Comitetului raional de partid. DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 479.
Activitatea a 53 echipe de dansuri populare.

867. M u n t e a n u, A.: 20 de ani de existență a corului de țărani din Beștepe. DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3237.
Și despre țibulcarul Ion Spinoaie.

868. N e g r e s c u, V.: 10 ani oglindiți într-o expoziție. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1151.
La expoziția regională, date statistice culturale: 1.113 formații corale, coregrafice și teatrale, cuprinzînd 5.000 de muncitori, țărani muncitori și intelectuali.

869. [Orchestre de muzică populară. Activitate]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4116, 4125, 4137, 4143, 4179, 4210, 4226, 4232, 4250, 4285, 4355, 4358, 4361, 4370, 4376, 4381, 4393, 4399, 4411, 4417, 4423, și V. MILIT. 11 (1958) nr. 8[: 19]: «Barbu Lăutaru» din București; FLAC. P. Neamț 10 (1958) nr. 639, 691: «Cernegura» din P. Neamț; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4138; FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2822 și MUNCA 14 (1958) nr. 3210: «Cîndrelul» din Sibiu; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4321; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4324 și SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1198, 1299: «Doina Argeșului» din Pitești; FLAC. IAȘI 14 (1958) nr. 3786: «Doina Moldovei» din Iași; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4267: «Flacăra Prahovei» din Ploiești; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4128, 4157: «Lazăr Cernescu» din Caransebeș; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4406: «Miorița» din Orașul Stalin; ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4086, 4120, 4138, 4154, 4256; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4094—4095, 4102, 4270 și ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4309: «Pandelașul» din Brăila; ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1555 (3034): «Plaiurile Bistriței» din Bacău; FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 913: Bocșa Română; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1079: Brad. Trustul minier; nr. 975: Dobra, r. Ilia; FLAC. IAȘI 13 (1958) nr. 3534: Dobrovăț; V. NOUĂ 8 (1958) nr. 31: Cîmpeni, clubul minier; MILCOV. 2 (1958) nr. 141: complexul C.F.R. Focșani; FĂC. 13 (1958) nr. 3606: Gherla; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1096: Gîrbova, r. Sebeș; DOBR.

https://biblioteca-digitala.ro

NOUĂ 11 (1958) nr. 3052: Ilîrşova; V. COOP. MEŞT. 7 (1958) nr. 27 (221): Huedin, coop. « Munca »; PROGRES. 2 (1958) nr. 90: Jirlău, r. Fil. Sîrbu; ÎNFR. 3 (1958) nr. 114: Ocna Mureşului, uzina de produse sodice; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1167: Orăştie; nr. 962, 1096: Petreşti; nr. 1233: Petrila, clubul minier; DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 45 (991), 102 (1048): Sulina, r. Tulcea; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1164: Ţebea, r. Brad; ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1227, 1369: « Ciocîrlia Zimnicei ».

870. Pandelescu, J.V.: Ansambluri. Cîntece şi dansuri. MUZ. 8 (1958) nr. 1: 35—36.
Activitatea marilor ansambluri în Capitală şi în provincie.

871. Păuş, Ioan: Ne scriu corespondenţii. STEAUA R. 7 (1958) nr. 613.
100 echipe corale şi de dansuri activează în r. Topliţa.

872. Popa, Anastasie: Concursuri şi festivaluri. STEAUA R. 7 (1958) nr. 622.
61 echipe de dansuri, cu 1000 de dansatori, în r. Reghin.

873. Plugaru, N.: Analiza muncii culturale-artistice în raionul Bacău. ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1549 (3028).
83 echipe de dansuri, 12 orchestre populare, 170 povestitori, 167 solişti vocali, 118 soliş instrumentali, 12 solişti coregrafi, 96 culegători de folclor, 1 formaţie de fluieraşi.

874. S-a încheiat întrecerea formaţiilor artistice de amatori din agricultură şi silvicultură. MUNCIT. FOREST. 10 (1958) nr. 212.
Participanţi: 245 echipe de dansuri populare, 65 orchestre ţărăneşti şi peste 700 solişti vocali şi instrumentali.

875. Semicentenarul corului din Poiana. ALB. 61 (1958) nr. 561.
Articol comemorativ + foto. Vezi şi: nr. 562, articol + 3 foto; CONTEMP. 1958, nr. 39 (625); DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1112, 1132, 1159, 1164—1165, 1172—1173, 1175—1177, 1179; EL. 12 (1958) nr. 3403; FLAC. 7 (1958) nr. 42 [: 19]; GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 485—486; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 6: 45—46; nr. 11: 55; MUNCA 14 (1958) nr. 3402; MUZ. 8 (1958) nr. 10—11: 79—83; N. WEG 10 (1958) nr. 2909; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 162; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4337, 4339, 4343—4345; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4168, 4232, 4318; ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2774, 2792, 2794; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2819, 2909, 2923; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1397; STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 467, 469; UZINA N. 7 (1958) nr. 663; VOLK KULT. 10 (1958) nr. 9: 35—37.

876. Tabac, M.: Sate bănăţene. Ramna, DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4326.
Corul, care-şi va serba centenarul în 1960; fanfara.

877. [Tarafuri populare]. CRIŞ. 13 (1958) nr. 55: Borz, r. Beiuş; FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 215 (416): Comăneşti, r. Moineşti; SEC. CIOC. 8(1958) nr. 1182: Drăgăşani, r. Drăgăşani; DRAP. ROŞU. Tim. 15 (1958) nr. 4283 şi SCÎNT. 27 (1958) nr. 4359: Globu Craiovei, r. Orşova; DRUM. SOC. Sev. 10 (1958) nr. 472: Turnu Severin; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3093: Ţăndărei, r. Feteşti; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3156: Ulmi, r. Rădăuţi; ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2578: sindicatul minier Vulcan, r. Petroşeni.

878. Teodorescu, Gh.: Pe urmele lui Barbu Lăutaru. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 10: 41—42.
Despre formaţiile instrumentale ale caselor de cultură.

879. Vaida, George: Munca de culturalizare a maselor în raionul Criş. CRIŞ. 13 (1958) nr. 73.
31 echipe de dansuri şi 21 coruri.

880. Vechi tradiţii lugojene. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4113.
Vechimea corurilor din raion: Chizătău, 100 ani; Coştei, 95 ani; Paniova, 93 ani; Silha, 92 ani; Satul mic, 88 ani; Racoviţa, 81 ani; Pietroasa Mare, 80 ani; Heredeşti, 78 ani; Balinţ, 71 ani, iar 22 de coruri au peste 50 de ani.

3. CONCURSURI, FESTIVALURI, ÎNTRECERI

Vezi şi: nr. 95, 127, 571, 653, 696, 784.

881. Auneanu, M.: Concursul echipelor artistice din unităţile agricole de stat. V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4122.
Participanţi, clasament.

https://biblioteca-digitala.ro

882. Bîrlescu, Mihai: Primul concurs al formaţiilor artistice din învăţămînt. FLAC. MOIN. 5 (1958) nr. 143 (344).
La Moineşti. Coruri şi echipe de dansuri.

883. Bob, L.: Concursul echipelor artistice din raion. TURDA 10 (1958) nr. 492.
Echipele de dansuri au scos în evidenţă folclorul local.

884. Brăescu, F.: Luna ceramicii romînești și stilizate. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 7 (201): 3.
Cu 1 foto.

885. Buzescu, O.: Examen artistic. GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 466.
Concursul interregional al formaţiilor de amatori de la Ploieşti.

886. C[ernea], E.: Cel de al V-lea concurs pe ţară al echipelor de amatori. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 125—126.
Regulamentul concursului, organizare, etape.

887. Colceriu, Olimpia: Aspecte de la concursul interșcolar. ZORI NOI Med. 6 (13) (1958) nr. 267.
Dansuri populare, costume, soliști. Vezi şi: 5 (12) (1958) nr. 261.

888. Al IV-lea concurs de artă populară și decorativă. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 45 (239): 2.
Condiţii de participare.

889. Concurs pentru soliști vocali și instrumentali de muzică populară. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 7 (201): 1.
Iniţiat de U.C.E.C.O.M.

890. După concursul raional al artiștilor amatori de la sate. FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 904.
Participanţi, concluzii.

891. Costache, Roxana: Studenţii dansatori amatori. CONTEMP., 1958, nr. 19 (605).
Trecerea în revistă a 15 formaţii coregrafice studenţeşti la concursul echipelor de dansuri.

892. Decada alesăturilor. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 10 (204): 2.
Vezi şi: nr. 12 (206): 1.

893. Dragomir, Ion: O întrecere artistică. DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 29 (975), 32 (978).
Concursul artistic al pionierilor şi şcolarilor, faza intercomunală şi raională. Orchestre, echipe de dansuri, coruri. Programe romîneşti şi ale minorităţilor naţionale.

894. Drăgănescu, I.: Tinereţe, cîntec, voie bună! DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3076.
Al doilea festival al cîntecului şi dansului din Constanţa.

895. Făclia s-a aprins. ZORI NOI Med. 6/14 (1958) nr. 283.
Festivalul tineretului din întreprinderi: coruri, echipe de dans, tarafuri. Vezi şi: nr.287: 1 foto.

896. Ferenczy Francisc: Din bogăţia folclorului local. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 23 (217): 2.
La concursul «Cîntec de primăvară» al U.C.E.C.O.M.-ului.

897. Festivalul dansului și portului popular. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4171.
În regiunea Timişoara. Participă şi minorităţile naţionale. Vezi şi: WAHR. 2 (1958) nr.136.

898. Festivalul tineretului sătesc. ZORI NOI Med. 6/14 (1958) nr. 279.
Participă 24 comune şi 20.000 de tineri. Citate echipele de dansuri fruntaşe.

899. Folclor pe scenă. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4327.
La faza regională a sărbătorii portului şi jocului de la Ploieşti, au participat 21 formaţii din regiune.

600. George, D.: Concurs literar artistic. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 2:23.
Organizat de Casa raională de cultură din Tulcea. Printre altele 2 volume de culegeri folclorice.

https://biblioteca-digitala.ro

901. G[i u r c h e s c u], A.: Trecerea în revistă a formaţiilor studenţeşti de dans din centrul universitar Bucureşti. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 124—125.

Concurs pentru formaţiile celor 11 institute de învăţămînt superior.

902. I o n a ş c u, S.: Un concurs de basme. STEAUA R. 14 (1958) nr. 509.

În satul Traian.

903. În întîmpinarea Festivalului. LUPTA N. Dor. 9 (1958) nr. 452.

Participă 3 echipe de fluieraşi şi 30 echipe de dansuri din r. Dorohoi.

904. M i ţ r e a, Aristotel: Festivalul «Ion Creangă» de la Humuleşti. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 1: 58.

Participanţi: 264 echipe teatru, 160 echipe dans, 116 brigăzi artistice de agitaţie, 280 echipe cor, 420 solişti vocali, dansatori şi instrumentişti.

905. M u n t e a n u, Aurel: Cel de-al V-lea concurs al formaţiilor şi echipelor artistice ale caselor de cultură, căminelor culturale şi colţurilor roşii din G.A.C. DRUM. SOC. Tul. 13 (1958) nr. 87 (1033).

După încheierea primei etape. Echipa de dansuri tătare din Murighiol, ţibulcarii din Beştepe, echipa de dansuri ţigăneşti din Niculiţel, ansamblul coral ruso-ucrainean.

906. M u r a, Val: Preţuind frumuseţea folclorului. GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 466.

Concursul interregional al formaţiilor de amatori din Craiova.

907. P î r v u, Dumitru: Formaţiile coregrafice şi grupurile de purtători de costume s-au pregătit intens pentru sărbătoarea de azi. FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 2065.

Faza regională a sărbătorii portului şi jocului popular + 7 foto.

908. P l o p e a n u, Stan Gh.: Însemnări de la un concurs al echipelor artistice. ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4359.

Din com. Movila Miresei, Tudor Vladimirescu şi Scorţaru Vechi.

909. P o t î n g ă, C.: Premiile anuale pentru creaţie artistică. ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1696 (3175).

Premiul «Ion Creangă» pentru artă populară (cioplitori în lemn, ceramică, broderii etc.).

910. P r i s n e a, Constantin: Al cincilea. CONTEMP., 1958, nr. 5 (591).

Despre cel de al V-lea concurs al echipelor artistice de amatori. Evocări din finalele celui de al IV-lea: interpreţi, fapte.

911. Pe scurt despre realizările tineretului. ZORI NOI Med. 5/12 (1958) nr. 258.

Organizarea concursului de culegeri folclorice: cîntece, zicători, bocete; confecţionarea de costume naţionale; activitatea echipelor de fluieraşi din Cenade, Broşteni, Lupu, Sădiuca.

912. [«Sărbătoarea portului şi jocului» în reg. Ploieşti]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4183.

Concurs pentru promovarea portului şi dansurilor locale.

913. S o a r e, Gheorghe: Festivalul intercomunal al tineretului. ZORI NOI Căl. 1958, nr. 634.

Participă corurile şi echipele de dansuri populare din com. Independenţa, Vlad Ţepeş, Mihai Viteazu şi N. Bălcescu.

914. Ştafetele culegătorilor de folclor. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4251.

În regiunea Timişoara. Vezi şi: nr. 4303.

915. Ţ u i c u, Nistor: Sărbătoarea portului cîntecului şi jocului rădăuţean. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4277.

Participă echipele de dans din Frătăuţii Vechi, Arborea, Gălăneşti, Frătăuţii Noi. Interpreta Maria Burla din Vicov. 1 text oraţie de nuntă. Cu 1 foto.

916. V ă r z a r u, G.: Înfrăţiţi în cînt şi joc. GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 466.

Concursul interregional al formaţiilor de amatori de la Cluj.

917. V r a n c e a, I.: În cîntec şi dans. AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 93, 105.

Despre faza intercomunală a ştafetei cultural-artistice a tineretului. Participanţi, distincţii.

https://biblioteca-digitala.ro

4. TURNEE ARTISTICE ROMÎNEȘTI ÎN STRĂINĂTATE ȘI STRĂINE ÎN R.P.R.

918. [Ansamblul emerit de cîntece și dansuri din R. S. S. Lituaniană, sosit în țara noastră cu prilejul Decadei Culturii Republicilor Sovietice Baltice, execută un dans popular lituanian]. ALB. 61 (1958) nr. 545: foto.

Vezi și: CONTEMP. 1958, nr. 22 (608); DOLG. NÖ 14 (1958) nr. 11: 5; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4198—4199; EL. 12 (1958) nr. 3297, 3299, 3302—3303; FLAC. SIB. 15 (1958) nr. 2831; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1496—1498; MAGAZIN 2 (1958) nr. 35; MUNCA 14 (1958) nr. 3292—3294, 3296—3298, 3300—3302; N. WEG 10 (1958) nr. 2823, 2832—2833, 2836—2837, 2840, 2843; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4241, 4243—4244, 4247—4248, 4251, 4258, 4260, 4266, 4268; RUM. RUNDSCHAU 12 (1958) nr. 3: 156—158; RUM. REVIEW 1958, nr. 3: 156—158; REV. ROUM. 1958, nr. 3: 156—158; RUM. LIT. 1958, nr. 3: 156—158; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4230—4231, 4234—4235, 4237—4242; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2812, 2815, 2817—2826; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1282; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2701; UZINA N. 7 (1958) pr. 629, 631—632; VEAC NOU 14 (1958) nr. 690; V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 23 (218): 4; VOLK. KULT. 10 (1958) nr. 7: 19—20; VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 57; FALV. DOLG. NÉPE 14 (27) (1958) nr. 23 (575): 7; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1291, 1293, 1295; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 167—168; FLAC. IAȘI 14 (1958) nr. 3655.

919. Ansamblul de Stat de cîntece și dansuri din R. Cehoslovacă. INF. BUC. 6 (1958) nr. 1556, 1575.

Vezi și: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4283, 4305, 4307—4309; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2896; MUNCA 14 (1958) nr. 3370, 3373; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1440; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4302, 4323.

920. Artiști amatori au plecat în Bulgaria. MUNCA 14 (1958) nr. 3344, 3345, 3348.

Corul, orchestra de muzică populară și echipa de dansuri de la Atelierele C.F.R. «Grivița Roșie» au plecat la Sofia, pentru a participa la ziua feroviarilor bulgari. Vezi și: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4287.

921. Besari, Ecat.: Succesul orchestrei «Barbu Lăutaru» la Tirana. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4258.

Vezi și: 4253; MUNCA 14 (1958) nr. 3315, 3320; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3088, 3091, 3095; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4206—4207; FĂC. 13 (1958) nr. 3642, 3646; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4275; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2716, 2719.

922. Detrehemy, I.: Faima țării romînești trece din ce în ce mai multe hotare. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 5: 59.

Despre turneele ansamblurilor coregrafice în străinătate. 1 fotografie: dansul călușarilor. Vezi și: CRIȘ. 13 (1958) nr. 74; MAGAZIN 2 (1958) nr. 20; ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 8: 22—23; RUM. HOY 1958, nr. 8: 22—23; RUM. TO-DAY 1958, nr. 8: 22—23; RUM. HEUTE 1958, nr. 8: 22—23.

923. «Duminica românească» la Praga. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4261, 4263.

Turneul Ansamblului de cîntece și dansuri al fabricii de confecții «Gh. Gheorghiu-Dej». Vezi și: SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2848; MUNCA 14 (1958) nr. 3313, 3323, 3325.

924. O frumoasă apreciere. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4111.

Fănică Luca în turneu în Polonia (Varșovia, Katovice, Lodz).

925. [Interpreți romîni de muzică populară în Bulgaria]. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4307.

Aurelia Fătu Răduțu, Emil Gavriș și Fănică Luca, în cadrul «Festivalului cîntecului popular din Balcani». Vezi și: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4272.

926. În R. S. S. Moldovenească și R. S. S. Ucraineană. Zilele culturii romînești. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4298, 4300, 4303—4304, 4309.

Turneul ansamblului de cîntece și dansuri al M.F.A. Vezi și: FLAC. IAȘI 14 (1958) nr. 5756; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2885, 2887, 2893, 2920; MUNCA 14 (1958) nr. 3360, 3362, 3365, 3368, 3370, 3384; CRIȘ. 13 (1958) nr. 196; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3137, 3162; DRUM. NOU Zal. 12 (1958) nr. 377; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4373; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4311, 4343, 4345; ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1746 (3226); ZORI NOI 12 (1958) nr. 3364; MUZ. 8 (1958) nr. 10—11: 16—18.

927. Mexikanische Künstler in Bukarest. [Artiștii mexicani în București]. RUM. HEUTE 1958. nr. 1: 28.

Membrii baletului popular mexican. Cu 1 foto. Vezi și: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 1: 28; RUM. HOY 1958, nr. 1: 28; RUM. TO-DAY 1958, nr. 1: 28.

928. Sofioter Gesangs -und Tanzensemble in Bukarest. [Ansamblul de cîntece și dansuri din Sofia la București]. N. WEG 9 (1958) nr. 2743.

Ansamblul Casei de cultură a feroviarilor.

https://biblioteca-digitala.ro

929. Spectacolele Ansamblului C.F.R. Giulești elogiate în Anglia. ROM. LIB. 16 (1958), nr. 4134, 4138, 4142, 4152, 4156, 4170, 4175, 4181, 4186.

Vezi și: CONTEMP. 1958, nr. 3 (589), nr. 9 (595); CRIȘ. 13 (1958) nr. 11; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2946, 2959, 2991, 3002; DRAP. ROȘU 1958, nr. 579; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4061, 4063, 4070, 4074, 4111; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 958, 1003; FLAC. 7 (1958) nr. 4; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4176, 4214, 4232; IFJÚMUNK. 2 (1958) nr. 4 (46); MAGAZIN 2 (1958) nr. 17, 30; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 132—133; ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 225; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4112, 4114, 4121, 4125, 4130, 4139, 4143, 4149, 4155; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2700, 2702, 2707, 2713, 2731, 2750; MUNCA 14 (1958) nr. 3206; ST. ROSU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2577, 2584, 2588, 2620, 2631; ST. ROȘIE 7 (1958) nr. 571; FLAC. IAȘI 14 (1958) nr. 3591, 3597.

930. Spre Agrigento. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4131, 4133, 4135—4136, 4138, 4140, 4144—4146.

Ansamblul S.P.C. la concursul internațional și serbarea « Migdalul înflorit ». Vezi și: SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2711, 2719, 2723—2724, 2728, 2734; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1398; MUNCA 14 (1958) nr. 3187, 3194, 3196, 3198—3199, 3203, 3207—3209; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4134, 4144, 4146, 4148—4150, 4153, 4159; ALB. 61 (1958) nr. 574; CONTEMP. 1958, nr. 6 (592); CRIȘ. 13 (1958) nr. 32, 72; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2965, 2969; DOLG. NEP 10 (1958) nr. 14; DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4080, 4082, 4085, 4093; FLAC. 7 (1958) nr. 9; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4200, 4208; EL. 12 (1958) nr. 3204, 3228; MAGAZIN 2 (1958) nr. 21; N. WEG 9 (1958) nr. 2723, 2726, 2738, 2746; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 133—134; ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 226; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3172; ST. ROSU Buc. 4 (1958) nr. 1207—1208; ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4106; ST. ROȘIE 7 (1958) nr. 573; FLAC. IAȘI 14 (1958) nr. 3561, 3563—3564, 3566; NAROD. RUM. 1958, nr. 4: 34—35.

931. St. V.: Cultura românească peste hotare. CRIȘ. 8 (1958) nr. 307.

Dare de seamă asupra turneelor și expozițiilor de artă populară românească în străinătate între 1952—1958.

932. Succesul artiștilor români în Jugoslavia. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4151.

Turneul Orchestrei de muzică populară a Radiodifuziunii. Vezi și: nr. 4135; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2723; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1392; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4138.

933. Succesul solilor artei românești în R. D. Germană. MUNCA 14 (1958) nr. 3379, 3443.

Turneul Ansamblului S.P.C. Vezi și: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4374, 4381; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2961; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3149; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4350; ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1752 (3231); ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2777; FLAC. IAȘI 14 (1958) nr. 3744.

934. Szivből Köszöntjük a fővárosi Népi Együttest. [Salut fierbinte Ansamblului popular din Capitală]. VÖR. ZÁSZ. 7 (1958) nr. 69 (1872).

Turneul său în Franța.

935. Turnee peste hotare ale unor artiști români. MUNCA 14 (1958) nr. 3296.

Maria Tănase în Cehoslovacia.

936. Turneul Ansamblului artistic al Forțelor armate ale R.P.R. în Polonia. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2954, 2959.

Vezi și: MUNCA 14 (1958) nr. 3428, 3434; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3207; WAHR. 2 (1958) nr. 190; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3409.

937. [Turneul ansamblului de dansuri macedonene « Tanec » din Iugoslavia în țara noastră]. ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 224.

Vezi și: N. WEG 9 (1958) nr. 2716; WAHR. 2 (1958) nr. 56. La Orașul Stalin: DRUM NOU 15 (1958) nr. 4057; VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 33; la Arad: FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4169—4170, 4175; la Ploiești: FLAM. PRAH. 11 (1958) nr. 1844; la Timișoara: MUNCA 14 (1958) nr. 3169, 3176; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2701; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4119.

938. [Turneul ansamblului de stat « N. Bălcescu » din Craiova în R. P. Bulgaria]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4332—4333.

Vezi și: ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2779. Pentru activitatea aceluiași, vezi și: NAROD. RUM. 1958, nr. 1: 14—15.

939. Zilele festive ale Berlinului. ST. ROȘU. Petr. 9 (15) (1958) nr. 2838.

Seară internațională de dansuri populare (sovietice, poloneze, maghiare, românești, franceze germane). Orchestra populară condusă de I. Budișteanu, echipă de dansuri R.P.R. Vezi și: ST. ROȘU Bac. 1958, nr. 1812 (3291).

https://biblioteca-digitala.ro

5. ÎNREGISTRĂRI DE MUZICĂ POPULARĂ ROMÎNEASCĂ ŞI A MINORITĂŢILOR NAŢIONALE PE DISCURI; FILME ETNOGRAFICE ŞI FOLCLORICE; VALORIFICĂRI ÎN CADRUL TEATRELOR DE PĂPUŞI

Vezi şi: nr. 635, 649, 685, 705, 842.

940. A [l e x a n d r u], T.: Filmul documentar « Doina Oltului » premiat la Paris pentru meritele sale folclorice. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 161—162.
Vezi şi: CONTEMP. 1958, nr. 42 (628); ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4363.

941. C. T.: Folclor ardelenesc pe ecran. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4189.
Filmul « Cîntece de nuntă ardeleneşti ». Prezentare în străinătate: MUNCA 14 (1958) nr. 3363: la Sofia şi Stockholm.

942. [C i o r ă n e s c u, Ecaterina]: De ce nu se recenzează aceste filme? CONTEMP., 1958, nr. 18 (604).
Filme de scurt metraj, închinate cîntecului, dansului şi obiceiurilor populare.

943. [Diafilme de artă populară]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4263.
Studioul de filme « Ion Creangă » a realizat un diafilm cu imagini de artă populară romînească. În pregătire, arta populară a minorităţilor naţionale.

944. [Diafilme folclorice]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4273.
După basme de Eminescu, Ispirescu, Creangă, Filimon.

945. Discuri « Electrecord », care vor apare în luna mai. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4200.
Muzică populară romînească şi evreiască (în limba idiş).

946. Discuri « Electrecord » ce vor apare în luna iunie. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4220, 4382.
Muzică populară romînească şi maghiară.

947. Discuri « Electrecord » ce vor apare în luna iunie. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4221.
Muzică populară maghiară.

948. Discuri « Electrecord» ce vor apare în luna decembrie 1958. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4383.
Muzică populară sîrbă.

949. Discuri « Electrecord ». ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4140, 4168, 4287, 4301, 4304, 4330, 4355, 4405.
Şi de muzică populară romînească. Cu termene lunare de apariţie.

950. E l i a n, Edgar: Evoluţia discului muzical romînesc. MUZ. 8 (1958) nr. 4: 24—30.
Despre industria romînească de discuri. Şi despre înregistrările de muzică populară.

951. H o r ş i a, H.: Cronica discului. Muzică populară romînească pe imprimări « Electrecord ». INF. BUC. 5 (1958) nr. 1638.

952. I. P.: În ajunul noii stagiuni la teatrul de păpuşi. SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1356.
Reluare: « Punguţa cu doi bani ».

953. Înregistrări de muzică populară romînească. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4135.
Discuri cu melodii interpretate de Fănică şi Damian Luca.

954. [Înregistrări de muzică populară romînească în Franţa]. TRIB. 2 (1958) nr. 8 (55): Caleidoscop.
2 discuri: « Cîntece şi jocuri populare » şi potpuriul « De la Dunăre la Marea Neagră ».

955. J — v. P.: Cronica discului. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1529.
Discuri Pathé-Marconi cu muzică populară romînească; 1 disc cu materiale interpretate de Maria Tănase.

956. Noi diafilme. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1498.
Basmul « Tinereţe fără bătrîneţe » de Petre Ispirescu.

957. [Noi diafilme]. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4150.
Cu sincronizare între imagine şi gramofon. « Capra cu trei iezi » de Ion Creangă.

958. Noi diafilme. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4325.
Basmele « Dănilă Prepeleac » de Ion Creangă şi « Neghiniţă » de B. Şt. Delavrancea.

https://biblioteca-digitala.ro

959. Noi înregistrări de muzică populară. FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4456.
Discuri Electrecord.

960. Noutăți. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2789.
Apariția diafilmului «Muzeul Brukenthal», partea I, despre arta populară.

961. Noutăți de la «Electrecord». Discuri speciale cu dansuri românești. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1532.

962. Pentru iubitorii de muzică. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4285.
Discuri micro. Cu muzică populară în comerț.

963. [Piesa «Capra cu trei iezi» prezentată de teatrul de păpuși al Casei raionale de cultură Giurgiu]. LUPTA N. 3 (1958) nr. 115.

964. P o p o v i c i, Al.: Un repertoriu interesant. GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 47 (245).
Despre dramatizarea baladei populare «Gruia lui Novac» pentru teatrele de păpuși. Vezi și: SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1252.

965. Prezențe românești peste hotare. ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4339.
Filmul românesc «Ciocîrlia» la Copenhaga. Vezi și: ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2833. Prezentare în Suedia. STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 464.

966. R a d u, A.: Teatrul de păpuși în pragul noii stagiuni. CRIȘ. 13 (1958) nr. 275.
Repertoriu de basme: «Capra cu trei iezi», «Harap Alb». Vezi și: nr. 298, 300.

967. Schallplattenchronik. [Cronica discului]. RUM. HEUTE 1958, nr. 3: 43.
Colecția interpreți de seamă ai muzicii populare românești, cu 5 foto. Vezi și: ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 3: 43; RUM. HOY 1958, nr. 3: 43; RUM. TO-DAY 1958, nr. 3: 43.

968. Pe scenele din Capitală. MUNCA 14 (1958) nr. 3383.
La teatrul «Țăndărică», «Povestea porcului» de Ion Creangă.

969. Ș e r b a n, I.: Pentru îmbunătățirea repertoriului Teatrului de păpuși «Cravata roșie». CLOPOT. 14 (1958) nr. 1132.
Se recomandă material folcloric românesc.

970. Teatrul de păpuși «Cravata roșie». ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4370.
Basme dramatizate.

971. [Teatrul de păpuși Galați]. V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4134.
«Punguța cu doi bani», «Isprăvile lui Păcală»: nr. 4105, 4112, 4117—4119, 4123, 4127—4129.

972. Teatrul de păpuși «Prichindel» întreprinde un mare turneu. STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 434.
Printre altele și piesa «Dănilă Prepeleac».

973. [Vizionări de diafilme pentru copii]. MUNCA 14 (1958) nr. 3273.
«Capra cu trei iezi» și «Harap alb».

6. MUZEE ETNOGRAFICE ȘI DE ARTĂ POPULARĂ APLICATĂ
Vezi și: nr. 134, 522, 552, 563, 652, 683, 960, 1048—1049, 1090.

974. B e ș l i u, Janeta: [Culturale] V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4214.
Deschiderea muzeului regional de etnografie de la Focșani.

975. B o b, L.: Muzeul din Rimetea, comoară de preț. TURDA 10 (1958) nr. 474.
Descrierea secției de etnografie și de artă populară. Vezi și: nr. 513: 2 foto.

976. C h i o r e a n u, M.: Lecții de istorie în muzeu. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4064.
Descrierea obiectelor de artă populară din muzeul din Lugoj.

977. La conacul Goleștilor. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4319.
Adăpostește muzeul regional Pitești, cu o secție etnografică.

978. [Creșterea colecțiilor muzeului de artă populară din București]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4152, 4277.
Cu materiale sovietice, primite de la muzeele din Saratov și Radișcev și cu obiecte de artă populară coreeană. Vezi și: N. WEG 10 (1958) nr. 2908.

https://biblioteca-digitala.ro

979. Deleanu, I.: O preţioasă colecţie de artă populară. MAGAZIN. 2 (1958) nr. 43.
Casa muzeu Dr. Minovici.

980. E.A.: In Agnetheln wird ein Rayonsmuseum ins Leben gerufen. [La Agnita se înfiinţează un muzeu raional]. VOLK KULT. 10 (1958) nr. 5: 35—36.
Despre secţia etnografică şi de artă populară.

981. Enăşescu, Ion: Muzeul Căminului cultural. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4085.
Din Coşava, r. Făget. Vezi şi: nr. 4188.

982. Focşa, Gheorghe: Muzeul satului. Bucureşti, Ed. limbi străine, 1958. 210 p. cu ilustr., planuri şi 32 f. ilustr.
Prezentarea a 29 de construcţii din cuprinsul muzeului. Vezi şi: Le musée du village, The village museum in Bucharest, Bucharestskii Muzei-Selo, Das Museum des Dorfes in Bukarest.

983. Gheorghiu, Tudor: De la curtea domnească la Palatul culturii din Iaşi. Un lăcaş al culturii Moldovei. Şi-au deschis porţile: Muzeul etnografic al Moldovei, Muzeul ştiinţelor naturii şi Muzeul de istorie a Moldovei. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4157.
Descrierea exponatelor din Muzeul etnografic al Moldovei. Vezi şi: nr. 4155; EL. 12 (1958) nr. 3210; FLAC. IAŞI 14 (1958) nr. 3566.

984. Grigoraş, As.: Muzeu. ST. ROŞU 10 (1958) nr. 923.
Secţia etnografică a muzeului « V. Pîrvan » din Bîrlad.

985. Kolozsi, M.: Muzeum falun. [Muzeu la sate]. EL. 12 (1958) nr. 3258.
Pentru înfiinţarea de muzee săteşti.

986. Luca, Remus: Ceva despre iniţiativă. V. ROM. 11 (1958) nr. 12: 180.
Despre secţia de artă populară de la muzeul din Năsăud.

987. Maior, Liviu: Cunoaşteţi muzeul din Lupşa? FLAC. 7 (1958) nr. 48: 12—13.
7 foto, cu aspecte de cultură materială.

988. Muzeu de artă populară. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4163.
La Topoloveni.

989. Un muzeu etnografic al regiunii Bucureşti. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4158.
Achiziţii de obiecte din r. Alexandria, Giurgiu, T. Măgurele şi Roşiorii de Vede. Vezi şi: ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1230.

990. [Muzeu şcolar cu o secţie etnografică]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4246.
În com. Berzasca, r. Moldova Nouă, reg. Timişoara.

991. Muzeul din Cîmpulung Moldovenesc. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4240.
Secţie artă populară (port, sculptură în lemn).

992. Muzeul de istorie din Ploieşti va avea o secţie de etnografie. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4282.
Vezi şi: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4234; V. COOP. MEŞT. 7 (1958) nr. 25 (219).

993. Muzeul satului. ART. PLAST. 5 (1958) nr. 3—4: 68—69.
Activitatea sa şi conlucrare cu Institutul de folclor. Vezi şi: BÁNYA FÁK. 1 (1958) nr. 207; EL. 12 (1958) nr. 3180; GAZ. ÎNV. 10 (1958) nr. 479; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 8: 48—49; MAGAZIN 2 (1958) nr. 58; N. WEG 10 (1958) nr. 2866; PT. SOC. 9 (1958) nr. 1538; ROUM. AUJOURD'HUI 1958, nr. 2: 24; RUM. HEUTE 1958, nr. 2:24; RUM. HOY 1958, nr. 2: 24; RUM. TO-DAY 1958, nr. 2: 24; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4359, 4372; V. STUD. 3 (1958) nr. 5 (18); FALV. DOLG. NÉPE 14 (27) (1958) nr. 30 (582): 3.

994. Norme ştiinţifice de organizare şi funcţionare a muzeelor de istorie şi etnografie. MONUM. MUZ. 1 (1958) 292—296.
Înfiinţare, clasificare, activitatea cultural-educativă, ţinerea evidenţei ştiinţifice şi creşterea colecţiilor muzeale, cercetări ştiinţifice.

995. Nour, S.: Noi obiecte achiziţionate la Muzeul raional din Lugoj. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4189.
Documente referitoare la istoria formaţiilor corale din veacul trecut; material pentru amenajarea unui interior ţărănesc specific local.

996. Olea, V.P.: Veşti culturale din satul Cib. (Contribuţie la educarea patriotică a maselor). DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 999.
Secţia de etnografie de la muzeul local « Sabin Olea ».

https://biblioteca-digitala.ro

997. Păcățian, Fulvia: Vizitînd muzeul Banatului. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4172.

Despre secția de etnografie și artă populară. Vezi și: FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 903; N. WEG 10 (1958) nr. 2830, 2890.

998. În preajma inaugurării unui muzeu etnografic la Ramna. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4062.

Vezi și: nr. 4188; FLAM. ROȘIE 10 (1958) nr. 853.

999. Prin muzeele regiunii. ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4092.

Muzeul raional din Tg. Jiu. Foto: interior de casă țărănească.

1000. Rață, S.: Muzeul regional, instituție culturală în dezvoltare. CLOPOT. 14 (1958) nr. 1108.

Și despre secția etnografică.

1001. Să cultivăm tradițiile poporului nostru muncitor. DRAP. ROȘU Tim. 15 (1958) nr. 4188.

Muzee la Ramna, Coșava și Găvojdia.

1002. [Schimb de experiență științifică între muzee]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4121.

Muzeul etnografic din Cluj cu instituții similare de peste hotare.

1003. [Secție etnografică la muzeul din Bicaz]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4126.

Vezi și: CONTEMP. 1958, nr. 1 (587).

1004. Țuguleа, E.: Prin muzeul Brukenthal. CRIȘ. 13 (1958) nr. 157.

Despre secția de artă populară. Vezi și: KOR. 17 (1958) 105—107; NEUE LIT. 9 (1958) nr. 2: 113—123; N. WEG 10 (1958) nr. 2884, 2910; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2633; V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 23 (217).

7. EXPOZIȚII DE ARTĂ POPULARĂ APLICATĂ ÎN ȚARĂ ȘI PESTE HOTARE; EXPOZIȚII STRĂINE ÎN R.P.R.

Vezi și: nr. 121, 478, 511—513, 608, 777, 868, 931.

1005. La Budapesta și București se deschide Luna de prezentare și desfacere a produselor de artă populară din R. P. Ungară și R. P. Romînă. ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4342.

Vezi și: MAGAZIN 2 (1958) nr. 64—65.

1006. Cărăianu, I.: Casa regională a creației populare, o importantă instituție de îndrumare artistică. PT. SOC. 9 (1958) nr. 1310.

Expoziție de artă populară din Țara Oașului.

1007. Comori ale artei populare. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4321.

Pregătirea primei expoziții bienale de artă populară. Vezi și: ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4139.

1008. Deschiderea expoziției « Arta populară din R. P. Mongolă ». SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2974, 2981.

Vezi și: INF. BUC. 6 (1958) nr. 1635, 1650, 1658; MUNCA 14 (1958) nr. 3447, 3449, 3455; N. WEG 10 (1958) nr. 2989, 3004; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4400; UTUNK 13 (1958) nr. 50 (529): 12.

1009. Exponatele românești apreciate la Budapesta. MUNCA 14 (1958) nr. 3468.

Expoziție de artă populară și artizanat, cu vînzare. Vezi și: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4375, 4389, 4406; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2997; INF. BUC. 6 (1958) nr. 1564; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1181; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4419; V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 52 (246).

1010. O expoziție de artă populară. V. COOP. MEȘT. 7 (1958) nr. 2 (196): 4.

La Moscova.

1011. [Expoziție de artă populară la Craiova]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4175.

Organizată de Muzeul de artă din localitate.

https://biblioteca-digitala.ro

1012. [Expoziţie de artă populară japoneză în Capitală]. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4303, 4319, 4337, 4372, 4387.

Vezi şi: MUNCA 14 (1958) nr. 3399; N. WEG 10 (1958) nr. 2946; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4350.

1013. Expoziţie de artă populară romînească în R.F.G. MUNCA 14 (1958) nr. 3411.

La Göttingen. Vezi şi: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4349, 4378; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2936

1014. [Expoziţie de artă populară romînească la Aarhus (Danemarca)]. ROM LIB. 16 (1958) nr. 4386.

Vezi şi: FĂC. 13 (1958) nr. 3755; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2960.

1015. Expoziţie de artă romînească la Biel. DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3071.

În Elveţia. Vezi şi: ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2699.

1016. Expoziţie documentară. MUNCA 14 (1958) nr. 3299.

Expoziţia « Republicile Sovietice Baltice » cuprinde şi obiecte de artă populară şi decorativă din cele trei republici. Vezi şi: ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1294.

1017. [Expoziţie de pictură populară pe sticlă]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4238.

Organizată de Muzeul Brukenthal.

1018. Expoziţie romînească la Alexandria. ST. ROŞU 7 (1958) nr. 597.

Şi de artă populară, organizată de M.I.C. şi I.R.R.C.S.

1019. Expoziţie romînească la Lugano. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2849.

De artă populară, prezentată de Aldo Patochi.

1020. Expoziţii. INF. BUC. 6 (1958) nr. 1669.

Organizate de Muzeul de artă populară al R.P.R. în colaborare cu Casa de cultură a sindicatelor. Audiţii de folclor şi conferinţe publice de specialitate.

1021. [Expoziţii de artă populară romînească în India]. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4158.

Vezi şi: FĂC. 13 (1958) nr. 3543: La Delhi; MUNCA 14 (1958) nr. 3252: la Calcutta; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4384: la Rangoon.

1022. [Expoziţii de artă populară romînească în Polonia]. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2730.

La Bialystok. Vezi şi: DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2976; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4091; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2784: la Rzeszow.

1023. [Expoziţii de artă populară romînească la Delhi, Bialistok şi Geneva]. ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 229.

1024. Expoziţii de artă populară pe regiuni. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4399.

Organizate de Muzeul de artă populară al R.P.R. în colborare cu Casa de cultură a sindicatelor.

1025. Expoziţii de artă romînească peste hotare. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4403.

Despre expoziţiile organizate la Göttingen, Elveţia, Rangoon, Italia, Mexic şi New York Vezi şi: 4175, 4251, 4362, 4397, 4414.

1026. [Expoziţii de artă populară, industrie casnică şi etnografie, raionale, sătești, de întreprinderi]. STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 462: Alba Iulia; AVÎNT. 9 (1958) nr. 392: Bistriţa; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4192: Bucureşti, fabrica « Boleslaw Bierut »; V. BUZĂU. 10 (1958) nr. 808: Buzău; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 68; ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4130; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4120; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4113: Cioara Doicești, r. Călmăţui; V. BUZĂU. 10 (1958) nr. 808: Cîndeşti, r. Buzău; ÎNAINTE 15 (1958) nr. 4202: Coman, Gropeni, Movila Miresei, Scorţaru Vechi şi Valea Cînepei, r. Brăila; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 2992, 2995: Constanţa; DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4124: Coştei, r. Lugoj; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 127 şi V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4358: Cudabli, r. Tecuci; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1147; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4309: Deva; ZORI NOI Căl. 1958, nr. 628: Dorobanţu, r. Călăraşi; MILCOV. 2 (1958) nr. 189: Focşani; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4263: Olteni; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1101: Orăştie; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4065: Orlea, r. Corabia; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3314: Rădăuţi; DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1095; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4269 şi VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 60: Sebeş; MUNCA 14 (1958) nr. 3339; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4184, 4245 şi SCÎNT. 27 (1958) nr. 4234, 4283: Sinaia, r. Cîmpina; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4229: Sîngeorz, r. Năsăud; FLAC. ROŞIE 15 (1958) nr. 4375: Sîn-

https://biblioteca-digitala.ro

martin, r. Arad; MILCOV. 2 (1958) nr. 167: Tătăranu, r. Focşani; AVÎNT. Tec. 2 (1958) nr. 144—145 şi V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4352: Tecuci; V. NOUĂ Gal. 15 (1958) nr. 4277: Tichileşti; SEC. CIOC. 8 (1958) nr. 1198: Topoloveni; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4301 şi STEAUA R. Alba 10 (1958) nr. 460: Zlatna, r. Alba; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4161: în staţiunile climaterice, organizate de Muzeul de artă al R.P.R

1027. Horşia, H.: O preţioasă colecţie de artă populară coreeană. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1532.

Donată de R. P. D.Coreeană şi organizarea unei expoziţii. Vezi şi: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4190; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2851; MUNCA 14 (1958) nr. 3326; CONTEMP. 1958, nr. 28 (614); N. WEG 10 (1958) nr. 2867, 2879; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4245; V. COOP. MEŞT. 7 (1958) nr. 35 (229); VOLK KULT. 10 (1958) nr. 9: 45—46; ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1324.

1028. Manu, Ioana: Expoziţiile — formă eficace de combatere a superstiţiilor şi misticismului. ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 9: 39—40.

1029. Mexico. În palatul artelor frumoase din oraşul Mexico s-a deschis o expoziţie de artă populară romînească trimisă de I.R.R.C.S. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4197.

Vezi şi: nr. 4378.

1030. La Muzeul de artă populară din Calea Victoriei. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1459, 1469.

Expoziţie de scoarţe şi ţesături populare de ornament. Vezi şi: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4146, 4195; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4156, 4188, 4197.

1031. Muzeul de artă populară al R.P.R. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1431.

Expoziţia de artă populară a minorităţilor naţionale.

1032. Numeroase expoziţii de artă populară. ST. NOSTRU 9 (1958) nr. 475.

Cu ocazia zilei de 8 Martie, 11 expoziţii săteşti şi 1 expoziţie orăşenească de ţesături populare.

1033. P.C.: Expoziţia de artă populară şi decorativă. ART. PLAST. 5 (1958) nr. 5: 44.

A cooperativelor meşteşugăreşti. Descriere + 1 foto. Vezi şi: DRUM NOU 15 (1958) nr. 4142; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1425, 1429, 1431; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4144, 4161, 4188—4189; V. COOP. MEŞT. 7 (1958) nr. 10 (204), nr. 15 (209).

1034. La Paris s-a deschis expoziţia «Romînia salută Franţa». MUNCA 14 (1958) nr. 3309.

De artă populară şi artizanat, cu vînzare. Vezi şi: SCÎNT. 27 (1958) nr. 4245; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4258.

1035. Petrescu, Paul şi Paul Stahl: Expoziţia găteala capului. ART. PLAST. 5 (1958) nr. 1: 36.

Descriere + 3 foto. Vezi şi: NAROD. RUM. 1958, 3: 19—20.

1036. Prezenţe romîneşti peste hotare. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4393.

Expoziţie de artă populară romînească în Finlanda. Vezi şi: SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2967: la Lappeenranta; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4349; SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2936: la Oulu; ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 224: la Vaasa.

1037. Prezenţe romîneşti peste hotare. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4356.

Expoziţie de artă populară romînească la Tirana, Albania. Vezi şi: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4373.

1038. Prezenţe romîneşti peste hotare. ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2857.

Expoziţie de artă populară la Viena. Vezi şi: ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1832 (3311); DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4344; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4410, 4423; FLAC. IAŞI 14 (1958) nr. 3824.

1039. Serată închinată artei romîneşti la Varşovia. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4163.

Expoziţie-vitrină cu obiecte de artă populară romînească la Clubul presei străine din Varşovia.

1040. Soare, C.: Expoziţia de la Ilia — mijloc de promovare a artei populare. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1061.

Descrierea portului popular din Dumbrăviţa, Muncelul Mic, Holdea, Pojoga, Mihăieşti, Visca, Roşcani, Almăş, Sălişte. Vezi şi: nr. 1054.

1041. Vernisajul expoziţiei de artă populară romînească. La Geneva. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2754.

Vezi şi: INF. BUC. 5 (1958) nr. 1464; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4378; CONTEMP. 1958, nr. 13 (599); ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 233; TRIB. 2 (1958) nr. 24 (74); VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 61; FLAC. IAŞI 14 (1958) nr. 3595.

https://biblioteca-digitala.ro

1042. Vernisajul expoziției de ceramică românească la Muzeul de artă decorativă din Oslo. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4191.

Vezi și: SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2778; MUNCA 14 (1958) nr. 3271; CLOPOT. 14 (1958) nr. 1116; DOBR. NOUĂ 11 (1958) nr. 3042; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4222; ST. ROȘU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2671; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3245; FLAC. IAȘI 14 (1958) nr. 3637.

1043. Vernisajul expoziției siriene de pictură, folclor și artizanat. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4288.

Vezi și: ART. PLAST. 5 (1958) nr. 7—8: 31—32; INF. BUC. 6 (1958) nr. 1555, 1559; MUNCA 14 (1958) nr. 3350, 3366; N. WEG 10 (1958) nr. 2890; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4300—4302; V. ROM. 11 (1958) nr. 8: 236—237; NAROD. RUM. 1958, nr. 10:31.

8. DĂRI DE SEAMĂ ASUPRA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘI VALORIFICARE DE CĂTRE DIFERITE INSTITUȚII ȘI DIFERIȚI CERCETĂTORI. CONFERINȚE, CONGRESE, PUBLICAȚII, CRONICĂ

Vezi și: nr. 2, 63, 159, 179, 184, 474, 524, 550, 553, 584, 591, 611, 619, 625, 627—634, 637—641, 650, 656—657, 662—663, 682, 686, 692, 695, 699—702, 712—713, 724, 727, 731, 734—736, 741—742, 744, 747—754, 756, 758, 763, 766—767, 771—774, 779, 781, 786—787, 790, 793, 796—797, 799—803, 808.

1044. [Din activitatea de cercetare a Muzeului Brukenthal]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4243.

Colecționarea de modele (cca 6000) de broderii naționale în r. Sibiu, Făgăraș și Rupea.

1045. [Activitatea cercurilor folclorice studențești din Cluj]. FĂC. 13 (1958) nr. 3540; ÎNDRUM. CULT. 11 (1958) nr. 5: 58; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 131; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4147; V. STUD. 3 (1958) nr. 4 (17).

Cercetări romîno-maghiare în com. Sfărăș, activitatea folcloristului D. Pop și preocupări bibliografice.

1046. [Din activitatea folclorică a diverselor case de cultură]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4297: regiunea Baia Mare; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4354: regiunea Constanța; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 156—157: Oradea, Constanța, Hunedoara, Ploiești; ZORI NOI 12 (1958) nr. 3273: Succava (raioanele: Vatra Dornei, Cîmpulung, Gura Humorului, Rădăuți și Dorohoi); STEAUA R. 14 (1958) nr. 510: Reg. Aut. Maghiară.

1047. [Despre activitatea Institutului de folclor]. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1381; N. WEG 10 (1958) nr. 283; ROUM. NOUV. 11 (1958) nr. 228; STEAUA 9 (1958) nr. 3: 110—113; TRIB. 2 (1958) nr. 1 (48); VOLK KULT. 10 (1958) nr. 12: 35—36: generalități; FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4424; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4356, 4372: secția din Cluj a Institutului de folclor; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4273: baza tehnică a cercetărilor institutului; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4209: baza documentară a cercetărilor: bibliografia generală a folclorului românesc; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3:7—10: activitatea pe ultimii 10 ani; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3:120—122: activitatea pe anul 1957; CONTEMP. 1958, nr. 38 (624); 48 (634) și ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4321: cercetări de teren în zona petroliferă a Olteniei; CONTEMP. 1958, nr. 35 (621); REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 152—153 și ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4196, 4245: cercetări de teren, între 14—22 mai 1958, asupra «Călușului»; CONTEMP. 1958, nr. 35 (621); 48 (634): cercetări de folclor tradițional (Năsăud, Muscel, Hunedoara, Moldova de Nord) și de folclor nou (zona Reșița); ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1470: cercetări de teren în com. Budești; ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1322: acțiuni de culegere în regiunea București; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4202: înregistrări de balade din zona Corabia; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4139, 4179, 4186: pregătirea colecției «Folclorul din R.P.R.»; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4372: și ST. ROȘU Buc. 4 (1958) nr. 1198 monografia centrului lăutăresc din Clejani; CONTEMP. 1958, nr. 45 (631); FLAC. ROȘIE 15 (1958) nr. 4242; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4192, 4207; VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 37: activitatea publicistică a Institutului (plan de editură, lucrări aflate sub tipar, lucrări apărute); CONTEMP. 1958, nr. 42 (628) și ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4189: cercetări în domeniul folclorului minorităților naționale.

1048. [Din activitatea Muzeului de istorie a artei]. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4331.

Cercetări în reg. Baia Mare și Cluj asupra portului românesc și ucrainean.

https://biblioteca-digitala.ro

1049. [Din activitatea publicistică a Muzeului de artă populară din Bucureşti]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4263.

Monografii tematice de artă populară în pregătire (ceramică, lăzile de zestre, cepse din Banat, covoare, cornuri de praf de puşcă).

1050. Articole despre R. P. Romînă în presa sud-americană. MUNCA 14 (1958) nr. 3190.

Ziarul «O Globo» din Rio de Janeiro, despre cîntecele şi dansurile populare romîneşti. Vezi şi: ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2590.

1051. Berciu, Ioan: Veşti culturale din Sighet. (Înregistrări de folclor maramureşan.) PT. SOC. 9 (1958) nr. 1519.

O echipă de muzicieni condusă de L. Porjolt a făcut înregistrări de muzică populară în Budeşti şi Vad.

1052. [Cerc etnografic pentru pionieri]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4173.

Organizat de Muzeul de artă populară al R.P.R.

1053. Chelaru, B.: Craiova. MUZ. 8 (1958) nr. 8: 42—43.

Despre culegerea şi valorificarea folclorului din regiune.

1054. Ciobanu, Valeriu: O antologie a poeziei romîneşti. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 7 (1958) 491—504.

Apărută în U.R.S.S. şi prefaţată de Mihai Gafiţa. Recenzie. Vezi şi: GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 34 (232): 8; nr. 43 (241): 7.

1055. Ciuchi, Ion: Aspecte ale muncii cultural-educative printre studenţii clujeni. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4135.

2 echipe de dansuri populare, cerc de folclor, pentru culegerea şi studierea creaţiei populare din satele romîno-maghiare.

1056. Din cîntecele Varvarei Munteanu. ZORI NOI 12 (1958) nr. 3294.

Note despre informatoare şi despre culegerea alcătuită de fiul ei.

1057. [Conferinţă despre arta populară romînească la Zürich]. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4171.

Tancred Bănăţeanu despre «Caracteristicile artei populare romîneşti.» Vezi şi: SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2759.

1058. [Conferinţe publice cu teme etnografice şi folclorice]. AVÎNT. 8 (1958) nr. 369: Cîmpeanu, lector la Fil. de stat Cluj, în com. Teaca, r. Bistriţa, despre importanţa cunoaşterii folclorului, despre arta populară şi despre influenţa reformelor sociale şi politice asupra folclorului actual; CONTEMP. 1958, nr. 7 (593) şi MUZ. 8 (1958) nr. 3: 11—12: conferinţă (şi audiţie muzicală) despre Anton Pann, de G. Ciobanu; DRUM NOU 15 (1958) nr. 4343: Tache Aurelian despre «Ritualuri religioase şi originea lor»; FLAM. ROŞIE 10 (1958) nr. 897: Alex. Tietz despre «Folclorul muncitoresc din părţile Banatului»; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1428: conferinţe şi excursii pentru stimularea interesului faţă de arta populară şi faţă de etnografie; INF. BUC. 5 (1958) nr. 1577: Mariana Cahane: Cu cîntecul popular pe melagurile patriei noastre; ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4192: Ovidiu Gheorgiu despre «Folclorul muzical»; LUPTA N. 3 (1958) nr. 155: «Folclorul, izvor de inspiraţie al poeţilor»; MUNCA 14 (1958) nr. 3214; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4163 şi SCÎNT. 27 (1958) nr. 4150: Sabin Drăgoi despre «Unele aspecte ale folclorului din India, Ceylon şi Birmania»; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4163: Ciclu de conferinţe organizat de Muzeul de artă populară din Bucureşti; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4174: V. Niculescu despre reflectarea realităţii istorico-sociale în cîntecul popular; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4178: la Palatul pionierilor din Capitală; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4204: Andrei Tudor, concert lecţie despre folclorul negru; SCÎNT. 27 (1958) nr. 4169: Romulus Vuia despre «Păstoritul în munţii Parîngului»; V. LIB. 9 (1958) nr. 420: Petre Lenghel-Izanu, lectură din culegeri de folclor nou din Maramureş.

1059. Constantin, G.: Cercul iubitorilor de muzică. ÎNAINTE Cr. 14 (1958) nr. 4081.

La căminul cultural din Tg. Cărbuneşti. Culegere de folclor pentru valorificarea specificului local.

1060. [Culegere de folclor din Ţara Oaşului]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4231.

Alcătuită de prof. Ion Ripă. Va apare în editura Comitetului regional U.T.M.

https://biblioteca-digitala.ro

1061. D u n ă r e, Nicolae: Rodnice relaţii etnografice romîno-sovietice. FĂC. 13 (1958) nr. 3746.

Lucrări sovietice despre arta populară românească, pregătirea de cadre româneşti în U.R.S.S., schimb de experienţă prin vizite, colaborări internaţionale şi schimb de publicaţii.

1062. E.M.C.: Activitatea folcloristică a Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R., REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 122—124.

Lucrările filialelor în anul 1957: comunicări, publicaţii, lucrări. Vezi şi: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4122, 4186; ST. ROŞU Bac. 1958, nr. 1622 (3101); VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 34: pentru diverse alte filiale.

1063. F l o r i a n, Mihai: Însemnări despre cenaclul literar « Flacăra ». UZINA N. 7 (1958) nr. 652.

Despre culegerea de folclor local a lui Stoian Ciucescu, înv. emerit.

1064. G.B.: Cercetînd folclorul oraşului nostru. Convorbire cu V. Negreanu, directorul Casei de creaţie populară a Capitalei. INF. BUC. 5 (1958) nr. 1456.

Tradiţii cultural-artistice muncitoreşti, petreceri populare, cîntece, arta vechilor păpuşari.

1065. G[i u r c h e s c u], A.: Studii muzicologice. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 2: 129—131.

Recenzie globală a periodicului (nr. II—VI).

1066. G r o s u, Mitu: Orientări cronate în cercetarea folclorului. GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 35 (233).

Despre lucrările Institutului de istorie literară şi folclor al Academiei R.P.R.

1067. Pe itinerariul unei ştafete pioniereşti. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4233.

Pentru culegerea de folclor. Vezi şi: nr. 4241, 4251, 4260; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4264 4319.

1068. I r i m i e, Cornel: Caiete de artă tratînd tema portului popular. ART. PLAST. 5 (1958) nr. 5: 45—47; nr. 6: 43—44.

Recenzie globală a colecţiei.

1069. « În Iran s-a editat de către editura Keyhan din Teheran basmul lui Ion Creangă « Harap Alb » într-un tiraj de 5.000 exemplare ». MUNCA 14 (1958) nr. 3252.

1070. În vederea pregătirii celui de al V-lea Festival al artiştilor amatori. V. LIB. 9 (1958) nr. 412.

Organizarea de culegeri experimentale de folclor maramureşan.

1071. J u c u, Lucia: Anchetă folclorică şi dialectală pe valea Carașului. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4231.

Dare de seamă asupra culegerii organizate de Fac. de filologie din Timişoara, în vederea completării marii colecţii « Folclorul din R.P.R. » a Institutului de folclor. Caracterizarea materialelor culese. Fragment dintr-un cîntec popular. Vezi şi: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4297.

1072. Kultur-Notizen. [Note culturale]. VOLKSZEIT. 2 (1958) nr. 37.

Despre colecţia de « Caiete de artă populară ».

1073. L ă z ă r e s c u, M.: Folclor sucevean. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4290.

Culegeri de folclor în r. Cîmpulung, Vatra Dornei, Gura Humorului şi Rădăuţi. Vezi şi: nr. 4257.

1074. L u c a, Eugen: Pagina culturală şi ziarele « Zori noi » Succava şi « Crişana » Oradea. PRESA N. 3 (1958) nr. 12: 26.

În mod special despre preocupările folclorice şi de artă populară în cele două periodice.

1075. [Lucrări de artă populară editate de Muzeul de artă populară]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4199.

1076. M a c a r i c, Ion: Răsfoind scrisorile primite la redacţie. ST. ROŞU Buc. 4 (1958) nr. 1339: Din folclorul regiunii noastre.

Reflecţii pe marginea unor culegeri de folclor trimise la redacţie. Foto: fluieraşul Gică Cotoc din Peretu, r. Roşiori.

1077. M[i r o n e s c u Al.] N.: Noi antologii de folclor. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 4: 159—161.

Notă despre ultimele 12 publicaţii de folclor.

https://biblioteca-digitala.ro

1078. Nicola, R. Ioan: Folcloristica muzicală în Republica Populară Romînă după 1944. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 235—248.

Generalităţi.

1079. Noi — în lume. GAZ. LIT. 5 (1858) nr. 43 (232).

În ziarul grec «Avghi» a apărut studiul «Elemente comune în poezia populară romînă şi greacă» şi legenda meşterului Manole.

1080. Noi — în lume. GAZ. LIT. 5 (1958) nr. 43 (232).

«Capra cu trei iezi» tradusă în 10 limbi străine într-un tiraj global de aproape un milion de exemplare.

1081. [Notă]. CONTEMP., 1958, nr. 6 (592): Puncte cardinale.

Dramatizarea basmului lui Ion Creangă: Soacra cu trei nurori, pe scena teatrului de stat muzical — dramatic «A. S. Puşkin» din Chişinău; despre culegerea de cîntece populare romîneşti a lui Kiraly Ernö.

1082. Olea, V. P.: Valorifică folclorul local. DRUM. SOC. 10 (1958) nr. 1005.

Culegere de folclor în satul Cib, r. Alba, la Căminul cultural: cîntece, strigături, jocuri, obiceiuri locale, legende, poveşti, costume, ghicitori. Se întocmeşte o broşură monografică a folclorului din comună.

1083. [Pictură populară pe sticlă]. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4170.

3000 de piese descoperite de cercetătorii de la Muzeul Brukenthal.

1084. Pintea, Nina: Fapte simple, pline de omenesc. Din activitatea obştească a femeilor din Craiova. MUNCA 14 (1958) nr. 3217.

Spectacol folcloric (glume, ghicitori, cîntece populare) la clubul Sfatului popular.

1085. Pop, Dumitru: Folcloristica noastră literară în ultimii zece ani. AN. MUZ. ETNOGRAF. 1957—1958, 221—233.

Generalităţi.

1086. Pop, D.: Început de activitate folcloristică în nordul Transilvaniei: ziarul «Gutinul» de la Baia-Mare. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 3: 101—114.

Prezentarea globală a periodicului, bibliografia folclorică a lui şi fragmente de cîntece.

1087. Popa, Gheorghe: Muzica, factor de educaţie patriotică. ST. ROŞU Petr. 9 (15) (1958) nr. 2849.

Generalităţi despre frumuseţea cîntecului popular şi importanţa lui educativă. Despre culegerile de folclor realizate de elevii şcolii medii mixte din Lonea, sub conducerea prof. Popa Gheorghe. Caracterizarea strigăturilor culese din Valea Jiului.

1088. Noi prelucrări de folclor. CONTEMP., 1958, nr. 15 (601).

Efectuate de Popescu-Judeţ, Floria Capsali şi Tamara Cap.

1089. Prezenţe romîneşti peste hotare. FĂC. 13 (1958) nr. 3582.

Seară de muzică populară romînească la Amsterdam, Olanda; conferinţa lui T. Bănăţeanu la Geneva despre concepţii primitive asupra morţii.

1090. Prietenii muzeului. ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4243.

Cursuri de artă populară organizate de Muzeul de artă populară din Bucureşti pentru elevii diferitelor şcoli. Cu 1 foto.

1091. [Revista de folclor, recenzii globale]. STUD. CERCET. IST. LIT. FOLC. 7 (1958) nr. 1—2: 258: Ion Const. Chiţimia; GLAS. BIS. 17 (1958) 194—196: Gh. Alexe; LIMBA ROM. 7 (1958) nr. 1: 98: Gh. B[ulgăr].

1092. Roman, I.: Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor (nr. 3—4, 1957). CONTEMP., 1958, nr. 45 (631).

Recenzie globală a periodicului.

1093. O minunată sărbătoare a prieteniei romîno-sovietice. Decada culturii Republicilor Sovietice Baltice. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4241.

Răspîndirea folclorului romînesc (cîntece şi dansuri) în R.S.S. Letonă şi R. S. S. Lituaniană.

1094. Seară de cultură romînească la Cairo. SCÎNT. TIN. 14 (1958) nr. 2825.

Compozitorul Abdel Halim Nuera a vorbit despre dansurile populare romîneşti; program de muzică populară romînească; filmul «Ciocîrlia». Vezi şi: ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4332.

1095. Serată a culturii romîneşti la Varşovia. SCÎNT. 27 (1958) nr. 4105.

A fost prezentat filmul «Nuntă ciobănească». Vezi şi: MUNCA 14 (1958) nr. 3168.

https://biblioteca-digitala.ro

1096. [Sesiuni ştiinţifice, seminarii, consfătuiri, simpozioane etc.] REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 95—99: comunicări de folclor în sesiunea generală 1957 a Academiei R.P.R.; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 92—95: sesiunea Institutului de folclor; CERCET. LINGV. 3 (1958) 270—273: sesiunea ştiinţifică a cadrelor didactice de la universităţile din Cluj; LIMBA ROM. 7 (1958) nr. 2: 65—69: sesiunea anuală a Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 108: sesiunea artistică a Casei de creaţie populară din Capitală; CONTEMP. 1958, nr. 21 (607): şedinţa din 10 iunie a cenaclului subsecţiei de folclor a Uniunii compozitorilor; ROM. LIB. 16 (1958) nr. 4423: Seminarul mixt romîno-sovietic de arheologie şi etnografie; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1:108: consfătuirea etnografilor şi a specialiştilor în artă populară din cadrul muzeelor; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 108—110: consfătuire cu şefii comisiilor culturale, directorii caselor de cultură şi cu instructorii artistici de la Universităţi şi institute de învăţămînt superior; REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 102—108: consfătuirea dirijorilor de orchestre populare; CONTEMP. 1958, nr. 43 (619): simpozion etnografico-folcloric, la filiala din Cluj a Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice, pe tema: « Probleme actuale ale etnografiei şi ale folclorului în în U.R.S.S. »; CONTEMP. 1958, nr. 39 (625): congresul anual al I.F.M.C.-ului organizat în aug. 1959 în ţara noastră.

1097. Simion, Al.: Un eveniment cultural. V. ROM. 11 (1958) nr. 11: 180—184.

Apariţia, la Moscova, a unui volum de poezie romînească « Antologia poeziei romîneşti ». Primul capitol dedicat folclorului: cîntece rituale, balade şi legende, doine şi cîntece, strigături şi cîntece revoluţionare din ilegalitate.

1098. Teodorescu, Al.: Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor. nr. 3—4 /1957 şi 1—2/1958. STUD. CERCET. ŞT. Iaşi 9 (1958) fasc. 1—2: 217—227.

Recenzie globală.

1099. Victorin, Lia: Serată literară despre folclorul bănăţean. DRAP. ROŞU Tim. 15 (1958) nr. 4108.

La şcoala de 7 ani din Caransebeş. O elevă a prezentat referatul « Folclorul bănăţean », iar ceilalţi elevi au citit basme, snoave, legende, ghicitori, proverbe, toate specifice pentru regiune.

1100. V[ulcănescu], R.: Studii de literatură populară. REV. FOLC. 3 (1958) nr. 1: 99—102.

Recenzie globală « Limbă şi literatură » vol. I—II şi la « Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor » 1—2, 1957.

INDICE DE PERSOANE LA BIBLIOGRAFIE

Abramzon, S. N. 650
Adăscăliţei, V. 160
Adrian, M. 475
Ahriţculesei, V. 161
Albu, N. 5
Alexandrescu, Gr. 326
Alexandrescu, I. 6
Alexandru, T. 472, 615, 844, 940
Alexe, Gh. 1091
Almási I. 582
Amzulescu, Al. 198, 327
Anchidin, A. 110
Angi I. 159
Antal I. 609
Antonenko, S. 478
Apetroae, I. 290
Aracsy J. 551, 582
Auneanu, M. 881
Axente, I. 813
Axionova, L. 628

Baboi, D. 291
Baciu, Gh. 452—453, 458, 814
Bahrin, Gr. A. 815
Balaci, Em. 455
Balázs A. 536
Balotă, A. 314, 325
Balş, T. 163, 328
Baltag, V. 482
Bandi D. 483
Bárdos L. 484, 621
Bartók, B. 570, 615, 687, 697, 717, 728
Basa, B. 315
Bazavan, Gh. 329
Bălan, I. D. 289
Bălănescu, A. 330
Bălăşescu, I. 201
Bănăţeanu, T. 70, 113—114, 486, 622, 1057, 1089
Bărbulescu, C. 684, 731
Bede, O. 487—488
Beliaev, V. M. 668
Benedek E. 489
Benkö A. 490
Berciu, I. 1051
Berg, L. 429
Bergeron, R. 620
Besari, E. 921
Beşliu, J. 974
Bieltz, J. 491—492, 509
Biltu-Dăncuş, T. 257
Birago, D. 808
Birtalan J. 493—494
Bistraie, V. 202

https://biblioteca-digitala.ro

Bistriceanu, N. 331
Bîrgu, L. 164
Bîrlea, O. 625
Bîrlescu, M. 882
Blezniuc, Th. 115
Bleyer, Gh. 43
Bob, L. 883, 975
Bock, E. 495—496
Bogdan, A. 430
Bogdan, G. 165
Bogdan, G. C. 34, 601
Bogdan, R. 116—117
Bologa, V. L. 44—45
Botez, Dem. 203
Bözödi G. 285
Brad, F. 71
Brad, I. 118
Bragheș, I. 330, 332—333
Brandsch, J. 497
Brateș, C. 431
Brătescu, F. 884
Brăiloiu, C. 9, 11
Breazu, I. 24
Breazul, G. 387, 472
Brediceanu, T. 34
Brîncuș, P. 846
Brumaru, E. 114
Bucșan, A. 454—456, 734—735
Bucur, M. 191
Bucur, V. 335
Bueciu, I. 336
Buitar, P. 498
Bulgăr, Gh. 326, 1091
Burada, T. 37
Butură, V. 46
Buzatu, D. 258
Buzescu, O. 885
Buzilă, B. 190
Byck, J. 166

Calude, G. 34
Camilar, E. 204, 331
Cancicov, E. 626
Cap, T. 1088
Capsali, F. 1088
Caragiale, I. L. 256
Carp, S. 736
Carretin, R. 737
Căbulea, V. 259, 457
Călinescu, G. 260—262
Călinești eanu, V. 205
Cărăianu, I. 1006
Cătană, G. 15, 31
Cernea, E. 460, 627—634, 886
Cernegura, C. 635
Chelaru, B. 1053
Chelaru, C. 501
Chelcea, I. 206
Chelsoi, M. 636
Chilea, S. 292
Chioreanu, M. 976
Chira, V. 346
Chirescu, I. D. 347
Chițimia, I. C. 186, 274, 637—638, 1091
Chivu, Gh. 121
Cicerov, V. I. 698
Cilibi, M. 29
Ciobanu, Gh. 639—640, 847, 1058
Ciobanu, V. 641, 1054
Ciorănescu, E. 942
Ciucescu, St. 315, 339, 1063
Ciuchi, I. 1055
Ciuchindel, C. 446
Cîrje, I. 264
Cocchiara, G. 731
Colceriu, O. 887
Colești, M. 207
Comișel, Em. 741
Constantin, G. 1059
Constantin, M. 502
Constanțiu, Il. 265
Corbea, D. 847
Cordoș, I. 208—209
Corivan, N. 350
Cornea-Ionescu, A. 644
Cosma, V. 1, 427—428, 847
Costache, R. 891
Coșbuc, G. 196
Creangă, I. 256, 266—271, 280, 944, 957—958, 968, 1069, 1081
Cristobald, C. 168
Croitoru, I. 351
Crovețchi, V. 816
Csenki I. 503
Cuclin, D. 352
Culcer, Al. 352
Czikö L. 504

Daicoviciu, H. 676
Danco, D. 124
Danielescu, I. 169
Davidescu, A. 125
Dănilă, N. 10
Del Conte, R. 799
Delavadu, R. 817
Delavrancea, B. Șt. 22—23, 256, 958
Deleanu, I. 979
Delly Szabó G. 506
Detrehemy, I. 922
Dezsi E. 849
Dima, Al. 10
Dima, G. 41—42
Dîmboianu, A. 142
Djavrișvili, D. 634
Djudjev, St. 648, 712
Domokos, I. 508
Domșa, A. 390
Doraș, M. 850
Dosios, C. 743—744
Dosios, V. 197
Dragoman, C. 851
Dragomir, I. 893
Drăgănescu, I. 894
Drăghiceanu, S. 72
Drăgoi, I. V. 211
Drăgoi, N. 510
Drăgoi, S. V. 11, 193, 211—212, 356, 533, 818, 1058
Dulfu, P. 272
Dumitrescu-Bistrița, Gh. N. 21
Dunăre, N. 48—53, 73—74, 108, 111—112, 126, 511, 565, 650, 1061.
Dvoicenco, F. 686

Eftimie, A. 127
Elekes D. 819
Eleonskii, S. F. 630
Elian, E. 950
Eminescu, M. 28, 256, 273, 944
Enășescu, I. 981
Enescu, G. 828
Erixon, S. 786
Ernö K. 1081

Faragó J. 514—521, 546, 553, 582, 594
Farkas I. 522
Fărcășiu, P. 357
Fendt, Fr. 75, 523
Ferenczy Fr. 896
Filimon, N. 256, 944
Filimon, V. 171
Fischer, I. 283, 326
Fîntînă, V. 430
Flechtenmacher, Al. 5
Florea, I. T. 12, 820
Florea, M. 220
Florea, T. 214
Florea-Rariște, D. 310
Florescu, Fl. B. 55, 76—83, 473
Florian, M. 1063
Fochi, A. 2, 215, 655—657, 746—748
Focșa, Gh. 84, 982
Focșa, M. 74, 85
Foni, F. 13
Formagiu, J. 86

https://biblioteca-digitala.ro

Fulga, D. 660
Fülöp J. 536

Gafiţa, M. 1054
Gavril, I. 130
Gavrilă, M. 217
Găftonc, V. 361—362
Gărdescu, G. 662, 750—756
George, D. 900
Georgescu, T. 526
Georgescu-Tistu, N. 296
Geramb, V. v. 746
Ghelea, C. 57
Ghenea, C. C. 14, 218
Gheorghiu, A. 151—152
Gheorghiu, O. 1058
Gheorghiu, T. 983
Ghergariu, L. 363
Gherman, O. 527
Ghircoiaşu, R. 460
Giurchescu, A. 757, 901, 1065
Gîtză, L. 220
Gogotă, A. 857
Goian, V. 15
Goldfeld, M. 275
Golopenţia, S. 758
Gorovei, A. 30, 296
Grigoraş, As. 984
Grigore, I. 663
Grimm, fraţii 759—760
Grosu, M. 186, 316, 1066
Gurev, G. A. 664
Gurvich, I. 767
Gyalny F. 131

Haás S. 528
Habenicht, G. 529—530
Hanalanian, A. 485
Hasdeu, B. P. 40
Haupt, L. 633
Havas B. 821
Helms Blasche, A. 774
Hermann, A. 18
Hermann, J. M. 761
Heyerdahl, Th. 761—762
Hoerburger, F. 773, 781
Hoffmann, H. 132, 491
Horşia, H. 951, 1027
Hristea, Th. 172
Hübner, M. 531

Iacob, B. 366
Iakelaitis, V. 631
Ilici, S. L. 533
Indig, O. 221
Ionaşcu, S. 902
Ionescu, Gh. C. 367
Ionescu, M. 368
Ionescu-Nişcov, Tr. 173
Irimie, C. 89—90, 132, 1068
Iosifescu, S. 326
Ismailov, E. 711
Ispirescu, P. 276, 944, 956
Ivan, N. 601

Jaberg, K. 755
Jagamas J. 535, 582
Janacek, L. 726
Jelinkova, Z. 700
Jeneiné Lam E. 91
Jeřábek, R. 699
Jucu, L. 1071
Juillerat, S. 765
Jula, N. 17
Jurist, I. 668

Kallos Z. 609
Kariyakarawana, D.F. 133
Kelemen B. 371
Keresztúri D. 536
King, Ch. 858
Kiparski V. 787
Kiraly, E. 1081
Klepper, W. M. 539
Knudsen, Th. 766, 793
Kock, W. 540
Kodály Z. 541—542, 570—571, 661, 671, 674, 697
Kolozsi M.985
Kongoli, B. 672
Konsza S. 543
Kormos G. 544
Kós K. 18, 59, 545
Kovacevic, S. 673
Kovács, F. 546
Kovacs S. 92
Könczei A. 174, 547, 674
Krasser, H. 492
Krohn, C. 548
Kulakovski, L. 675
Kun, N. A. 676

Lajta L. 727
Lascu, N. 277
Lazăr, M. 34
Lazutin, S.G. 701
Lăcătuşu, M. 372
Lăzărescu, M. 1073
Leahu, I. 823
Lenghel-Izeanu, P. 223, 304—305, 318—319, 373, 437, 1058
Lengyel L. 430
Lerescu, Em. 374
Lienert, H. 589
Linghis, I. 631
Lörinczi R. 552, 553
Luca, E. 1074
Luca, R. 986
Lungu, Al. 375
Lungu, H. 224
Lungu, T. 861
Lupan, R. 180
Lux, Fr. 555

Macarie, I. 1076
Macrea, D. 20
Maior, L. 987
Maisonneuve, G. P. 769
Mandicevschi, E. 341, 376
Mandric, E. 175
Mangoianu, Şt. 461
Manolache, T. N. 21, 116, 148
Manu, I. 1028
Marcarov, Th. 770
Marchidin, R. 447
Marcu, Chr. B. 472
Marcu, G. 377
Marcu, N. 227
Margul-Sperber, A. 278
Marian, S. Fl. 17
Marinescu-Himu, M. 771
Markós A. 135
Marschang, Fr. 557
Martînov, I. 677
Mateescu, N. 226
Matie, M. E. 678
Maxim, S. 864
Mazalik, A. 136
Măciucă-Die, C. I. 378
Mc. Pharlin, M. 134
Melic, G. 93
Mercu, G. 41, 824—825
Meşter, D. 826
Mezeş, T. 94
Michitovici, F. 225
Micu, I. 430
Miculi, C. 379
Micznik, V. 772—774
Mihai, C. 380
Mihai, V. 827
Mihail, G. 138
Mihail, Z. 682
Mihailopol, A. 95
Mihalik, P. 144
Mihăilescu, N. 865
Milea, V. 683
Milescu, N. Spătarul 684
Milicescu, Em. 22—23
Mironescu, N. Al. 176, 1077
Mitrea, A. 904
Mîrza, T. 178
Mocanu, F. 558
Moga, A. 73
Moldoveanu-Nestor, E. 197

https://biblioteca-digitala.ro

Molho, E. 177
Möss, M. 559
Munteanu, A. 867, 905
Munteanu, C. 228
Munteanu, G. 382
Munteanu, Gh. 560
Munteanu, V. 383—385
Mura, V. 906
Mureşan, I. 33, 386
Murgu, M. 229
Murnu, G. 39
Musicescu, G. 13, 42, 387
Muşlea, I. 3, 24

Nagy M. 567
Nagy O. 568
Nagy V. 687
Nania, I. 230, 330
Neagu, M. 388
Neamţu, N.N. 25
Negrescu, V. 868
Negruzzi, C. 256
Nemes S. 691
Nica, O. 26
Nicola, I. N. 178
Nicola, R. I. 1078
Nicolescu, St. 828
Nicolescu, T. 692
Nicula, D. V. 779
Niculescu, V. 1058
Nour, S 995

Oancea-Ursu, G. 89
Odobescu, Al. I. 256, 281—282
Oekonomides, D. V. 771
Oláh, T. 825
Olea. V. P. 232, 996, 1082
Olteanu, N. 462
Onişor, T. 62
Oprescu, V. 233
Orban, C. 782
Oşurko, L. V. 632
Oţetea, G. 140

Paceag, L. 365
Panaitescu-Perpessicius, D. 10, 180
Pandelescu, J. V. 870
Pann, A. 19, 26, 283, 775
Papadima, O. 695
Papastate, C. 10
Parocescu, N. 386
Pascu, V. 96
Paşcaniuc, H. 234
Patek, E. 573
Paulian, A. 141
Paunceva, M. 97
Păcăţian, F. 63, 74, 997
Păun, M. 179
Păuş, I. 871
Péchy, A. 829
Peltz, I. 29
Pereţ, I. L. 574
Perrault, Ch. 785
Petrescu, P. 55, 64, 142, 150—152, 622, 1035
Petri, N. 430, 589
Petria, I. 463
Petrovici, Em. 20
Pienaru, T. 389, 438—439
Pintea, N. 1084
Pintea, V. 422
Pinter, L. 697
Pîrcălabu, I. C. 447
Pîrva, I. 235
Pîrvu, D. 907
Plattner, J. 575
Plopeanu, St. Gh. 908
Plugaru, N. 873
Pogrebennik, F. 576
Polexe, I. 464
Pop, A. Z. N. 30, 236
Pop, D. 163, 181, 427, 1085—1086
Pop, E. 390
Pop, Gh. 391
Pop, M. 36, 182—184, 211, 237, 698—702, 772, 786—787, 830, 839
Pop-Reteganul, I. 16, 25
Popa, A. 143, 872
Popa, Gh. 1087
Popa, I. 392
Popescu, I. A. 31, 35, 284
Popescu, Tr. 465—466
Popescu, Z. 393
Popescu-Bogdăneşti, N. 394
Popescu-Judeţ, Gh. 453, 467—469, 1088
Popovici, Al. 964
Popşor, P. 396
Porumbescu, C. 7
Porumbescu, M. 577
Possa, M. 144
Potîngă, C. 909
Preduţ, M. 831
Prichici, C. Gh. 470
Prisnea, C. 833, 910
Priveloiu, C. 398
Proca-Ciortea, V. 790, 835
Pyykkö, M. 791

Radu, A. 966
Radu, T. 238—239
Rahmil, M. 310
Raţă, S. 1000
Raţiu, I. 322
Răducanu, C. 145
Rădulescu-Codin, C. 32, 35, 279, 288
Riegler-Dinu, Em. 185, 615
Rîpă, I. 345, 1060
Robea, M. 32
Robertova, D. 709
Rodan-Kahane, M. 533, 1058
Roman, I. 283, 837, 1092
Roşca, G. 581
Roşu T. L. 399
Römer, Al. 710, 792
Rusu, L. 341, 376
Rusu, S. 38
Russo, Al. 10
Russu, I. I. 66
Ruş, I. 146
Ruxăndoiu, P. 186

Sachelarie, A. 712, 793
Sadoveanu, M. 32
Sandu, P. 847
Savin, St. 345
Săndulescu, G. 794
Sărăţeanu, B. 240, 847
Sbîrcea, G. 33—34, 187, 713, 796
Schmaler, J. E. 633
Schork, M. 586
Scorovarova, M. 715
Scridon, Gh. 311
Scripcă, M. 353
Sebestyén Dobó K. 592
Seprödi J. 588
Sevastos, M. 241
Silaghi, Al. 242
Simion, Al. 1097
Simonescu, D. 35, 254
Simonfi I. 590
Simovici, A. 243
Sîrbu, M. 148
Skönderi, V. 716
Slavici, I. 256, 286, 842
Slavinas, Z. 631
Soare, C. 444, 1040
Soare, Gh. 913
Socol, I. 358, 366, 401—415, 471
Solomon, M. 244
Someşanu, R. 416
Soriano, M. 188
Spătaru, D. 797
Speranţia, E. 717
Stahl, P. 142, 149—152, 1035
Stanciu, E. 445
Stanciu, S. 106
Stănculeanu, L. 470
Stănculescu, Fl. 151—152

https://biblioteca-digitala.ro

Stofor, E. 153
Stroescu, S.—C. 284, 378, 799—803
Suliţeanu, Z. 533, 591
Swahn, J. Ö. 758
Szabó G. 543
Szabó K. 536, 572
Szabó T. A. 543
Szegö G. 718
Szegö I. 592
Szenik, I. 595—596
Szentimrei J. 597
Szilagyi M. 598

Şahighian, A. 246, 417
Şerban, I. 969
Şerbu, G. 272
Şerbu, V. 447
Şoima, Gh. 418, 430
Ştef, V. 287
Ştefan. I. M. 248—249

Tabac, M. 427, 876
Tabacu, D. 847
Tache, A. 1058
Taloş, I. 4
Tamaş, I. 359, 420
Teaha, T. 76, 84, 107
Teodorescu, Al. 1098
Teodeorescu, Gh. 878
Theodorescu, C. 168, 190, 421
Tietz, Al. 601, 1058
Tita, S. 458
Tocilescu, Gr. G. 191
Todoran, E. 192
Toma, G. 604
Tompa, M. 156
Torlichen, G. 737
Toschi, P. 779
Toso, V. 423
Treiber-Netoliczka, L. 550 605—607, 611
Trîpcea, T. 323
Tudor, A. 1058
Tunsoiu, V. 67

Ţenţulescu, Gh. 251
Ţugulea, E. 1004
Ţuicu, N. 915

Ursu, N. 27, 193

Vaida, G. 879
Valentin, I. 446
Vancea, Z. 726
Vasiliu, Al. 289
Vasiliu, D. A. 39
Vamager G. 68
Vălmaru, N. 424—425
Vărzaru, G. 916
Velniciuc, M. 157
Verzan, M. 40
Vicol, A. 426, 727, 840
Victor, L. 841
Victorin, L. 1100
Vidu, I. 6, 8, 12, 394, 427—428
Vintilă, P. 194
Vita Zs. 565, 610
Vitner, I. 808
Vînătoru, S. 471
Voileanu-Nicoară, A. 41
Vöö I. 612
Vrabie, Gh. 186, 196, 324—325
Vrancea, I. 917
Vuia, R. 69, 108, 1058
Vuleănescu, R. 1099
Vulpescu, R. 809
Vulpian, D. 14

Wagner, M. 549
Wildhaber, R. 656
Williams, R. V. 757
Wonner, D. 613
Wouters, H. 742—743

Zamfir, C. 42, 197
Zăvoianu, M. 253
Zderciuc, S. 109
Zoi, M. 843
Zoltán A. 614

https://biblioteca-digitala.ro

Tiparul executat la Întreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Şerban Vodă, 133—135, Bucureşti-R.P.R.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

Lei 15